Ἀρχιμ. Καλλινίκου Νικολάου
Ἱεροκήρυκος Ἱερᾶς Μητροπόλεως
Καισαριανῆς, Βύρωνος καί Ὑμηττοῦ

ΑΠΟ ΤΟΝ ΙΕΡΟ ΑΜΒΩΝΑ ΤΗΣ ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗΣ

ΤΟΜΟΣ Β΄

ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗ 2023

Ἀρχιμ. **Καλλινίκου Νικολάου**
Ἱεροκήρυκος Ἱερᾶς Μητροπόλεως
Καισαριανῆς, Βύρωνος καί Ὑμηττοῦ

ΑΠΟ ΤΟΝ ΙΕΡΟ ΑΜΒΩΝΑ ΤΗΣ ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗΣ

ΤΟΜΟΣ Β΄

ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗ 2023

Ἀπό τόν Ἱερό Ἄμβωνα
τῆς Καισαριανῆς
Β΄ ΤΟΜΟΣ

Κείμενα:
Ἀρχιμανδρίτης Καλλίνικος Νικολάου
Ἱεροκήρυξ Ἱερᾶς Μητροπόλεως Καισαριανῆς,
Βύρωνος καί Ὑμηττοῦ

Copyright:
ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΥ
Ἐκδοσις: Ἱερά Μητρόπολις Καισαριανῆς, Βύρωνος καί Ὑμηττοῦ.
Λεωφόρος Φορμίωνος 83, Τ.Κ. 161 21 Καισαριανή
Τηλ.: 210.72.24.123
www.imkby.gr e-mail: info@imkby.gr

ISBN: 978-618-5390-35-8

Ἐκδοτική Παραγωγή **ΕΠΤΑΛΟΦΟΣ Α.Β.Ε.Ε.**
Ἀρδηττοῦ 12-16, 116 36 Ἀθήνα
Τηλ.: 210.921.7513, 210.921.4820
www.eptalofos.gr • e-mail: info@eptalofos.gr

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Η ΑΝΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΜΑΣ • Κήρυγμα Ἀναστάσεως 13

ΕΡΕΥΝΑΤΕ ΤΑΣ ΓΡΑΦΑΣ • Κήρυγμα Κυριακῆς τοῦ Θωμᾶ • Εὐαγγελικό ἀνάγνωσμα 15

ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΠΡΟΝΟΙΑ • Κήρυγμα Κυριακῆς τῶν Μυροφόρων • Ἀποστολικό ἀνάγνωσμα 18

Ο ΟΙΚΕΙΟΣ ΞΕΝΟΣ • Κήρυγμα Κήρυγμα Κυριακῆς τῶν Μυροφόρων • Εὐαγγελικό ἀνάγνωσμα 21

ΑΝΘΡΩΠΟΝ ΟΥΚ ΕΧΩ • Κήρυγμα Κυριακῆς τοῦ Παραλύτου • Εὐαγγελικό ἀνάγνωσμα 24

ΟΥΣ ΔΕΔΩΚΑΣ ΜΟΙ ΕΦΥΛΑΞΑ • Κήρυγμα Κυριακῆς τῆς Σαμαρείτιδος • Εὐαγγελικό ἀνάγνωσμα 27

Ο ΠΟΝΟΣ ΕΞΑΓΝΙΖΕΙ ΤΙΣ ΨΥΧΕΣ • Κήρυγμα Κυριακῆς τοῦ Τυφλοῦ • Εὐαγγελικό ἀνάγνωσμα 31

ΑΛΗΘΙΝΟΣ ΘΕΟΣ • Κήρυγμα Κυριακῆς τῶν Ἁγίων (318) Πατέρων τῆς Α΄ Οἰκουμενικῆς Συνόδου • Εὐαγγελικό ἀνάγνωσμα 35

ΤΥΠΟΙ ΚΑΙ ΟΥΣΙΑ ΣΤΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑ • Κήρυγμα Κυριακῆς τῆς Πεντηκοστῆς • Εὐαγγελικό ἀνάγνωσμα 37

ΕΝΑΣ ΑΓΩΝΑΣ ΔΡΟΜΟΥ • Κήρυγμα Κυριακῆς Α΄ Ματθαίου (Ἁγίων Πάντων) • Ἀποστολικό ἀνάγνωσμα 40

Η ΘΕΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ • Κήρυγμα Κυριακῆς Α΄ Ματθαίου (Ἁγίων Πάντων) • Εὐαγγελικό ἀνάγνωσμα 43

Η ΨΗΦΟΣ ΤΗΣ ΣΥΝΕΙΔΗΣΕΩΣ • Κήρυγμα Κυριακῆς Β΄ Ματθαίου • Ἀποστολικό ἀνάγνωσμα 46

ΕΥΘΕΩΣ • Κήρυγμα Κυριακῆς Β΄ Ματθαίου • Εὐαγγελικό ἀνάγνωσμα 48

ΤΟ ΣΚΟΤΑΔΙ ΤΟΥ ΝΟΥ • Κήρυγμα Κυριακῆς Γ΄ Ματθαίου • Εὐαγγελικό ἀνάγνωσμα 50

ΤΑ ΟΠΛΑ ΤΟΥ ΦΩΤΟΣ • Κήρυγμα Κυριακῆς Δ΄ Ματθαίου (Γενέθλιον Τιμίου Προδρόμου) • Ἀποστολικό ἀνάγνωσμα 53
ΑΥΤΟΙ ΠΟΥ ΜΑΣ ΥΠΗΡΕΤΟΥΝ • Κήρυγμα Κυριακῆς Δ΄ Ματθαίου • Εὐαγγελικό ἀνάγνωσμα 56
ΘΑΥΜΑ ΕΛΕΟΥΣ ΚΑΙ ΑΓΑΠΗΣ • Κήρυγμα Κυριακῆς τῶν Ἁγίων Πατέρων τῆς Δ΄ Οἰκουμενικῆς Συνόδου • Ἀποστολικό ἀνάγνωσμα 58
Η ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ ΤΗΣ ΚΑΡΠΟΦΟΡΙΑΣ • Κήρυγμα Κυριακῆς Ε΄ Ματθαίου • Εὐαγγελικό ἀνάγνωσμα 61
Η ΣΥΓΧΩΡΗΣΗ • Κήρυγμα Κυριακῆς ΣΤ΄ Ματθαίου • Εὐαγγελικό ἀνάγνωσμα 63
ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΕΝΟΤΗΣ • Κήρυγμα Κυριακῆς Η΄ Ματθαίου • Ἀποστολικό ἀνάγνωσμα 66
ΤΟ ΟΙΚΟΔΟΜΗΜΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ • Κήρυγμα Κυριακῆς Θ΄ Ματθαίου • Ἀποστολικό ἀνάγνωσμα 68
ΘΕΟΤΗΣ ΧΡΙΣΤΟΥ • Κήρυγμα Κυριακῆς Ι΄ Ματθαίου • Εὐαγγελικό ἀνάγνωσμα 70
ΠΑΝΑΓΙΑ, Η ΑΠΑΝΤΟΧΗ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΝ • Κήρυγμα Κυριακῆς ΙΑ΄ Ματθαίου • Εὐαγγελικό ἀνάγνωσμα 72
Η ΧΑΡΙΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ • Κήρυγμα Κυριακῆς ΙΒ΄ Ματθαίου • Ἀποστολικό ἀνάγνωσμα 74
ΣΤΑΘΕΡΟΤΗΤΑ ΠΙΣΤΗΣ • Κήρυγμα Κυριακῆς ΙΓ΄ Ματθαίου • Ἀποστολικό ἀνάγνωσμα 77
ΟΥΡΑΝΙΟΣ ΑΡΡΑΒΩΝ • Κήρυγμα Κυριακῆς ΙΔ΄ Ματθαίου • Ἀποστολικό ἀνάγνωσμα 80
ΚΑΙΝΗ ΚΤΙΣΙΣ • Κήρυγμα Κυριακῆς πρό τῆς Ὑψώσεως • Ἀποστολικό ἀνάγνωσμα 83
ΕΟΡΤΗ ΓΕΝΕΣΙΟΥ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ • Κήρυγμα Κυριακῆς πρό τῆς Ὑψώσεως • Εὐαγγελικό ἀνάγνωσμα 86
ΟΙ ΔΟΘΕΙΣΕΣ ΥΠΟΣΧΕΣΕΙΣ • Κήρυγμα Κυριακῆς μετά τήν Ὕψωσιν • Ἀποστολικό ἀνάγνωσμα 88
Η ΚΛΗΣΙΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ • Κήρυγμα Κυριακῆς Α΄ Λουκᾶ • Εὐαγγελικό ἀνάγνωσμα 91

Ο ΘΕΟΣ, ΑΠΟΛΥΤΟΣ ΟΙΚΤΙΡΜΩΝ ΚΑΙ ΕΛΕΗΜΩΝ • Κήρυγμα Κυριακῆς Β΄ Λουκᾶ • Εὐαγγελικό ἀνάγνωσμα 94
Η ΘΥΡΑ ΤΗΣ ΑΛΗΘΙΝΗΣ ΖΩΗΣ • Κήρυγμα Κυριακῆς Γ΄ Λουκᾶ • Εὐαγγελικό ἀνάγνωσμα 96
Ο ΣΠΟΡΟΣ ΤΟΥ ΘΕΙΟΥ ΛΟΓΟΥ • Κήρυγμα Κυριακῆς Δ΄ Λουκᾶ (Ζ΄ Οἰκ. Συνόδου) • Εὐαγγελικό ἀνάγνωσμα 98
ΟΙ ΔΩΡΕΕΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ • Κήρυγμα Κυριακῆς ΣΤ΄ Λουκᾶ • Ἀποστολικό ἀνάγνωσμα 100
Ο ΔΙΑΒΟΛΟΣ ΣΤΗΝ ΖΩΗ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ • Κήρυγμα Κυριακῆς ΣΤ΄ Λουκᾶ • Εὐαγγελικό ἀνάγνωσμα 103
ΣΥΝΔΥΑΖΕΤΑΙ Η ΠΙΣΤΗ ΜΕ ΤΗΝ ΛΟΓΙΚΗ; • Κήρυγμα Κυριακῆς Ζ΄ Λουκᾶ • Εὐαγγελικό ἀνάγνωσμα 105
Η ΖΩΗ ΜΕΤΑ ΤΟΝ ΘΑΝΑΤΟ • Κήρυγμα Κυριακῆς Ε΄ Λουκᾶ • Εὐαγγελικό ἀνάγνωσμα 108
ΥΠΑΡΧΕΙ ΑΓΑΠΗ ΣΤΗΝ ΖΩΗ ΜΑΣ; • Κήρυγμα Κυριακῆς Η΄ Λουκᾶ • Εὐαγγελικό ἀνάγνωσμα 111
ΟΔΗΓΕΙ Ο ΠΛΟΥΤΟΣ ΣΤΗΝ ΑΠΩΛΕΙΑ; • Κήρυγμα Κυριακῆς Θ΄ Λουκᾶ • Εὐαγγελικό ἀνάγνωσμα 114
Ο ΠΛΟΥΤΟΣ • Κήρυγμα Κυριακῆς ΙΓ΄ Λουκᾶ • Εὐαγγελικό ἀνάγνωσμα 118
Η ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΥΠΟΚΡΙΣΙΑ • Κήρυγμα Κυριακῆς Ι΄ Λουκᾶ • Εὐαγγελικό ἀνάγνωσμα 121
ΑΡΝΗΣΗ ΣΤΟΝ ΜΥΣΤΙΚΟ ΔΕΙΠΝΟ • Κήρυγμα Κυριακῆς ΙΑ΄ Λουκᾶ (Τῶν ἁγίων Προπατόρων) • Εὐαγγελικό ἀνάγνωσμα 123
ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ ΜΕ ΠΡΟΣΟΧΗ • Κήρυγμα Κυριακῆς ΙΔ΄ Λουκᾶ • Εὐαγγελικό ἀνάγνωσμα 125
Ο ΘΕΟΣ ΜΕΘ' ΗΜΩΝ • Κήρυγμα Κυριακῆς πρό τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως • Εὐαγγελικό ἀνάγνωσμα 127
ΣΩΤΗΡΙΑ ΚΑΙ ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΦΘΟΡΑ ΚΑΙ ΤΟΝ ΘΑΝΑΤΟ • Κήρυγμα Κυριακῆς μετά τήν Χριστοῦ Γέννησιν • Εὐαγγελικό ἀνάγνωσμα 129
Ο ΚΑΛΟΣ ΑΓΩΝΙΣΤΗΣ • Κήρυγμα Κυριακῆς πρό τῶν Φώτων • Ἀποστολικό ἀνάγνωσμα 132

ΝΕΑ ΟΔΟΣ • Κήρυγμα Κυριακῆς πρό τῶν Φώτων • Εὐαγγελικό ἀνάγνωσμα 135
Η ΧΑΡΙΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ • Κήρυγμα Κυριακῆς μετά τά Φῶτα • Ἀποστολικό ἀνάγνωσμα 137
ΜΕΤΑΝΟΕΙΤΕ • Κήρυγμα Κυριακῆς μετά τά Φῶτα • Εὐαγγελικό ἀνάγνωσμα 140
Η ΛΕΠΡΑ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ • Κήρυγμα Κυριακῆς ΙΒ΄ Λουκᾶ • Εὐαγγελικό ἀνάγνωσμα 142
ΜΑΤΑΙΟΔΟΞΙΑ ΚΑΙ ΥΠΕΡΗΦΑΝΕΙΑ • Κήρυγμα Κυριακῆς ΙΕ΄ Λουκᾶ • Εὐαγγελικό ἀνάγνωσμα 145
Ο ΜΟΝΑΔΙΚΟΣ ΑΡΧΙΕΡΕΑΣ ΧΡΙΣΤΟΣ • Κήρυγμα Κυριακῆς τῆς Ὑπαπαντῆς • Ἀποστολικό ἀνάγνωσμα 147
Η ΠΙΣΤΗ ΧΑΝΑΝΑΙΑ • Κήρυγμα Κυριακῆς ΙΖ΄ Ματθαίου (Χαναναίας) • Εὐαγγελικό ἀνάγνωσμα 150
Η ΔΥΝΑΜΗ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ • Κήρυγμα Κυριακῆς Τελώνου καί Φαρισαίου • Ἀποστολικό ἀνάγνωσμα 153
Ο ΕΑΥΤΟΣ ΜΑΣ ΠΟΥ ΑΓΝΟΟΥΜΕ • Κήρυγμα Κυριακῆς Τελώνου καί Φαρισαίου • Εὐαγγελικό ἀνάγνωσμα 156
ΡΕΑΛΙΣΤΕΣ ΜΠΡΟΣΤΑ ΣΤΗΝ ΑΜΑΡΤΙΑ • Κήρυγμα Κυριακῆς τοῦ Ἀσώτου • Ἀποστολικό ἀνάγνωσμα 159
Η ΜΑΚΡΟΘΥΜΙΑ ΤΟΥ ΘΕΟΥ • Κήρυγμα Κυριακῆς τοῦ Ἀσώτου • Εὐαγγελικό ἀνάγνωσμα 162
ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΣΜΟΣ • Κήρυγμα Κυριακῆς τῆς Ἀπόκρεω • Ἀποστολικό ἀνάγνωσμα 165
Η ΔΙΚΑΙΑ ΚΡΙΣΗ ΤΟΥ ΘΕΟΥ • Κήρυγμα Κυριακῆς τῆς Ἀπόκρεω • Εὐαγγελικό ἀνάγνωσμα 168
ΤΟ ΕΝΔΥΜΑ ΤΗΣ ΨΥΧΗΣ • Κήρυγμα Κυριακῆς τῆς Τυρινῆς • Ἀποστολικό ἀνάγνωσμα 171
ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΕΙΟΝ ΤΗΣ ΥΠΟΚΡΙΣΙΑΣ • Κήρυγμα Κυριακῆς τῆς Τυροφάγου • Εὐαγγελικό ἀνάγνωσμα 174
ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΑΜΑΡΤΙΑΣ • Κήρυγμα Κυριακῆς Α΄ Νηστειῶν (Ὀρθοδοξίας) • Ἀποστολικό ἀνάγνωσμα 177

ΕΥΡΗΚΑΜΕΝ ΤΟΝ ΜΕΣΣΙΑΝ • Κήρυγμα Κυριακῆς Α΄ Νηστειῶν (Ὀρθοδοξίας) • Εὐαγγελικό ἀνάγνωσμα 180
Η ΥΠΟΘΕΣΗ ΤΗΣ ΣΩΤΗΡΙΑΣ ΜΑΣ • Κήρυγμα Κυριακῆς Β΄ Νηστειῶν (Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ) • Ἀποστολικό ἀνάγνωσμα 182
Η ΔΥΝΑΜΗ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΣΥΝΑΝΘΡΩΠΟ • Κήρυγμα Κυριακῆς Β΄ Νηστειῶν (Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ) • Εὐαγγελικό ἀνάγνωσμα 184
ΑΠΑΡΝΗΣΑΣΘΩ ΕΑΥΤΟΝ • Κήρυγμα Κυριακῆς Γ΄ Νηστειῶν (Σταυροπροσκυνήσεως) • Εὐαγγελικό ἀνάγνωσμα 187
ΚΥΡΙΕ ΗΝΕΓΚΑ ΤΟΝ ΥΙΟΝ ΜΟΥ ΠΡΟΣ ΣΕ • Κήρυγμα Κυριακῆς Δ΄ Νηστειῶν (Ἰωάννου τῆς Κλίμακος) • Εὐαγγελικό ἀνάγνωσμα 190
ΨΥΧΙΚΟΣ ΚΑΘΑΡΜΟΣ ΚΑΙ ΛΥΤΡΩΣΙΣ • Κήρυγμα Κυριακῆς Ε΄ Νηστειῶν (Μαρίας τῆς Αἰγυπτίας) • Ἀποστολικό ἀνάγνωσμα 193
ΤΟ ΠΙΚΡΟ ΠΟΤΗΡΙ ΤΗΣ ΖΩΗΣ • Κήρυγμα Κυριακῆς Ε΄ Νηστειῶν (Μαρίας τῆς Αἰγυπτίας) • Εὐαγγελικό ἀνάγνωσμα 195
ΠΡΟΑΝΑΚΡΟΥΣΜΑ ΑΙΩΝΙΟΥ ΘΡΙΑΜΒΟΥ • Κήρυγμα Κυριακῆς τῶν Βαΐων • Εὐαγγελικό ἀνάγνωσμα 198

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Ὁ Κύριος σ' ὅσους ἀναζητοῦν τήν ἀλήθεια καί τήν ζωή ὑποδεικνύει *«ἐρευνᾶτε τὰς Γραφάς, ὅτι ὑμεῖς δοκεῖτε ἐν αὐταῖς ζωὴν αἰώνιον ἔχειν καὶ ἐκεῖναί εἰσιν αἱ μαρτυροῦσαι περὶ ἐμοῦ»* (Ἰωάννου ε΄, 39). Οὐσιαστικά δηλαδή γιά τόν Χριστό ὁμιλοῦν οἱ Γραφές. Αὐτές περιέχουν τήν ζωή Του, τήν διδασκαλία Του καί τά ἔργα Του.

Γιά τόν λόγο αὐτό ὁ ἀπόστολος Παῦλος προτρέπει τόν Τιμόθεο *«ταῦτα μελέτα, ἐν τούτοις ἴσθι, ἵνα σου ἡ προκοπὴ φανερὰ ᾖ πᾶσιν»* (Πρός Τιμόθεον Α΄ δ΄, 15). Ἡ συμβουλή αὐτή ἀπευθύνεται πρός ὅλους τούς πιστούς γιά τήν πνευματική κατάρτιση καί πρόοδό τους.

Ὁ Ἱεροκήρυκας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεώς μας Πανοσιολογιώτατος Ἀρχιμανδρίτης κ. Καλλίνικος Νικολάου δόκιμος καί ἔμπειρος στήν ἱεραποστολική ἐργασία, διακονεῖ ἐκτός τῶν ἄλλων Τομέων καί ὡς Ὑπεύθυνος τοῦ Τομέως τοῦ θείου Κηρύγματος, Κύκλων Μελετῶν τῆς Ἁγίας Γραφῆς καί Ἱερατικῶν Συνάξεων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεώς μας ἐπί ἔτη πολλά, συντάσσοντας ὁμιλίες καί διαλέξεις γιά τούς Ἐφημερίους πού δημοσιεύθηκαν στόν Ἡμερήσιο Ἐκκλησιαστικό καί θύραθεν Τύπο, συγκεντρωμένες σέ δεύτερο Τόμο. Προσφέρει τόν κόπο αὐτοῦ ὡς στερεά τροφή σ' ὅσους ἐπιθυμοῦν νά ἐπωφεληθοῦν ἀπό τήν ἀλήθεια τῶν λόγων τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ καί νά ἐμβαθύνουν στήν πνευματική ζωή καί στά νάματα τῆς σωτηρίας.

Τῇ 15.2.2023

† Ὁ Καισαριανῆς, Βύρωνος καί Ὑμηττοῦ
ΔΑΝΙΗΛ

Η ΑΝΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΜΑΣ*

«Αὕτη ἡ ἡμέρα, ἣν ἐποίησεν ὁ Κύριος
ἀγαλλιασώμεθα καὶ εὐφρανθῶμεν ἐν αὐτῇ»
(Ψαλμός ριζ', 24)

Ἀνέτειλε ἡμέρα χαρᾶς καί εὐφροσύνης, ἀγαπητοί, ἡμέρα ἀγαλλιάσεως καί σωτηρίας, ἡμέρα εἰρήνης καί καταλλαγῆς, ἡμέρα ἀναπλάσεως καί ἀνακαινισμοῦ τῶν ψυχῶν μας, ἡμέρα ὄντως μεγάλη καί θαυμαστή καί ἐπιφανής. Αὐτή εἶναι ἡ ἑορτή τῶν ἑορτῶν καί ἡ πανήγυρις τῶν πανηγύρεων. Αὐτή εἶναι ἡ σεβάσμια καί ἁγία καί λαμπροφόρος ἡμέρα τῆς ἀναστάσεως.

Μέ χαρά καί πνευματική ἀγαλλίαση ἑορτάζουμε τήν λαμπρή καί φωταυγή αὐτή νύκτα τήν Ἀνάσταση τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ. Στήν ἑορτή αὐτή συμμετέχει ὁλόκληρη ἡ δημιουργία, «*ὁρατός τε κόσμος ἅπας καὶ ἀόρατος*», τά ἔμψυχα καί τά ἄψυχα, ἡ λογική καί ἡ ἄλογος φύσις. Ἡ ἑορτή αὐτή θά εἶναι ἡ αἰωνία καί οἰκουμενική πανήγυρις, πού θά ψάλῃ τήν νέα ᾠδή στόν παθόντα, θανόντα καί ἀναστάντα Λυτρωτή καί Σωτῆρα Κύριο ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστό.

Ἑορτάζουμε ὄχι μόνον ἕνα ἱστορικό γεγονός, ἀλλά κυρίως ἕνα λυτρωτικό γεγονός, πού ὑπερβαίνει τήν ἱστορικότητα καί ἀφορᾶ στόν καθένα ἀπό μᾶς. Ὁ Ἀναστάς Κύριος ἐνίκησε τούς δύο φοβερούς ἐχθρούς τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως, ἀλλά καί τῆς δημιουργίας. **Πρῶτον τήν ἁμαρτία καί δεύτερον τόν θάνατο.**

Ὁ Κύριος ἐνίκησε τήν ἁμαρτία, διότι ἐλεύθερος ἀπό τό προπατορικό ἁμάρτημα, δέν ὑπέκυψε στήν ἁμαρτία καί ἐνῷ στό πάθος ἐπολεμήθη λυσσωδῶς ἀπό τόν διάβολο δέν ὑπεχώρησε, ἀλλά ὑπέμεινε τά πάντα ἑκουσίως, ἀγογγύστως καί ἀδιαμαρτυρήτως. Ἀπεδείχθη ὅτι εἶναι ἰσχυρότερος τῶν ἐχθρῶν Του. Ἐπειδή ὁ Κύριος ἐνίκησε τήν ἁμαρτία, πού ἐνεργεῖται κατ' ἔμπνευσι τοῦ διαβόλου, ἐνίκησε καί τόν θάνατον. Ἀπέθανε καί ἔζησε καί ἐνεφανίσθη ζωντανός μετά τόν θάνατό Του ὡς πραγματικός καί ἀληθινός ἄνθρωπος.

---

* Κήρυγμα τῆς 20.4.2014 • ΑΓΙΟΝ ΠΑΣΧΑ.

Ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστός ἔγινε ἔτσι *«πρωτότοκος ἐκ τῶν νεκρῶν»*. Ὁ πρῶτος πού ἀπέθανε καί ἔζησε. Μέ τήν ἀνάστασή Του *«ἐκ γὰρ θανάτου πρὸς ζωὴν καὶ ἐκ γῆς πρὸς οὐρανὸν Χριστὸς ὁ Θεὸς ἡμᾶς διεβίβασεν»*.

Ἑορτάζουμε μαζί μέ τήν ἀνάσταση τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ καί τήν ὑπέρβαση τῶν ὑπαρξιακῶν ὁρίων μας. Ὁ Χριστός μᾶς διεβίβασεν, ἔγινε ἡ ὁδός, ἡ θύρα, ἡ ἀλήθεια, ἡ ζωή γιά νά περάσουμε ἀπό τήν κατάσταση τῆς φθορᾶς πρός τήν ἀφθαρσίαν, ἀπό τήν ἐξουσία τοῦ θανάτου, πρός τήν ἐλευθερίαν τῆς ἀθανασίας, ἀπό τήν γῆν πρός τόν οὐρανόν. Ὁ Θεός μᾶς μετέστησε ἐκ τῆς πονηρᾶς ἐξουσίας τῶν δαιμόνων στήν Βασιλεία τοῦ Υἱοῦ τῆς ἀγάπης Του. Μετέχουμε σ' αὐτήν τήν νίκη καί διαβαίνουμε τά ὅρια τῆς ἐκπεσούσης φθαρτῆς φύσεώς μας μέ τήν συμμετοχή μας στά ἅγια Μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας, πού μᾶς καλεῖ: *«Δεῦτε πόμα πίωμεν καινόν»* ἀπό τήν πηγή τῆς ἀφθαρσίας. Αὐτή εἶναι ἡ δυνατότης πού μᾶς παρέχει ἡ Ἐκκλησία. Μᾶς προσφέρει τήν ζωή, τήν ἀνάσταση καί τήν ἀνακαίνιση τῆς ὑπάρξεώς μας.

Ὡστόσο ζοῦμε ἀκόμη μέσα στόν κόσμο τῆς φθορᾶς καί στήν κοινωνία τῆς πονηρίας, ὅπου κυριαρχοῦν οἱ πνιγηρές ποικίλες μορφές τοῦ θανάτου κι ἀναζητοῦμε τρόπο νά ἀνασάνουμε, νά ἐλευθερωθοῦμε ἀπό τίς ὠδίνες τοῦ θανάτου, πού μᾶς περικυκλώνουν. Χρειαζόμεθα τήν καθαρτική, φωτιστική καί θεωτική Χάρι τοῦ Θεοῦ γιά νά γίνῃ ὁ κόσμος μας, ἡ κοινωνία μας, ἡ ζωή μας, φῶς καί ζωή. Αὐτή μᾶς τήν δίδει ἡ Ἐκκλησία.

Εἶναι ἡ μόνη εὐκαιρία καί δυνατότης πού μᾶς παρέχεται.

Ἄς ἀξιοποιήσουμε αὐτή τήν εὐκαιρία γιά νά ζήσουμε στήν ἐλευθερία, πού μᾶς ἐχάρισε ὁ Κύριός μας Ἰησοῦς Χριστός.

Εὔχομαι νά ἑορτάσετε τό Πάσχα ἡμῶν μέ πνευματική χαρά καί ἀγαλλίαση. Ἡ Χάρις τοῦ Ἀναστάντος Κυρίου νά εἶναι πάντοτε μαζί Σας καί νά φωτίζῃ τήν ζωή Σας.

ΕΡΕΥΝΑΤΕ ΤΑΣ ΓΡΑΦΑΣ*

«Φέρε τὸν δάκτυλόν σου ὧδε καὶ ἴδε τὰς χεῖράς μου, καὶ φέρε τὴν χεῖρά σου καὶ βάλε εἰς τὴν πλευράν μου...»
(Ἰωάννου κ΄, 27)

Ἡ δυσπιστία τοῦ Θωμᾶ καί ἡ ἀπαίτησή του νά δεῖ πρώτα μέ τά μάτια του καί νά ψηλαφίσει μέ τά χέρια του τόν Ἀναστημένο Κύριο, καί ἔπειτα νά πιστέψει, καθώς ἀκόμα καί ἡ παραχώρηση τοῦ διδασκάλου στήν ἀνθρώπινη αὐτή ἀδυναμία μᾶς δίνουν τήν εὐκαιρία στό σημερινό κήρυγμά μας νά ὁμιλήσουμε γιά τήν πίστη καί ὄχι μόνο ἀλλά κατά πόσο ἡ λογική καί ἡ ἔρευνα μπορεῖ νά διεισδύσει σ' αὐτήν. Στήν ἐποχή μας πολλοί ἄνθρωποι εὔκολα ρίχνουν λάσπη στήν Ἐκκλησία καί στήν πίστη. Εἶναι ἄνθρωποι πού δέν γνωρίζουν, πού δέν ἔχουν μελετήσει οὔτε κἄν ἀνοίξει τήν Καινή Διαθήκη καί ὅμως ἔχουν ἄποψη. Εἶναι ἐκεῖνοι πού μέ μεγάλη εὐκολία κατηγοροῦν τήν θρησκεία μας καί λέγουν πράγματα πού ὄχι μόνο δέν ἰσχύουν ἀλλά δέν ἀνταποκρίνονται στήν πραγματικότητα. Προβάλλουν καί διαδίδουν τήν ἄποψη ὅτι: «Νά, ἡ θρησκεία ζητᾶ νά πιστεύουμε χωρίς νά μᾶς ἐπιτρέπεται νά ἐρευνοῦμε!». Μᾶς ζητᾶ δηλαδή στήν οὐσία νά μήν χρησιμοποιοῦμε τόν νοῦ μας ὁ ὁποῖος μᾶς διαχωρίζει ἀπό τά ἄλλα ζῶα. Πῶς μποροῦμε λοιπόν νά ἐμπιστευθοῦμε μία θρησκεία πού ἔχει ὡς ἀρχή της ἤ ἀκόμα ὡς δόγμα της τό γνωστό «πίστευε καί μή ἐρεύνα»;

Ἐδῶ θά πρέπει νά ξεδιαλύνουμε τά πράγματα καί νά τά βάλουμε στήν σωστή τους βάση. Πρῶτα ἀπό ὅλα πρέπει νά ποῦμε ὅτι ἡ φράση ἡ προηγούμενη δέν εἶναι δόγμα οὔτε θέση τῆς πίστεώς μας. Δέν ἀπηχεῖ καμία διδασκαλία. Σέ κανένα Εὐαγγέλιο καί σέ κανένα χωρίο τῆς Ἁγίας Γραφῆς δέν ὑπάρχει αὐτή ἡ φράση, ἀντίθετα ὑπάρχει τό «ἐρευνᾶτε τάς Γραφάς». Τό «πίστευε καί μή ἐρεύνα» εἶναι μία θέση εἴτε πονηρῶν ἀνθρώπων πού πολεμοῦν τήν πίστη, εἴτε ἁπλοϊκῶν ἤ ἀμαθῶν ἀνθρώπων. Γιατί ποτέ κανείς δέν θέλησε νά ἀποκλείσει τήν ἔρευνα ἀπό τόν χῶρο τῆς θρησκείας ἤ ἀκόμα νά θεωρήσει αὐτό ὡς δόγμα. Δέν παύει ὅμως νά ὑπάρχει ὡς ἄποψη ἐξυπηρετώντας τά συμφέροντα τῶν πολεμίων τῆς πίστεώς μας. Γιατί ἔτσι

* Κήρυγμα τῆς 27.4.2014 • Κυριακή τοῦ Θωμᾶ, Ἰωάννου κ΄, 19-31.

γίνεται ὅπλο στά χέρια τους τό ὁποῖο στρέφουν κατά τῆς Ἐκκλησίας. Ἄς δοῦμε ὅμως πῶς ὑπάρχουν αὐτές οἱ καταστάσεις στήν πραγματικότητα.

Ὅταν ὁ Θωμᾶς ζήτησε, δυσπιστώντας στίς διαβεβαιώσεις τῶν συμμαθητῶν του, νά δεῖ μέ τά μάτια του καί νά πιάσει μέ τά χέρια του τόν Κύριο, θέλησε νά βρεθεῖ σέ ἐκείνη τήν πλεονεκτική θέση, πού εἶχαν βρεθεῖ πρίν ἀπό λίγο καί ἐκεῖνοι. Γιατί εἶχε ἐμφανισθεῖ ὁλόσωμος μπροστά τους ὁ Ἀναστημένος Ἰησοῦς καί τόν εἶχαν δεῖ ἐνῶ ὁ Θωμᾶς ἀπουσίαζε. Θέλησε δηλαδή νά ἔχει μία χειροπιαστή ἀπόδειξη τῆς Ἀναστάσεως. Καί ὁ Χριστός δέν τοῦ τήν στέρησε. Ἐμφανίσθηκε πάλι καί τόν ἐκάλεσε νά πραγματοποιήσει τήν ἐπιθυμία του. Τήν στιγμή ἐκείνη δέν πραγματοποιοῦσε μία ἁπλή περιέργεια. Ἀπό τήν μία μεριά ἔδινε μία ἀντράνταχτη μαρτυρία τῆς Ἀναστάσεώς Του καί ἀπό τήν ἄλλη ἔδινε τήν συγκατάθεσή Του στήν ἀνθρώπινη ὕπαρξη γιά ἔρευνα. Ἔτσι μποροῦμε νά ποῦμε ὅτι ὁ Κύριός μας δέν θέλησε νά ἀχρηστεύσει τήν νοητική λειτουργία ἀκόμα καί στά θέματα τῆς πίστεως. Πάνω σ' αὐτή τήν γραμμή βαδίζει ἡ Ἐκκλησία καί ἡ θεολογία, πού σάν ἐπιστήμη ἔχει ἄμεση σχέση μέ τήν ἔρευνα. Αὐτό σημαίνει πώς δέν ὑπάρχει καμία ἀντίρρηση ἐκ μέρους τῆς θρησκείας προκειμένου ὁ ἄνθρωπος νά μελετήσει, νά ἐρευνήσει καί νά στοχασθεῖ πάνω σέ ὁρισμένα θέματα πίστεως, πού μποροῦν νά τεθοῦν κάτω ἀπό ἕνα τέτοιο ἔλεγχο. Ὅπου δηλαδή χωράει τό ἀνθρώπινο μυαλό καί φτάνει ἡ ἀνθρώπινη γνώση ὁ δρόμος εἶναι ἐλεύθερος. Ποτέ ἡ θρησκεία δέν θά ἐπιδιώξει νά σταματήσει τήν λαχτάρα τοῦ «εἰδέναι» κι ὅπου στό παρελθόν θέλησε νά τό ἐπιδιώξει κατακρίθηκε ὡς νοθεύτρια τοῦ γνησίου χριστιανικοῦ πνεύματος.

Ἄλλο πράγμα ὅμως εἶναι αὐτό, καί ἄλλο ἡ ἀξίωση μερικῶν νά πιστέψουν μόνο σέ ὅσα βλέπουν ἤ ἀκοῦν ἤ καταλαβαίνουν. Γιατί ἁπλούστατα ὑπάρχουν μερικά πράγματα στήν πίστη, πού εἶναι ἐξ ἀντικειμένου ἀδύνατο νά ἐλεγχθοῦν ἀπό τό λογικό τοῦ ἀνθρώπου, ἀφοῦ ἀνήκουν στόν ὑπερβατικό κόσμο καί στίς ὑπέρ-λόγον ἀλήθειες. Σ' αὐτές τίς περιπτώσεις δέν ἀπαγορεύεται ἀπό τήν θρησκεία ἡ ἔρευνα. Ἀποκλείεται ἀπό τήν ἀνθρώπινη ἀδυναμία. Ὡστόσο ἡ θρησκεία ἀφήνει καί στά θέματα αὐτά διεξόδους γιά ἔρευνα, ὄχι ἄμεση μά ἔμμεση πηγῶν. Ἔτσι π.χ. μᾶς καλεῖ νά πιστέψουμε στήν Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ. Δέν ἐμποδίζει τήν ἔρευνά μας γύρω ἀπό τό γεγονός, ὅπως μᾶς τό παρουσιάζουν τά Εὐαγγέλια, προκειμένου πρῶτα-πρῶτα νά ἐλεγχθεῖ ἡ ἀξιοπιστία τους καί νά ἀκολουθήσει ἡ κριτική τους ἀξιολόγηση μέ βάση φιλολογικά, ἱστορικά, ψυχολογικά καί ἄλλα δεδομένα πού ἐνισχύουν τήν πίστη μας. Μᾶς μιλάει ἡ θρησκεία μας γιά τήν ἐμφάνιση τοῦ Χριστοῦ στόν κόσμο.

Δέν μᾶς ἐμποδίζει ὅμως νά ψάξουμε γιά νά κατοχυρώσουμε ἱστορικά τήν προσωπικότητά του. Μᾶς κάνει λόγο ἡ θρησκεία μας γιά τήν μετά θάνατο ζωή. Δέν ἀποκλείει ὅμως νά ζητήσουμε ἐρείσματα γιά περισσότερη

κατοχύρωση τῆς μεταφυσικῆς αὐτῆς ἀληθείας στήν συγκριτική θρησκειολογία, στήν ψυχολογία, στήν λογική.

Συνεπῶς ἡ ἀνθρώπινη ἔρευνα πάνω στά θέματα τῆς πίστεως παίζει ἕνα δευτερεύοντα λόγο, ἐπικουρικό λόγο πού ἡ θρησκεία δέν τόν ἀρνεῖται. Ἄλλωστε ὅπως εἴπαμε ἡ σημερινή ἀνάπτυξη τῆς θεολογίας, σάν σύστημα γνώσεων θρησκευτικῶν βασιζομένων πέρα ἀπό τήν θεία ἀποκάλυψη καί σέ ἐπιστημονικές βάσεις εἶναι ἀπόδειξη αὐτοῦ. Μήν ξεχνᾶμε ὅμως ὅτι ἡ πίστη βασικά ἀρχίζει ἐκεῖ ὅπου τελειώνει ἡ γνώση. Καί ὅτι ἡ πίστη ἀνήκει πρωτίστως στήν καρδιά καί ὄχι στό μυαλό.

Ψάξτε, λοιπόν, ἀδελφοί μου ὅσο θέλετε. Δέν εἶναι ἡ θρησκεία πού θά σέ κακίσει γι' αὐτό. Οἱ ἴδιες οἱ δυνάμεις σου δέν θά σέ στηρίξουν καί δέν θά σέ συντροφεύσουν παντοῦ.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΠΡΟΝΟΙΑ*

«Ἐπισκέψασθε οὖν, ἄνδρας... πλήρεις Πνεύματος Ἁγίου καὶ σοφίας, οὓς καταστήσομεν ἐπὶ τῆς χρείας ταύτης»
(Πράξεις στ΄, 3)

Ἡ πρώτη Ἐκκλησία ἀναγκάστηκε ἀπό πολύ νωρίς νά ἀσχοληθεῖ μέ ζητήματα κοινωνικῆς Πρόνοιας. Τά ζητήματα αὐτά δημιουργήθηκαν «κατά τήν καθημερινή περίθαλψη καί τήν διανομή τροφίμων στίς χῆρες» καί τά φτωχά μέλη τῆς κοινότητας. Οἱ Ἀπόστολοι πληροφορήθηκαν σύντομα τά παράπονα τῶν ἀδικουμένων χριστιανῶν καί ἔδωσαν ἄμεση λύση στό πρόβλημα. Ἡ λύση αὐτή, πού ἀναφέρεται στό σημερινό ἀνάγνωσμα τῶν Πράξεων, εἶναι καθοδηγητική καί γιά τό σύγχρονο κοινωνικό ἔργο τῆς Ἐκκλησίας. Ἄς μελετήσουμε ὅμως προσεκτικότερα τήν περικοπή.

Οἱ προϋποθέσεις

Εἶναι χαρακτηριστικό, ὅτι οἱ Ἅγιοι Ἀπόστολοι προκειμένου νά ἀντιμετωπίσουν τό κοινωνικό ζήτημα τῆς πρώτης χριστιανικῆς κοινότητας πρόσεξαν πρῶτα τίς προϋποθέσεις. Γιά νά γίνει κοινωνικό ἔργο ἀπό τήν Ἐκκλησία, εἶπαν, χρειάζονται πρῶτα ἄνθρωποι ἀφοσιωμένοι στήν ὑπηρεσία αὐτή καί μάλιστα ἄνδρες ἅγιοι καί συνετοί. Αὐτοί θά ἀναλάβουν τήν ἐκκλησιαστική κοινωνική ὑπηρεσία καί ὄχι ἐμεῖς. «Διότι δέν μᾶς φαίνεται σωστό ἐμεῖς οἱ ἀπόστολοι νά ἐγκαταλείψουμε τό κήρυγμα τοῦ Λόγου τοῦ Θεοῦ καί νά ἀσχοληθοῦμε μέ τήν καθημερινή κοινωνική ὑπηρεσία καί τά προβλήματά της».

Στίς ἴδιες προϋποθέσεις πρέπει νά στηρίζεται καί ἕνα ἔργο κοινωνικῆς Πρόνοιας τῆς Ἐκκλησίας σήμερα: σέ συνετούς καί ἁγίους ἀνθρώπους, ἀφοσιωμένους στήν Ἐκκλησία. Τό ἀνθρώπινο αὐτό στοιχεῖο ἄλλωστε διακρίνει τό κοινωνικό ἔργο τῆς Ἐκκλησίας ἀπό τίς κοινωνικές ὑπηρεσίες ὁποιουδήποτε ἄλλου Ὀργανισμοῦ. Γιατί, «πρόνοια» κάνουν σήμερα πολ-

* Κήρυγμα τῆς 22.4.2018 • Κυριακή τῶν Μυροφόρων • Ἀποστολικό ἀνάγνωσμα, Πράξεις στ΄, 1-7.

λοί καί διάφοροι. Καί ὅλοι προσπαθοῦν νά ἱκανοποιήσουν ὑλικές ἀνάγκες καί προβλήματα τῶν ἀνθρώπων. Ἡ Ἐκκλησία ὅμως δέν κάνει ἁπλῶς ἕνα κοινωνικό ἔργο, ἀλλά χριστιανική πρόνοια, πού ἀσκεῖται ἀπό ἐμπνευσμένους ἀνθρώπους, ἀπό ἀνθρώπους ἀγάπης. Ἡ διαφορά λοιπόν μέ τούς ἄλλους ὀργανισμούς ὑπάρχει στά πρόσωπα καί τόν τρόπο, μέ τόν ὁποῖο ἡ Ἐκκλησία κάνει τό προνοιακό τῆς ἔργο.

Οἱ κοινωνικοί ἐργάτες τῆς Ἐκκλησίας, ἐπομένως πρέπει νά εἶναι ἀφοσιωμένοι ἄνθρωποι, καλοί χριστιανοί, συνετοί ἄνδρες καί σοφές γυναῖκες. Μόνο σέ αὐτούς μπορεῖ νά στηριχθεῖ ἕνας ἱερέας ἤ ἐπίσκοπος γιά τήν σύσταση ἑνός Ἱδρύματος, γιά τήν ὀργάνωση μιᾶς κοινωνικῆς προσπάθειας. Χωρίς τέτοιους ἀνθρώπους, ἡ Ἐκκλησία μεταβάλλεται σέ μία ἀπό τίς δημόσιες ὑπηρεσίες πού κάνει κοινωνικό ἔργο μέ «ὑπαλληλικό» πνεῦμα καί ὄχι μέ τό πνεῦμα τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ.

Λειτούργημα τῆς Ἐκκλησίας

Εἶναι ἀκόμη χαρακτηριστικό, ὅτι οἱ Ἅγιοι Ἀπόστολοι τούς ἀνθρώπους πού ἡ ἐκκλησιαστική κοινότητα διάλεξε γιά τό ἔργο τῆς κοινωνικῆς Πρόνοιας, τούς καθιέρωσαν στό ἔργο αὐτό, χειροτονώντας τους σέ διακόνους τῆς Ἐκκλησίας. Ὅπως σημειώνει στήν συνέχεια ἡ περικοπή τῶν Πράξεων, τούς ἑπτά ἄνδρες πού ἐξέλεξε ἡ κοινότητα, «τούς παρουσίασαν μπροστά στούς Ἀποστόλους καί ἐκεῖνοι, ἀφοῦ προσευχήθηκαν, ἔβαλαν τά χέρια τους ἐπάνω τους» καί τούς μετέδωσαν τήν θεία χάρη γιά τό ἔργο τῆς κοινωνικῆς διακονίας τους.

Νά λοιπόν, καί ἕνα ἄλλο βασικό στοιχεῖο γιά τήν πρόνοια τῆς Ἐκκλησίας. Τό κοινωνικό ἔργο τῆς Ἐκκλησίας πρέπει νά εἶναι λειτούργημα τῆς Ἐκκλησίας. Τό λειτούργημα αὐτό θά τό ἐπιτελοῦν ἄνθρωποι, πού θά ἔχουν εἰδική χειροτονία ἤ χειροθεσία, θά εἶναι δηλαδή διάκονοι ἤ διακόνισσες, κατά τό ὑπόδειγμα τῆς ἀρχαίας Ἐκκλησίας.

Ἡ Ἐκκλησία τό κοινωνικό ἔργο δέν τό βλέπει ἔξω ἀπό τόν ὀργανισμό της καί τήν λειτουργία της. Μιά ψυχοσωματική διακονία τοῦ ἀνθρώπου, ἡ διακονία τῆς ἀγάπης, εἶναι ἕνα ἀπό τά βασικά καί εἶναι τό οὐσιαστικό της ἔργο. Ὁ ἴδιος ὁ Κύριος, τό ἔργο τῆς ἰάσεως καί τῆς θεραπείας τῶν πασχόντων τό εἶχε ἐνσωματωμένο μέσα σέ ὅλο τό σωτηριῶδες ἔργο του. Γι' αὐτό καί ἡ Ἐκκλησία τό ἔργο τῆς ἀγάπης, τό ἔχει ἐνσωματωμένο στόν ὀργανισμό της, εἶναι «σάρξ ἐκ τῆς σαρκός της». Τό ἐντάσσει μέσα σέ ὁλόκληρο τό ποιμαντικό της πρόγραμμα, γιά τήν ἀντιμετώπιση τῶν ὑλικῶν καί πνευματικῶν ἀναγκῶν τῶν ἀνθρώπων.

Ἀπό τό ἄλλο μέρος, γιά νά διατηρηθεῖ καί νά αὐξηθεῖ ἕνα κοινωνικό ἔργο στήν Ἐκκλησία, χρειάζεται ζωντανό καί ἀφυπνιστικό κήρυγμα τοῦ θείου Λόγου. Οἱ Ἀπόστολοι τό λειτούργημα αὐτό τό κράτησαν γιά τόν

ἑαυτό τους. Οἱ διάκονοι, διακονοῦσαν στό κοινωνικό ἔργο καί οἱ ἀπόστολοι κήρυτταν τόν λόγο τοῦ Θεοῦ! Μέ τό θεόπνευστο κήρυγμά τους, ἄνοιγαν τίς καρδιές καί τά χρηματοκιβώτια τῶν πλουσίων, ἐνέπνεαν νέους καί νέες γιά νά ἀφοσιωθοῦν σέ ἔργα κοινωνικῆς ἀγάπης καί μέ τό προσωπικό τους παράδειγμα λιτότητας καί φτώχειας ἐνίσχυαν τήν ὅλη κοινωνική προσπάθεια τῆς Ἐκκλησίας.

Μέσα στά πλαίσια αὐτά μποροῦμε ὅλοι μας, κλῆρος καί λαός, νά βοηθήσουμε γιά νά γίνει ἕνα σοβαρό κοινωνικό ἔργο τῆς Ἐκκλησίας μας στήν σύγχρονη ἐποχή.

Ὁ ἱερός Χρυσόστομος σχολιάζοντας τήν σημερινή ἀποστολική περικοπή γράφει: «δημιουργήθηκε γογγυσμός, ἀνάμεσα στούς πιστούς, ἐπειδή παραγκωνίζονταν στήν καθημερινή διακονία οἱ χῆρες τῶν Χριστιανῶν ἐκείνων πού ἦταν πρῶτα εἰδωλολάτρες». Ἑπομένως ὑπῆρχε καθημερινή διακονία γιά τίς χῆρες. Προσέξτε, λοιπόν, πώς δέν τήν ὀνομάζει ἐλεημοσύνη, ἀλλά διακονία, καί ἔτσι ἐπαινεῖ καί ἐκείνους πού δίνουν καί ἐκείνους πού παίρνουν. Ἡ ἀταξία αὐτή δέν ὀφειλόταν σέ κακία, ἀλλά σέ ραθυμία. Γιά τόν λόγο αὐτό ξεχωρίζει τό κακό αὐτό ὁ εὐαγγελιστής Λουκᾶς (δέν εἶναι βέβαια ἡ ραθυμία μικρό κακό), γιά νά τό διορθώσει. Βλέπεις, λοιπόν, πώς ἀπό τήν ἀρχή ταλαιπωροῦσαν τήν Ἐκκλησία διάφορα δεινά ὄχι μόνο ἀπό ἔξω, ἀλλά καί ἀπό μέσα. Ἐσύ ὁ ἀναγνώστης, μάθε ὄχι μόνο ὅτι διορθώθηκε ἡ ἀταξία, ἀλλά καί ὅτι εἶναι μεγάλο κακό.

Ο ΟΙΚΕΙΟΣ ΞΕΝΟΣ*

«Καὶ κατέθηκεν αὐτὸν ἐν μνημείῳ
ὃ ἦν λελατομημένον ἐκ πέτρας καὶ προσεκύλισε
λίθον ἐπὶ τὴν θύραν τοῦ μνημείου...»
(Μάρκου ιε΄, 46)

Δέν εἶναι χωρίς σημασία ἡ λεπτομέρεια πού μᾶς δίνει ὁ Εὐαγγελιστής Ματθαῖος, πώς τό μνημεῖο στό ὁποῖο ἐτάφη ὁ Ἰησοῦς ἦταν ξένο. Ἀνῆκε στόν Ἰωσήφ τοῦ ἀπό Ἀριμαθαίας.

Ὑπῆρχε συνήθεια στούς Ἰουδαίους νά ἔχουν τάφο ἰδιόκτητο. Γιά τόν Ἰησοῦ ὅμως ἐστάθη καί ἐδῶ ἐξαίρεση. Ἦταν ξένος ἀκόμη καί ὁ τάφος του, ὅπως ἦταν ξένο πρός Αὐτόν κάθε ὑλικό πρᾶγμα τῆς ζωῆς αὐτῆς. Δέν ἐτάφη μόνο ἀλλά καί γεννήθηκε σέ ξένο τόπο. Ὄχι σπίτι δικό του ἀλλά οὔτε κἄν στέγη φιλόξενη δέν βρέθηκε στήν Βηθλεέμ γιά τόν Ἰωσήφ καί τήν παρθένο Μαρία, ὅταν ζητοῦσαν ἐπειγόντως μιά γωνιά: *«Οὐκ ἦν αὐτοῖς τόπος ἐν τῷ καταλύματι»* (Λουκᾶ β΄, 7).

Καί εἶδε τό φῶς τῆς ζωῆς σέ ξένο σπήλαιο. Καί σπαργανώθηκε μέ ξένα σπάργανα. Καί ἀνεκλίθη σέ ξένο χῶρο. Στήν φάτνη τῶν ἀλόγων ζώων. Ἀλλά καί στήν ξένη αὐτή γωνιά ἡ παραμονή του δέν ἦταν ἤρεμη, οὔτε μόνιμη. Ἄγρια ξεσηκώθηκε ἡ μανία τοῦ Ἡρώδη γιά νά τόν ἐξαποστείλει σέ μία χώρα πού δέν ἦταν μονάχα ξένη, ἀλλά ἦταν καί ἐχθρική. Στήν Αἴγυπτο.

Ξένος δέ ἐκεῖ γεύεται ὅλη τήν πικρία τῆς ξενιτειᾶς γιά νά ἐπανέλθει καί νά ἐγκατασταθεῖ καί πάλι σέ μία ξένη πόλη. Στήν Ναζαρέτ. Καί νά περάσει τά τρυφερά χρόνια τῆς παιδικῆς ἡλικίας του σέ ἕνα ξένο σπίτι, τοῦ Ἰωσήφ. Ὅταν ἀργότερα τόν ρώτησαν οἱ μαθητές του «Κύριε πού μένεις;» στήν ἀπάντησή του ἐξέφρασε μέ τρόπο μονοδικό τήν πλήρη ἀποξένωσή του ἀπό τά γήϊνα: *«Αἱ ἀλώπεκες φωλεοὺς ἔχουσι καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνώσεις, ὁ δὲ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἔχει ποῦ τὴν κεφαλὴν κλίνῃ.»* (Ματθαίου η΄, 20). Καί ἔμεινε ἕως τό τέλος πτωχότερος καί ἀπό τά πετεινά τοῦ οὐρανοῦ.

---

* Κήρυγμα τῆς 19.5.2013 • Κυριακή τῶν Μυροφόρων • Μάρκου ιε΄, 46 - ιστ΄, 8.

Δέν τόν ἐδέχθησαν οἱ ὁμοεθνεῖς του. Διακήρυξε ὅτι ἡ «Βασιλεία του δέν εἶναι ἐκ τοῦ κόσμου τούτου». Γι' αὐτό καί ἐπειδή ζήτησε ἀπό τούς μαθητές του νά μείνουν ξένοι πρός τό κοσμικό φρόνημα καί τόν ἁμαρτωλό τρόπο ζωῆς, Παρακάλεσε τόν ἐπουράνιο Θεό καί Πατέρα μας: «Δέν παρακαλῶ νά σηκώσεις αὐτούς ἐκ τοῦ κόσμου, ἀλλά νά φυλάξεις αὐτούς ἐκ τοῦ πονηροῦ, ἐκ τοῦ κόσμου δέν εἶναι καθώς ἐγώ δέν εἶμαι ἐκ τοῦ κόσμου» (Ἰωάννου ιζ', 14-16).

«Κατέθηκαν αὐτόν ἐν μνημείῳ»

Τίποτε δικό Του δέν ἀπέκτησε ὁ Κύριος. Τήν λίμνη διέσχιζε μέ ξένο πλοιάριο τοῦ Σίμωνα. Στά Ἱεροσόλυμα μπῆκε καθήμενος σέ ξένο πουλάρι. Καί ἐτάφη σέ ξένο τάφο τοῦ Ἰωσήφ τοῦ ἀπό Ἀριμαθαίας. Ὑπῆρξε μέ ἕνα λόγο ὁ μεγάλος ξένος. Ἀλλά ποτέ ὁ ἀποξενωμένος. Στάθηκε δίπλα στόν ἄνθρωπο. Πολύ κοντά καί στίς χαρές καί στίς λύπες του.

Ἦταν δώδεκα χρονῶν ὅταν ἔσμιξε μέ τά παιδιά τῆς ἡλικίας Του καί ξεκίνησε πασίχαρις γιά τό προσκύνημα τοῦ Ναοῦ στά Ἱεροσόλυμα καί μοιράσθηκε τό χαρούμενο παιδικό τραγούδι τῆς ἱερᾶς ἀποδημίας.

Προσῆλθε στόν γάμο τῆς Κανᾶ καί δέν δίστασε νά θαυματουργήσει γιά νά μήν διακοπεῖ τό ἁγνό γλέντι τῶν «κεκλημένων». Μετέβαλε τό ψυχρό νερό σέ χαροποιό οἶνο.

Χάρηκε καί ἔδειξε καί στούς ἄλλους σάν πηγή χαρᾶς, τά μικρά καί ἀπέριττα: ὅπως τά κρίνα τοῦ ἀγροῦ τά ὁποῖα παρουσίασε σάν παράδειγμα ἀμεριμνησίας καί ἐμπιστοσύνης στόν Θεό πού φροντίζει γιά ὅλους καί γιά ὅλα.

Συντρόφευε τά μικρά παιδιά, πού τά κάλεσε κοντά Του μέ τόση τρυφερότητα. *«Ἄφετε τὰ παιδία ἐλθεῖν πρός με».* Μά περισσότερο στάθηκε δίπλα στούς πονεμένους καί θλιμμένους τοῦ κόσμου αὐτοῦ. Γι' αὐτούς ἦλθε καί αὐτούς προσκάλεσε: *«Δεῦτε πρός με πάντες οἱ κοπιῶντες καὶ πεφορτισμένοι κἀγὼ ἀναπαύσω ὑμᾶς».*

Ἐκεῖ ὅμως πού ὁ Χριστός εἶναι ἀξεπέραστος εἶναι ἡ ἀγάπη Του γιά τούς μετανοιωμένους ἁμαρτωλούς. Τήν πόρνη, τόν τελώνη, τόν ληστή, τόν Πέτρο. Ὅλους τούς ἀγάπησε. Ὅλους τούς συγχώρησε. Ὅλους τούς ἀγκάλιασε μέ τήν θεϊκή Του ἀγάπη καί στοργή.

Στάθηκε πάντα καί πρός ὅλους ὁ «Ξένος» *«ὅστις οἶδε ξενίζειν τοὺς πτωχοὺς καὶ τοὺς ξένους»,* παρηγορητής καί ἰατρός, φίλος καί ἀδελφός ὅλων τῶν θλιμμένων. Γιατί ὅλος ὁ βίος δέν ἦταν παρά ἕνας ἀγῶνας γιά νά καταλύσει τά τείχη, πού χωρίζουν τούς ἀνθρώπους σέ δικούς καί ξένους. Αὐτός κατέλυσε τό μεσότοιχον τοῦ φραγμοῦ. Δικό Του δῶρο εἶναι ἡ εἴσοδός μας στόν Πατέρα «Ἄρα λοιπόν δέν εἴμεθα πλέον ξένοι καί πάροικοι ἀλλά συμπολῖται τῶν ἁγίων καί οἰκεῖοι τοῦ Θεοῦ».

Ὁ Χριστός ἦλθε καί ἔμεινε ἕνας ξένος. Τίποτε δέν διεκδίκησε γιά δικό του ἄν καί τά πάντα τοῦ ἀνήκαν. Γιατί; Γιά νά μήν αἰσθανόμαστε ἐμεῖς ξένοι πρός τόν Θεό.

Ὁ Εὐαγγελιστής Ἰωάννης τονίζει τήν ἀντίθεση ἀνάμεσα στόν κόσμο ὅπου πρέπει νά ζοῦμε ἐμεῖς οἱ Χριστιανοί καί στήν ἀληθινή ζωή ὅπου ἔχουμε κιόλας κάνει τήν εἴσοδό μας. Γεννημένος «ἄνωθεν» ὁ χριστιανός δέν μπορεῖ παρά νά εἶναι ξένος ἤ ὁδοιπόρος πάνω στήν γῆ, γιατί εἶναι ἀδύνατη μία συμφωνία ἀνάμεσα σ' αὐτόν καί τόν κόσμο. Πράγματι ὁ κόσμος βρίσκεται κάτω ἀπό τήν ἐξουσία τοῦ πονηροῦ γιά τοῦτο ὁ Χριστός δέν εἶχε τίποτε κοινό μαζί του. Ἄν ὅμως ὁ Χριστιανός δέν εἶναι πιά «ἐκ τοῦ κόσμου τούτου» ξέρει ὅπως κι ὁ Χριστός ἀπό ποῦ ἔρχεται καί ποῦ πηγαίνει. Ἀκολουθεῖ τόν Χριστό, ὁ Ὁποῖος *«ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν»* καί ἀφοῦ ἐπέστρεψε στόν Πατέρα προετοιμάζει «τόπον» γιά τούς δικούς Του, ὥστε ἐκεῖ ὅπου εὑρίσκεται ὁ Ἴδιος νά μείνει κι ὁ ὑπηρέτης του, στό σπίτι τοῦ Πατέρα.

Χριστός Ἀνέστη!

ΑΝΘΡΩΠΟΝ ΟΥΚ ΕΧΩ*

«Κύριε, ἄνθρωπον οὐκ ἔχω,... βάλῃ με εἰς τὴν κολυμβήθραν»
(Ἰωάννου ε΄, 7)

Ἕνα ἀπό τά πιό δύσκολα κοινωνικά προβλήματα ἀναφέρεται ἀπό τό Εὐαγγέλιο τῆς Κυριακῆς. Ἕνα πρόβλημα τό ὁποῖο εἶναι δυστυχῶς καί τόσο ἔντονο στήν σημερινή μας κοινωνία. Στό παράπονο τοῦ σημερινοῦ παραλύτου, πού δέν ἔχει ἄνθρωπο νά τόν βοηθήσει, κρύβεται ὅλο τό δράμα τοῦ σύγχρονου ἀνθρώπου, πού ὁλοένα ψάχνει ἐπίμονα, ἀλλά μάταια μήπως ἀνακαλύψει ἀνάμεσα στό πλῆθος τῶν ἀνθρώπων πού τόν περιβάλλει, τόν Ἄνθρωπο. Γιά ἄλλη μία φορά φαίνεται πόσο ἐπίκαιρο εἶναι τό Εὐαγγέλιο στήν σημερινή μας ζωή. Ἡ κοινωνία μας ἔχει γίνει μία νέα προβατική κολυμβήθρα. Ἄνθρωποι πᾶνε καί ἔρχονται. Κι ὅμως λείπει ὁ Ἄνθρωπος. Σέ μία ἐποχή, σάν τήν δική μας, πού τά ἔχει ὅλα: ἀνέσεις, τεχνολογία, κατακτήσεις κάτι ἀπουσιάζει πού εἶναι τόσο βασικό, ὥστε ἡ ἔλλειψή του νά κάνει ἀνούσια ὅλα τά ἄλλα. Κι αὐτό εἶναι ὁ Ἄνθρωπος μέ ὅλη τήν σημασία τῆς λέξεως.

Εἶναι γνωστό τοῖς πᾶσι ὅτι μᾶς περιβάλλουν χιλιάδες ἄνθρωποι. Κι ὅμως νοιώθουμε τόσο ξένοι μεταξύ μας, τόσο ψυχροί ὁ ἕνας γιά τίς ἀνάγκες τῶν ἄλλων.

Ἀπομονωθήκαμε σέ μία ἐκούσια μοναξιά καί πάψαμε νά ἐνδιαφερόμαστε γιά τόν διπλανό μας. Ἡ κοινωνία μας ἔγινε μία ἀπρόσωπη ποσότητα ὑπάρξεων, πού μοιάζουν σάν μηχανές κουρδισμένες γιά νά δουλεύουν καί νά παράγουν. Ἡ σκληρή βιοπάλη καί ὁ ἀγώνας γιά τήν ἐπιβίωση, στένεψαν τά περιθώρια γιά τήν ἀνάπτυξη ἑνός πραγματικοῦ ἀνθρωπισμοῦ, πού ξέρει νά σκύβει μέ συμπόνια πάνω στά προβλήματα τοῦ ἄλλου καί νά ἀνοίγει διεξόδους στά τρομερά ἀδιέξοδα.

Τό παράπονο πολλῶν ἀνθρώπων τοῦ καιροῦ μας, πού προβληματίζονται μπροστά στήν κατάσταση αὐτή, εἶναι τοῦτο: Πῶς κωφεύουμε καί ἔκλεισαν οἱ καρδιές μπροστά στόν ἀνθρώπινο πόνο. Οἱ ἄλλοι νοιάζονται γιά τόν ἑαυτό τους. Νά ἐξασφαλίσουν αὐτοί τό καλό εἰσόδημα, τό σπίτι,

* Κήρυγμα τῆς 11.5.2014 • Κυριακή τοῦ Παραλύτου, Ἰωάννου ε΄, 1-15.

τήν ἄνεση, τό αὐτοκίνητο. Οἱ ἄλλοι ἄς πεθάνουν, ἄς στερηθοῦν, ἄς τά βγάλουν πέρα μόνοι τους. Ὁ ἀτομισμός μας ρυθμίζει πιά σέ μεγάλο ποσοστό τίς σχέσεις τῶν ἀνθρώπων, καί τό συμφέρον. Καί ὅπου συναντᾶμε χαμόγελα καί φιλίες, κάτι πρέπει νά ὑποθέσουμε πώς ἐξυπηρετεῖται μ' αὐτές. Ἐκεῖ δυστυχῶς ἔχουμε φθάσει. Στήν ἄγρια ἐκμετάλλευση καί τῶν πιό ἀγνῶν αἰσθημάτων. Καί δέν εἶναι μόνο οἱ ὑλικές ἀνάγκες τῶν ἄλλων, πού μένουν χωρίς στήριγμα μέ τήν νοοτροπία αὐτή. Εἶναι καί οἱ ψυχικές πού ζητοῦν λίγη στοργή, λίγη ἀληθινή φιλία, λίγη κατανόηση, ἕνα καλό λόγο, μία σοφή συμβουλή. Κι αὐτά κατήντησαν σπάνια στίς ἡμέρες μας. Εἶναι δυστυχῶς ἀλήθεια πώς τά μέλη τῆς μεγάλης ἀστικῆς κοινωνίας ἔχουν ἀπροσωποποιηθεῖ. Εἶναι μόνο οἰκονομικές, ἐπαγγελματικές ὁμάδες, πού μᾶς ἐνδιαφέρουν μόνο ὅσο μᾶς ἐξυπηρετοῦν. Δέν θέλουμε νά ἔχουμε στενότερες σχέσεις μαζί τους. Μάθαμε νά ἀναπαυόμαστε μόνοι μας, νά ψυχαγωγούμαστε μόνοι μας, νά ταξιδεύουμε ἀνάμεσα σ' ἕνα ἀνώνυμο πλῆθος, ξένοι καί ἄγνωστοι. Αὐτό ὀφείλεται βασικά σέ δύο αἴτια. Πρῶτα-πρῶτα στή δομή τῆς σημερινῆς κοινωνικῆς ζωῆς, πού στηρίζεται σέ ἀτομιστικά καί ἐγωϊστικά δεδομένα, καί ἔπειτα στήν σπάνια ὕπαρξη ἀληθινῶν ἀνθρώπων γύρω μας, πού νά ἔχουν δύναμη νά ἀνταποκριθοῦν στίς ἐνδότερες ψυχικές μας προσδοκίες. Ἀλλοιώθηκαν οἱ περισσότεροι. Οἱ πόλεμοι μέ τίς τρομερές συνέπειές τους, τό πνεῦμα τοῦ εὐδαιμονισμοῦ ἁπλούστερα, τοῦ πρακτικοῦ ὑλισμοῦ, ἡ χαλάρωση τῶν δεσμῶν μας μέ τίς παραδόσεις μας, ἡ ἀπαγκίστρωση ἀπό τίς σκουριασμένες ἀντιλήψεις τῶν παλαιῶν, ὁ θρησκευτικός παγχρωματισμός μας, ὅλα αὐτά μαζί μέ ἐπιστέγασμα τήν περιβόητη κρίση, εἶναι χοάνη μέσα στήν ὁποία χάθηκε ἡ ἀνθρωπιά ἀπό τούς ἀνθρώπους καί ἔγινε τόσο δύσκολη ἡ ζωή μας.

Νομίζω ὅτι δέν λέγω κάτι πρωτότυπο. Πρίν ἀπό ἐμένα πολλοί ἐπιφανείς καί σοφότεροι ἔχουν κρούσει τόν κώδωνα τοῦ κινδύνου πού κρέμεται πάνω ἀπό τά κεφάλια μας, καθώς τό κακό προχωρεῖ καί παίρνει ἀνησυχητικές διαστάσεις. Ἡ κοινωνία μας χρειάζεται ἀληθινούς ἀνθρώπους. Ὄχι ρομπότ καί μηχανές. Ἀνθρώπους πού νά ξέρουν νά σκύβουν πάνω στόν πόνο τοῦ ἄλλου, πού νά φέρωνται μέ λεπτότητα καί αἰσθήματα, πού νά δικαιώνουν τό αἴτημα τῆς ἀνθρωπιᾶς, πού μένει ἀνικανοποίητο. Ὅταν ὅλοι μας κατανοήσουμε πώς δέν εἴμαστε μεμονωμένα ἄτομα, μά μέλη ἑνός σώματος πού ἔχουν ὀργανική ἑνότητα μεταξύ τους, τότε θά ξεπεράσουμε τόν ἀτομικισμό μας καί θά δείξουμε θερμά αἰσθήματα πού θά γλυκάνουν τήν ζωή.

Ὅταν ὅλοι ἀντιληφθοῦν ὅτι ἀνήκουν σέ μία τεράστια οἰκογένεια πού ἀγκαλιάζει πολλούς ἀνθρώπους, τότε ἡ ζωή μας θά ἀλλάξει, γιατί ἡ πνοή τοῦ ἀνθρωπισμοῦ θά ξανανιώσει μέσα μας τίς κρυμμένες δυνάμεις μας καί θά χρωματίσει μέ τήν παρουσία της τίς ποικίλες πτυχές της.

Αὐτά ὅλα βέβαια εἶναι καρπός μιᾶς συνειδητῆς παρουσίας μέσα στόν χρόνο καί στόν χῶρο. Μάταια θά ψάχναμε γιά τίμιους ἀνθρώπους, γιά ἀληθινούς ἀνθρώπους, ἄν δέν φροντίσουμε προηγουμένως νά μάθουμε πῶς γίνονται οἱ ἄνθρωποι. Ἄνθρωποι καλοσυνάτοι, καί προσεκτικοί, στοργικοί καί σπλαγχνικοί, ἕτοιμοι νά δείξουν αἰσθήματα, νά θερμάνουν καρδιές.

Μία κοινωνία ὅπου σπανίζουν οἱ ἄνθρωποι, δέν μπορεῖ νά πάει μπροστά. Θά χωλαίνει ἐπικίνδυνα, γιατί θά διαψεύδει τίς ἐλπίδες καί θά φουντώνει τίς ἀντιθέσεις.

ΟΥΣ ΔΕΔΩΚΑΣ ΜΟΙ ΕΦΥΛΑΞΑ*

«πᾶς ὁ πίνων ἐκ τοῦ ὕδατος τούτου διψήσει πάλιν·
ὃς δ' ἂν πίῃ ἐκ τοῦ ὕδατος οὗ ἐγὼ δώσω αὐτῷ,
οὐ μὴ διψήσῃ εἰς τὸν αἰῶνα»
(Ἰωάννου δ', 13-14)

Ἀκούγοντας κανείς τήν εὐαγγελική περικοπή τῆς Σαμαρείτιδος διαπιστώνει εὔκολα, τήν ὁμοιότητα πού ἔχει ἡ ψυχική κατάσταση αὐτῆς μέ τήν δική μας. Ἡ ψυχή τοῦ καθενός ἀπό ἐμᾶς εἶναι ἕνα ἀντίγραφο τῆς ψυχῆς τῆς Σαμαρείτιδος. Καί οἱ δικές μας ψυχές βρίσκονται μπροστά σέ δύο πηγές. Στήν πηγή, πού ἀναβλύζει νερό ἀλλά δέν ξεδιψάει κανέναν ἀπό ἐμᾶς καί στήν πηγή, πού ἀνακουφίζει κάθε διψασμένο ὁδοιπόρο τῆς ζωῆς αὐτῆς. Καί οἱ δικές μας ψυχές, τρέχουν νά σβήσουν τήν δίψα τους στήν πρώτη πηγή, καί ἀγνοοῦν τήν δεύτερη. Πῶς θά ὁδηγήσουμε τίς ψυχές μας στήν ἀστείρευτη καί ἀληθινή πηγή τῆς ζωῆς;

Ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστός διψᾶ. Κουρασμένος ὁ θεῖος διδάσκαλος ἀπό τήν ὁδοιπορία, κάθισε νά ξεκουραστεῖ κοντά στήν πηγή τοῦ Ἰακώβ. Καί νά, μιά γυναῖκα ἀπό τήν Σαμάρεια ἔρχεται νά ἀντλήσει νερό. Ἀφοῦ τήν ἄφησε ὁ Ἰησοῦς νά γεμίσει τήν στάμνα της, τῆς ἀπευθύνει τήν φυσική, ἀλλά καί ἀλληγορική αἴτηση: *«δός μοι πιεῖν»*. «Δῶσε καί σέ ἐμένα, τόν κουρασμένο ὁδοιπόρο τῆς ζωῆς, λίγο νερό νά δροσιστῶ, γιατί μεγάλη καί ἀφόρητη εἶναι ἡ δίψα μου».

Ὁ Ἰησοῦς πού γνωρίζει καλά τίς ἀνάγκες τῶν ψυχῶν ἀναζητᾶ τίς ψυχές στίς καθημερινές τους ἀσχολίες. Ἐπωφελεῖται ἀπό τίς σκέψεις τῆς στιγμῆς γιά νά τίς διδάξει, νά τίς τραβήξει κοντά του, νά ἐξυψώσει τό πνεῦμα τους πρός τήν αἰώνια πραγματικότητα. Εἶναι ὁ αἰώνιος διδάσκαλος τῶν ψυχῶν. Ὁ Ἰησοῦς μιλάει πρῶτος. Ἐκεῖνος ἔχει τήν πρωτοβουλία. Ἔτσι ἡ Χάρις του πρώτη ἔρχεται πάντα νά μέ ὠθήσει στό καλό. Πρῶτος ὁ Ἰησοῦς μοῦ ἐμπνέει τό καλό. Μέ ὠθεῖ στήν προσευχή. Τό νά ζητήσω κάτι ἀπό τόν Θεό εἶναι καί αὐτό μία Χάρις, πού πρῶτος ὁ Θεός θά μοῦ δίνει μέ τήν ἔμπνευσή του.

---

* Κήρυγμα τῆς 6.5.2018 • Κυριακή τῆς Σαμαρείτιδος, Ἰωάννου δ΄, 5-42.

Πολλές φορές νομίζω ὅτι ἀπό δική μου πρωτοβουλία ἔκανα αὐτή ἤ ἐκείνη τήν καλή πράξη, εἶπα αὐτή ἤ τήν ἄλλη προσευχή. Ἐνῶ ἐγώ δέν ἔκανα τίποτε ἄλλο παρά νά ἀνταποκριθῶ στήν χάρη τοῦ Θεοῦ. Στόν Θεό ὀφείλω τήν εὐγνωμοσύνη μου, πού θέλησε νά μεσολαβήσει μέ τίς ἐμπνεύσεις του καί τά φῶτα του. Ἐγώ πιστός δοῦλος του δέν ἔχω παρά νά τήν δεχτῶ καί νά συνεργαστῶ μέ τήν παντοδύναμο χάρη του, καί νά μήν ἀντιδράσω.

Ὁ Ἰησοῦς δίψασε πραγματικά;

Ἀναμφίβολα. Ἡ μεγάλη πορεία, ὁ ἀνώμαλος δρόμος, ἡ δυνατή ζέστη ξέραναν τό στόμα του, τά χείλη του ἔπρεπε νά δροσιστοῦν. Ἀλλά ἄν αἰσθανόταν μόνο τήν φυσική αὐτή δίψα, ἴσως ὁ Ἰησοῦς δέν θά ἔδινε προσοχή, ὅπως δέν θά δώσει προσοχή στήν πεῖνα, ὅταν ἐπιστρέψουν οἱ μαθητές ἀπό τήν πόλη, πού εἶχαν πάει γιά νά ἀγοράσουν τρόφιμα, ἀλλά θά τούς πεῖ: *«ἐμὸν βρῶμά ἐστιν, ἵνα ποιῶ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με πατρός»*.

«Δῶσε μου νά πιῶ»

Πόσο ἁπλά, ταπεινά, συμβολικά, παράξενα εἶναι τά λόγια αὐτά;

Τά ἴδια αὐτά λόγια θά τά ξαναπεῖ ὕστερα ἀπό δύο χρόνια, ὅταν θά βρίσκεται καρφωμένος ἐπάνω στό ἀτιμωτικό ξύλο τοῦ Σταυροῦ. Καί ἐκεῖ, ὅπως καί ἐδῶ, δέν θά ἐκφραζόταν μόνο μιά σωματική ἀνάγκη, ἀλλά θά εἶναι ἔκφραση τῶν θεϊκῶν του αἰσθημάτων, ζωηρός πόθος τῆς καρδιᾶς του. Θά ἐκφράζει μιά ἄλλη πιό αἰσθητική δίψα. Δίψα πνευματική, ἀνώτερη καί ὑπερφυσική, ἀλλά πολύ πιό δυνατή, ἀφόρητη, τυραννική.

Γιατί ὁ Ἰησοῦς διψᾶ;

Ἐκτός ἀπό τίς φυσικές αἰτίες, πού κάνουν τόν Ἰησοῦ νά διψᾶ, ὑπάρχουν καί ἄλλες ἀνώτερες καί ὑπερφυσικές. Δίψα γιά τήν σωτηρία τῶν ψυχῶν, γιατί οἱ ψυχές εἶναι πλασμένες κατ' εἰκόνα καί ὁμοίωση τοῦ Θεοῦ. Εἶναι στολισμένες μέ τέτοια ὑπέροχα χαρίσματα, ὥστε εἶναι ἀνώτερες ἀπό ὅλα τά θαυμαστά τοῦ κόσμου καί μόνο κατ' ἐλάχιστον κατώτερες τῶν ἀγγέλων.

Ὁ Ἰησοῦς ξέρει τήν ἀνεκτίμητη ἀξία τῶν ψυχῶν, πού βρίσκονται στήν χάρη τοῦ Θεοῦ, πού εἶναι παιδιά τοῦ Θεοῦ, συμμετέχουν στήν φύση του καί ὁμοιάζουν μέ αὐτόν, πού εἶναι «τό ἀπαύγασμα τῆς δόξης τοῦ πατρός». Τέτοια εἶναι ἡ ἀξία τους, ὥστε μπορεῖ τά πάντα νά ἀναλάβει, νά ἐπιχειρήσει, νά δεχθεῖ, νά ὑποφέρει γιά νά ἐξασφαλίσει τήν σωτηρία τους. Σταθμίζει ἐκεῖνο πού σημαίνει ἡ λέξη «ὑπερφυσική ζωή» καί ὅτι συνεπιφέρει ἡ τρομερή λέξη «καταδίκη». Θέλει τήν πρώτη καί ἀπομακρύνει τήν δεύτερη. Αὐτή εἶναι ἡ ἀποστολή του νά τίς ἀπομακρύνει ἀπό τήν κόλαση καί νά τίς ὁδηγήσει στόν παράδεισο.

Δίψα γιά τήν δόξα τοῦ Θεοῦ

Ὁ Ἰησοῦς ξέρει ὅτι μέ τήν σωτηρία τῶν ψυχῶν αὐξάνει ἐξωτερικά ἡ δόξα τοῦ οὐράνιου πατέρα του. Ὅτι μέ τήν δικαίωσή τους θά λάμψει ἡ παντοδυναμία του, ἡ Σοφία του, ἡ καλοσύνη του, γι' αὐτό δέν σταματᾶ μπροστά σέ καμμία δυσκολία. Ἄν διψᾶ γιά τίς ψυχές, εἶναι γιά νά τίς κατακτήσει καί νά τοῦ τίς προσφέρει. Μέ τί χαρά ἔλεγε στόν πατέρα του τήν παραμονή τοῦ πάθους του στό τελευταῖο του δεῖπνο *«οὓς δέδωκάς μοι ἐφύλαξα»*, ἀλλά καί μέ τί λύπη πρόσθετε *«οὐδεὶς ἐξ αὐτῶν ἀπώλετο εἰ μὴ ὁ υἱὸς τῆς ἀπωλείας»*.

«Οὐ ζητῶ τὸ θέλημα τὸ ἐμὸν ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με πατρός». Νά γίνεται τό θέλημα τοῦ οὐρανίου πατρός ἦταν ἡ ἐπιθυμία τοῦ Ἰησοῦ καί αὐτό προσπαθοῦσε νά ἐκπληρώνει πάντοτε.

Τί εὐγενικό ἰδανικό νά ζητᾶ κανείς παντοῦ καί πάντοτε τήν δόξα τοῦ Θεοῦ! Γι' αὐτή τήν δόξα φλογίζεται καί ἡ καρδιά τοῦ Χριστοῦ. Πόσο εὐτυχισμένος θά ἤμουνα ἄν κοντά στήν καρδιά τοῦ Ἰησοῦ φλογιζόταν καί ἡ δική μου γιά νά διψῶ πάντα τήν δόξα τοῦ Θεοῦ, γιά νά κατευθύνω ὅλες μου τίς σκέψεις, τίς ἀσχολίες μου, τίς ἐργασίες, τίς ἐπιτυχίες στήν δόξα τοῦ Θεοῦ!

Διψᾶ γιά νά δώσει στίς ψυχές ἄφθονα δῶρα

Συχνά στό Εὐαγγέλιο ἐξέφρασε τήν ζωηρή του αὐτή ἐπιθυμία: «ὅποιος πιστεύει σέ μένα δέν θά διψάσει ποτέ», «ὅποιος διψᾶ ἄς ἔλθει σέ μένα καί θά πιεῖ. Ὅποιος πιστεύει σέ μένα ποταμοί θά τρέξουν ἀπό τούς κόλπους του» καί στό σημερινό Εὐαγγέλιο τό ἀκούω νά λέγει αὐτά τά λόγια στήν ἁμαρτωλή Σαμαρείτιδα. Ἡ μεγάλη του καρδιά ἤθελε ἀκατάπαυστα νά εὐεργετεῖ καί νά σκορπίζει τίς δωρεές του. Θά ἔλεγε κανείς, ὅτι ἦταν μιά ἀνάγκη γιά τόν Ἰησοῦ νά κάνει τό καλό καί νά εὐεργετεῖ τούς ἀνθρώπους.

Διψᾶ γιά νά τά ἀγαπᾶται ἀπό τίς ψυχές

Δίνει ὅλη τήν ἀγάπη του στίς ψυχές καί θέλει νά βρίσκει ἀνταπόκριση στήν ἀγάπη του. Ζητᾶ ἀγάπη ἀντί ἀγάπης. Τήν ζωηρή του αὐτή ἐπιθυμία τήν ἐξέφρασε σέ πολλές του ἀποκαλύψεις σέ εὐλαβικές ψυχές, λέγοντας: «ἔχω ζωηρή ἐπιθυμία νά ἀγαπῶμαι ἀπό τούς ἀνθρώπους». Ὁ Ἰησοῦς, ὁ ἀπόλυτος Κύριός μου, γίνεται ζητιάνος τῆς ἀγάπης μου. Ζητᾶ νά σβήσει τήν φλόγα τῆς δίψας του μέ τήν ἀγάπη μου. Ὡς τέλειος Θεός, βέβαια, δέν ἔχει καμμιά ἀνάγκη ἀπό τήν ἀγάπη μου. Τήν περιμένει μόνο ἐπειδή εἶναι ὁ πλάστης καί δημιουργός μου. Ὡς τέλειος ἄνθρωπος ἔχει ὄχι μόνο δικαίωμα, ἀλλά καί ἀνάγκη νά ἀγαπᾶται. Ἡ καρδιά του δέν διαφέρει ἀπό τήν δική μου, πού ὅταν ἀγαπᾶ θέλει καί νά ἀγαπᾶται.

Ἡ στέρηση αὐτῆς τῆς ἀγάπης θά τόν πίκρανε. Ἐξετάζοντας τί ἔκανε γιά μένα ὡς Θεός καί ὡς ἄνθρωπος πείθομαι ὅτι πραγματικά ἔχει πατρικά σπλάγχνα καί τρυφερή καρδιά. Ἀπό ἀγάπη μέ προίκισε μέ διάνοια ἱκανή νά ἐξερευνήσει τήν εὐσπλαγχνία του, μέ θέληση ἱκανή νά τόν προτιμήσει ἀπό ὅλα τά πλάσματα. Μέ καρδιά ἱκανή νά προσκολληθεῖ σέ αὐτόν, ὡς τό ὑπέρτατο ἀγαθό. Καί μέ διέταξε νά τόν ἀγαπῶ πάνω ἀπό ὅλα τά πλάσματα.

Γιά νά ἀνακαινίσει τήν ἀγάπη αὐτή, πού χάσαμε μέ τό ἁμάρτημα τῶν προπατόρων μας, κατέβηκε ἀπό τόν οὐρανό, ὑπέφερε στήν γῆ, πέθανε, ἀναστήθηκε καί ἵδρυσε τήν Ἐκκλησία, πού μέ ἰδιαίτερη οἰκονομία μέ ὁδηγεῖ στόν δρόμο τῆς σωτηρίας καί τῆς παντοτινῆς μου εὐτυχίας.

Ἡ ζωή καί τό ἔργο τοῦ Κυρίου μου φωνάζουν: *«τέκνον, δός μοι σὴν καρδία»*.

Στό βιβλίο τῶν Βασιλειῶν, ἀναφέρεται ὅτι ὁ βασιλιάς Δαυίδ, πολεμώντας ἐναντίον τῶν Φιλισταίων, δίψασε καί φώναξε: *«τίς ποτίει με ὕδωρ ἐκ τοῦ Λάκκου τοῦ ἐν Βηθλεὲμ τοῦ ἐν τῇ πύλῃ;»* καί παρευθύς τρεῖς ἄνδρες ἀπό τό στράτευμά του εἰσχώρησαν στό ἐχθρικό στρατόπεδο, πέρασαν στήν Βηθλεέμ καί φέρανε νερό στόν βασιλιά.

Παρόμοια φωνή σήμερα, μέ τήν μελέτη τοῦ Εὐαγγελίου τῆς Σαμαρείτιδος μοῦ ἀπευθύνει ὁ Θεῖος ἀρχηγός «παιδί μου, διψῶ. Διψῶ γιά τήν σωτηρία σου, γιά τήν σωτηρία ὅλων τῶν ἀνθρώπων πού συναναστρέφεσαι, πού συναντᾶς στόν δρόμο, πού γνωρίζεις γιά ὅλους τούς ἀνθρώπους, πού ὑπάρχουν καί θά ὑπάρξουν ὥς τήν συντέλεια τῶν αἰώνων. Ἔλα πιστό μου παιδί εἴσελθε στήν χαρά τοῦ Κυρίου σου».

Ο ΠΟΝΟΣ ΕΞΑΓΝΙΖΕΙ ΤΙΣ ΨΥΧΕΣ*

«Ὅταν ἐν τῷ κόσμῳ ὦ, φῶς εἰμι τοῦ κόσμου»
(Ἰωάννου θ΄, 5)

Τό μυστήριο τοῦ πόνου θά παραμένει πάντα γιά τόν ἄνθρωπο ἕνα δυσερμήνευτο μυστήριο. Κανείς ποτέ δέν θά μπορέσει νά δώσει τέλεια ἐξήγηση στόν πόνο, γιατί κανείς δέν μπορεῖ πάντα νά γνωρίζει τά ἀνεξερεύνητα Σχέδια τοῦ Θεοῦ. Ὁ Θεός ἐπιτρέπει τόν πόνο γιά πολλούς λόγους πού ἐμεῖς δέν θά μπορέσουμε ποτέ νά ἑρμηνεύσουμε. *«Τίς γὰρ ἄνθρωπος γνώσεται Βουλήν Θεοῦ; Ἤ τίς ἐνθυμηθήσεται τί θέλει ὁ Κύριος;»* (Σοφίας Σολομῶντος θ΄, 13).

Ποιός ἄνθρωπος μπορεῖ νά γνωρίσει τά σχέδια τοῦ Θεοῦ;

Ποιός μπορεῖ νά ξέρει τί θέλει ὁ Κύριος;

Πολλοί ἀρχαῖοι καί νεότεροι φιλόσοφοι προσπάθησαν νά ἑρμηνεύσουν τό μυστήριο τοῦ πόνου καί νά δώσουν ἐξηγήσεις, ἀλλά ὅλοι πλανήθηκαν καί ὁ πόνος παραμένει μυστήριο. Ἐμεῖς διαρκῶς θά διερωτόμαστε σάν τούς μαθητές τοῦ Κυρίου στό σημερινό Εὐαγγέλιο, ποιός φταίει γιά νά ὑποφέρει ὁ τάδε καί ὁ τάδε ἀπό αὐτόν ἤ ἐκεῖνον τόν πόνο. Καί ἄλλοτε μέ τό περιορισμένο μυαλό μας θά ἀποδίδουμε τήν αἰτία τοῦ πόνου στούς γονεῖς ἤ στήν κληρονομικότητα, γιατί λέμε ὅτι «ἁμαρτίες γονέων παιδεύουσι τέκνα».

Ἄλλοτε πάλι θά τήν ἀποδίδουμε σέ ἐκεῖνον πού ὑποφέρει. Πάντως ὁ πόνος γενικά θά παραμένει μυστήριο γιά τόν ἄνθρωπο, γιατί ὁ ἀνθρώπινος πόνος μπροστά στήν Σοφία τοῦ δημιουργοῦ παραμένει περιορισμένος καί ποτέ δέν θά μπορέσει νά εἰσδύσει σέ ὅλα τά μυστήρια τῆς ζωῆς.

Παρότι ὁ πόνος παραμένει μυστήριο γιά ἐμᾶς ἐν τούτοις εἶναι βέβαιο ὅτι ἔχει μεγάλη χρησιμότητα καί μᾶς προξενεῖ μεγάλο καλό. Καί αὐτό θά τό δοῦμε στό σημερινό κήρυγμα, γιά νά δοῦμε ὅτι ὁ πόνος μᾶς δοκιμάζει, μᾶς μορφώνει, καί μᾶς ὠφελεῖ.

---

* Κήρυγμα τῆς 13.5.2018 • Κυριακή του Τυφλοῦ, Ἰωάννου θ΄, 1-38.

Ὁ πόνος μᾶς δοκιμάζει

Ὅταν ὅλα πηγαίνουν καλά στήν ζωή μας δέν ξέρουμε ἄν ἀγαποῦμε τόν Θεό. Δέν ἔχουμε εὐκαιρία νά ἐκδηλώσουμε ἔμπρακτα τήν πίστη καί τήν ἀφοσίωσή μας σέ αὐτόν. Ὅταν ὅμως μᾶς ἔλθουν τά βάσανα καί οἱ πόνοι, ἄν πραγματικά ἀγαποῦμε τόν Θεό, τότε μέ πίστη καί ἐμπιστοσύνη θά στραφοῦμε σέ αὐτόν καί θά ἐπαληθευτοῦν τά λόγια τῆς Γραφῆς: *«ἐν πυρὶ δοκιμάζεται χρυσὸς καὶ ἄνθρωποι δεκτοὶ ἐν καμίνῳ ταπεινώσεως»* (Σοφίας Σειράχ β΄, 5).

Ὁ καλός χριστιανός στήν ὥρα τῆς δοκιμασίας καί τοῦ πόνου θά δείξει τήν ἀρετή του. Ἄν δέν δοκιμαστεῖ μέ τόν πόνο πῶς θά δείξει τήν ἀντοχή καί τήν ἀρετή του; Ὁ πόνος εἶναι τό σφυρί πού χτυπᾶ στό ἀμόνι τῆς ζωῆς τίς σκουριασμένες ψυχές γιά νά ἀπαστράψουν ἀνακαινισμένες.

Ὁ πόνος δοκίμασε τήν πίστη τοῦ Ἀβραάμ.

Ὁ πόνος δοκιμάζει τήν ἀγάπη τῶν φίλων μας.

Ὁ πόνος δοκιμάζει τήν ἀντοχή μας.

«Σκεύη Κεραμέως δοκιμάζει κάμινος καὶ πειρασμὸς ἀνθρώπων» (Σοφία Σειράχ κζ΄, 6). «Πειρατήριον ὁ βίος τοῦ ἀνθρώπου ἐπί τῆς γῆς». Ὁ Θεός χρησιμοποιεῖ ἄπειρους τρόπους δοκιμασίας γιά τόν καθένα μας.

Ὅλοι πρέπει νά γνωρίζουμε ὅτι γιά νά ἀπολαύσουμε τήν Οὐράνια βασιλεία πρέπει νά περάσουμε ἀπό τήν δοκιμασία, τήν θλίψη καί τόν πόνο. *«Διὰ πολλῶν θλίψεων δεῖ ὑμᾶς εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν»*. Κανείς δέν σώζεται χωρίς πόνο. Ὁ Χριστός ἔπρεπε νά πάθει γιά νά φτάσει στήν δόξα του. Καί ἐμεῖς πρέπει νά δοκιμάσουμε καί νά ὑπομείνουμε τούς πόνους μας γιά νά εὐτυχήσουμε. Αὐτόν τόν σκοπό λοιπόν ἔχει ὁ πόνος, νά μᾶς δοκιμάσει καί νά μᾶς δώσει ἀφορμή ἐξαγνισμοῦ καί ἀνταμοιβῆς. Τό ἄμορφο μάρμαρο δέν μπορεῖ νά μεταβληθεῖ σέ καλλίμορφο ἄγαλμα καί κατάλληλο νά στολίσει ἕνα κῆπο ἄν δέν δεχτεῖ τά χτυπήματα τοῦ γλύπτη. Τό ἴδιο καί ὁ ἄνθρωπος δέν θά ἐξαγνισθεῖ καί δέν θά ἀπολαύσει τήν μακαριότητα τοῦ Παραδείσου, ἄν δέν δεχθεῖ τά χτυπήματα τοῦ πόνου.

Ὁ πόνος μᾶς μορφώνει

Ὁ πόνος μορφώνει τήν καρδιά μας, τήν κάνει νά ξέρει νά λυγίσει μπροστά στήν δυστυχία τοῦ ἄλλου. Ὅποιος δέν πόνεσε δέν μπορεῖ νά καταλάβει τόν πλησίον του καί ἀδιαφορεῖ γιά τόν πόνο τοῦ ἄλλου.

Ἐκεῖνος πού ἔχει πονέσει στήν ζωή, μοιάζει μέ ἐκεῖνον πού μιλάει πολλές γλῶσσες καί μπορεῖ ἔτσι νά καταλάβει πολλούς καί πολλοί νά τόν καταλάβουν. Τά εὐγενικά αἰσθήματα συμπόνιας καί φιλαλληλίας γεννιοῦνται προπάντων κατά τήν ὥρα τοῦ πόνου καί ὅποιος ἔχει πονέσει ἤ πονάει παρηγορεῖ πιό ἀποτελεσματικά καί τούς ἄλλους. Ἡ προσπάθεια καί ὁ ἀγῶ-

νας νά σβήσουν τά βάσανα ἀπό τήν ζωή ἔχουν γίνει μόνο ἀπό ἀνθρώπους πού πόνεσαν καί ἀπό τόν πόνο τους παραδειγματίστηκαν γιά νά γίνουν παρηγορητές τῶν ἄλλων. Πόνος καί αὐτοθυσία, πόνος καί προσπάθεια, πόνος καί ἐπιτυχία βαδίζουν πλάϊ-πλάϊ στήν ζωή καί βρίσκονται πάντα σφιχτοδεμένα. Ἡ καλοπέραση σκληραίνει τήν καρδιά ἐνῶ ὁ πόνος τήν μαλακώνει.

Ὁ Θεός μεταχειρίζεται συνήθως τόν πόνο γιά νά ὁδηγήσει τίς ψυχές στήν χάρη του, στήν εὐτυχία, στό φῶς. *«Ὅν ἀγαπᾶ Κύριος παιδεύει».*Τόν μορφώνει μέ τόν πόνο. Ὅταν ζοῦμε στήν χλιδή, μέ ὅλες τίς ἀπολαύσεις, δέν αἰσθανόμαστε τήν ματαιότητα τῆς ζωῆς, ξεχνοῦμε νά ὑψώσουμε τά μάτια τῆς ψυχῆς μας στόν Θεό. Ὁ Θεός τότε στέλνει τόν πόνο γιά νά μᾶς μορφώσει καί νά μᾶς ἐπαναφέρει στόν δρόμο τῆς σωτηρίας.

Πρίν ἀπό τόν Χριστό ὁ πόνος ἦταν ταπείνωση. Ἕνα ἀσθενικό σῶμα ἦταν τό ἀντικείμενο τῆς γενικῆς ἀποστροφῆς. Ὁ στεναγμός τῶν πληγωμένων θεωροῦνταν ντροπή καί αἶσχος. Ἀπό τήν στιγμή ὅμως πού ὁ θεῖος διδάσκαλος εἶπε *«Μακάριοι οἱ πτωχοί... Μακάριοι οἱ δεδιωγμένοι... Μακάριοι οἱ πενθοῦντες...»*, γνωρίζουμε τήν ἀνεκτίμητη ἀξία τοῦ πόνου. Τό νά μάθουμε ἐκεῖνο πού ἀξιοποιεῖ τόν πόνο δέν εἶναι ἡ καλύτερη μόρφωση; Τήν ἀξία τοῦ πόνου γνώρισαν πολλές ψυχές πού πρέπει νά σταθοῦν δικά μας ὑποδείγματα.

Ὁ πόνος μᾶς ὠφελεῖ

Ὁ πόνος μᾶς ὀφελεῖ πρῶτα σωματικά, γιατί πολλές φορές μᾶς εἰδοποιεῖ γιά ἕνα ἀνεπανόρθωτο κακό. Μέ τόν πόνο προλαμβάνουμε ἕνα μεγαλύτερο κακό. Ἄν δέν πονούσαμε τήν ὥρα πού βάζουμε τό χέρι μας στήν φλόγα, ἡ φωτιά θά μᾶς ἔκαιγε ὅλο τό χέρι. Ἄν δέν μᾶς εἰδοποιοῦσε ὁ πόνος στό δόντι, στό στομάχι, στήν κοιλιά θά εἴχαμε γενική μόλυνση. Ἡ ἐπιστήμη δέν θά μποροῦσε νά ἐπέμβει ἀποτελεσματικά γιά νά σώσει ὅλο τό σῶμα. Ὁ ὕπουλος καρκίνος, πού χωρίς νά εἰδοποιήσει μέ τόν πόνο μολύνει ὅλο τό σῶμα, εἶναι πολύ πιό ἐπικίνδυνος ἀπό ἐκεῖνον πού ἐγκαίρως εἰδοποιεῖ τόν ὀργανισμό μέ μικρές ἐνοχλήσεις καί δίνει καιρό στόν χειρουργό νά ἐπέμβει.

Μεγάλος λοιπόν εὐεργέτης εἶναι ὁ πόνος. Κυρίως μέ τόν πόνο ὠφελούμαστε πνευματικά, ὅταν μέ πίστη, ὑπομονή καί πρός καρτερία δεχόμαστε τόν πόνο, πού μᾶς στέλνει ὁ Θεός. Σάν τέλεια χαρά νά θεωρεῖται, ἀδελφοί, ὅταν πέσετε στήν δοκιμασία τοῦ πόνου καί στίς διάφορες θλίψεις, γνωρίζοντας ὅτι τό νά δοκιμάζεται ἡ πίστη σας δημιουργεῖ τήν ὑπομονή. Καί ἡ ὑπομονή ἄς συνοδεύεται ἀπό τέλεια ἔργα, γιά νά εἶστε τέλειοι καί ὁλοκληρωμένοι, ὥστε νά μή σᾶς λείπει τίποτα λέγει ὁ ἅγιος Ἰάκωβος (Ἰακώβου α΄, 2-4).

Τό νερό εἶναι καθαρό ἐφόσον κατρακυλᾶ καί χτυπιέται στό βουνό ἀνάμεσα στίς πέτρες. Ὅταν ὅμως κατέβει στήν κοιλάδα καί πάει ἀνάμεσα στά χορτάρια καί τά λουλούδια καί μένει στάσιμο, ἀρχίζει νά χαλάει καί νά χάνει τήν διαύγειά του.

Ὁ πόνος ἐξαγνίζει τήν ψυχή μας, τήν κάνει καθαρότερη, ἁγνότερη, τελειότερη, γιατί τήν κάνει νά μοιάζει μέ τόν μεγάλο πονεμένο ἀρχηγό μας Ἐσταυρωμένο Ἰησοῦ Χριστό, τόν διδάσκαλο καί ἀληθινό «φῶς τοῦ κόσμου».

Πόσες ψυχές ὁ πόνος δέν ὁδήγησε κοντά στόν Χριστό! Ἄν ὁ Θεός δέν ἔστελνε τόν πόνο ποῦ θά ἦταν αὐτές οἱ ψυχές; Ποιός θά μιλοῦσε γι' αὐτές, πού σήμερα ἔγιναν φωτεινά παραδείγματα γιά μᾶς καί ἀπολαμβάνουν τώρα τήν οὐράνια μακαριότητα;

«Οὐκ ἄξια, τά παθήματα τοῦ νῦν καιροῦ, πρός τήν μέλλουσαν δόξα».

Ὑπάρχει λοιπόν πιό χρήσιμο δῶρο γιά τόν ἄνθρωπο ἀπό τόν πόνο;

Αὐτό ἔκανε ἕναν ποιητή νά μᾶς λέγει: «Χριστέ μου, ἄν κάτι θελήσεις νά μοῦ δώσεις, δῶσε μου τοῦτο μόνο: ὅσο ζῶ νά μήν λυτρώσεις τήν ψυχή μου ἀπό τόν πόνο».

Οἱ τρεῖς λόγοι, Κύριε, γιά τήν ὕπαρξη τοῦ πόνου ρίχνουν τέτοιο φῶς στό μυστήριο τοῦ πόνου, πού ἀρκοῦν γιά μένα στήν κατανόησή του. Δέν θέλω νά ἐξετάσω τόν πόνο μέ ἄλλα περίεργα καί ἴσως ἁμαρτωλά. Γιατί ἀναγνωρίζω ταπεινά τήν πανσοφία σου στήν θεία αὐτή οἰκονομία πού θέλησες διά τοῦ πόνου, νά φθάνουμε στήν εὐτυχία καί στήν μακαριότητα τοῦ Παραδείσου καί δέχομαι ὑποταγμένος στό ἅγιό σου θέλημα κάθε πόνο πού ἐσύ θά θελήσεις νά μοῦ στείλεις. Ζητῶ τοῦτο μόνο: μαζί μέ τόν πόνο καί δύναμη νά ὑποφέρω αὐτόν. Ἀμήν.

ΑΛΗΘΙΝΟΣ ΘΕΟΣ*

«Πάτερ ἅγιε, τήρησον αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματί σου ᾧ δέδωκάς μοι, ἵνα ὦσιν ἓν καθὼς ἡμεῖς.»
(Ἰωάννου ιζ΄, 11-12)

Στίς προηγούμενες Κυριακές ἀπό τό Πάσχα ἕως τήν Κυριακή τῶν Ἁγίων Πατέρων ἡ Ἐκκλησία μας παρουσιάζει τίς θαυματουργικές ἐπεμβάσεις τοῦ Κυρίου ἡμῶν στόν κόσμο ὁ ὁποῖος ἐμφανίζεται ὡς ὁ ἀρχηγός τῆς ζωῆς καί τοῦ θανάτου. Εἶναι Ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος κατευθύνει τήν ζωή μας, τήν ἐξαγιάζει, τήν θεραπεύει καί τέλος μᾶς ὁδηγεῖ στήν σωτηρία.

Ἤδη ὅμως ἀπό τούς πρώτους αἰῶνες ὑπῆρχε ἔντονη ἀμφισβήτηση κατά πόσο ὁ Ἰησοῦς Χριστός μας προσφέρει τήν ἀληθινή καί ὁλοκληρωμένη σωτηρία στόν ἄνθρωπο. Σύγχυση ἐπικρατεῖ κατά πόσο ὁ Κύριός μας εἶναι πραγματικός ἄνθρωπος καί ἀληθινός Θεός. Ἔριδες καί μάχες διασπάσεις καί κακοδοξίες πού ὁδήγησαν σέ ρήξη, σέ ἀντιπαλότητες καί διέλυσαν τήν ἑνότητα. Γι' αὐτό καί καθ' αὐτήν τήν Κυριακή πού ἑορτάζουμε τούς Πατέρες τῆς Α΄ Οἰκουμενικῆς Συνόδου οἱ ὁποῖοι συνέταξαν ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ τά ἄρθρα τοῦ Συμβόλου τῆς Πίστεως καί διασφάλισαν ἔτσι τήν ἑνότητα τῆς πίστεως, ἡ Ἐκκλησία μας ὅρισε νά ἀναγινώσκεται ἡ συγκεκριμένη Εὐαγγελική περικοπή. Εἶναι ἡ Ἀρχιερατική προσευχή τοῦ Κυρίου μας, εἶναι ἡ τελευταία στήν οὐσία παρακαταθήκη πρίν τόν θάνατό Του, πού ἀφήνει στούς μαθητές Του καί Ἀποστόλους Του καί συνεπῶς σέ ὅλους ἐμᾶς. Προσεύχεται ὁ Κύριός μας ἀφήνοντας δογματικές παρακαταθήκες γιά νά διασφαλίζεται ἡ πίστη στόν Τριαδικό Θεό ἀλλά καί ἡ σχέση τοῦ Κυρίου μας μέ τά ἄλλα δύο πρόσωπα τῆς Ἁγίας Τριάδος καθώς καί ἡ ἕνωσή του μέ τήν ἀνθρώπινη φύση. Ὁ Κύριος προσεύχεται στόν ἐπουράνιο Πατέρα του καί Πατέρα μας. Ἀνάμεσα στά αἰτήματά του εἶναι καί αὐτό γιά τήν ἑνότητα τῶν πιστῶν. Τοῦ ζητᾶ νά μᾶς φυλάξει ἑνωμένους μεταξύ μας καί μαζί του.

Ἀναζητώντας τήν πηγή τῆς ἑνότητος, τό ποιός δηλαδή ἐξασφαλίζει τήν ἑνότητα ἀναγόμεθα ὑποχρεωτικῶς στήν πρώτη ἐντολή πού δίνετε

---

* Κήρυγμα τῆς 16.6.2013 • Κυριακή τῶν Ἁγίων (318) Πατέρων τῆς Α΄ Οἰκουμενικῆς Συνόδου, Ἰωάννου ιζ΄, 1-13.

ἀπό τόν Θεό στό ζεῦγος τῶν Πρωτοπλάστων: *«Αὐξάνεσθε καὶ πληθύνεσθε καὶ πληρώσατε τὴν γῆν καὶ κατακυριεύσατε αὐτῆς»* (Γενέσεως α΄, 28). Ἐδῶ διαπιστώνουμε καί βλέπουμε μέ ποιό τρόπο στό θεῖο ἔργο συνδέονται πολλαπλότητα καί ἑνότητα. Ἡ φύση πού ἀποτελεῖται ἀπό τόσα στοιχεῖα μπορεῖ νά διατηρήσει τήν ἑνότητά της κάτω ἀπό τήν ἐξουσία τοῦ ἀνθρώπου. Ὁ ἄνθρωπος ὅμως γιά νά ἐξουσιάσει τήν φύση, ὅλη τήν δημιουργία ὀφείλει νά πολλαπλασιασθεῖ. Γιά νά γίνει ὁ ἄνδρας γόνιμος πρέπει νά πραγματοποιήσει στά πλαίσια τῆς ἀγάπης τήν ἑνότητά του μέ τήν γυναῖκα του (Γενέσεως β΄, 23). Ἀλλά γιά νά γίνουν ὅλα αὐτά τοῦ θείου σχεδίου ὁ ἄνθρωπος ὀφείλει νά μείνει ἑνωμένος μέ τόν Θεό, ἀναγνωρίζοντας τήν ἐξάρτησή του μέ μία πιστότητα γεμάτη ἐμπιστοσύνη. Ὁ Θεός λοιπόν εἶναι αὐτό πού ἐξασφαλίζει τήν ἑνότητα. Εἶναι ἡ πηγή τῆς ἑνότητας.

Ὅμως ὁ ἄνθρωπος ἀρνήθηκε νά ἐξαρτᾶται ἀπό τόν Θεό, νά εἶναι πιστός στόν Θεό καί ἐπιχείρησε νά ἐξισωθεῖ μέ τόν Θεό. Αὐτή εἶναι ἡ ἁμαρτία του, ἡ ἄρνηση τοῦ μοναδικοῦ Θεοῦ. Τότε διέκοψε τήν σχέση του μ' Ἐκεῖνον πού ὅλος ἀγάπη εἶναι ἡ πηγή τῆς ἑνότητος. Διότι «ὁ Θεός εἶναι ἀγάπη καί ὅποιος μένει εἰς τήν ἀγάπην ἐν τῷ Θεῷ καί ὁ Θεός μένει ἐν αὐτῷ» (Ἐπιστολή Α΄ Ἰωάννου δ΄, 16). Ἀπό αὐτή τήν διακοπή πού προκάλεσε ἡ ἁμαρτία προέρχονται οἱ διαιρέσεις πού θά διασπάσουν τήν ἑνότητα τῆς δημιουργίας καί τοῦ ἀνθρώπου, τήν ἑνότητα τοῦ γάμου μέ τό διαζύγιο καί τήν πολυγαμία, τήν ἑνότητα τῶν ἀδελφῶν μέ τόν θανάσιμο φόνο, τήν ἑνότητα τῆς κοινωνίας μέ τήν ἀσυνεννοησία τῆς ὁποίας ἐκφραστικό σύμβολο εἶναι ἡ ποικιλία τῶν γλωσσῶν, ἡ ἑνότητα τοῦ Θεοῦ Πατέρα μέ τά δημιουργήματά του, τά τέκνα του.

Γιά νά θεραπεύσει αὐτή τήν διάσπαση ὁ Θεός διαλέγει ἀνθρώπους στούς ὁποίους προτείνει μία συμφωνία, τήν διαθήκη του. Τούς ζητᾶ τήν πίστη τους σ' Αὐτόν. Ἡ πίστη καί ἡ ὑπακοή στόν Θεό εἶναι προϋπόθεση γιά τήν ἕνωση μ' Αὐτόν καί γιά τήν συνεργασία μαζί του στό ἔργο του, αὐτό τό ἔργο τῆς ἑνότητας πού ἀσταμάτητα ξαναρχίζει καλώντας συνεχῶς ὁ Θεός καινούργιους ἐκλεκτούς: Τόν Νῶε, τόν Ἀβραάμ, τόν Μωϋσῆ, τόν Δαυΐδ, τόν Δοῦλο τοῦ Θεοῦ δηλαδή τόν Κύριό μας Ἰησοῦ Χριστό.

Ὁ λόγος γιά τήν ἑνότητα ὄχι μόνο τοῦ χριστιανικοῦ κόσμου ἀλλά καί τῆς Οἰκουμένης εἶναι ἐπίκαιρος ἰδιαίτερα σήμερα πού μᾶς χωρίζουν τόσα πολλά μίση, ἔχθρες, ἰδιοτέλειες καί ἐπιθυμίες κακές.

Ὁ Χριστός μᾶς ὑπόσχεται, μᾶς προσφέρει τήν ἑνότητα κάτω ἀπό ἕνα Πατέρα, τόν Θεό Πατέρα. Μέσα σέ ἕνα Σῶμα, τήν Ἐκκλησία του. Συνδέοντάς μας μέ μία πίστη, τήν κοινήν σ' αὐτόν πίστην. Χαρίζοντάς μας ἕνα Πνεῦμα, τό Πανάγιο Πνεῦμα, καταργώντας κάθε ἀφορμή διαιρέσεως φυλετικῆς, ἐθνικῆς, κοινωνικῆς. Ὑποσχόμενος μία Βασιλεία, τοῦ Πατρός καί τοῦ Υἱοῦ καί τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Ἀμήν.

ΤΥΠΟΙ ΚΑΙ ΟΥΣΙΑ ΣΤΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑ*

«Ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ, ποταμοὶ ἐκ τῆς κοιλίας αὐτοῦ ῥεύσουσιν ὕδατος ζῶντος»
(Ἰωάννου ζ', 38)

Ένα ζήτημα πού ἀπασχολεῖ πολλούς ἀνθρώπους, εἶναι ἡ σχέση πού συνδέει τούς τύπους μέ τήν οὐσία μέσα στήν θρησκεία μας. Ὁ καθένας ἀνάλογα μέ τίς ἀντιλήψεις του παίρνει πότε θετική καί πότε ἀρνητική θέση ἀπέναντί του.

Οἱ Ἰουδαίοι εἶχαν πολλούς τύπους στήν λατρεία τους. Ὅλες οἱ γιορτές τους ἦταν πλαισιωμένες ἀπό τύπους – σύμβολα. Μέ αὐτά καλυπτόταν ἡ οὐσία, δηλαδή ἡ ἀλήθεια πού ἔπρεπε νά παραδεχθοῦν. Βέβαια χρειαζόταν μεγάλη προετοιμασία γιά νά γίνει κατανοητό ἀπό τούς ἀνθρώπους τό βαθύτερο νόημα τῆς ἑορτῆς. Καί ὅπως ἔλειπε γιά τούς πολλούς αὐτή ἡ προετοιμασία εἶχαν καταντήσει οἱ γιορτές μία σκέτη τυπολατρεία, ἡ ὁποία ἦταν μισητή καί ἀποκρουστική ἀπό τόν Θεό. Οἱ προφῆτες εἶχαν ἐπισημάνει αὐτήν τήν παρέκκλιση. Βλέποντας τούς ἀνθρώπους νά ἀγνοοῦν καί νά ξεχνοῦν τήν οὐσία καί νά εἶναι προσκολλημένοι στούς τύπους, νομίζοντας πώς, ἔτσι εὐαρεστοῦν τόν Θεό, πάσχιζαν νά φωτίσουν τούς τυπολάτρες πώς ἅμα λείπει ἡ οὐσία σέ τίποτε δέν ὠφελεῖ ὁ τύπος.

Ὅταν ἦλθε ὁ Χριστός στόν κόσμο καί βρέθηκε μπροστά σ' αὐτό τό φαινόμενο ἀπεκάλυψε στούς ἀνθρώπους τήν ἀληθινή οὐσία πού κρυβόταν πίσω ἀπό τούς τύπους. Γι' αὐτό διαβάζουμε στό κατά Ἰωάννην Εὐαγγέλιο, καί βλέπουμε πώς ὁ Κύριος ἐδίδαξε τότε πώς Ἐκεῖνος ἦταν ὁ ἀληθινός ναός, ὁ ἀληθινός χαλκοῦς ὄφις, τό ἀληθινό μάννα, ἡ ἀληθινή πέτρα, ὁ ἀληθινός ἀμνός. Στά λόγια αὐτά τοῦ Κυρίου βλέπουμε τήν προσπάθειά Του νά φωτίσει τούς ἀνθρώπους καί νά τούς ἀποδείξει, ἐπωφελούμενος ἀπό τίς διάφορες περιστάσεις κάθε γιορτῆς, πώς στό πρόσωπό Του πραγματοποιοῦνται οἱ τύποι τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης.

Καί στό εὐαγγέλιο τῆς Πεντηκοστῆς ἡ φράση τοῦ Κυρίου πώς αὐτός εἶναι τό πραγματικό νερό πού ξεδιψᾶ, εἰπώθηκε κατά τήν τελευταία ἡμέρα

---

* Κήρυγμα τῆς 8.6.2014 • Κυριακή τῆς Πεντηκοστῆς, Ἰωάννου ζ', 37-52 - η', 12.

τῆς ἑορτῆς ὅταν οἱ Ἰουδαῖοι πήγαιναν νά πάρουν νερό ἀπό τήν κολυμπήθρα τοῦ Σιλωάμ. Ἔτσι ἔδωσε στούς τότε ἀνθρώπους τήν εὐκαιρία νά καταλάβουν πώς τό νερό ἐκείνης τῆς πηγῆς ἦταν ἕνα ἁπλό σύμβολο καί πώς τό πραγματικό νερό πού ξεδιψάει τίς ψυχές ἦταν ἡ διδασκαλία Του, αὐτός ὁ Ἴδιος.

Καί στόν χριστιανισμό ἔχουμε τύπους. Καθώς ὁ ἄνθρωπος εἶναι σάρκα καί πνεῦμα μποροῦμε νά ποῦμε πώς οἱ τύποι στήν λατρεία μας εἶναι τά αἰσθητά ἐκεῖνα σημεῖα πού τά ἔχουμε ἀνάγκη γιά νά προσπεράσουμε στόν πνευματικό χῶρο τῆς οὐσίας.

Ἄν θά θέλαμε νά καταργήσουμε τούς τύπους δηλαδή τά ἐξωτερικά ὁρατά σημεῖα τῆς λατρείας μας θά ἔπρεπε ταυτόχρονα νά ἀρνηθοῦμε τό στοιχεῖο τῆς ὕλης ἀπό τό ὁποῖο ἀποτελούμαστε. Κι ἄν περιοριζόμασταν ποτέ μόνο στούς τύπους λησμονοῦντες τήν οὐσία, τότε θά γινόμασταν τυπολάτρες, αἰχμάλωτοι μιᾶς διαδικασίας πού δέν θά εἶχε οὔτε νόημα, οὔτε περιεχόμενο.

Στήν Ἐκκλησία μας ποτέ οἱ τύποι δέν ἔπνιξαν τήν οὐσία, γιατί πάντοτε τηρήθηκαν τόσο θεωρητικά, ὅσο καί πρακτικά, ἡ ἀπαιτούμενη ἀπόσταση πού ξεχώριζε ἀξιολογικά τήν μεταξύ τους διάσταση, ὥστε οὔτε σύγχυση νά γίνει ποτέ, οὔτε ὑπερεκτίμηση τοῦ ἑνός στοιχείου εἰς βάρος τοῦ ἄλλου. Γιά μᾶς θεμελιώδη πάντα σημασία ἔχει ἡ οὐσία, γιατί σ' αὐτήν βρίσκεται ἡ ἀλήθεια καί ἡ σωτηρία.

Ὡστόσο δέν ἀπορρίπτουμε, ἀλλά δεχόμαστε σάν ἀπαραίτητο συμπλήρωμα τῆς οὐσίας τούς ἐξωτερικούς τύπους, πού τήν περιβάλλουν καί τήν προστατεύουν, ὅπως τό κέλυφος τοῦ αὐγοῦ προστατεύει τό ἐσωτερικό.

Χρειάζεται ὅμως πάντοτε μία ἰδιαίτερη προσοχή σέ δύο σημεῖα. Πρῶτον πρέπει ἐκτελώντας διάφορους τύπους, νά ἀναγώμαστε στήν οὐσία πού προσδιορίζουν καί συμβολίζουν. Ἄν δέν γίνει αὐτό, τότε ὑπάρχει κίνδυνος νά μένουμε ἱκανοποιημένοι μέ μιά τυπικότητα πού ἔχει μόνο ἐξωτερικό ἔνδυμα ἐνῶ ἐσωτερικά εἶναι κενή περιεχομένου, διακινδυνεύοντας ἔτσι σοβαρά τήν σωτηρία μας πού εἶναι κυρίως ζήτημα οὐσίας.

Δεύτερον δέν πρέπει ποτέ νά ὑποτιμήσουμε τήν σημασία πού ἔχουν στήν ὀρθόδοξη τουλάχιστον παράδοση οἱ τύποι γιά νά φανοῦμε δῆθεν πώς εἴμαστε προοδευμένοι καί δέν μᾶς χρειάζονται τά ἐξωτερικά περιβλήματα. Ὅσοι ἔτσι σκέφθηκαν ἔφθασαν στό σημεῖο νά χάσουν τήν οὐσία γιατί γρήγορα ἐκφυλίσθηκε μέσα τους τό θρησκευτικό αἴσθημα σέ μία ἐπικίνδυνη ἐθελοθρησκεία.

Συνήθως αὐτοί πού ἀρνοῦνται τήν ἀξία τῶν τύπων στήν λατρεία μας θέλουν νά φαίνονται πώς εἶναι ἀπαραίτητες οἱ κάθε εἴδους διαδικαστικές πράξεις τῆς λατρείας. Ἐνῶ ὅμως λένε καί ἰσχυρίζονται πώς λατρεύουν τήν οὐσία στήν πραγματικότητα οὔτε τούς τύπους τηροῦν οἱ περισσότε-

ροι οὔτε τήν οὐσία ἐξασφαλίζουν. Καί αὐτό γιατί οἱ Πατέρες μας μέ πολλή πανσοφία ὅρισαν καί τά δύο μαζί, τύπους καί οὐσία σέ μία ἑνότητα χαρακτηριστική πού ἐγγυᾶται στήν σωστή της πάντα μορφή, τήν διαφύλαξη τῆς οὐσίας κάτω ἀπό τήν τήρηση κάποιου τύπου.

Ἄν μποροῦμε νά ξεδιαλύνουμε μέσα μας καλά καί νά τοποθετήσουμε σωστά τήν σχέση μας ἀνάμεσα στόν τύπο καί τήν οὐσία, θά ἔχουμε συλλάβει τό νόημα τῆς θρησκευτικότητας καί τίς ἀληθινές διαστάσεις της. Ἀμήν.

ΕΝΑΣ ΑΓΩΝΑΣ ΔΡΟΜΟΥ*

«Δι' ὑπομονῆς τρέχωμεν τὸν προκείμενον ἡμῖν ἀγῶνα»
(Πρός Ἑβραίους ιβ΄, 2)

Κυριακή τῶν Ἁγίων Πάντων! Τό σημερινό ἀποστολικό ἀνάγνωσμα μᾶς προσφέρει μιά πανοραμική θέα τῶν ἡρωϊκῶν Ἀγώνων τῶν ἀθλητῶν τῆς Πίστεως. Ἀγώνων ἀπίστευτων, διότι οἱ ἥρωες αὐτοί δέν πάλεψαν μόνο ἐναντίον αὐτοκρατόρων καί δημίων τους, ἀλλά καί μέ τούς κοσμοκράτορες τοῦ σκότους, μέ τίς φάλαγγες τῶν πονηρῶν πνευμάτων, πού παρατάχθηκαν ἐναντίον τους.

Στόν ἴδιο ἡρωϊκό ἀγῶνα, σέ αὐτό τό μεγαλειῶδες ὑπερκόσμιο πρωτάθλημα, μᾶς καλεῖ στό τέλος καί ὅλους ἐμᾶς.

Ἄς δοῦμε λοιπόν: Ποιός εἶναι αὐτός ὁ ἀγῶνας καί μέ ποιόν τρόπο θά μπορέσουμε καί ἐμεῖς νά τόν κερδίσουμε;

Τήν εἰκόνα τῶν δρομέων, πού τρέχουν στό ἄθλημα τοῦ δρόμου, χρησιμοποιεῖ τό ἱερό κείμενο, γιά νά περιγράψει τόν ἀγῶνα, στόν ὁποῖο μᾶς καλεῖ.

Καί εἶναι πράγματι ἀγῶνας δρόμου ὁ ἀγῶνας ὁ δικός μας. Δρόμου! Τοῦ πιό μακρινοῦ δρόμου, πού θά μποροῦσε ποτέ νά διανύσει ὁ ἄνθρωπος. Τοῦ δρόμου, πού ὁδηγεῖ ἀπό τήν γῆ στόν οὐρανό. Ἤ ἑνός ἀκόμη πιό μακρινοῦ, αὐτοῦ ὁ ὁποῖος ξεκινάει ἀπό τήν ἄβυσσο τῆς δαιμονικῆς κυριαρχίας, καί φθάνει μέχρι τήν ἄβυσσο τῆς Τριαδικῆς ἀγάπης, τήν εὐλογημένη Βασιλεία τοῦ Πατρός καί τοῦ Υἱοῦ καί τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

Καί ποιός μπορεῖ νά περιγράψει τίς δυσκολίες αὐτοῦ τοῦ δρόμου; Εἶναι δρόμος μετ' ἐμποδίων, δρόμος στενός καί ἀνηφορικός καί ἀπότομος. Δέν εἶναι κἄν δρόμος. Εἶναι κακοτράχαλο καί χορταριασμένο μονοπάτι, πού κρέμεται ἐπικίνδυνα πάνω ἀπό τό χάος στίς ἄκρες τῶν γκρεμῶν.

Δρόμος μετ' ἐμποδίων. Τί ἐμπόδια ἀλήθεια! Καί ἡ σάρκα προδίδει, καί τά πάθη ἐπαναστατοῦν, καί ὁ κόσμος κραυγάζει, καί οἱ ἐχθροί παραμονεύουν. Σέ κάθε βῆμα, κάθε στιγμή, μέρα καί νύχτα οἱ κίνδυνοι καραδοκοῦν. *«Στενὴ ἡ πύλη καὶ τεθλιμμένη ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ζωή»* (Ματθαίου ζ΄, 14).

---

* Κήρυγμα τῆς 3.6.2018 • Κυριακή Α΄ Ματθαίου (Ἁγίων Πάντων) • Ἀποστολικό ἀνάγνωσμα, Πρός Ἑβραίους ια΄, 33 - ιβ΄, 2.

Καί ἡ πόρτα στενή, καί ὁ δρόμος, πού ὁδηγεῖ στήν αἰώνια ζωή, γεμᾶτος δυσκολίες καί κινδύνους.

Ναί, αὐτός εἶναι σέ γενικές γραμμές ὁ ἀγῶνας μας. Τά συγκεκριμένα τώρα τά γνωρίζει ὁ καθένας μας. Ξέρουμε πόσο δύσκολο εἶναι νά ζοῦμε σύμφωνα μέ τίς ἐντολές τοῦ Θεοῦ. Νά εἴμαστε τίμιοι στίς συναλλαγές μας, εἰλικρινεῖς μεταξύ μας, συνεπεῖς στίς ὑποχρεώσεις μας. Νά προσέχουμε τά μάτια μας, νά χαλιναγωγοῦμε τίς αἰσθήσεις μας ὅλες, νά συγκρατοῦμε τήν γλῶσσα μας, νά δαμάζουμε τόν θυμό μας, νά ἀγαπᾶμε αὐτούς πού μᾶς ἀντιπαθοῦν, νά εὐεργετοῦμε αὐτούς πού μᾶς ἀδικοῦν, νά μήν φθονοῦμε, νά μήν ζηλεύουμε, νά συγχωροῦμε, νά ὑπομένουμε τίς θλίψεις, νά μήν ὑποκύπτουμε στούς πειρασμούς, νά ἀντιστεκόμαστε στίς ἐπιθέσεις τῶν δαιμόνων, πού ἐπιδιώκουν μέ κάθε τρόπο νά ἁρπάξουν τήν ψυχή μας, νά νικήσουν!

Νά νικήσουν; Θά εἶναι φοβερό! Καί δέν πρέπει ποτέ κάτι τέτοιο νά συμβεῖ! Ἐμεῖς θά πρέπει νά νικήσουμε! Πῶς λοιπόν αὐτό θά τό πετύχουμε;

Ὅλες αὐτές οἱ δυσκολίες τοῦ πνευματικοῦ ἀγῶνα εἶναι δυνατόν νά δημιουργήσουν μιά ἀτμόσφαιρα μελαγχολίας στήν ψυχή μας, καί νά ἀναρωτηθοῦμε: εἶναι δυνατόν μέ τέτοιες συνθῆκες νά νικήσουμε;

Λοιπόν, τό ἐρώτημα εἶναι δικαιολογημένο, καί πραγματικά ἡ ἀπάντηση εἶναι ὄχι. Κανένας ἄνθρωπος δέν μπορεῖ νά νικήσει σέ αὐτόν τόν ἀγῶνα μέ μόνο τίς δικές του δυνάμεις. Κανένας! Ναί, ἀλλά μέ τήν χάρη καί τήν βοήθεια τοῦ Θεοῦ, ἀκόμη καί αὐτό τό ἀκατόρθωτο, γίνεται κατορθωτό. Καί ἑπομένως ὁ ἀγῶνας μας ὄχι μόνο γίνεται εὔκολος, ἀλλά καί χαρούμενος, διότι ὅπου ὑπάρχει καί μένει ἡ χάρη τοῦ Θεοῦ ἐκεῖ ὅλα μεταβάλλονται σέ παράδεισο, καί ὁ δρόμος πού πρίν φαινόταν σκληρός καί μελαγχολικός, τώρα γίνεται εὐλογημένος, καί ἡ κοπιαστική πορεία πανηγύρι!

Ὁπότε ποῦ βρίσκεται τό πρόβλημα;

Τό πρόβλημα βρίσκεται ἀκριβῶς στό νά θέλουμε νά δεχόμαστε τήν χάρη τοῦ Θεοῦ. Γιατί ὁ Θεός εἶναι μέν πρόθυμος νά προσφέρει τήν χάρη του σέ ὅλους, κανέναν ὅμως δέν ἀναγκάζει νά τήν δεχτεῖ. Ἐξαρτᾶται ἀπό ἐμᾶς, ἀπό τήν δική μας ἐλευθερία, τό ἄν θά θελήσουμε νά τήν ζητήσουμε, καί βέβαια νά τήν δεχθοῦμε μόλις μᾶς δοθεῖ.

Ὅλο συνεπῶς τό μυστικό τοῦ πνευματικοῦ Ἀγῶνα βρίσκεται σέ αὐτό τό σημεῖο: στό ἐάν καί κατά πόσο ζητοῦμε καί δεχόμαστε τήν χάρη τοῦ Θεοῦ. Ὁ Ἀπόστολος τό ὑπογραμμίζει αὐτό πολύ ἔντονα στό κείμενό μας. Μᾶς παραγγέλνει νά τρέχουμε μέ ὑπομονή στόν δρόμο τοῦ πνευματικοῦ ἀγῶνα *«ἀφορῶντες»*, λέγει, *«εἰς τὸν τῆς Πίστεως ἀρχηγὸν καὶ τελειωτὴν Ἰησοῦν»*, ἔχοντας δηλαδή στραμμένα τά μάτια μας πρός τόν Κύριο, ὁ ὁποῖος εἶναι ὁ ἀρχηγός τῆς Πίστεως, καί αὐτός ὁ ὁποῖος μᾶς τελειοποιεῖ σέ αὐτήν. Ἔχοντας στραμμένα τά μάτια μας πρός τόν Κύριο, γιατί; Ὄχι μόνο γιά νά

ἐμπνευστοῦμε ἀπό τό παράδειγμά του, ἀλλά καί γιά νά λάβουμε αὐτή τήν χάρη καί βοήθεια, πού τόσο ἀνάγκη ἔχουμε.

Ἀφορῶντες!... Ὑπέροχη ἔκφραση! Ἔχοντας στραμμένο τό βλέμμα στόν Κύριο. Αὐτό εἶναι τό μεγάλο μυστικό! Αὐτό εἶναι τό πανίσχυρο ὅπλο, μέ τό ὁποῖο μποροῦμε νά νικήσουμε καί τά πάθη καί τούς κοσμοκράτορες τοῦ σκότους. Ναί! Θά ἀγωνιζόμαστε καί ἐμεῖς, θά κάνουμε ὅτι μποροῦμε, θά δείχνουμε τό φιλότιμό μας, θά προσπαθοῦμε. Αὐτό εἶναι καί τό σωστό καί ἀπαραίτητο. Ἀλλά αὐτό ἀπό μόνο του δέν φτάνει.

Γιά νά νικήσουμε, ἔχουμε ἀνάγκη ἀπό τήν χάρη. Γι' αὐτό καί τά μάτια μας θά πρέπει νά εἶναι διαρκῶς στραμμένα πρός Ἐκεῖνον, πού δέν εἶναι μακριά μας, στήν Ἐκκλησία του εἶναι παρών. Γιά νά μποροῦμε νά ἐπαναλαμβάνουμε καί ἐμεῖς μαζί μέ τόν φλογερό Ἀπόστολο Παῦλο: *«πάντα ἰσχύω ἐν τῷ ἐνδυναμοῦντί με Χριστῷ»* (Πρός Φιλιππησίους δ΄, 13). Τά πάντα κατορθώνω μέ τήν δύναμη, πού μοῦ δίνει ἡ ἕνωσή μου μέ τόν Χριστό!

Ἀδελφοί μου,

Ἡ στροφή μας αὐτή πρός τόν Κύριο ἔχει καί μιά ἐπιπλέον σημασία ἀπό αὐτήν, πού ἀναφέραμε. Ὅτι εἶναι ταυτοχρόνως καί στροφή πρός τό τέρμα τοῦ δρόμου, στό ὁποῖο τρέχουμε. Γιατί ὁ Κύριος εἶναι ὁ πρῶτος, πού ἔκοψε τό νῆμα αὐτοῦ τοῦ δρόμου. Καί τώρα ὄχι μόνο μᾶς ἐνισχύει, ἀλλά καί περιμένει ἐκεῖ στό τέλος γιά νά μᾶς στεφανώσει.

Ἐκεῖ λοιπόν νά εἴμαστε στραμμένοι. Ἐκεῖ! Νά μήν ἀφήνουμε νά μᾶς πνίγουν τά ἐμπόδια τοῦ δρόμου. Νά μήν στεκόμαστε στίς μικροδυσκολίες, στίς ταλαιπωρίες, στούς κόπους τοῦ ἀγῶνα. Ἀλλά νά ἔχουμε τό βλέμμα μας στραμμένο ἐκεῖ! Ἐκεῖ, στό τέλος τοῦ δρόμου, στήν ἄπειρη χαρά καί δόξα, τήν ὁποία ἤδη πρῶτα ἀπολαμβάνουν οἱ Ἅγιοι Πάντες, καί τήν ὁποία ἔχουμε κληθεῖ νά ἀπολαύσουμε ὅλοι μας. Ἀμήν!

Η ΘΕΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ*

«Ὁφιλῶν πατέρα ἢ μητέρα ὑπὲρ ἐμὲ οὐκ ἔστι μου ἄξιος»
(Ματθαίου ι΄, 37)

Βασική καί σωτήριος διδασκαλία τῆς πίστεώς μας εἶναι πώς ὁ Χριστός εἶναι Υἱός τοῦ Θεοῦ, ὁ Ἴδιος ὁ Θεός ὁμοούσιος μέ τόν Πατέρα. Καί γιά μᾶς τούς πιστούς δέν ὑπάρχει καμμία ἀμφιβολία γι' αὐτό. Ὡστόσο ὑπάρχουν μερικές ἀντιρρήσεις. Ἔτσι θά ἦταν καλό νά ἀσχοληθοῦμε μ' αὐτές.

Βέβαια εἶναι γνωστές οἱ αἱρέσεις ἐκεῖνες πού δέν δέχονται τήν Θεότητα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Δέν ἐμφανίσθηκαν τώρα, ὅπως οἱ χιλιαστές. Ἀπό τούς πρώτους κιόλας αἰῶνες τῆς χριστιανοσύνης φάνηκαν στό προσκήνιο τῆς ἱστορίας καί γιά πολύ καιρό ἐταλάνισαν τήν Ἐκκλησία. Πιό γνωστή καί πιό ἐπικίνδυνη ἀπό ὅλες ὑπῆρξε ἡ αἵρεση τοῦ Ἀρείου πού ἡ Ἐκκλησία τήν καταπολέμησε μέ δύο Οἰκουμενικές Συνόδους. Ἰδιαίτερα ἡ δεύτερη ἀσχολήθηκε μέ τό λεγόμενο χριστολογικό πρόβλημα καί ἀπεφάνθη μέ βάση τά ἱερά εὐαγγέλια καί τήν ἀνθρώπινη φιλοσοφία, γιά τήν θεότητα τοῦ Κυρίου. Ἔτσι ἔκτοτε γιά τούς πιστούς τό δόγμα αὐτό κυρύσσεται μέσα στό Σύμβολο τῆς Πίστεως. Ἀπό τότε μέχρι σήμερα φάνηκαν καί ἄλλες παρόμοιες αἱρέσεις. Ἀναμάσησαν τά ἴδια καταδικασμένα πιστεύματα. Καί στράφηκαν κατά τοῦ Χριστοῦ σάν Θεοῦ.

Ἀλλά ἐμεῖς δέν ἔχουμε τώρα σάν σκοπό μας νά ἀσχοληθοῦμε μέ τίς αἱρέσεις αὐτές. Θέλουμε νά στρέψουμε τόν λόγο σέ μία ἀρκετά σοβαρή ὁμάδα χριστιανῶν πού οἱ ἴδιοι μέ κανένα τρόπο δέν θά ἤθελαν νά χαρακτηρισθοῦν αἱρετικοί, κι ὅμως δέν παραδέχονται πώς ὁ Κύριος εἶναι «Θεός ἀληθινός ἐκ Θεοῦ ἀληθινοῦ». Οἱ ἄνθρωποι αὐτοί εἶναι συνήθως κοσμικοί τύποι πού ἔχουν λίγες σχέσεις μέ τήν Ἐκκλησία, πού σκέπτονται ὀρθολογιστικά καί πού τούς ἀρέσει νά λένε τήν γνώμη τους πάνω σέ ἐκκλησιαστικά καί δογματικά ἀκόμη ζητήματα, σβήνοντας μέ μία λέξη ὅ,τι δέν τούς ἀρέσει. Γι' αὐτό καί στά σαλόνια τους μιλᾶνε μέ πολλή ἄνεση γιά τέτοια θέματα,

* Κήρυγμα τῆς 15.6.2014 • Κυριακή Α΄ Ματθαίου (Ἁγίων Πάντων) • Ματθαίου ι΄, 32-33, 37-38 - ιθ΄, 27-30.

καί μέ τόν ἴδιο δογματισμό πού κατακρίνουν τήν Ἐκκλησία, ἀποφαίνονται αὐτοί ἀντίθετα.

Γι' αὐτούς ὁ Κύριος δέν εἶναι Θεός ἀλλ' ἕνας σοφός καί σπουδαῖος διδάσκαλος, ἕνας μύστης πού παράλληλα μέ ἄλλους τέτοιους διδασκάλους καί μύστες φρόντισε νά φωτίσει τά μυαλά τῶν ἀνθρώπων τῆς ἐποχῆς του. Τόν δέχονται σάν ἁγνό ἰδεολόγο, ταπεινό καί γεμᾶτο ἀγάπη, πού πέθανε πάνω στό καθῆκον Του, ἀφήνοντας πίσω Του ἕνα οἰκοδόμημα λαμπρό ἀπό ἀρκετή ἀνιδιοτέλεια καί πνεῦμα.

Τό περίεργο εἶναι πώς αὐτοί πού σκέπτονται ἔτσι ἔχουν τήν ἐντύπωση πώς ὀρθοφρονοῦν. Χωρίς νά καταλαβαίνουν ὅτι συμμαχοῦν μέ τούς μεγαλύτερους ἐχθρούς τῆς πίστεως μας, πού βάλθηκαν νά γκρεμίσουν τήν θεότητα τοῦ Χριστοῦ γιά νά ξεθεμελιώσουν τήν ἴδια μας τήν θρησκεία. Γιατί βέβαια ὅταν ἀρνηθοῦμε πώς ὁ Ἰησοῦς Χριστός εἶναι Θεός τότε ἀρνούμαστε αὐτόν τόν Ἴδιο. Ἀρνούμαστε τήν πηγή τῆς πίστεώς μας, πού εἶναι ἡ Ἁγία Γραφή, γκρεμίζουμε ὅλο τό σύστημα τῆς χριστιανικῆς διδασκαλίας. Δέν ξέρω ἄν μετά ἀπό ὅλα αὐτά, πού κατορθώνει κάποιος μπορεῖ ἔπειτα νά συνεχίσει νά λέγεται χριστιανός.

Ἀλλά ἄν θέλαμε νά ἐμβαθύνουμε στό θέμα μας, θά ἔπρεπε νά ἀναφέρουμε πώς μέσα στά Εὐαγγέλια ἔχουμε ὄχι μία καί δύο ἀλλά πάμπολες μαρτυρίες καθώς καί στήν ὑπόλοιπη Ἁγία Γραφή περί τῆς θεότητος τοῦ Χριστοῦ. Ἐνδεικτικά ἀναφέρουμε τήν μαρτυρία τοῦ Ἰωάννου ὅτι: *«Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ λόγος καὶ ὁ Λόγος ἦν πρὸς τὸν Θεὸν καὶ Θεὸς ἦν ὁ Λόγος»*. Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ἔπειτα βεβαιώνει ὅτι *«ὁ Θεός ἐφανερώθη ἐν σαρκί»* (Πρὸς Τιμόθεον Α΄ γ΄, 16). Καί ὁ Ἴδιος ὁ Κύριος φανερώνει τήν θεότητά Του λέγων: *«Ἐγὼ καὶ ὁ Πατὴρ ἕν ἐσμεν»* (Ἰωάννου ι΄, 30). Ἡ δειγματοληπτική αὐτή θεώρηση τοῦ ζητήματος μέσα ἀπό τήν ἁγία Γραφή ἐνισχύεται ὅταν μελετήσουμε τά συγγράμματα τῶν πατέρων τῆς Ἐκκλησίας μας, πού ὅλοι μέ μία φωνή διακηρύσσουν τήν ἀλήθεια περί τῆς θεότητος τοῦ Ἰησοῦ καί ὁμολογοῦν σάν πίστη τῆς Ἐκκλησίας τό δεύτερο ἄρθρο τοῦ Συμβόλου τῆς Πίστεώς μας πού ἦταν καρπός μιᾶς σφοδρῆς μάχης σέ ὑψηλά θεολογικοφιλοσοφικά ἐπίπεδα μέ τίς δυνάμεις τῆς αἱρέσεως γιά τήν κατίσχυση τοῦ ἀληθινοῦ δόγματος. Καί δέν εἶναι ἀνεκτό ἀγῶνες σκληροί καί ἐπώδυνοι νά πηγαίνουν τόσο εὔκολα χαμένοι ἀπό ἀμελέτητους χριστιανούς, πού ἔχουν τήν ἀξίωση νά ἀπορρίπτουν ὅ,τι εἶναι καλά θεμελιωμένο μέ ντοκουμέντα καί ἀποδείξεις πάνω στήν Ἁγία Γραφή καί στήν Παράδοση.

Εὔκολα κανείς μπορεῖ νά ἐννοήσει τήν θεότητα τοῦ Κυρίου σάν προσέλθει μέ ταπείνωση στά Ἱερά κείμενα μέ τό πνεῦμα τῆς μαθητείας μπροστά στήν σοφία τοῦ Θεοῦ, ὄχι μόνο γιά νά μελετήσει φιλοσοφικά τίς αἰώνιες ἀλήθειες, ἀλλά γιά νά φωτισθεῖ ἀπό τό ὑπερκόσμιο φῶς τους καί νά πάρει κατευθύνσεις γιά τήν πορεία του. Γιά μᾶς ὁ Ἰησοῦς εἶναι ὁ Θεός πού

ἐσαρκώθη γιά νά μᾶς ἀποκαλύψει τήν ἀλήθεια γιά τήν ὕπαρξή μας, γιά τόν κόσμο, γιά τόν ἑαυτό του. Χωρίς θεϊκή ἰδιότητα ὁ Ἰησοῦς μᾶς εἶναι ξένος καί δέν μᾶς χρειάζεται.

Ἀδελφοί,

ὁ Ἀπόστολος Πέτρος ὁμολόγησε δημόσια τήν θεότητα τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ ὅταν ρωτήθηκε σχετικά. Κι αὐτή ἡ ὁμολογία στάθηκε ὁ ἀκρογωνιαῖος λίθος γιά τήν μετέπειτα δομή τῆς Ἐκκλησίας μας. Μαζί του κι ἐμεῖς ὁμολογοῦμε τήν ἴδια ὁμολογία. Καί δεχόμαστε κι ἐμεῖς τήν ἴδια κατάφαση καί εὐλογία.

Η ΨΗΦΟΣ ΤΗΣ ΣΥΝΕΙΔΗΣΕΩΣ*

«Συμμαρτυρούσης αὐτῶν τῆς συνειδήσεως»
(Πρός Ῥωμαίους β΄, 26)

Στό σημερινό ἀποστολικό ἀνάγνωσμα ὁ Ἀπόστολος Παῦλος μᾶς λέει πώς ὁ Θεός δέν εἶναι προσωπολήπτης στήν κρίση του. Δέν θά ἀδικήσει κανένα. Ὁ Νόμος τῆς συνειδήσεως, ἡ Παλαιά Διαθήκη καί ἡ Καινή εἶναι τό ἴδιο πρᾶγμα. Ὅλες οἱ ἐντολές τοῦ Θεοῦ, πού εἶναι γραμμένες στήν Ἁγία Γραφή, ὑπάρχουν καί στήν συνείδηση τοῦ ἀνθρώπου. Παραδείγματος χάριν ἡ καλλιέργεια τῆς ἀγάπης, τῆς φιλανθρωπίας, τῆς ἀγαθότητος, κ.ἄ. τήν ἔχει βάλει ὁ Θεός μέσα στήν ἀνθρώπινη φύση. Ὁ Ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς λέει πώς *«πρὸς τὸ ἀγαθὸν αὐτοκίνητοι πεφύκαμεν ἅπαντες»*. Ὑπάρχουν φυλές ἀγρίων ἀνθρώπων, πού δέν σκοτώνουν, δέν βιάζουν τίς γυναῖκες τῶν διπλανῶν τους, δέν κλέβουν. Ποιός τούς τά δίδαξε αὐτά; Ἀσφαλῶς ἡ ἴδια ἡ συνείδησή τους. Ἄς ποῦμε λίγα λόγια γιά τήν συνείδηση αὐτή.

Συνείδηση εἶναι ὁ Νόμος τοῦ Θεοῦ, πού γράφτηκε πρίν ἀκόμη δοθεῖ στόν Μωϋσῆ, μέσα στίς πλάκες τῆς ψυχῆς τοῦ κάθε ἀνθρώπου. Ἀπό φυσικοῦ τους οἱ ἄνθρωποι εἶναι πλασμένοι νά κάνουν τό καλό. Εἶναι ὁ ἔμφυτος Νόμος τοῦ καλοῦ καί τοῦ κακοῦ στόν ἄνθρωπο. Αὐτό τό ὑπαινίσσεται ὁ Κύριος λέγοντας: *«καθὼς θέλετε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, ποιεῖτε αὐτοῖς ὁμοίως»* (Λουκᾶ στ΄, 31). Ἡ ἴδια ἡ φύση μας γίνεται δάσκαλος τοῦ καλοῦ, ἡ ἀποτρεπτική τοῦ κακοῦ. Δέν ὑπάρχει κάποιος δικαστής, πού νά εἶναι πιό ἄγρυπνος ἀπό τήν συνείδηση. Γιατί οἱ ἄνθρωποι-δικαστές πολλές φορές, ἐπειδή ἡ κρίση τους εἶναι χαλαρή, ἄλλοτε πέφτουν ἔξω στίς ἀποφάσεις τους, ἄλλοτε διαφθείρονται ἀπό τά χρήματα, τίς πολιτικές καταστάσεις, τίς προσωπικές τους ἰδιοτέλειες καί γνωριμίες, ἐνῶ ἡ συνείδηση ποτέ δέν πέφτει ἔξω.

Ἡ ψῆφος τῆς συνειδήσεως εἶναι πάντοτε ὀρθή. Ὁ ἁμαρτωλός καταδικάζει τόν ἑαυτό του ἔστω καί ἄν δέν τόν καταδικάζει κανείς. Μόνο ἐάν τό συνειδός γίνει «περικακῆσαν», δηλαδή πωρωθεῖ, τότε μόνο δέν θά μπορεῖ νά ἐλέγχει τόν ἄνθρωπο, τονίζει ὁ Ἅγιος Ἰωάννης τῆς Κλίμακος.

---

* Κήρυγμα τῆς 10.6.2018 • Κυριακή Β΄ Ματθαίου • Ἀποστολικό ἀνάγνωσμα, Πρός Ῥωμαίους β΄, 10-16.

Ὁ μεγαλύτερος κακοῦργος ἔστω καί ἄν ἔχει διαπράξει τά πιό φρικτά ἐγκλήματα, ἔρχεται ὥρα πού ἔχει κρίση συνειδήσεως καί ἀναζητεῖ τήν βοήθεια τοῦ Θεοῦ. Ἡ κρίση τῆς συνειδήσεως εἶναι ἕνα μαρτύριο γιά τόν ἄνθρωπο. Δέν τόν ἀφήνει νά ἡσυχάσει, νά κοιμηθεῖ, νά βρεῖ μιά στοιχειώδη ἀνάπαυση. Ἐκεῖνος, πού ἔχει καθαρή συνείδηση ἀντιμετωπίζει σωστά ὅλα τά προβλήματά του, ἀκόμη καί τοῦ θανάτου. Ἡ συνείδηση εἶναι μιά φυσική Βίβλος, πού διαβάζουμε καθαρά ὅλες μας τίς πράξεις, γράφει ὁ Μᾶρκος ὁ Ἀσκητής. Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος στήν πρός Κορινθίους ἐπιστολή του γράφει πώς τό καύχημά του εἶναι «τό μαρτύριο τῆς συνειδήσεως», δηλαδή ἡ καθαρή συνείδηση (Πρός Κορινθίους Β΄ α΄, 12).

Ἕνας πατέρας μιά, δύο, τρεῖς ἤ καί δέκα φορές ἀφοῦ ἐπιτιμήσει τό παιδί του, ὅταν διαπιστώσει πώς εἶναι ἀδιόρθωτο, τό ἀποκηρύσσει καί τό διώχνει ἀπό τό σπίτι ἀγνοώντας τήν συγγένεια. Δέν συμβαίνει ὅμως τό ἴδιο μέ τήν συνείδηση τοῦ ἀνθρώπου. Ἔστω καί ἄν μία, δύο, καί μύριες φορές πεῖ καί παρακούσουμε, πάλι λέει καί δέν φεύγει μέχρι τῆς ἔσχατης ἀναπνοῆς. Στό σπίτι καί τήν ὥρα τοῦ φαγητοῦ, καί κατά τήν διάρκεια τῆς δουλειᾶς καί στόν δρόμο, πολλές φορές ἀκόμη καί στά ὄνειρα, παρουσιάζει τά εἴδωλα καί τίς φαντασίες τῶν ἁμαρτωλῶν πράξεων.

Ὁ ἱερός Χρυσόστομος συμπληρώνει: «πάντοτε μέν μᾶς κεντάει ἡ συνείδηση τῶν ἁμαρτιῶν, μάλιστα δέ τήν ὥρα, πού πρόκειται νά φύγουμε ἀπό δῶ γιά νά δώσουμε λογαριασμό τῶν εὐθυνῶν μας καί νά πᾶμε στό φοβερό δικαστήριο. Τότε, ἐάν κάποιος ἅρπαξε ἤ πλεονέκτησε ἤ παρέσυρε κάποιον στήν ἁμαρτία, εἴτε ἔγινε αἰτία ἔχθρας ἄδικα, εἴτε ἔκανε ὁτιδήποτε ἄλλο κακό, ὁλόκληρος ὁ ἑσμός τῶν ἁμαρτημάτων μας ἀνανεώνεται καί στέκεται πρό τῶν ὀφθαλμῶν μας καί κεντάει τήν διάνοια», οἱ τύψεις συνειδήσεως εἶναι τό προστάδιο τῆς μέλλουσας κρίσης. *«Ἕως πότε οἱ διαλογισμοὶ ὑπάρχουσι ἐνώπιόν σου;»* ἐρωτᾶ ὁ προφήτης Ἱερεμίας (Ἱερεμίου δ΄, 14).

Ἔχοντας ὑπόψη ὁ καθένας μας αὐτά ἄς ἐξετάσει τόν ἑαυτό του καί ἀφοῦ ἀναλογιστεῖ τά παραπτώματά του, ἄς καταλογίσει τίς εὐθύνες στόν ἑαυτόν του, γιά νά μή κατακριθεῖ τότε μαζί μέ τήν μερίδα τῶν ἀσεβῶν. Εἶναι φοβερό τό βῆμα τῆς κρίσης τοῦ Κυρίου. Ἐπίσης θά λέγαμε πώς ὁ πιστός χριστιανός ἔχει ἐκκλησιαστική συνείδηση καί γνωρίζει πῶς πρέπει νά συμπεριφέρεται μέσα στήν ἐκκλησιαστική κοινότητα καί στήν ἐνορία του. Ξέρεις πῶς πρέπει νά εἶναι οἱ σχέσεις του μέ ὅλους τούς ἀνθρώπους. Δέν δημιουργεῖ καταστάσεις, σχίσματα καί ἔριδες χωρίς λόγο. Εἶναι ἄνθρωπος μέ καθαρή συνείδηση καί ὅτι κάνει τό κάνει ἀπό ἀγάπη πρός τήν Ἐκκλησία.

Τήν συνείδηση μας τήν ξεπλένει μόνο τό αἷμα τοῦ Χριστοῦ καί τῆς χαρίζει τήν ἄφεση καί τήν ἀπαλλαγή ἀπό τίς ἁμαρτίες. Ἡ καθαρή συνείδηση ἄς μᾶς χαρίσει τήν αἴσθηση τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ ἀπό αὐτήν ἐδῶ τήν ζωή. Γένοιτο!

ΕΥΘΕΩΣ*

«Δεῦτε ὀπίσω μου καὶ ποιήσω ὑμᾶς ἁλιεῖς ἀνθρώπων»
(Ματθαίου δ΄, 20)

Μέ πολλή ἔμφαση ὁ Εὐαγγελιστής Ματθαῖος στό Εὐαγγέλιο τῆς Κυριακῆς μᾶς τονίζει πώς οἱ πρῶτοι μαθητές τοῦ Χριστοῦ μόλις ἄκουσαν ἀπό τό στόμα Του τήν οὐράνια πρόσκληση γιά νά Τόν ἀκολουθήσουν, ὁλόψυχα καί «*εὐθέως*» τό ἔπραξαν. Αὐτό τό «*εὐθέως*» ἔχει μεγάλη σημασία γιά ὅλους μας καί θά πρέπει νά ἐμβαθύνουμε σ' αὐτό.

Θά μποροῦσαν οἱ Ἅγιοι Ἀπόστολοι στήν πρόσκληση τοῦ Κυρίου νά ἀφήσουν ὅλα καί νά Τόν ἀκολουθήσουν, νά ἀντιτάξουν ἄν ὄχι ἄρνηση, τοὐλάχιστον σκεπτικισμό καί ἐπιφυλάξεις. Καί ἦταν τόσο πολλοί γιά τοῦτο οἱ λόγοι. Πρῶτα ἀπό ὅλα αὐτός πού τούς καλοῦσε ἦταν ἄγνωστος. Εἶχαν ἀκούσει ἴσως κάτι γιά τήν ὕπαρξή Του. Ὡστόσο οὔτε ἡ διδασκαλία Του τούς ἦταν γνωστή, οὔτε ἡ θαυματουργική Του δύναμη. Κι ἔπειτα τούς ζητοῦσε κάτι βαρύ. Ν' ἀφήσουν δηλαδή τά πλοῖα τους, τούς συγγενεῖς τους, καί τά σπίτια τους καί νά πᾶνε ἀπό πίσω Του. Ἄν αὐτό δέν ἦταν γιά κάθε λογικό ἄνθρωπο τρέλα, πῶς ἀλλιῶς θά μποροῦσε ἄραγε νά χαρακτηρισθεῖ; Γιατί πράγματι τό νά ἀφήσει κανείς τήν δουλειά του, νά τά παρατήσει ὅλα, καί νά τραβήξει ἕνα δρόμο μέ ἄδηλο καί σκοτεινό μέλλον, αὐτό, ἡ φοβερή τόλμη μπορεῖ νά λέγεται καί πραγματική τρέλα.

Κι ὅμως οἱ ἁπλοϊκοί ἐκεῖνοι ψαράδες τῆς Γαλιλαίας τό ἔκαναν. Ἄφησαν τά πάντα, «καί τά πλοῖα καί δίκτυα» καί ἀκολούθησαν χωρίς ὅρους τήν κλήση πού τούς ἀπηύθηνε ὁ Ἰησοῦς γιά νά γίνουν «ἁλιεῖς ἀνθρώπων» καί νά ἀφιερωθοῦν στό ἱερό ἔργο τῆς σωτηρίας τῶν ψυχῶν. Ἴσως ἡ διαίσθησή τους, ἴσως ἡ γλυκιά καί θεϊκή μορφή τοῦ Κυρίου μας, ἴσως οἱ περί Μεσσίου προσδοκίες τους, ἴσως καί ὅλα μαζί σέ μία θαυμάσια σύζευξη τούς ἔκαναν νά ποῦνε τό ναί «*εὐθέως*» χωρίς πολυπραγμοσύνες καί ἐπιφυλάξεις. Καί γι' αὐτήν τους τήν προθυμία ἀμείφθηκαν ἀκριβά. Ἔγιναν οἱ Ἱεροί μαθητές τοῦ Σωτῆρος, «ὁ πάντιμος χορός τῶν σεπτῶν Ἀποστόλων».

---

* Κήρυγμα τῆς 22.6.2014 • Κυριακή Β΄ Ματθαίου • Ματθαίου δ΄, 18-23.

Δέν ἦταν ὅμως μόνο ὅτι ἀκούστηκε ἀπό τό στόμα τοῦ Κυρίου μας ἡ τόσο τιμητική κλήση Του. Ἀπό τότε καί μέχρι σήμερα καί ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος ὁ Χριστός θα ἀπευθύνεται στούς ἀνθρώπους καλώντας τους νά Τόν ἀκολουθήσουν. Ὄχι βέβαια γιά νά τούς κάνει ὅλους «ἁλιεῖς ἀνθρώπων», ἀλλά γιά νά τούς χαρίσει σωτηρία. Καί οἱ ἄνθρωποι αὐτήν τήν κλήση ἄλλοτε μέν θά τήν ἀκοῦνε καί ἄλλοτε ὄχι. Μά κι ὅταν θά τήν ἀκοῦνε δέν θά δείχνουν διάθεση νά συμμορφωθοῦν. Οἱ αἰτίες ποικίλες. Ἄλλοι δέν θά θέλουν νά δεσμευθοῦν κι ἄλλοι δέν θά βολεύονται. Ὁ δρόμος τοῦ Χριστοῦ δέν εἶναι πλατιά λεωφόρος. Εἶναι τό στενό καί δύσβατο μονοπάτι. Δέν ὑπόσχεται ὁ Χριστός σ' αὐτούς πού θά Τόν ἀκολουθήσουν δόξες καί ἀνέσεις. Ἀντίθετα *«πάντες οἱ θέλοντες εὐσεβῶς ζῆν ἐν Χριστῷ διωχθήσονται»*.

Οἱ γνήσιοι ὀπαδοί τοῦ Χριστοῦ εἶναι οἱ ἄνθρωποι τῆς θυσίας, τοῦ κόπου καί τῆς ὑπομονῆς. Κοντά στόν Χριστό καί μαζί μέ τόν Χριστό δέν ἐξασφαλίζονται οἱ κοσμικές λάμψεις καί ἡ κοινωνική προβολή. Ἡ πορεία τοῦ Χριστοῦ εἶναι σεμνή καί ἀθόρυβη. Γιατί εἶναι πορεία ἀρετῆς. Γι' αὐτό στήν κλήση τοῦ Χριστοῦ πολλοί διστάζουν. Καί εἴτε ἀναβάλλουν, εἴτε πολεμοῦν, εἴτε διώκουν. Ἔτσι ἐξηγεῖται γιατί καί πιό παλιά ἀλλά καί σήμερα τόσοι ἀδιάφοροι, τόσοι πολέμιοι τῆς κλήσεως αὐτῆς, πού ἐνῶ θέλουν νά τήν ἀγνοήσουν ἐν τούτοις στήν πράξη φαίνεται νά ὑπολογίζουν τήν ὕπαρξή της. Αὐτό μαρτυρεῖ ἡ πλούσια ἀντίχριστη φιλολογία καί ἡ μανία γιά τήν κατάλυση αὐτῆς τῆς φωνῆς πού καλεῖ τούς ἀνθρώπους σέ θυσίες καί ἀγῶνες.

Δέν εἶναι εὔκολος ὁ Χριστός. Εἶναι γιά ὅσους ἔχουν τήν διάθεση νά ἀρνηθοῦν τόν ἴδιο τους τόν ἑαυτό, γιά νά τόν μεταλλάξουν σέ μία «κοινή κτίση», γιά ὅσους μποροῦν νά σηκώσουν σταυρούς καί νά τεθοῦν μόνοι τους κάτω ἀπό τόν ζυγό Του ἀπαλλοτριώνοντας οἱ ἴδιοι τόν ἀνθρωποκεντρισμό τους γιά χάρη ἑνός χριστοκεντρικοῦ ἀνθρωπισμοῦ, πού ὁδηγεῖ τόν ἄνθρωπο στήν τελειότητα καί τήν θέωση. Καί ὅσο πιό σπάνιες εἶναι οἱ περιπτώσεις ἐκείνων πού σάν τούς Ἀποστόλους *«εὐθέως»* ἀφήνουν ὅλα καί ἀκολουθοῦν τόν Χριστό, τόσο περισσότερο τονίζεται ἡ αὐτοθυσία καί ὁ ἡρωϊσμός τῶν ὀλίγων καί ἐκλεκτῶν καί τόσο καλύτερα ὑπογραμμίζεται ἡ σημασία τῆς ἐνέργειάς τους. Ἰδιαίτερα στίς ἡμέρες μας, ὅπου ὁ ἄνθρωπος ζεῖ μέσα σέ μία πολυεδρική σύγχυση τό νά ἀκολουθήσει κανείς *«εὐθέως»* τόν δρόμο τοῦ Χριστοῦ καί χωρίς περιστροφές, ν' ἀπαντήσει καταφατικά στήν θεία πρόσκληση, πρέπει νά ὁμολογήσουμε πώς σημαίνει πολλά καί σημαντικά. Ὅσο λίγοι κι ἄν εἶναι αὐτοί πού δέχονται τήν ἐκλεκτή μερίδα Του, πού μέ τήν παρουσία της ἀνάμεσα στήν πλημμυρίδα τῆς ἀποστασίας, θ' ἀφήνει περιθώρια γιά ἐλπίδες μιᾶς γενικώτερης ἐσωτερικῆς ἀναγεννήσεως στίς καρδιές τῶν πολλῶν.

Στό *«εὐθέως»* τῶν Μαθητῶν νά μπορούσαμε ὅλοι μας ν' ἀντιπαρατάξουμε τήν κατάφασή μας. Δέν θά νικοῦσε ἁπλῶς ὁ Χριστός. Μαζί Του θά θριάμβευε κι ὁ ἄνθρωπος.

ΤΟ ΣΚΟΤΑΔΙ ΤΟΥ ΝΟΥ*

«Ὁ λύχνος τοῦ σώματός ἐστιν ὁ ὀφθαλμός»
(Ματθαίου στ΄, 22)

Ἡ τό μάτι παρομοιάζει ὁ Κύριος τόν νοῦ τοῦ ἀνθρώπου. Τό μάτι, λέει, εἶναι τό λυχνάρι πού δίνει φῶς σέ ὅλο τό σῶμα. Ὅταν τό μάτι εἶναι ὑγιές, ὅλο τό σῶμα φωτίζεται. Ὅταν ὅμως τό μάτι εἶναι ἀσθενές, τότε ὅλο τό σῶμα βυθίζεται στό σκοτάδι. Ἐάν λοιπόν, ἐπισημαίνει ὁ Κύριος, ὁ νοῦς πού ἔχει τεθεῖ ἐντός μου σάν φῶς εἶναι σκοτάδι, τότε πόσο πολύ θά γίνει τό ἐσωτερικό σου σκοτάδι;

Τό συγκλονιστικό αὐτό ἐρώτημα τοῦ Κυρίου θά πρέπει ὅλους μας πολύ νά μᾶς ἀπασχολήσει. Νά δοῦμε δηλαδή μήπως ὁ νοῦς μας, πού εἶναι τό μάτι τῆς ψυχῆς, εἶναι τυφλός, ὁπότε καί ἡ ψυχή μας ὁλόκληρη θά εἶναι βυθισμένη στό πνευματικό σκοτάδι.

Πότε ὁ νοῦς εἶναι τυφλός, σκοτάδι, ὅπως τόν ἀποκαλεῖ ὁ Κύριος; Ὄντως γίνεται σκοτάδι πράγματι, ὅταν βρίσκεται μακριά ἀπό τόν Θεό, ὁ ὁποῖος εἶναι τό φῶς τό ἀληθινό. Καί βρίσκεται μακριά ἀπό τόν Θεό, ὅταν δέν ἐπιθυμεῖ νά ζεῖ σύμφωνα μέ τό θέλημά του καί δέν φωτίζεται ἀπό τήν διδασκαλία του.

Τά ἀποτελέσματα τώρα τά ἀντιλαμβανόμαστε ὅλοι μας. Ἡ ψυχή, καθώς δέν ἔχει πλέον φῶς νά τήν καθοδηγεῖ, χάνει τόν προσανατολισμό της καί κινεῖται σέ λανθασμένες κατευθύνσεις. Παύει νά ἀναζητᾶ, τήν αἰώνια ζωή τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, γιά τήν ὁποία εἶναι πλασμένη, καί ἐπιδιώκει τίς ἀπολαύσεις αὐτοῦ ἐδῶ τοῦ κόσμου. Λησμονεῖ τόν δημιουργό της καί στρέφεται μανιωδῶς πρός τά κτίσματα, ὁπότε γίνεται θῦμα ποικίλων ὅσων ψευδῶν θεῶν καί εἰδώλων. Παρασύρεται δηλαδή σέ αἱρέσεις, σέ σκοτεινές ὀργανώσεις τοῦ τύπου τῆς μασονίας καί τόν ἰεχωβιτῶν, στά ἰνδουϊστικά παραθρησκευτικά συστήματα διαφόρων γκουρού, ἀκόμη καί στόν σατανισμό! *«Νοῦς ἀποστᾶς τοῦ Θεοῦ ἢ κτηνώδης γίνεται ἢ δαιμονιώδης»*, ἔλεγαν οἱ ἅγιοι πατέρες. Ὁ νοῦς ἐκεῖνος πού θά ἀπομακρυνθεῖ ἀπό τόν Θεό γίνεται ὅμοιος μέ τά κτήνη ἤ μέ τούς δαίμονες! (Ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς).

---

* Κήρυγμα τῆς 17.6.2018 • Κυριακή Γ΄ Ματθαίου • Ματθαίου στ΄, 22-33.

Λοιπόν αὐτό νά προσέξουμε. Νά εἴμαστε κοντά στόν Κύριο, νά μελετοῦμε μέ προσοχή καί ἅγιο φόβο τήν διδασκαλία του, νά ἀγωνιζόμαστε νά ζοῦμε κατά τό θέλημά του, γιά νά φωτίζεται ἀπό τήν Θεϊκή Του χάρη ὁ νοῦς μας καί νά καθοδηγεῖ ἔτσι τήν ψυχή πρός τόν ὕψιστο προορισμό της, πού δέν εἶναι ἄλλος ἀπό τήν Ἕνωσή της μέ τόν δημιουργό της. Κανένας, ὑπογραμμίζει στήν συνέχεια ὁ Χριστός μας, δέν εἶναι δυνατόν νά εἶναι δοῦλος σέ δύο κυρίους συγχρόνως. Γιατί ἤ θά μισήσει τόν ἕνα καί θά ἀγαπήσει τόν ἄλλο, ἤ θά προσκολληθεῖ στόν πρῶτο καί θά περιφρονήσει τόν δεύτερο. Ἑπομένως καί ἐσεῖς, καταλήγει, δέν μπορεῖτε νά εἶστε συγχρόνως δοῦλοι καί τοῦ Θεοῦ καί τοῦ Μαμμωνᾶ, τοῦ πλούτου δηλαδή. Καί τί προτείνει; Ἰδού: μή φροντίσετε, λέγει, μέ ἀγωνία καί στενοχώρια γιά τήν ζωή σας, τί θά φᾶτε, τί θά πιεῖτε ἤ γιά τό σῶμα σας, τί θά ντυθεῖτε. Δέν ἀξίζει περισσότερο ἡ ζωή σας ἀπό τήν τροφή, καί τό σῶμα ἀπό τά ἐνδύματα; Ὁ Θεός λοιπόν, πού σᾶς ἔδωσε τήν ζωή καί τό σῶμα, δέν θά σᾶς δώσει καί τά ἀπαραίτητα γιά νά ζήσετε;

Κοιτάξτε τά πουλιά, πού πετοῦν στόν ἀέρα. Αὐτά οὔτε σπέρνουν οὔτε θερίζουν οὔτε μαζεύουν σέ ἀποθῆκες, καί ὅμως ὁ Οὐράνιος πατέρας σας τά τρέφει. Τί λέτε ἐσεῖς δέν ἀξίζετε περισσότερο ἀπό αὐτά; Ποιός ἀπό σᾶς, ὅσο καί ἄν πασχίσει, μπορεῖ νά προσθέσει στό ἀνάστημά του ἕναν πήχη; Κανένας. Ἑπομένως, ἔχετε ἐμπιστοσύνη στόν Θεό καί ὄχι στούς δικούς σας κόπους καί ἀγῶνες.

Καί γιά τήν ἐνδυμασία σας γιατί ἀνησυχεῖτε καί ἀγωνιᾶτε; Παρατηρῆστε τά ἀγριολούλουδα πού αὐξάνουν. Οὔτε κουράζονται οὔτε γνέθουν. Καί ὅμως, σᾶς βεβαιώνω, πώς οὔτε ὁ δοξασμένος βασιλιάς Σολομών δέν ντύθηκε τόσο ὄμορφα σάν αὐτά. Ἄν λοιπόν ὁ Θεός τά ἀγριόχορτα, πού καταλήγουν στόν φοῦρνο, τά ντύνει τόσο ὄμορφα, δέν θά τό κάνει αὐτό περισσότερο γιά σᾶς, ὀλιγόπιστοι ἄνθρωποι;

Λοιπόν μή καταληφθεῖτε ἀπό τέτοια ἀγωνία λέγοντας: τί θά φᾶμε, τί θά πιοῦμε ἤ τί θά ντυθοῦμε; Αὐτά οἱ εἰδωλολάτρες ἄνθρωποι τό ἐπιδιώκουν. Δέν ταιριάζει αὐτή ἡ συμπεριφορά σέ σᾶς. Διότι γνωρίζει ὁ Οὐράνιος πατέρας σας ὅτι σᾶς χρειάζονται ὅλα αὐτά. Ἀλλά νά στρέψετε ὅλο τό ἐνδιαφέρον σας πρωτίστως στήν βασιλεία τοῦ Θεοῦ καί στό τί πρέπει νά κάνετε γιά νά τήν ἀποκτήσετε, καί ὅλα αὐτά τά οὐράνια θά σᾶς τά δώσει ὁ Θεός μαζί μέ τά ἀναγκαῖα ἐπίγεια.

«Ζητεῖται πρῶτον τὴν βασιλεία τοῦ Θεοῦ». Αὐτό εἶναι τό τελικό συμπέρασμα τῶν λόγων τοῦ Κυρίου μας. Εἶναι φανερό ὅτι αὐτό, ἀπό τό ὁποῖο ἐπιμένει ὁ Κύριος νά ἀπαλλαγοῦμε, δέν εἶναι ἡ ἁπλή φροντίδα καί ἐργασία, τά ὁποῖα εἶναι χρέος ὅλων μας, ἀλλά ἡ ἀγωνιώδης μέριμνα πού βασανίζει τήν ψυχή, τήν πνίγει, δέν τήν ἀφήνει νά ἀναπνεύσει.

Καί τί εἶναι αὐτή ἡ ἀγωνιώδης μέριμνα; Εἶναι αὐτό τό περίφημο ἄγχος τῆς ἐποχῆς μας, πού μετατρέπεται σέ ἀγχόνη τῆς ψυχῆς. Ἀγχόνη πράγ-

ματι. Σφίγγει ἀσφυκτικά τόν ἄνθρωπο, τόν πνίγει, τόν ὁδηγεῖ σέ ἀπελπισία. Τί θά κάνω; Πῶς θά τά βγάλω πέρα; Πῶς θά μεγαλώσω τά παιδιά μου; Πῶς θά τά σπουδάσω; Πῶς θά τά ἀποκαταστήσω; Ἐρωτήματα τυραννικά, πού βασανίζουν πλήθη ἀνθρώπων καί συχνά τούς βυθίζουν σέ ἀπόγνωση.

Τί ἔχει συμβεῖ ἐδῶ; Εἶναι φανερό. Ὁ ἄνθρωπος ἔχει ὑποδουλωθεῖ στόν Μαμμωνᾶ, ἔχει ἐγκλωβιστεῖ στό σχῆμα τοῦ παρόντος κόσμου. Κατά συνέπεια ἔχει λησμονήσει τόν Θεό, δέν προωθεῖ τήν ἀληθινή του πατρίδα. Ἔχει δώσει στόν δευτερεύοντα τήν πρώτη θέση καί στά πρῶτα τήν δεύτερη ἤ τήν τελευταία. Γι' αὐτό καί ὅλη του ἡ ἀγωνία καί ὁ ἀγῶνας του ὅμως εἶναι, τό πῶς θά ἀποκτήσει αὐτά τά πράγματα. Ξενύχτια, τρεχάματα, σχέδια ἐπί σχεδίων, νύχτα καί μέρα ὁ νοῦς του στριφογυρίζει διαρκῶς σέ αὐτά, μέ αὐτά ἀσχολεῖται μόνο.

Τό ἀποτέλεσμα; Νά εἶναι δυστυχής κυνηγώντας διαρκῶς ἕνα ἄπιαστο ὄνειρο. Διότι ὁ ἄνθρωπος, πλασμένος γιά τό ἄπειρο καί τό αἰώνιο, ποτέ δέν μπορεῖ νά εὐτυχήσει ἐπί τῆς γῆς, ὅσα καί ἄν ἀποκτήσει. Δυστυχής καί ἀνικανοποίητος μένει, ὡς τήν ὥρα πού ἐνῶ δέν τό περιμένει χτυπάει ὁ συναγερμός γιά τήν ὁριστική «ἐκκένωση τοῦ κτιρίου» καί τήν μεγάλη ἀναχώρηση! Καί τότε; τότε διαπιστώνει πώς τά ἔχει χάσει ὅλα. Καί τά πρόσκαιρα, τά ὁποῖα εἶχε ἀπολυτοποιήσει, καί τά αἰώνια, πού εἶχε λησμονήσει.

Λοιπόν ἡ λύση εἶναι ἀκριβῶς αὐτή πού ὑποδεικνύει ὁ Κύριος: *«Ζητεῖται πρῶτον τὴν βασιλεία τοῦ Θεοῦ»*. Πρῶτα ἀπό ὅλα, παραπάνω ἀπό ὁτιδήποτε ἄλλο νά ἐπιζητοῦμε τήν βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Αὐτή εἶναι τό ὑπέρτατο ὅραμα τῆς ζωῆς μας. Ὅλες οἱ σκέψεις μας, τά σχέδιά μας, οἱ μεγάλοι μας κόποι νά ἀποβλέπουν σέ αὐτό, στό πῶς θά ἀποκτήσουμε τήν βασιλεία τοῦ Θεοῦ μας. Καί τότε ὅλα τά ἀναγκαῖα ἐπίγεια θά μᾶς τά χαρίζει ὁ Κύριος. Μέσα στό θαῦμα θά κυλάει ἡ ζωή μας. Ἕως ὅτου τά μάτια μας ἀνοίξουν στήν αἰώνια Ἄνοιξη!

ΤΑ ΟΠΛΑ ΤΟΥ ΦΩΤΟΣ*

«Ὅτι οἱ τὰ τοιαῦτα πράσσοντες βασιλείαν Θεοῦ οὐ κληρονομήσουσιν»
(Πρός Γαλάτας ε΄, 22)

Ἀφυπνιστικό εἶναι τό σημερινό ἀποστολικό ἀνάγνωσμα. Εἶναι ὥρα νά ξυπνήσουμε, ἡ νύχτα προχώρησε, ἡ ἡμέρα πλησίασε, φωνάζει σήμερα ὁ Ἀπόστολος Παῦλος. Ἄς ξεντυθοῦμε λοιπόν τά νυχτικά καί ἄς ντυθοῦμε μέ τά ροῦχα τῆς ἡμέρας. Μᾶς ξαφνιάζουν ἴσως οἱ προτροπές τοῦ Ἀποστόλου, ἀλλά καί μᾶς προκαλοῦν νά τίς μελετήσουμε βαθύτερα.

Ἄς δοῦμε λοιπόν: ποιά εἶναι ἡ νύχτα πού φεύγει, ποιά ἡ μέρα πού ἔρχεται, καί σέ ποιά κατάσταση καλούμαστε νά βρισκόμαστε ὅλοι ἐμεῖς.

Νύχτα ὀνομάζει ἐδῶ ὁ Ἀπόστολος ὁλόκληρη τήν ἐπίγεια ζωή μας, ἀπό τήν ὥρα πού θά γεννηθοῦμε μέχρι τήν ὥρα πού θά πεθάνουμε. Καί τήν ὀνομάζει νύχτα, διότι ἡ ἐπίγεια ζωή μας πράγματι μοιάζει μέ νύχτα γιά δύο κυρίως λόγους:

Πρῶτον γιά τό σκοτάδι, πού ἐπικρατεῖ σέ αὐτήν, ὅπως καί στήν νύχτα. Πνιγμένη στό σκοτάδι ἡ νύχτα δέν ἐπιτρέπει νά δοῦμε καθαρά τό περιβάλλον καί ὅσα συμβαίνουν γύρω μας, παρά μόνο ὅσα μᾶς ἐπιτρέπει τό λιγοστό φῶς τῶν ἄστρων καί τοῦ φεγγαριοῦ. Τό ἴδιο γίνεται καί στήν ζωή μας. Πνευματικό σκοτάδι ἐπικρατεῖ καί ἐδῶ. Σύγχυση στίς ἰδέες τῶν ἀνθρώπων. Οἱ περισσότεροι δέν ξέρουν γιά ποιό λόγο ζοῦν, ποιός εἶναι ὁ σκοπός τῆς ζωῆς τους. Περπατοῦν στό σκοτάδι, ὅπου τύχει. Σύγχυση καί στόν τρόπο ζωῆς. Ἡ ἁμαρτία καλύπτει τά πάντα. Καί ἡ ἁμαρτία εἶναι τό κατεξοχήν σκοτάδι. Κλοπές, ψεύδη, ἀνηθικότητες, συκοφαντίες, μίση, ζήλιες, θυμοί, φόνοι, πόλεμοι· ὅλα αὐτά τά σκοτεινά ἔργα σάν κατάμαυρα σύννεφα καλύπτουν ὅλη τήν γῆ καί τίς καρδιές τῶν πολλῶν ἀνθρώπων.

Νύχτα ὀνομάζεται ὅμως ἡ ἐπίγεια ζωή μας καί γιά τό ὅτι μοιάζει μέ ὄνειρο. Ὅπως τήν νύχτα βλέπουμε ὄνειρα καί μπορεῖ νά δοῦμε τόν ἑαυτό μας ἀκόμα καί βασιλιά ἤ ἀστροναύτη, καί ὅταν ξυπνήσουμε ὅλη ἡ δόξα καί

---

* Κήρυγμα τῆς 24.6.2018 • Κυριακή Δ΄ Ματθαίου (Γενέθλιον Τιμίου Προδρόμου) • Ἀποστολικό ἀνάγνωσμα, Πρός Γαλάτας ε΄, 22.

ἡ ὁμορφιά νά χαθεῖ, ἔτσι καί στήν ζωή αὐτή. Μπορεῖ νά περάσουμε ἑβδομῆντα, ὀγδόντα χρόνια μέ τιμές καί δόξες, ἀλλά κάποια στιγμή ἀναπόφευκτα ἔρχεται ὁ θάνατος, ὁπότε ἀργά πιά διαπιστώνουμε πώς ὅλα αὐτά ἦταν ἕνα ὄνειρο καί τίποτε παραπάνω.

Ἡ νύχτα λοιπόν τῆς ζωῆς μας προχώρησε, λέγει ὁ Ἀπόστολος, ἀφοῦ κάθε ὥρα πού περνάει, μᾶς φέρνει πιό κοντά πρός τόν θάνατο, ἀλλά καί πρός τό ἴδιο τό τέλος ὅλου τοῦ κόσμου. Προχώρησε, καί ἡ ἡμέρα ὅπου νά 'ναι, ξημερώνει. Ποιά εἶναι λοιπόν αὐτή ἡ μέρα;

Τό πρᾶγμα εἶναι πλέον ὁλοφάνερο. Ἐφόσον νύχτα χαρακτήρισε τήν ἐπίγεια ζωή, ἡμέρα δέν ἐννοεῖ τίποτε ἄλλο παρά τήν αἰώνια ζωή, τήν ζωή μετά τόν θάνατο καί κυρίως μετά τήν Δευτέρα παρουσία τοῦ Κυρίου μας καί τήν Ἀνάσταση τῶν νεκρῶν σωμάτων μας.

Καί πολύ ἐπιτυχημένα ὀνομάζεται ἡμέρα ἡ αἰώνια ζωή. Πρωτίστως γιατί δέν ὑπάρχει ἐκεῖ τίποτε τό σκοτεινό καί κρυφό. Ὅλα ὅσα ἐδῶ θολώνουν τόν νοῦ τῶν ἀνθρώπων, ἐκεῖ θά ἐξαφανιστοῦν. Οἱ ἄπιστοι καί ἄθεοι θά ἀντιληφθοῦν τότε πώς αὐτά, πού ἐδῶ περιφρονοῦσαν ἤ περιγελοῦσαν ὡς παραμύθια, εἶναι πέρα γιά πέρα ἀληθινά. Ὅλα πάλι τά ἔργα, πράξεις ρυπαρές, σκέψεις πονηρές, συνήθως κρυφές, πού μάτι ἀνθρώπου δέν τά εἶδε, κατά τήν ἡμέρα τῆς Δευτέρας παρουσίας θά φανερωθοῦν. *«ἑκάστου τὸ ἔργον φανερὸν γεννήσετε· ἡ γὰρ ἡμέρα δηλώσει, ὅτι ἐν πυρὶ ἀποκαλύπτεται»* (Πρός Κορινθίους Α΄ γ΄, 13), γράφει ἀλλοῦ ὁ Ἀπόστολος Παῦλος. Τοῦ καθενός δηλαδή τό ἔργο θά φανερωθεῖ. Διότι ἡ ἡμέρα ἐκείνη θά τόν ξεσκεπάσει, ἐφόσον τότε ὅλα θά περάσουν ἀπό τήν φωτιά τῆς Θεϊκῆς κρίσεως.

Ὀνομάζεται λοιπόν ἡμέρα ἡ αἰωνιότητα, γιατί ὅλα ἐκεῖ θά βγοῦν στό φῶς. Ἀλλά καί γιά ἕναν ἀκόμη λόγο. Διότι ἀκριβῶς ἡ κατάσταση ἐκείνη θά εἶναι αἰώνια, δέν θά ἔχει τέλος, δέν θά μοιάζει μέ ὄνειρο μιᾶς νύχτας, ὅπως ἐπίγεια ζωή. Θά εἶναι γιά τούς λυτρωμένους πιστούς αἰώνια δόξα, ἄπειρη χαρά, ἀτέλειωτη εὐτυχία.

Καθώς λοιπόν, λέγει ὁ Ἀπόστολος, ἡ νύχτα τῆς ἐπί γῆς ζωῆς μας φεύγει καί ἡ μεγάλη μέρα τῆς αἰωνιότητας, ὅπου νά 'ναι, ξημερώνει, ἄς ἑτοιμαστοῦμε οἱ πιστοί, γιά νά βρεθοῦμε ἕτοιμοι σέ αὐτήν. Ἄς ξυπνήσουμε, ἄς πετάξουμε ἀπό πάνω μας τά σκοτεινά ἔργα τῆς ἁμαρτίας καί ἄς φορέσουμε τά φωτεινά ὅπλα μας, τά ἔργα τῆς Ἀρετῆς.

Στά ὅπλα! Ἑπομένως μᾶς φωνάζει, ἔχουμε πόλεμο! Προσέξτε, διότι οἱ ἐχθροί παραμονεύουν καί ζητοῦν νά σᾶς καταστρέψουν. Ἀφῆστε τίς παλιές κακές συνήθειες καί πιάστε τά ὅπλα νά πολεμήσετε. *«Ἐνδύσασθε τὴν πανοπλίαν τοῦ Θεοῦ πρὸς τὸ δύνασθαι ὑμᾶς στῆναι πρὸς τὰς μεθοδείας τοῦ διαβόλου»* (Πρός Ἐφεσίους στ΄, 11). Ντυθεῖτε τόν θεϊκό ὁπλισμό, γιά νά μπορεῖτε νά ἀντισταθεῖτε στά πονηρά τεχνάσματα τοῦ διαβόλου.

Νά ὁπλιστοῦμε λοιπόν, παραγγέλλει ὁ Ἀπόστολος. Καί βέβαια τά θεϊκά ὅπλα, τά ὅπλα τοῦ φωτός, ὅπως τά χαρακτηρίζει, τά γνωρίζουμε λίγο ὡς πολύ ὅλοι μας. Εἶναι ἡ θερμή πίστη, εἶναι ἡ ζωντανή προσευχή, τά ὑπέροχα λόγια τοῦ Εὐαγγελίου, ἡ συμμετοχή μας στά σωστικά μυστήρια τῆς Ἁγίας μας Ἐκκλησίας, καί ἄλλα ἀκόμη.

Ναί, δέν ὑπάρχει ἀμφιβολία, τά γνωρίζουμε. Ἀλλά τό πρόβλημα δέν εἶναι ἐκεῖ. Δέν φτάνει τώρα νά τά ἀναγνωρίσουμε. Ἀπαιτεῖται ὁπωσδήποτε καί νά τά χρησιμοποιοῦμε, ἀλλιῶς δέ γίνεται τίποτε. Καί μάλιστα νά τά χρησιμοποιοῦμε σωστά, διότι ὑπάρχει κίνδυνος, χρησιμοποιώντας τα κακῶς, νά αὐτοτραυματιστοῦμε. Πανίσχυρο ὅπλο εἶναι ἡ θεία Κοινωνία πράγματι! Ἀλλά ἄν κοινωνοῦμε ἀνεξομολόγητοι καί ἀμετανόητοι, ἡ θεία Κοινωνία ἀντί γιά φῶς, γίνεται φωτιά, πού καίει ἐμᾶς τούς ἴδιους, καί ἑπομένως ἀντί νά ἐπιτύχουμε ἄφεση τῶν ἁμαρτιῶν μας, προσθέτουμε καί ἄλλη βαρύτατη ἁμαρτία.

Ἀδελφοί, ἡ μεγάλη μέρα, ὅπου νά 'ναι, ξημερώνει! Ἄς μήν ξεγελιόμαστε ἀπό τό πολύ κακό, πού ἐπικρατεῖ γύρω μας. Νά μήν λησμονοῦμε πώς τό πιό πυκνό σκοτάδι ἐπικρατεῖ λίγο πρίν ροδίσει ἡ Αὐγή. Ἰδού! ἡ νύχτα τῶν ἐπί γῆς ταλαιπωριῶν μας τελειώνει. Ἡ ἡμέρα τῆς μεγάλης χαρᾶς ξημερώνει. Στά ὅπλα, λοιπόν! Στόν ἀγῶνα τόν πνευματικό.

Καί ὅλα αὐτά μᾶς τά ὑπενθυμίζει σήμερα ὁ Ἀπόστολος Παῦλος, κατά τήν ἑορτή τῆς Γεννήσεως τοῦ Τιμίου Προδρόμου. Μιᾶς γιορτῆς πού ξεσηκώνει τούς χριστιανούς γιά νά ἐπιδοθοῦν μέ μεγαλύτερο ζῆλο στά πνευματικά γυμνάσματα. Ὁ Πρόδρομος Ἰωάννης ἦταν ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος ἑτοίμασε τόν δρόμο γιά νά ὁδηγήσει ὅλους τούς πιστούς πρός τήν σωτηρία καί πρός τήν βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Ἦταν ἐκεῖνος πού βάπτισε τούς ἀνθρώπους καί τούς ἔβγαλε ἀπό τό σκοτάδι τῆς ἀθεΐας καί τῆς εἰδωλολατρίας. Καί ἐκεῖνος πού ἔδειξε σέ ὅλους ἐμᾶς τόν ἀμνό τοῦ Θεοῦ τόν αἴροντα τήν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου. Γι' αὐτό ἡ Ἐκκλησία ἀναγινώσκει αὐτό τό ἀποστολικό ἀνάγνωσμα, γιά νά μᾶς ὑπενθυμίσει ὅτι μέ τήν γέννηση τοῦ Προδρόμου παύει τό σκοτάδι τῆς ἁμαρτίας καί ἔρχεται τό φῶς τῆς χάριτος.

ΑΥΤΟΙ ΠΟΥ ΜΑΣ ΥΠΗΡΕΤΟΥΝ*

***«Ἐγὼ ἐλθὼν θεραπεύσω αὐτόν»* (Ματθαίου η΄, 7)**

Στό σημερινό Εὐαγγέλιο πού ἀκούσαμε ἕνας ἑκατόνταρχος ἔρχεται μέ δάκρυα στά μάτια καί παρακαλεῖ τόν Χριστό νά τοῦ θεραπεύσει τόν ἄρρωστο δοῦλο του. Στήν ἐνέργεια αὐτή μποροῦμε νά θαυμάσουμε κοντά στήν πίστη τοῦ Ρωμαίου ἀξιωματικοῦ καί κάτι ἄλλο. Τήν στοργική του φροντίδα γιά ἕνα ὑπηρέτη του. Ἡ χειρονομία προσλαμβάνει μεγαλύτερη σημασία ἄν τήν κρίνουμε μέ τά μέτρα τῆς τότε ἐποχῆς, ὅπου τόν δοῦλο δέν τόν θεωροῦσαν ἄνθρωπο. Παίρνοντας ὅμως ἀφορμή ἀπό τό γεγονός αὐτό, μποροῦμε σήμερα νά μιλήσουμε γιά τήν στάση μας ἀπέναντι στούς ὑφισταμένους μας. Συχνά ἔχουμε ἀνθρώπους κοντά μας πού ἐργάζονται γιά μᾶς. Ἡ ὑπηρεσία π.χ. στό σπίτι, ὁ ὑπάλληλος στό κατάστημα, ὁ ἐργάτης στό ἐργοστάσιο, οἱ κατώτεροι συνάδελφοί μας στό Γραφεῖο. Ὅλοι ἐξαρτῶνται ἀπό ἐμᾶς εἴτε οἰκονομικά εἴτε ὑπηρεσιακά. Δουλεύουν γιά μᾶς καί τά συμφέροντά μας. Μᾶς ἔχουν ἀνάγκη, γιατί ἐμεῖς τούς πληρώνουμε, ἐμεῖς τούς κρίνουμε. Ὡστόσο δέν ἔχουν μόνο ὑποχρεώσεις ἀπέναντί μας οἱ ἄνθρωποι αὐτοί. Ἔχουν καί δικαιώματα πού πηγάζουν ἀπό τίς ἀνάγκες τους, πού ζητᾶνε μία ἱκανοποίηση. Καί πρῶτα-πρῶτα ἔχουν ἀνάγκες ὑλικές. Τό ὅτι δουλεύουν ἀποδεικνύει πώς ἔχουν τήν ἀνάγκη τοῦ μισθοῦ πού παίρνουν. Ἔχουν οἰκογένεια, ἔξοδα συντηρήσεως καί διαβιώσεως ἐν γένει. Σήμερα ἡ ζωή ἔγινε δύσκολη. Ὅλοι ἔχουν ἀπαιτήσεις. Καί τό πιό μικρό βαλάντιο δύσκολα ἀνταπεξέρχεται στίς ἀξιώσεις. Τό γάλα τοῦ μωροῦ, τό σχολεῖο τοῦ παιδιοῦ, ὁ γιατρός τοῦ ἀρρώστου, τό νοίκι τοῦ σπιτιοῦ, τό ντύσιμο, τό φαγητό ὅλα πρέπει νά βγοῦν ἀπό τόν μισθό. Καί ὅταν ὁ μισθός δέν φτάνει; Ἐδῶ γεννιέται τό μεγάλο πρόβλημα μιᾶς ἀνάλογης μέ τίς τιμαριθμητικές τιμές ἀναπροσαρμογῆς τῶν μισθῶν, ὥστε νά μποροῦν νά καλύπτουν τίς ὑλικές ἀνάγκες τῶν ἐργατῶν καί ὑπαλλήλων μας.

Ἀλλά δέν εἶναι μόνο ὁ καλός καί δίκαιος μισθός πού τονίζει τό ἐνδιαφέρον μας γι' αὐτούς, εἶναι καί τόσα ἄλλα πράγματα, μικρά πολλές φορές καί ἀσήμαντα, πού ἔχουν ὅμως τεράστια σημασία.

---

* Κήρυγμα τῆς 6.7.2014 • Κυριακή Δ΄ Ματθαίου • Ματθαίου η΄, 5-13.

Ὁ καθένας ἀπό αὐτούς πού μᾶς δουλεύουν ἔχει τήν δική του προσωπικότητα καί ἀξία. Δέν ἔχει σημασία ἄν εἶναι μικρός, φτωχός ἤ ἀγράμματος. Σημασία ἔχει πώς κι αὐτός εἶναι παιδί τοῦ Θεοῦ, ἀδελφός μας, πού ἔχει δικαιώματα στήν ἀγάπη μας. Πολλές φορές βρισκόμαστε στήν δυσάρεστη θέση νά κάνουμε μία παρατήρηση γιά κάποια ἀπροσεξία. Ὁ τρόπος μέ τόν ὁποῖο θά τήν κάμουμε θά δείξει πῶς βλέπουμε τόν ὑφιστάμενό μας. Ἄν τόν βρίσουμε, ἄν τό κτυπήσουμε, ἄν χάσουμε τόν ἔλεγχο τῶν σκέψεων καί πράξεών μας, τότε δέν τόν βοηθᾶμε νά διορθωθεῖ καί ἐκτιθέμεθα ἀνεπανόρθωτα.

Ὁ κάθε ἄνθρωπος θέλει τόν τρόπο τῆς ἀντιμετωπίσεώς του. Καί ἀπό ἐμᾶς ἐξαρτᾶται νά βροῦμε κάθε φορά τόν πιό κατάλληλο τρόπο, ὥστε καί νά διορθώσουμε τήν βλάβη, καί νά μήν θίξουμε τόν ἄνθρωπο.

Πολλοί ἄνθρωποι ἀπό αὐτούς πού ἔχουμε στήν ὑπηρεσία μας εἶναι ἄνθρωποι ἁπλοϊκοί καί ἀγράμματοι. Μπορεῖ νά μήν ξέρουν τρόπους καλῆς συμπεριφορᾶς. Θά τούς κρίνουμε στά μέτρα τους, ὄχι στά μέτρα μας. Πρέπει νά τούς βοηθήσουμε νά ξεπεράσουν τίς ἐλλείψεις τους. Μόνο ἔτσι θά διορθωθοῦν καί θά προοδεύσουν. Ἔπειτα οἱ ἄνθρωποι αὐτοί ἔχουν καί ἄλλες ἀνάγκες πού ζητοῦν ἱκανοποίηση. Θέλουν καί αὐτοί τήν ψυχαγωγία τους. Δέν πρέπει νά τούς τήν στερήσουμε. Ὁ ψυχικός παράγοντας παίζει μεγάλο ρόλο στήν ἀπόδοση τοῦ ἀνθρώπου. Σήμερα οἱ μεγάλες βιομηχανικές ὁμάδες στήν χώρα μας καθώς καί ἄλλες ἐπιχειρήσεις δίνουν σημαντική σημασία στήν ψυχαγωγία καί σέ τέτοιες εὐκαιρίες δείχνοντας ἔτσι ὅτι οἱ ἄνθρωποι τοῦ μόχθου δέν ἔχουν μόνο ὑποχρεώσεις ἀλλά καί δικαιώματα.

Οἱ ἄδειες ἔπειτα πού χορηγοῦνται κάθε χρόνο γιά ἀνάπαυση εἶναι βασικό στοιχεῖο γιά τήν ἀναγέννηση τοῦ ἐργαζομένου. Καί δέν πρέπει μέ κανένα τρόπο νά στερεῖται κανείς αὐτοῦ τοῦ προνομίου γιατί κάτι τέτοιο θά ἔβγαινε εἰς βάρος τῆς δουλειᾶς. Ὁ καλός προϊστάμενος δέν ξεχνᾶ ποτέ πώς ὁ ἄνθρωπος πού τόν ὑπηρετεῖ ἔχει ἀνάγκη τῆς ἀγάπης του.

Κι αὐτό μπορεῖ νά ἐκδηλώνεται μέ ἁπλούς τρόπους, καλοσυνάτης διαγωγῆς, πού ὑποχρεώνει καί διδάσκει. Αὐτά δέν τά λέει πολλές φορές ὁ νόμος. Τά ἐπιβάλλει ὅμως ὁ κοινός νοῦς καί τό ἀληθινό ἐνδιαφέρον γιά τόν ὑφιστάμενο. Καί αὐτά συνήθως πού δέν ἐπιβάλλει ὁ νόμος, ἔχουν καί τήν μεγαλύτερη ἀξία, γιατί προέρχονται ἀπό τήν καρδιά καί φέρνουν μαζί τους τήν θέρμη τῆς εἰλικρινοῦς ἀγάπης γιά τόν ἄλλον. Πόσο διαφορετικές θά ἦταν οἱ σχέσεις μεταξύ ἐργοδοτῶν καί ἐργατῶν, ἐάν ὁ κάθε ὑφιστάμενος ἔβλεπε τόν προϊστάμενό του ὄχι σάν ἀνελέητο ἐκμεταλλευτή, ἀλλά σάν συνεργάτη σέ μία κοινή προσπάθεια.

Ἀδελφοί,

Ἐάν θά μπορέσουμε νά δείξουμε στούς ἀνθρώπους πού ἐξαρτῶνται ἀπό ἐμᾶς ἀληθινή ἀγάπη, τότε ἐμεῖς οἱ ἴδιοι πρῶτοι θά ἱκανοποιηθοῦμε.

ΘΑΥΜΑ ΕΛΕΟΥΣ ΚΑΙ ΑΓΑΠΗΣ*

«Ἦν δὲ μακρὰν ἀπ' αὐτῶν ἀγέλη χοίρων πολλῶν βοσκομένη.
οἱ δὲ δαίμονες παρεκάλουν αὐτὸν λέγοντες· εἰ ἐκβάλλεις ἡμᾶς,
ἐπίτρεψον ἡμῖν ἀπελθεῖν εἰς τὴν ἀγέλην τῶν χοίρων.
καὶ εἶπεν αὐτοῖς· ὑπάγετε. οἱ δὲ ἐξελθόντες ἀπῆλθον
***εἰς τὴν ἀγέλην τῶν χοίρων»* (Ματθαίου η΄, 30-32)**

Ἐρχόμενος ὁ Κύριος στήν χώρα τῶν Γεργεσηνῶν ἐνήργησε δύο καταπληκτικά θαύματα.

Τό πρῶτο ἦταν θαῦμα ἐλέους, στοργή καί ἀγάπης. Ἔδιωξε τά πολυάριθμα πονηρά πνεύματα, τούς κακοποιούς δαίμονες, οἱ ὁποῖοι βασάνιζαν καί τυραννοῦσαν τούς δύο Γεργεσηνούς, καί δι' αὐτῶν ἐκφόβιζαν καί ταλαιπωροῦσαν τούς κατοίκους τῆς περιοχῆς. Ὁ Κύριος ἦρθε, γιά νά καταλύσει τήν τυραννική ἐξουσία, τήν ὁποία ὁ διάβολος ἀσκοῦσε στίς ψυχές καί τά σώματα τῶν ἀνθρώπων.

Τό δεύτερο: ἐπέτρεψε στά πονηρά πνεύματα νά εἰσέλθουν στήν ἀγέλη τῶν χοίρων, *«καὶ ἰδοὺ ὥρμησε πᾶσα ἡ ἀγέλη κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν θάλασσαν»*, δύο χιλιάδες χοῖροι, καί πνίγηκαν «εἰς τά ὕδατα».

Γιατί ὅμως ὁ Κύριος ἐπέτρεψε τόν πνιγμό τῶν χοίρων; Εἶναι μιά ἀπορία, ἡ ὁποία ἔρχεται σέ πολλούς. Μερικοί μάλιστα, λίγο ἤ πολύ ἀσεβεῖς, ρωτοῦν ἀσεβῶς, μέ ποιό δικαίωμα κατέστρεψε ὁ Χριστός τήν ξένη περιουσία καί ζημίωσε τόσους ἀνθρώπους;

1. Λησμονοῦν ὅμως αὐτοί, ἤ δέν θέλουν νά σκεφθοῦν ὅτι ὁ Θεός σέ κάθε του πράξη κινεῖται ἀπό τήν ἀγάπη καί τήν Δικαιοσύνη του, ἀπό ἁγιώτατα ἐλατήρια γιά τόν συνετισμό καί τήν σωτηρία τῶν ἀνθρώπων.

Ἐν πρώτοις διά τοῦ θαύματος ἔδειξε ὅτι σέ αὐτόν ἀνήκουν τά πάντα. Εἶναι δημιουργήματα καί ἀπόλυτη ἰδιοκτησία του καί μπορεῖ νά τά διαθέσει καί νά τά κατευθύνει ὅπως αὐτός θέλει. «Τοῦ Κυρίου ἡ γῆ καί τό πλήρωμα αὐτῆς». Ποιός τοῦ ἀμφισβητεῖ τό δικαίωμα νά στέλνει κεραυνούς καί νά κατακαίει δέντρα, νά ἀγγίζει τά βουνά καί νά ἐκρήγνυνται ἡφαίστεια, νά ρίχνει

* Κήρυγμα τῆς 1.7.2018 • Κυριακή Ε΄ Ματθαίου • Ματθαίου η΄, 28-34 - θ΄, 1.

τό βλέμμα του στήν γῆ καί νά τήν συγκλονίζουν οἱ σεισμοί; (Ψαλμός ργ΄, 32). Καί μάλιστα, ὅταν μέ αὐτά καί μέ ἄλλα ὅμοια συνταρακτικά γεγονότα φανερώνει τό μεγαλεῖο του καί ἐμπνέει ἱερόν δέος στίς καρδιές τῶν ἀνθρώπων καί τούς κινεῖ νά καταφεύγουν πρός αὐτόν μέ ταπείνωση καί εὐλάβεια;

Γιατί εἶναι γεγονός ὅτι σέ τέτοιες περιστάσεις αἰσθάνεται ὁ ἄνθρωπος τήν ἀδυναμία του, τήν μηδαμινότητά του ἐμπρός στόν παντοδύναμο Θεό.

2. Ἔπειτα τό θαῦμα αὐτό εἶναι μιά τρανότατη καί ἀκαταμάχητη ἀπόδειξη τῆς ὑπάρξεως τῶν πονηρῶν πνευμάτων. Οἱ Σαδδουκαῖοι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ὅπως καί οἱ Σαδδουκαῖοι ὅλων τῶν ἐποχῶν, οἱ ὑλιστές καί οἱ ἄπιστοι, οἱ ὁποῖοι ἀρνοῦνται τήν ὕπαρξη πονηρῶν πνευμάτων, προσπαθοῦν σέ ἄλλες αἰτίες νά ἀποδώσουν καί μέ δικές τους ἐπινοήσεις νά ἐξηγήσουν τήν δαιμονοπληξία. Τότε ἔλεγαν, ὅτι αὐτή ὀφείλεται ὄχι στά πονηρά δαιμόνια, ἀλλά στήν ἐπίδραση τῆς Σελήνης καί ἄλλων ἀφορμῶν. Σήμερα, ὅταν παρουσιασθεῖ τέτοιο γεγονός, θά ποῦν, καί λέγουν, ὅτι εἶναι συνέπεια νευροψυχικῆς ἀνωμαλίας. Ἀλλά πῶς νά ἐξηγηθεῖ ὁ πνιγμός τῶν χοίρων; Βρέθηκαν καί αὐτοί σέ νευροψυχική ἀνωμαλία καί ὥρμησαν νά αὐτοκτονήσουν στά νερά; Μιά τέτοια ὅμως ὑπόθεση εἶναι ἐντελῶς παράλογη.

3. Ἀλλά ὁ πνιγμός τῶν χοίρων φανερώνει καί μιά ἄλλη σπουδαία ἀλήθεια πρός συνετισμό τῶν ἀνθρώπων. Ὅτι δηλαδή ὁ δίκαιος καί Πανάγαθος Θεός, γιά νά ὁδηγήσει τόν ἄνθρωπο στήν μετάνοια καί τήν διόρθωση, νά τοῦ ἐμπνεύσει τήν συναίσθηση, ὅτι ἡ ἁμαρτία δέν μένει ἀτιμώρητη, στέλνει δίκαιες, παιδαγωγικές καί σωφρονιστικές τιμωρίες. Οἱ Γεργεσηνοί, πού ἔτρεφαν χοίρους, παρέβαιναν τήν ρητή ἐντολή τοῦ Θεοῦ. Ὁ μωσαϊκός Νόμος εἶχε κατατάξει μεταξύ τῶν ἀκαθάρτων ζώων τούς χοίρους καί ἀπαγόρευε στούς Ἑβραίους νά τρέφουν καί νά τρώγουν χοίρους. Ὅποιος δέ ἀγγίζει χοῖρο θεωροῦνταν ἀκάθαρτος. Καί οἱ Γεργεσηνοί παρέβαιναν φανερά καί προκλητικά τόν μωσαϊκό νόμο. Ἔπρεπε, λοιπόν, νά τιμωρηθοῦν, γιά νά λήξει ἡ ἀφορμή τοῦ σκανδάλου, γιά νά συναισθανθοῦν τό σφάλμα τους καί νά τούς δοθεῖ ἡ συγκλονιστική εὐκαιρία πρός μετάνοια. Καί ὁ Πανάγαθος Κύριος δέν τιμωρεῖ κατευθείαν αὐτούς. Τούς τιμωρεῖ ἐμμέσως. Ἐπιτρέπει τήν καταστροφή τῆς ἁμαρτωλῆς περιουσίας τους.

4. Ἀλλά τό θαῦμα αὐτό τοῦ Κυρίου ἔχει, κατά τόν ἱερό Χρυσόστομο, καί συμβολική σημασία. Οἱ χοῖροι, στούς ὁποίους εἰσῆλθαν τά πονηρά πνεύματα καί γρυλίζοντας τούς ἔρριξαν στόν γκρεμό στήν θάλασσα, συμβολίζουν τούς ἀμετανόητους ἁμαρτωλούς, οἱ ὁποῖοι ρυπαίνονται καί γίνονται ἀκάθαρτοι ψυχικῶς. Οἱ χοῖροι θεωροῦνται καί εἶναι ἀκάθαρτοι. Οἱ Ἑβραῖοι ἀπέφευγαν ὄχι μόνο νά τούς ἀγγίξουν, ἀλλά καί τό ὄνομά τους νά ἀναφέρουν. Γι' αὐτό καί τούς ὀνόμαζαν μέ τήν λέξη «ἄλλο

πρᾶγμα». Λοιπόν, λέγει ὁ ἱερός Χρυσόστομος οἱ βυθισμένοι στόν μολυσμό καί τόν ρύπο τῆς ἁμαρτίας ἄνθρωποι εἶναι «χοιρώδεις», μοιάζουν μέ τούς ἀκάθαρτους χοίρους.

Ὁ προφήτης Δαυίδ θεωρεῖ φοβερό ρύπο τῆς ψυχῆς τήν ἁμαρτία. Γι' αὐτό μέ δάκρυα καί στεναγμούς μετανοίας παρακαλοῦσε θερμῶς τόν Θεό νά τόν καθαρίσει, νά τόν πλύνει καί νά τόν ξεπλύνει ἀπό τήν ἁμαρτία· *«ἐπὶ πλεῖον πλῦνόν με ἀπὸ τῆς ἀνομίας μου, καὶ ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας μου καθάρισόν με»*. Ἦταν ἀδύνατον νά ὑποφέρει πλέον τήν ἀποπνικτική ἀποφορά τῆς δυσώδους ἁμαρτίας.

Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος γράφει πρός τούς Κορινθίους καί τούς ἀπευθύνει μιά παραγγελία, *«ἀδελφοί»*, λέει, *«καθαρίσωμεν ἑαυτοὺς ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ σαρκὸς καὶ πνεύματος»*. Μολυσμό καί ρύπο ἐννοεῖ ὁ Ἀπόστολος Παῦλος τήν πολύμορφο ἁμαρτία, ἡ ὁποία ρυπαίνει τήν ψυχή. Ὁ φθόνος, ἡ ἀντιπάθεια, τό μῖσος, ἡ ἀλαζονεία, ἡ κατάκριση, ἡ φιλοχρηματία, ἡ μέθη, ἡ λαιμαργία, ἡ ἀσωτία, ἡ διαφθορά καί ἡ φαυλότητα μολύνουν ψυχή καί σῶμα περισσότερο, ἀπό ὅσο μολύνουν τόν χοῖρο ἡ λάσπη, στήν ὁποία κυλιέται.

Ὁ Ζυγαβηνός, τονίζει τήν συμβολική σημασία τοῦ πνιγμοῦ τῶν χοίρων καί γράφει ὅτι οἱ δαίμονες πηδοῦν μέ μανία καί εἰσέρχονται στούς χοίρους, δηλαδή λέει, στούς ἁμαρτωλούς, οἱ ὁποῖοι κινοῦνται στόν βόρβορο τῶν ἡδονῶν, καί τούς κατακρημνίζουν στήν αἰώνια ἀπώλεια.

Πολλά, πάρα πολλά διδάσκει τό θαῦμα αὐτό τοῦ Κυρίου. Καί προπαντός παραστατικά προβάλλει τήν μεγάλη ἀλήθεια, ὅτι οἱ κυλιόμενοι στόν βόρβορο τῆς ἁμαρτίας γίνονται ὑποχείρια καί ἐνεργούμενα τοῦ πονηροῦ, ὁ ὁποῖος καί τελικῶς τούς γκρεμίζει στήν αἰώνια ἀπώλεια. Ἄς ἀκούσουμε, λοιπόν, μέ προσοχή καί ἄς ἐφαρμόσουμε μέ προθυμία τήν θεόπνευστη ἐντολή τοῦ Ἀποστόλου Παύλου: *«καθαρίσωμεν ἑαυτοὺς ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ σαρκὸς καὶ πνεύματος, ἐπιτελοῦντες ἁγιωσύνην ἐν φόβῳ Θεοῦ»* (Πρός Κορινθίους Β΄ ζ΄, 1).

Η ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ ΤΗΣ ΚΑΡΠΟΦΟΡΙΑΣ*

«Κληρονόμοι γενώμεθα κατ' ἐλπίδα ζωῆς αἰωνίου»
(Πρός Τίτον γ', 7)

Συχνά πυκνά κάθε σκεπτόμενο ἄτομο κάνει τόν ἀπολογισμό του. Θέτει ὁρισμένα ἐρωτηματικά στόν ἑαυτό του λέγοντας: εἶμαι παράγων, δημιουργικός ἤ παράσιτο τῆς κοινωνίας; Εἶμαι δέντρο καρποφόρο ἤ ἄκαρπο; Τά καυτά αὐτά ἐρωτήματα μᾶς θέτει ὁ Ἀπόστολος Παῦλος στήν σημερινή ἀποστολική περικοπή.

Τήν ἔλλειψη δημιουργικότητας καί τήν ἀπουσία καλῶν ἔργων ἀπό τήν ζωή τῶν ἀνθρώπων ὁ θεῖος Παῦλος τήν παρομοιάζει μέ τήν ἀκαρπία τῶν δέντρων. Ἡ ἀκαρπία στά δέντρα καί στήν φύση θεωρεῖται γενικά σάν κατάρα. Στήν ζωή ὅμως πολλῶν ἀνθρώπων ἡ ἔλλειψη δημιουργικότητας καί ἡ ἀπουσία καλῶν ἔργων θεωρεῖται δυστυχῶς φυσικό πρᾶγμα.

Ρίξτε μιά ματιά στήν ζωή μερικῶν ἀνθρώπων τῆς ἐποχῆς μας. Δέν ἔχουν καμμιά διάθεση νά κινηθοῦν, νά δημιουργήσουν κάτι. Ὑπάρχουν μάλιστα καί ἐκεῖνοι πού ἀρνοῦνται θεληματικά νά ἀναμειχθοῦν σέ ἔργα προσφορᾶς καί δημιουργίας. Ὅλοι αὐτοί μοιάζουν μέ δέντρα πού ἔχουν ἀρνηθεῖ στόν ἑαυτό τους τό δῶρο τῆς καρποφορίας καί γι' αὐτό παραμένουν ξερά καί ἄκαρπα.

Νά μερικά παραδείγματα. Ὑπάρχουν μερικοί μεγάλοι καί δυνατοί, πού τό ποτάμι τοῦ πλούτου τους τό ἀφήνουν νά τρέχει μόνο στά κανάλια τοῦ ἀτομισμοῦ τους, χωρίς νά ἐπιτρέπουν οὔτε μία σταγόνα νά πέσει στά διψασμένα χείλη τῶν συνανθρώπων τους. Ἄλλοι πάλι πού ἔχουν θέσεις καί ἀξιώματα, κλειδώνονται μέσα στό ντουλάπι τῆς γραφειοκρατίας καί ἀδιαφορίας καί δέν κάνουν τίποτε γιά τήν ἐπίλυση τῶν προβλημάτων τῶν ἀδυνάτων. Στήν ἴδια κατηγορία ἀνήκουν δυστυχῶς καί οἱ σύζυγοι ἐκεῖνοι πού ἀρνοῦνται τήν καρποφορία τῆς ἀγάπης τους καί διαγράφουν τήν χαρά τῶν παιδιῶν ἀπό τήν ζωή τους.

Ὑπάρχουν ὅμως καί οἱ ἄλλοι, οἱ «καλοί», μέ τίς σωστές ἀντιλήψεις. Αὐτοί ἀποφεύγουν κάθε κακό, δέν κάνουν ὅμως τό ἀποφασιστικό βῆμα τῆς δημι-

---

* Κήρυγμα τῆς 15.7.2018 • Κυριακή τῶν Ἁγίων Πατέρων τῆς Δ΄ Οἰκουμενικῆς Συνόδου • Ἀποστολικό ἀνάγνωσμα, Πρός Τίτον γ΄, 7-15.

ουργίας. Ἀρκοῦνται συνήθως στίς διαπιστώσεις καί τίς εὐχές «γιά τήν βελτίωση τῶν κοινωνικῶν πραγμάτων». Αὐτοί μοιάζουν μέ τήν συκιά τοῦ Εὐαγγελίου, πού δέν εἶχε οὔτε ἕνα σύκο, παρά φύλλα μόνο (Ματθαίου ι΄, 18).

Τόσο ἀπό τό περιστατικό τῆς *«καταρασθείσης καὶ ξηρανθείσης συκῆς»* ὅσο καί ἀπό τήν παραβολή τῶν ταλάντων (Ματθαίου κα΄, 18-22· κε΄, 14-30), διαπιστώνουμε τήν αὐστηρή στάση τοῦ Κυρίου μπροστά στήν ἀκαρπία τῶν ἀνθρώπων. Ἐκεῖνος πού ἐργαζόταν τόσο πολύ διδάσκοντας, εὐεργετώντας καί θεραπεύοντας τούς πάντες (Πράξεις ι΄, 38) καταδικάζει ἀπόλυτα τήν παθητικότητα καί τήν ἔλλειψη καλῶν ἔργων ἀπό τήν ζωή τῶν ἀνθρώπων. Μιλώντας δέ γιά τήν τελική κρίση, δήλωσε κατηγορηματικά, ὅτι ἡ αἰώνια καταδίκη προορίζεται γιά ὅσους ἀρνήθηκαν στήν ζωή τά ἔργα τῆς ἀγάπης.

Γι' αὐτό καί ἡ προτροπή τοῦ Ἀποστόλου εἶναι σαφής: οἱ χριστιανοί πρέπει νά πρωτοστατοῦν στά καλά ἔργα. Νά εἶναι καρποφόροι καί ὄχι ἄκαρποι. Οἱ χριστιανοί δέν ἔχουν κἄν τό δικαίωμα νά εἶναι ἄκαρποι. Γιατί πίσω τους ἔχουν μιά παράδοση ἐκπληκτικῆς καρποφορίας. Ὁ Κύριος, οἱ Ἀπόστολοι, οἱ πρῶτοι χριστιανοί, οἱ πατέρες τῆς Δ΄ Οἰκουμενικῆς συνόδου, τήν μνήμη τῶν ὁποίων ἑορτάζουμε σήμερα, καθώς οἱ ζωντανοί πιστοί ὅλων τῶν ἐποχῶν, ὑπῆρξαν δημιουργικοί καί καρποφόροι. Πλούσιοι καί δυνατοί στήν καρδιά σκόρπισαν τό φῶς τοῦ Εὐαγγελίου καί χάρισαν τήν χαρά τῆς λυτρώσεως σέ ἔθνη καί λαούς, ἄνοιξαν δρόμους ζωῆς καί πολιτισμοῦ, ὁμόρφηναν τήν ζωή τῶν ἀνθρώπων μέ τά ἔργα τῆς ἀγάπης καί τῆς καλοσύνης. Ὅπου ὑπῆρχε τό μῖσος ἔφεραν τήν ἀγάπη, ὅπου ὑπῆρχε ἡ ἀδικία, τήν Δικαιοσύνη, ὅπου ἡ ἀμφιβολία, τήν πίστη, ὅπου ἡ ἀπελπισία, τήν ἐλπίδα, ὅπου τό σκοτάδι, τό φῶς, ὅπου ἡ λύπη, τήν χαρά.

Τήν πολύτιμη αὐτή κληρονομιά τῆς καρποφορίας καλοῦνται νά συνεχίσουν καί οἱ σημερινοί χριστιανοί: μέ τήν δημιουργική καί καρποφόρο παρουσία τους ἡ ἔρημη, ἄγονη καί στείρα ἐποχή μας «θά γεμίσει λουλούδια καί πλούσια βλάστηση» (Ἡσαΐας λε΄, 1-2). Ὅπου τούς ἔχει φυτεύσει ἡ ἀγάπη τοῦ Δημιουργοῦ: μέσα στήν οἰκογένεια, τήν ἐκπαίδευση, τίς ἰδιωτικές ἤ δημόσιες ὑπηρεσίες, τά μέσα ἐνημερώσεως, τούς ἐπιστημονικούς, πολιτιστικούς, κοινωνικούς, οἰκονομικούς καί πολιτικούς κύκλους, παντοῦ νά φέρουν τούς γλυκούς καρπούς τῶν καλῶν ἔργων.

Γιά τούς χριστιανούς δέν ὑπάρχουν περίοδοι καρποφορίας καί ἀκαρπίας. Πάντοτε εἶναι καί πρέπει νά εἶναι καρποφόροι. Ἄς τό προσέξουμε αὐτό ἰδιαίτερα τώρα τό καλοκαίρι. Γιατί πολλοί ταυτίζουν τίς διακοπές τοῦ καλοκαιριοῦ μέ τήν ἀργία καί τήν ἀπραξία. Ἡ πραγματική ὅμως ξεκούραση δέν θά τήν βροῦμε στήν ἀργία ὅσο στίς δημιουργικές ἀπασχολήσεις. Δημιουργικοί λοιπόν καί ὄχι ἀργόσχολοι τό καλοκαίρι. Νά μήν στερέψει ἡ καρδιά ἀπό τά αἰσθήματα τῆς ἀγάπης. Μιά καρδιά πού ἀγαπάει ἀληθινά, δέν σταματάει ποτέ, ὅπως καί ἡ καρδιά τοῦ Οὐράνιου Πατέρα μας.

Η ΣΥΓΧΩΡΗΣΗ*

«... καὶ ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐτῶν εἶπε τῷ παραλυτικῷ· θάρσει τέκνον· ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι σου.»
(Ματθαίου θ΄, 2)

Γνωστό τοῖς πᾶσι εἶναι ὅτι ὁ κάθε ἄνθρωπος πού γεννιέται στόν κόσμο αὐτόν εἶναι ἁμαρτωλός. Αὐτό ἄλλωστε λέμε ὅταν προσευχόμαστε γιά τούς κεκοιμημένους *«οὐκ ἔστιν ἄνθρωπος, ὃς ζήσεται ἐπὶ τῆς γῆς καὶ οὐχ ἁμαρτήσει»,* αὐτή εἶναι ἡ τρανή ἀλήθεια γιά ὅλους μας. Πῶς ὅμως θά ἀπαλλαγοῦμε ἀπό τήν ἐνοχή τῆς ἁμαρτίας καί τίς συνέπειές της;

Ἴσως νά φαίνεται ἀναχρονιστικό ἕνα τέτοιο ἐρώτημα στήν ἐποχή τῆς προόδου καί τοῦ πολιτισμοῦ. Ποιός –σοῦ λένε– ἀσχολεῖται μ' αὐτά τά πράγματα, μέ ἁμαρτίες δηλαδή ἀφέσεις καί συγχωρήσεις;

Τί, στόν μεσαίωνα ζοῦμε; Πολύ φοβᾶμαι ὅτι ὅσοι λένε αὐτά καί ζοῦν μ' αὐτά θέλουν νά κρύβονται πίσω ἀπό τό δάκτυλό τους. Γιατί, εἴτε τό θέλουμε εἴτε ὄχι οἱ συνέπειες τῆς ἁμαρτίας κάνουν τήν ἐμφάνισή τους στήν ζωή μας καί προσδιορίζουν μάλιστα καί τόν τρόπο τῆς ὅλης μας συμπεριφορᾶς. Ἄν θά θέλαμε νά τίς ἀγνοήσουμε μᾶλλον κακό θά κάναμε στόν ἑαυτό μας, γιατί θά τόν καταδικάζαμε σέ ἕνα ἀσταμάτητο μαρτύριο, πού οὔτε ὁ πλοῦτος, οὔτε οἱ ἀνέσεις, οὔτε ἡ ψυχαγωγία μπορεῖ νά τό μετριάσουν.

Στό Εὐαγγέλιο τῆς Κυριακῆς βλέπουμε τόν Χριστό νά δίνει ἄφεση ἁμαρτιῶν στόν παραλυτικό τῆς Καπερναούμ.

Ἦταν κι αὐτή μία ἀπό τίς ἐξουσίες τοῦ νά συγχωρεῖ δηλαδή τίς ἁμαρτίες τῶν ἀνθρώπων κάτω βέβαια ἀπό ὁρισμένες προϋποθέσεις. Κι ἦταν αὐτό μία ἀνταπόκριση στήν βαθύτερη ἐπιθυμία καί στόν πόθο κάθε ἀνθρώπου νά ἀπαλλαγεῖ ἀπό τό βάρος, πού συναίσθηση τῆς ἁμαρτίας τοῦ προσφέρει. Ὁ Κύριός μας ὑπῆρξε κατηγορηματικός στήν διαβεβαίωση τοῦ περί τῆς δραστικότητος τοῦ λόγου του. Δέν ἄφησε περιθώρια ἀμφιβολίας ὡς πρός τήν ἐπέλευση τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς ἀφέσεως πού ἐκεῖνος σάν Θεός ἔδινε.

---

* Κήρυγμα τῆς 20.7.2014 • Κυριακή ΣΤ΄ Ματθαίου • Ματθαίου θ΄, 1-8.

Ἡ ἐξουσία αὐτή τοῦ Κυρίου, πρωτογενής στήν οὐσία της, μεταδόθηκε ἀπό τόν ἴδιο στούς διαδόχους του, πού καί αὐτοί μέ τήν σειρά τους τήν μετέδωσαν δωρεάν στούς διαδόχους τους, πού εἶναι οἱ σημερινοί κληρικοί. Κατά τήν διάρκεια τῆς χειροτονίας κάποιου ἱερέως, ὁ ἐπίσκοπος μαζί μέ πολλά ἄλλα, μεταδίδει στόν χειροτονούμενο καί αὐτή τήν ἐξουσία νά συγχωρεῖ τίς ἁμαρτίες τῶν ἀνθρώπων, καθιστώντας τον μέ τόν τρόπο αὐτόν μέτοχο μιᾶς μεγάλης εὐθύνης, μά συνάμα καί μεγάλης τιμῆς. Οἱ ἄνθρωποι πάντοτε ἔνοιωσαν τήν ἀνάγκη νά ἀπαλλαγοῦν ἀπό τό βάρος τῆς ἁμαρτίας. Ὅμως διεφώνησαν συχνά πάνω στήν μέθοδο καί στόν τρόπο ἐνέργειας. Γιατί ξεκινώντας ὁ καθένας ἀπό διαφορετικές δογματικές ἀντιλήψεις καθιέρωσαν μέσα στά πλαίσια αὐτῶν τῶν ἰδεῶν, σύστημα πού εἴτε ἔβαζαν σέ καλούπι τήν παροχή ἀφέσεως, σέ νομικά περισσότερο σχήματα, εἴτε ἔφθαναν στήν ἄρνηση κάθε ἐκκλησιαστικῆς αὐθεντίας πάνω στό ζήτημα αὐτό.

Τό πρῶτο συμβαίνει στήν καθολική ἐκκλησία πού ἐπηρεασμένη ἀπό τό πνεῦμα τοῦ ρωμαϊκοῦ δικαίου ἐπένδυσε μέ ἕνα ἀφόρητο νομικισμό στήν διαδικασία τῆς ἀφέσεως, στήν ὁποία ἔδωσε περισσότερο τήν μορφή τῆς δικαστικῆς νομοτέλειας καί λιγώτερο τήν μορφή πατρικῆς συμπάθειας.

Τό δεύτερο συμβαίνει σέ προτεσταντικές κοινότητες, ὅπου ἡ ἄφεση εἶναι αὐστηρά προσωπική ὑπόθεση τοῦ κάθε πιστοῦ μέ τόν Θεό, χωρίς διαμεσολάβηση κανενός ἐνδιάμεσου παράγοντα. Τό σύστημα αὐτό εἶναι ἀνεπιφύλακτα ἔξω ἀπό τόν πνεῦμα τοῦ Χριστοῦ καί τοῦ Εὐαγγελίου. Ἐκεῖνος θέλησε καί ἔδωσε στούς ἀποστόλους του τήν ἐξουσία τῆς ἀφέσεως: *«Ἄν τινων ἀφῆτε τὰς ἁμαρτίας, ἀφίενται αὐτοῖς, ἄν τινων κρατῆτε, κεκράτηνται»* (Ἰωάννου κ΄, 23). Κανείς δέν μπορεῖ νά ἀμφισβητήσει τό νόημα τῶν λόγων αὐτῶν τοῦ Κυρίου πού καθιέρωσαν τήν μεσολάβηση τῶν ἀποστόλων, στό ἔργο τῆς συγχωρήσεως.

Ἡ ὀρθόδοξη ἐκκλησία κράτησε πιστότητα στήν γνήσια ἀποστολική παράδοση. Δέχθηκε μέ ἀκρίβεια τήν διαβεβαίωση τοῦ Κυρίου καί ἀνέθεσε στούς κληρικούς της τό ἔργο τῆς ἀφέσεως. Παρέλειψε ὅμως κάθε τί πού θά ἔδινε στήν ὅλη διαδικασία τῆς ἐξομολογήσεως τόν χαρακτήρα τῆς ἐξιλεώσεως τοῦ θείου μέ ἀνθρώπινες θυσίες ἤ προσφορές ἤ τῆς προοπτικῆς ἐκτιμήσεως τῶν σφαλμάτων κάτω ἀπό νομικό μέτρο σταθμίσεως τῆς ἐνοχῆς. Γι' αὐτό καί στά ἐπιτίμια ἄφησε μόνο ἕνα παιδαγωγικό χαρακτῆρα, χωρίς νά θελήσει νά υἱοθετήσει τήν θεωρία τῆς ἐξιλέωσης τοῦ θείου διά μέσου αὐτῶν.

Πίστη μας εἶναι πώς τήν ἄφεση τῶν ἁμαρτιῶν μας τήν παίρνουμε σάν χάρη ἀπό τόν οὐράνιο Πατέρα, ἀφοῦ μετανοήσουμε εἰλικρινά. Αὐτό καί μόνο μᾶς ἀρκεῖ. Δέν χρειάζεται νά πληρώσουμε γι' αὐτό, ἀφοῦ ἄλλωστε

εἶναι δωρεά τοῦ Θεοῦ σέ μᾶς. Τοῦ ἀρκεῖ, ὅπως εἴπαμε, ἡ εἰλικρινής μας μετάνοια, ὅπως τήν ἐκδηλώνουμε μέ ταπείνωση μπροστά στόν Ἱερέα, τόν πνευματικό μας.

Σ' αὐτό τό σημεῖο ἴσως χρειάζεται νά ἐπισημάνουμε πώς ἔχουν ἄδικο καί δέν βρίσκονται μέσα στήν ἀλήθεια, ὅσοι ὀρθόδοξοι ἔχουν τήν γνώμη πώς γιά νά συγχωρηθοῦν οἱ ἁμαρτίες τους ἀρκεῖ νά προσευχηθοῦν στόν Θεό μόνοι τους ἤ στήν εἰκόνα. Αὐτό εἶναι πλάνη πού δέν στηρίζεται στό Εὐαγγέλιο οὔτε μπορεῖ νά βρεῖ δικαίωση στήν παράδοση τῆς Ἐκκλησίας τόσων αἰώνων. Καί ἐπί πλέον γεννάει ψευδαισθήσεις πού εἶναι ἀπατηλές καί ἐπιτείνουν τό κακό. Ἀφοῦ ἀνήκουμε στήν Ἐκκλησία, εἴμαστε ὑποχρεωμένοι νά συμμορφωνόμαστε μέ τήν διδασκαλία της πού σέ καμιά περίπτωση δέν εἶναι αὐθαίρετη ἤ ἀστήρικτη.

Ἔχοντας τήν δυνατότητα τῆς ἀφέσεως μέσῳ τῆς Ἐκκλησίας, ἄς ἐπωφεληθοῦμε αὐτῆς καί ἄς ἀπαλλαγοῦμε ἀπό τό πλέγμα τῆς ἐνοχῆς.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΕΝΟΤΗΣ*

«Καὶ μὴ ᾖ ἐν ὑμῖν σχίσματα»
(Πρός Κορινθίους Α΄ α΄, 10)

Τό σῶμα τοῦ Χριστοῦ, ἡ Ἐκκλησία, ὑποφέρει ἀπό τά σχίσματα καί τήν διαίρεση τῶν χριστιανῶν. Ὑπῆρξαν, καί δυστυχῶς ὑπάρχουν καί σήμερα, «χριστιανοί», εἴτε στό ἐπίπεδο τῆς ἡγεσίας εἴτε στό ἐπίπεδο τῶν ἁπλῶν μελῶν πού δέν κατανόησαν τό πνεῦμα τοῦ Χριστοῦ. Μικροί καί πολύ κατώτεροι τοῦ χριστιανικοῦ ἰδεώδους δέν δίστασαν νά ξεσχίσουν *«τὸν ἄρραφον χιτῶνα»* (Ἰωάννου ιθ΄, 23) τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, τήν *«Μίαν, Ἁγίαν, Καθολικὴν καὶ Ἀποστολικὴν»* Ἐκκλησία του.

Γι' αὐτό καί ἡ σημερινή περικοπή, πού ἀποτελεῖ ἔκκληση τοῦ Ἀποστόλου τῶν Ἐθνῶν καί ἱδρυτοῦ ὅλων τῶν τοπικῶν Ἐκκλησιῶν τῆς Μεσογείου γιά ἑνότητα, πρέπει νά ἀκουστεῖ ἀπό ὅλους τούς χριστιανούς τοῦ κόσμου.

Τό πρῶτο καί βασικό ἀποτελεσματικό μέσο γιά τήν χριστιανική ἑνότητα πού ὑποδεικνύει ὁ Μέγας Ἀπόστολος εἶναι νά σκεπτόμαστε αὐτά πού μᾶς ἑνώνουν. Τά παιδιά μέσα στήν οἰκογένεια τά ἑνώνει ἡ κοινή καταγωγή, τό ἴδιο ὄνομα. Ἔχουν τόν ἴδιο πατέρα. Εἶναι ὅλα ἀδέλφια. Τούς πολῖτες μιᾶς χώρας τούς ἑνώνει ἡ κοινή γλώσσα, ἡ κοινή ἱστορία, οἱ θυσίες, οἱ ἀγῶνες τῶν πατέρων τους. Στήν Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ μᾶς ἑνώνουν «τό ὄνομα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ», «ὁ σταυρός τοῦ Χριστοῦ», τό ἅγιο βάπτισμα, ἡ κοινή πίστη, ἡ κοινή ἐλπίδα. Εἴμαστε καί λεγόμαστε χριστιανοί. Ἀνήκουμε στήν ἴδια πνευματική οἰκογένεια, στήν Ἐκκλησία. Μᾶς ἑνώνει ἡ θυσία καί τό αἷμα τοῦ Χριστοῦ, μᾶς συνδέει ἡ κοινή γλώσσα τῆς ἀγάπης. Μέσα στήν Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ *«οὐκ ἔνι Ἰουδαῖος οὐδὲ Ἕλλην, οὐκ ἔνι δοῦλος οὐδὲ ἐλεύθερος, οὐκ ἔνι ἄρσεν καὶ θῆλυ, πάντες... Εἷς ἐσμὲν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ»* (Πρός Γαλάτας γ΄, 28).

Βέβαια ὑπάρχουν καί μερικά πού χωρίζουν τούς σημερινούς χριστιανούς. Καί ἐδῶ εἶναι πού πρέπει νά γίνει μεγάλη προσπάθεια ἀπό ὅλους γιά νά ἐπιστρέψουν ὅλοι ὅσοι ἀπομακρύνθηκαν ἀπό τήν κοινή ἀποστολική

* Κήρυγμα τῆς 22.7.2018 • Κυριακή Η΄ Ματθαίου • Ἀποστολικό ἀνάγνωσμα, Πρός Κορινθίους Α΄ α΄, 10-17.

πίστη καί τήν ἀρχαία παράδοση τῆς Ἐκκλησίας. Τό γεγονός ὅμως εἶναι ὅτι αὐτά πού μᾶς ἑνώνουν σάν χριστιανούς εἶναι πιό πολλά καί πιό σημαντικά ἀπό ὅσα μᾶς χωρίζουν.

Μήπως τό ἴδιο δέν συμβαίνει καί σέ μικρότερες ἑνότητες τῶν ἀνθρώπων; Πολύ περισσότερα εἶναι ὅσα ἑνώνουν τούς κατοίκους ἑνός χωριοῦ, τά μέλη μιᾶς κοινότητας ἤ ἑνός Συλλόγου, τούς ἐνορίτες μιᾶς ἐνορίας ἀπό ὅσα τούς χωρίζουν, ὅπως εἶναι λ.χ. οἱ ἐγωισμοί καί τά μικροσυμφέροντα. Ἡ ἑνότητα στίς ἀνθρώπινες ὁμάδες διατηρεῖται, ὅταν βλέπουμε ὅλοι αὐτά πού μᾶς ἑνώνουν καί ἀποφεύγουμε αὐτά πού μᾶς χωρίζουν.

Τί ἦταν ἐκεῖνο πού προκάλεσε τίς ἔριδες καί τά σχίσματα τῶν χριστιανῶν τῆς ἀρχαίας Κορίνθου; Ἡ προσκόλληση στά πρόσωπα τῶν ἀποστολῶν, τό πεῖσμα, ὁ φανατισμός καί τά συμφέροντα, ὅπως μᾶς πληροφορεῖ ὁ Ἀπόστολος: «ἐγώ εἶμαι μαθητής καί ὀπαδός τοῦ Παύλου», ἔλεγε ὁ ἕνας, «ἐγώ εἶμαι θαυμαστής τοῦ Ἀπολλώ ἤ ἀκόλουθος τοῦ Πέτρου», καυχόταν ὁ ἄλλος. Γι' αὐτό καί ὁ Ἀπόστολος Παῦλος τούς συμβουλεύει, νά ἀποφεύγουν τήν προσκόλληση στά πρόσωπα τῶν διδασκάλων καί τούς ἐξηγεῖ ποιός εἶναι ὁ ρόλος τῶν Ἀποστόλων στό ἔργο τῆς σωτηρίας τους.

Τόν ἴδιο κίνδυνο διατρέχουν πάντοτε οἱ χριστιανοί. Τόν Χριστό θά τόν γνωρίσουν κατ' ἀνάγκη ἀπό κάποιο διδάσκαλο τῆς Ἐκκλησίας. Καί ἐδῶ χρειάζεται προσοχή. Νά μήν προσκολληθοῦμε στόν ἄνθρωπο διδάσκαλο, νά μήν γίνουν ὀπαδοί ἑνός ἀνθρώπου. Καί αὐτό θά τό πετύχουν, ὅταν σκεφθοῦν ὅτι ὅλοι οἱ δάσκαλοι καί οἱ ποιμένες τῆς Ἐκκλησίας εἶναι «οἱ πρεσβευτές» καί ὄχι ὁ ἀρχηγός τῆς Ἐκκλησίας. Εἶναι ὑπουργοί καί ὄχι ὁ κυβερνήτης τῆς Ἐκκλησίας. Ὁ ἴδιος ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ἔλεγε: «ἐμᾶς τούς Ἀποστόλους νά μᾶς θεωρεῖται σάν ὑπηρέτες τοῦ Χριστοῦ καί σάν διαχειριστές τῶν πνευματικῶν θησαυρῶν πού μᾶς ἀποκάλυψε ὁ Θεός» (Πρός Κορινθίους Α΄ δ΄, 1).

Ὄχι λοιπόν προσκόλληση στούς ὑπηρέτες, ἀλλά στόν Κύριο. Ὁ σύνδεσμος τῶν πιστῶν μέ τόν Σωτῆρα Χριστό πρέπει νά εἶναι στενός καί ἀπόλυτος καί νά σφυρηλατεῖται μέ τήν προσευχή καί τήν συμμετοχή στήν λατρευτική ζωή τῆς Ἐκκλησίας. Τούς διδασκάλους καί τούς ποιμένες τῆς Ἐκκλησίας πρέπει νά τούς ἀγαπᾶμε καί νά τούς τιμᾶμε. Ποτέ ὅμως δέν πρέπει νά τούς ὑψώνουμε τόσο πολύ, ὥστε νά κρύβουν τό πρόσωπο καί τήν θέση τοῦ Χριστοῦ μέσα στήν Ἐκκλησία. Γιατί κάθε τέτοια κίνηση δημιουργεῖ κομματισμούς καί διαιρέσεις στό ἐνιαῖο ἐκκλησιαστικό σῶμα.

Σέ δύσκολους καιρούς ζεῖ σήμερα ὁ κόσμος. Ποιός θά καθοδηγήσει καί ποιός θά σώσει τόν σύγχρονο κόσμο; Μόνο μία ἑνωμένη χριστιανική Ἐκκλησία, μόνο μιά κοινή προσπάθεια ὅλων τῶν χριστιανῶν τοῦ κόσμου γιά νά λάμψει τό φῶς τοῦ Εὐαγγελίου στίς καρδιές καί τήν ζωή τῶν σύγχρονων ἀνθρώπων.

ΤΟ ΟΙΚΟΔΟΜΗΜΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ*

«Θεμέλιον γὰρ ἄλλον οὐδεὶς δύναται θεῖναι παρὰ τὸν κείμενον, ὅς ἐστιν Ἰησοῦς Χριστὸς»
(Πρός Κορινθίους Α΄ γ΄, 11)

Τό πρόσφατο παρελθόν, γίναμε ὅλοι μάρτυρες ἑνός οἰκοδομικοῦ ὀργασμοῦ. Οἰκοδομοῦσαν οἱ ἄνθρωποι σπίτια, καταστήματα, ἐργοστάσια. Ὁλόκληρη ἡ ἀνθρωπότητα βρισκόταν σέ μιά οἰκοδομική ἀνάπτυξη. Ὅλη ὅμως αὐτή ἡ προσπάθεια θά ἀποδειχθεῖ καί ἀποδείχθηκε μάταιη, ἄν οἱ ἄνθρωποι δέν μάθουν πρῶτα νά οἰκοδομοῦν τήν ζωή τους. Γι' αὐτό καί ὁ Ἀπόστολος καλεῖ σήμερα τούς οἰκοδόμους τοῦ σύγχρονου πολιτισμοῦ νά προσέξουν ἰδιαίτερα τό κτίσιμο τῆς ζωῆς. Καί σάν «σοφός ἀρχιτέκτονας», στό σημερινό ἀνάγνωσμα, δίνει τίς προδιαγραφές γιά ἕνα ἔργο πνευματικῆς οἰκοδομῆς τῆς ζωῆς.

Ὅπως καί σέ κάθε οἰκοδόμημα, ἔτσι καί στό οἰκοδόμημα τῆς ζωῆς χρειάζονται γερά θεμέλια. Στίς πάσης φύσεως οἰκοδομές, θεμέλιο εἶναι ἕνας γερός βράχος ἤ σταθερά καί ἀμετακίνητα ἀγκωνάρια. Ἐπάνω σέ αὐτά στηρίζεται συνήθως ὁλόκληρο τό οἰκοδόμημα.

Τό θεμέλιο ὅμως τῆς ζωῆς εἶναι ὁ Ἰησοῦς Χριστός, τονίζει σήμερα ὁ Ἀπόστολος. Αὐτός εἶναι τό θεμέλιο τῆς ζωῆς καί τῆς εὐτυχίας κάθε ἀνθρώπου. Τό θεμέλιο τῆς χαρᾶς καί τίς ἐλπίδας του. Τόν Κύριο Ἰησοῦ δέν τόν ἀναγνώρισαν καί δέν τόν ἀναγνωρίζουν ὅλοι οἱ ἄνθρωποι σάν θεμέλιο τῆς ζωῆς. Παρόλη ὅμως αὐτή τήν ἀντίδραση καί τήν πολεμική ἐναντίον τοῦ Ἰησοῦ, ὁ Θεός τελικά ἀνέδειξε τόν Κύριο μοναδικό θεμέλιο τῆς ζωῆς καί τῆς ἱστορίας τῆς ἀνθρωπότητας. Ἔτσι ἐφαρμόστηκε καί ἡ προφητεία τοῦ Δαβίδ γιά τόν Ἰησοῦ: «ἡ πέτρα, πού θεώρησαν ἀκατάλληλη οἱ κτίστες, ἔγινε τελικά τό ἀκρογωνιαῖο λιθάρι ὁλόκληρης τῆς οἰκοδομῆς» (Ματθαίου κα΄, 42).

Πάνω στό αἰώνιο αὐτό θεμέλιο, τόν Ἰησοῦ Χριστό, στήριζε καί ἐσύ, ἀδερφέ μου, τό οἰκοδόμημα τῆς ζωῆς σου. Ὅλοι βέβαια γύρω σου προσπαθοῦν νά θεμελιώσουν τήν ζωή τους πάνω στήν ἄμμο τοῦ χρήματος,

---

* Κήρυγμα τῆς 29.7.2018 • Κυριακή Θ΄ Ματθαίου • Ἀποστολικό ἀνάγνωσμα, Πρός Κορινθίους Α΄ γ΄, 9-17.

μέσα στούς βάλτους τῆς πολύμορφης κακίας, πάνω στά σαπισμένα δοκάρια τῶν διαφόρων ἰδεολογιῶν καί θεωριῶν... Οἱ οἰκογένειες ὅμως πού διαλύονται, οἱ σταδιοδρομίες πού καταρρέουν καί οἱ ὑπολήψεις πού ἀνατινάσσονται, ἄς σέ πείσουν γιά τό μεγάλο λάθος τῶν ἀνθρώπων αὐτῶν...

Διάλεξε λοιπόν τόν αἰώνιο βράχο, τόν Ἰησοῦ καί ζήτησε πάνω σέ αὐτόν νά στηρίζεις τίς ἐπιδιώξεις καί τά σχέδιά σου, τούς πόθους καί τούς ὁραματισμούς σου, ὁλόκληρη τήν ζωή σου. Στήριζε τήν ἀτομική, οἰκογενειακή καί ἐπαγγελματική σου ζωή στόν νόμο τοῦ Εὐαγγελίου, στήν ἀγάπη, στήν Δικαιοσύνη. Ἐξάρτησε ὁλόκληρη τήν ὕπαρξή σου ἀπό τόν Χριστό. Στηρίξου ἐπάνω του μέ ἀπόλυτη ἐμπιστοσύνη. Καί θά βγεῖς κερδισμένος. Θά χτίσεις γερό τό οἰκοδόμημα τῆς ὑπάρξεώς σου, πού θά μένει ἀσάλευτο στίς θύελλες καί καταιγίδες τῆς ζωῆς, ὅπως βεβαίωσε ὁ ἴδιος ὁ Κύριος (Ματθαίου ζ΄, 24-27).

Μετά τό θεμέλιο, ὁ κάθε οἰκοδόμος θά προσέξει νά χρησιμοποιήσει τά κατάλληλα ὑλικά. Τό ἴδιο πρέπει νά προσέξει καί ὁ οἰκοδόμος τῆς ζωῆς, συνεχίζει ὁ Ἀπόστολος Παῦλος. Τί ὑλικά θά μεταχειρισθεῖ; Θά οἰκοδομήσει τό οἰκοδόμημα τῆς ζωῆς του μέ «ξύλα, χόρτα, καλάμι», μέ πρόχειρα δηλαδή καί φθηνά ὑλικά ἤ μέ «χρυσό, ἄργυρο, λίθους τιμίους», μέ πολύτιμα καί πανάκριβα δομικά στοιχεῖα; Νά, ἕνα ἐρώτημα πού πρέπει νά προσέξουν ὅλοι οἱ οἰκοδόμοι τῆς ζωῆς. Γιατί ὑπάρχουν ἄνθρωποι πού κτίζουν τήν ζωή τους μέ πολύ φθηνά καί πρόχειρα ὑλικά. Μερικοί νέοι ἄνθρωποι, π.χ. προσπαθοῦν νά φτιάξουν τήν φωλιά τῆς ζωῆς τους, τόν γάμο τους δηλαδή, χρησιμοποιώντας γιά δομικά ὑλικά τίς «σύγχρονες» ἀντιλήψεις περί «ἐρωτικῆς ἀπελευθερώσεως» κ.τ.λ. Ἄλλοι στήν ἄσκηση τοῦ ἐπαγγέλματός τους μεταχειρίζονται τήν ἐκμετάλλευση, τήν ἀπάτη, τήν κλοπή. Καί πολλοί ἐπιδιώκουν νά οἰκοδομήσουν τήν «εὐτυχία τῶν παιδιῶν τους» χρησιμοποιώντας τήν ψευτιά, τήν ἀδικία καί πατώντας «ἐπί τῶν πτωμάτων» τῶν ἄλλων... Μέ τά φθηνά ὅμως καί «πρόστυχα» αὐτά ὑλικά ἐκεῖνο πού κατορθώνουν τελικά νά οἰκοδομήσουν εἶναι μιά μικρή καί ἐρειπωμένη καλύβα, πού τήν παρασύρει ὁ πρῶτος πειρασμός, ἡ πρώτη καταιγίδα τῆς ζωῆς...

Τό οἰκοδόμημα ὅμως τῆς ζωῆς κάθε ἀνθρώπου πρέπει νά εἶναι ἕνα γερό καί ὄμορφο οἰκοδόμημα. Γι' αὐτό πρέπει νά κτιστεῖ μέ ἀκριβά καί πολύτιμα ὑλικά. Καί ἕνα τέτοιο οἰκοδόμημα κτίζεται μέ τά πολύτιμα οἰκοδομικά ὑλικά τῶν ἀρετῶν. «Ἡ ἀγάπη, ἡ χαρά, ἡ εἰρήνη, ἡ μακροθυμία, ἡ χρηστότης, ἡ ἀγαθοσύνη, ἡ πίστης, ἡ πραότης, ἡ ἐγκράτεια» (Πρός Γαλάτας ε΄, 22-23) καί *«ὅσα ἐστὶν ἀληθῆ, ὅσα σεμνά, ὅσα δίκαια, ὅσα ἁγνά, ὅσα προσφιλῆ, ὅσα εὔφημα, εἴ τις ἀρετὴ καὶ εἴ τις ἔπαινος, ταῦτα λογίζεσθαι»* (Πρός Φιλιππησίους δ΄, 8) εἶναι τά πολύτιμα δομικά ὑλικά, μέ τά ὁποῖα οἰκοδομεῖται τό οἰκοδόμημα τῆς χριστιανικῆς ζωῆς. Ἡ ὡραία αὐτή διδαχή τοῦ Ἀποστόλου, ἄς μᾶς κάνει σοφούς ἀρχιτέκτονες τῆς ζωῆς μας.

ΘΕΟΤΗΣ ΧΡΙΣΤΟΥ*

«Καὶ μετεμορφώθη ἔμπροσθεν αὐτῶν,
καὶ ἔλαμψε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος,
τὰ δὲ ἱμάτια αὐτοῦ ἐγένετο λευκὰ ὡς τὸ φῶς»
(Ματθαίου ιζ΄, 1)

Σήμερα 5 Αὐγούστου εἶναι ἡ προεόρτιος ἡμέρα, μετά τήν ὁποία μεταμορφώνεται ὁ Χριστός, λέει ἕνα ἀπό τά τροπάρια τῶν Αἴνων. Ἡ Ἐκκλησία προτρέχει γιά νά μᾶς προετοιμάσει νά ζήσουμε τό γεγονός τῆς αὐριανῆς ἑορτῆς. Προσπαθεῖ ἀπό νωρίτερα νά μᾶς ἀναθερμάνει μέσα στήν ἑορταστική ἀτμόσφαιρα τῆς λατρείας της, ὥστε νά μεταφερθοῦμε νοερά, «μετάρσιοι γενόμενοι», στόν χῶρο καί στόν χρόνο τῶν θείων γεγονότων τῆς Μεταμορφώσεως. Γιατί θέλει νά νοιώσουμε ὄχι ἁπλῶς μέ τήν σκέψη, ἀλλά μέ τήν καρδιά, θέλει νά τά βιώσουμε.

Ἔτσι σήμερα οἱ ὕμνοι εἶναι γεμάτοι προτροπές νά συνανέλθουμε μέ τόν Χριστό καί τούς μαθητές του στό ὄρος Θαβώρ, πού δέν εἶναι ἄλλο ἀπό τόν Ναό τοῦ Θεοῦ καί νά δοῦμε τήν δόξα τῆς Μεταμορφώσεως, πού εἶναι ἡ δόξα τοῦ μονογενοῦς Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ. *«Δεῦτε ἀναβῶμεν εἰς τὸ ὄρος Κυρίου καὶ εἰς τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, καὶ θεασώμεθα τὴν δόξαν τῆς Μεταμορφώσεως αὐτοῦ, δόξαν ὡς μονογενοῦς παρὰ Πατρός, Φωτὶ προσλάβωμεν φῶς, καὶ μετάρσιοι γενόμενοι τῷ πνεύματι, Τριάδα ὁμοούσιον ὑμνήσωμεν εἰς τοὺς αἰῶνας».*

«Φωτὶ προσλάβωμεν φῶς». Τό χαρακτηριστικό τῆς ἑορτῆς τῆς Μεταμορφώσεως εἶναι τό φῶς. Ὁ Χριστός ἄστραψε σάν ἥλιος καί τά ἐνδύματά του ἔλαμψαν σάν φῶς. Οἱ πιστοί καλοῦνται νά γίνουν Φωτεινοί μετέχοντας στό φῶς τῆς Μεταμορφώσεως. Ἡ δόξα τοῦ Χριστοῦ ἔγινε αἰσθητή ὡς φῶς. Τί ἀκριβῶς εἶναι τό φῶς αὐτό πού ἄστραψε στό Θαβώρ καί πού καλοῦνται οἱ πιστοί νά ἀποκτήσουν;

Εἶναι μιά ἐνέργεια τοῦ Θεοῦ, ἀπαντοῦν οἱ ἅγιοι Πατέρες. Δηλαδή ἕνας τρόπος μέ τόν ὁποῖο ὁ Θεός γίνεται γνωστός καί φανερός στούς ἀνθρώπους. Καί οἱ ἄνθρωποι μποροῦν νά φωτιστοῦν ἀπό τό φῶς, νά γίνουν Φω-

* Κήρυγμα τῆς 5.8.2018 • Κυριακή Ι΄ Ματθαίου • Ματθαίου ιζ΄, 1-23.

τεινοί οἱ ἴδιοι καί νά ἑνωθοῦν μέ τόν Θεό. Αὐτή εἶναι ἡ κατά χάριν Θέωση τοῦ ἀνθρώπου, ἡ ὁμοίωση μέ τόν Θεό. Τό φῶς λοιπόν ἐκεῖνο, ὡς θεία ἐνέργεια, εἶναι καί αὐτό θεῖον. Ἄκτιστο τό ὀνομάζουν οἱ Πατέρες, δηλαδή ἄϋλο, πού δέν εἶναι δημιούργημα, ὅπως ὁ κτιστός κόσμος καί τό φυσικό φῶς.

Τό φῶς αὐτό, μέ ἄλλα λόγια, ἦταν ἡ φανέρωση τῆς θεότητος τοῦ Χριστοῦ. Διότι τί σημαίνει ὅτι ὁ Χριστός μεταμορφώθηκε; *«παρήνοιξεν ὀλίγον τῆς θεότητος καί τοῖς μύσταις ἔδειξε τόν ἐνοικοῦντα θεόν»*, ἐξηγεῖ ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος. Ἄνοιξε δηλαδή ἕνα μικρό παραθυράκι γιά νά φανεῖ ἡ θεότητά του καί ἔδειξε στούς μαθητές του τόν Θεό πού κατοικοῦσε μέσα του. «Κάτω ἀπό τήν σάρκα του ὁ Χριστός εἶχε κρυμμένη τήν λαμπρότητα τῆς θείας φύσεως», σύμφωνα μέ τά λόγια τοῦ θείου πατρός Γρηγορίου Παλαμᾶ. «Ἑπομένως τῆς θεότητος εἶναι τό φῶς ἐκεῖνο καί εἶναι ἄϋλο. Διότι ὁ Χριστός μέ τήν μεταμόρφωσή του δέν προσέλαβε κάτι παραπάνω πού δέν εἶχε ἕως τότε, οὔτε μεταβλήθηκε σέ κάτι πού δέν ἦταν ἕως τότε. Ἀλλά αὐτό πού ἦταν ὁ ἴδιος πάντοτε, αὐτό τό φανέρωσε στούς μαθητές του, ἀνοίγοντάς τους τά μάτια. Μπροστά στό φῶς ἐκεῖνο εἶναι τυφλοί οἱ φυσικοί ὀφθαλμοί. Συνεπῶς οὔτε τό φῶς ἐκεῖνο εἶναι αἰσθητό, φυσικό, οὔτε οἱ μαθητές ἔβλεπαν ἁπλῶς μέ τά σωματικά μάτια, ἀλλά μέ τά μάτια πού εἶχαν μετασκευασθεῖ, πού εἶχαν ἐνδυναμωθεῖ καί ἀλλάξει μέ τήν δύναμη τοῦ Ἁγίου Πνεύματος».

Αὐτό τό φῶς, ἡ θεία ἐνέργεια τοῦ Ἁγίου Πνεύματος πού περιλάμπει τούς Ἁγίους καί τούς χαρίζει τήν πρόγευση τῆς Βασιλείας τῶν οὐρανῶν, εἶναι ἡ διαρκής ἀναζήτηση ὅλων τῶν πιστῶν, πού θά τήν ἐντείνουν ἰδιαίτερα αὐτές τίς ἡμέρες ἑορτάζοντας τήν θεία τοῦ Χριστοῦ Μεταμόρφωση.

ΠΑΝΑΓΙΑ, Η ΑΠΑΝΤΟΧΗ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΝ*

«Πρὸς τίνα καταφύγω ἄλλην Ἁγνή;
ποῦ προσδράμω λοιπὸν καὶ σωθήσωμαι;»
(Ὠδὴ θ΄, Μέγα Παρακλητικοῦ Κανόνος)

Παράλληλα μέ τήν χαρούμενη ἀτμόσφαιρα τῆς ἑορτῆς τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Χριστοῦ, πού συνεχίζεται μέχρι αὔριο, ἡμέρα τῆς ἀποδόσεως τῆς ἑορτῆς, ἡ Ἐκκλησία διεγείρει τήν πνευματική μας αἴσθηση πρός τήν ἄλλην πανευφρόσυνη ἑορτή τῆς Παναγίας, πού πλησιάζει.

Ἀπό τήν ἀρχή τῆς νηστείας τοῦ Δεκαπενταύγουστου οἱ ἀκολουθίες τῶν δύο παρακλητικῶν κανόνων πλημμυρίζουν κάθε βράδυ τίς ἀνθρώπινες καρδιές μέ τήν γλυκιά προσμονή τῆς μεγάλης ἑορτῆς. Μέ ἕνα συνδυασμό δοξολογίας καί κατανύξεως, μέ τήν μεταρσίωση τοῦ Θαβωρίου φωτός καί τήν ἱκετευτική προσήλωση στήν Θεομήτορα, οἱ χριστιανοί ἑτοιμάζονται γιά τό μεγάλο γεγονός. Ἑορτάζει ἡ Παναγία, ἡ μεγάλη ἀπαντοχή τῶν πιστῶν!

Ὅλων τά βλέμματα προσανατολίζονται τώρα πρός αὐτήν. Εἶναι ἡ μητέρα μας, γεμάτη τρυφερότητα καί στοργή γιά τόν καθένα μας. Ποιός δέν βρέθηκε στήν ἀνάγκη νά τήν ἀναζητήσει; Ποιά χείλη δέν πρόφεραν τό ὄνομα της ἱκετευτικά; Ποιά καρδιά δέν ράγισε μπροστά στήν ἁγνή, τήν ἄχραντη, τήν σεμνή Παναγία; Καί ποιά μητέρα δέν γονάτισε στήν χάρη της γιά τό ἄρρωστο παιδί της καί δέν τήν βρῆκε ἀμέσως βοηθό;

Ὁ χριστιανός πού συμπνίγεται ἀπό τίς θλίψεις τοῦ βίου καί χειμάζεται ἀπό τά νέφη τῶν συμφορῶν, ἀναφωνεῖ γεμᾶτος ἀγωνία ἀλλά καί ἐλπίδες στήν Παναγία: *Καὶ ποῦ λοιπόν, ἄλλην εὑρήσω ἀντίληψιν; Ποῦ προσφύγω; Ποῦ δὲ καὶ σωθήσομαι; Τίνα θερμὴν ἔξω βοηθόν, θλίψεσι τοῦ βίου καὶ ζάλαις οἴμι! κλονούμενος; Εἰς σὲ μόνην ἐλπίζω καὶ θαρρῶ καὶ καυχῶμαι καὶ προστρέχω τῇ σκέψῃ Σου σῶσόν με!»* (Ὠδὴ δ΄, Μέγα Παρακλητικοῦ Κανόνος).

Μέ τέτοια κατανυκτικά τροπάρια-προσευχές στήν Παναγία οἱ ἀκολουθίες τῶν παρακλήσεων, σοφά τοποθετημένες στήν προπαρασκευαστική περίοδο τῆς ἑορτῆς τῆς Κοιμήσεως πλημμυρίζουν τίς καρδιές μέ τήν ἱλαρότητα τοῦ θείου ἐλέους. Προσηλώνοντας ἔτσι στήν βασίλισσα τῶν ἀγ-

---

* Κήρυγμα τῆς 12.8.2018 • Κυριακή ΙΑ΄ Ματθαίου • Ματθαίου ιη΄, 23-35.

γέλων τό ὄμμα τῆς ψυχῆς μας κάθε βράδυ, τήν ὥρα πού καταλαγιάζουν οἱ βιοτικές φροντίδες, ἄς προδιατεθοῦμε γιά νά τιμήσουμε τήν πανένδοξη ἑορτή της. Διότι εἶναι ἐξόχως μεγάλη ἡ μορφή τῆς Θεομήτορος καί οἱ ἑορτές της δονοῦν μυστικά τόν χριστιανικό κόσμο. Τό ὑπέροχο μεγαλεῖο της διεισδύει σάν φωτοδόχος λαμπάδα στήν ἀνθρώπινη καρδιά καί κανένας, ὅσο μικρός καί ἄν εἶναι, δέν μένει ἄγευστος ἀπό τήν δική της μεγαλωσύνη. Τό ὕψος τῆς Παρθένου ξεπερνᾶ τήν ἀνθρώπινη λογική. Ἰλιγγιᾶ ὁ νοῦς ἀνθρώπων καί ἀγγέλων μπροστά της, γιατί ὑψώθηκε, ἄνθρωπος αὐτή, ὑπεράνω τῶν Χερουβείμ καί τόν Σεραφείμ.

Καί ἐμεῖς, ὑμνολογώντας καί μεγαλύνοντας τό προσφιλέστατο ὄνομά της, γνωρίζοντας πόσο δύσκολο γιά τήν δική μας λογική ἔργο ἐπιχειροῦμε, ἄς λέγουμε μέσα μας μέ τήν γεμάτη δέος φωνή τοῦ Μελῳδοῦ: *«Τείχισόν μου τὰς φρένας Σωτήρ μου, τὸ γὰρ τεῖχος τοῦ κόσμου ἀνυμνῆσαι τολμῶ, τὴν ἄχραντον Μητέρα σου».* Περιφρούρησέ μου τά λογικά, Σωτήρ μου, διότι τολμῶ νά ὑμνήσω τό τεῖχος πού προστατεύει τόν κόσμο, τήν ἄχραντη δηλαδή Μητέρα σου. Πῶς νά μήν ἐκπλαγεῖ πράγματι ὁ ἄνθρωπος μπροστά στήν θεία δόξα τῆς Ἀειπαρθένου!

Η ΧΑΡΙΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ*

«Ἔσχατον δὲ πάντων ὡσπερεὶ τῷ ἐκτρώματι ὤφθη κἀμοί. ἐγὼ γάρ εἰμι ὁ ἐλάχιστος τῶν ἀποστόλων, ὃς οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς καλεῖσθαι ἀπόστολος, διότι ἐδίωξα τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ»
(Πρός Κορινθίους Α΄ ιε΄, 9-10)

Ὁ ἄνθρωπος πού δέχεται ἕνα δῶρο ἤ μία ἐπίσκεψη συνήθως ὑποχρεώνεται. Θεωρεῖ, ὅτι οἱ εὐγενικές αὐτές ἐκδηλώσεις στό πρόσωπό του τόν τιμοῦν καί τόν ὑποχρεώνουν. Νοιώθει περήφανος γι' αὐτό καί φιλοτιμεῖται νά ἀνταποδώσει τίς τιμητικές αὐτές διακρίσεις.

Συμβαίνει ὅμως τό ἴδιο, ὅταν τόν ἄνθρωπο ἐπισκέπτεται ἡ Χάρις τοῦ Θεοῦ; Φιλοτιμεῖται καί τότε ὁ ἄνθρωπος νά ἀνταποκριθεῖ στήν μεγάλη τιμή τῆς ἐπισκέψεως τοῦ Θεοῦ; Γιά τό σπουδαῖο αὐτό θέμα τῆς πνευματικῆς ζωῆς μιλάει στήν σημερινή περικοπή ὁ Ἀπόστολος Παῦλος, ἔχοντας προσωπική ἐμπειρία τοῦ πράγματος.

Οἱ ἐπισκέψεις τῆς Χάριτος

Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ἀναφέρει τίς ἀλλεπάλληλες ἐπισκέψεις τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ σέ διάφορα πρόσωπα. Μέ ἰδιαίτερη δέ συγκίνηση στέκεται στήν προσωπική του περίπτωση: «ὁ τελευταῖος ἀπό ὅλους τούς Ἀποστόλους, στόν ὁποῖο φανερώθηκε ὁ Χριστός μετά τήν Ἀνάστασή του ἤμουν ἐγώ»! Ἄν καί ἤμουνα διώκτης τῆς Ἐκκλησίας Του, μοῦ ἔκανε τήν μεγάλη τιμή νά μοῦ δώσει τήν σωτήρια χάρη Του, «καί ὅ,τι εἶμαι αὐτή τήν στιγμή τό χρωστῶ στήν ἐπίσκεψη αὐτή τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ»!

Οἱ ἐπισκέψεις τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ ἀφθονοῦν στήν ζωή καί στήν ἱστορία. Σάν τίς ἀκτίνες τοῦ ἥλιου, ἀκτινοβολοῦν, φωτίζουν καί ζωογονοῦν κάθε ἄνθρωπο καί κάθε δημιούργημα τῆς κτήσεως. Λέει ὁ Δαυίδ σχετικά: «ὅταν, Θεέ μου, ἀνοίγεις τό εὐεργετικό σου χέρι, σκορπίζεις τόσα ἀγαθά, ὥστε μέ

* Κήρυγμα τῆς 19.8.2018 • Κυριακή ΙΒ΄ Ματθαίου • Ἀποστολικό ἀνάγνωσμα, Πρός Κορινθίους Α΄ ιε΄, 1-11.

τίς εὐεργεσίες νά γεμίζει ὁλόκληρο τό σύμπαν... Καί κάθε δημιούργημα νά ἱκανοποιεῖ κάθε ἐπιθυμία του» (Ψαλμοί 103, 20 καί 144, 16). Τό ὅτι ὑπάρχει καί διατηρεῖται στόν κόσμο ἡ ζωή, αὐτό εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς χάριτος τοῦ Δημιουργοῦ. Τό ὅτι ὑπάρχουν ἄνθρωποι πού πιστεύουν στόν Θεό καί ἀγαποῦν τόν Θεό καί τούς ἀνθρώπους καί αὐτό εἶναι ἐνέργεια καί ἐκδήλωση τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ στίς ψυχές τῶν ἀνθρώπων αὐτῶν. Οἱ Προφῆτες, οἱ Ἀπόστολοι, οἱ Μάρτυρες, οἱ Ἅγιοι τῆς ἱστορίας καί τῆς Ἐκκλησίας ὀφείλουν τήν μεγαλειώδη ὕπαρξή τους στήν ἐπίσκεψη τῆς χάριτός Του. Ἀλλά καί κάθε χριστιανός, μέχρι καί τό τελευταῖο νήπιο πού βαπτίστηκε χθές στόν Ναό μας τόν ἐπισκέπτεται ἡ Χάρις τοῦ Θεοῦ. Ὅ,τι εἶναι καί ὅ,τι ὑπάρχει στόν κόσμο καί στούς ἀνθρώπους εἶναι καρπός τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ.

Ἀλλά ἐάν οἱ ἐπισκέψεις τοῦ δωρεοδότη Θεοῦ εἶναι τόσο πολλές καί τόσο εὐεργετικές, ἀνάλογες πρέπει νά εἶναι καί οἱ ἐκδηλώσεις φιλοτιμίας.

Σημειώνει ὁ Ἀπόστολος: «ἡ Χάρις πού μοῦ ἔδωσε ὁ Κύριος δέν ἔμεινε ἄκαρπη καί νεκρή. Γιατί φιλοτιμήθηκα καί ἐκοπίασα γιά τό ἔργο τῆς Ἐκκλησίας περισσότερο ἀπό ὅλους τούς Ἀποστόλους». Τό πόσο ἐκοπίασε ὁ Ἀπόστολος Παῦλος γιά τήν δόξα τοῦ Χριστοῦ, τό γνωρίζουμε ἀπό ἔκθεση πού ἀναγκάστηκε νά κάνει ὁ ἴδιος, σάν ἀπολογία (Πρός Κορινθίους Α΄ ια΄, 22 - ιβ΄, 12). Τό μεγαλειῶδες αὐτό ἔργο ἀνέδειξε τόν Ἀπόστολο Παῦλο μοναδικό ὑπόδειγμα χριστιανικῆς φιλοτιμίας.

Ὁ χριστιανός πού δέχεται τήν χάρη τοῦ Θεοῦ, ὀφείλει νά ἀνταποκρίνεται στήν μεγάλη αὐτή τιμή. Καί ἡ ἀνταπόκριση αὐτή δέν ἀρκεῖ νά περιορίζει ἤ νά περιορίζεται σέ λόγια μόνο εὐγνωμοσύνης καί ἀναγνωρίσεως, ἀλλά κυρίως σέ ἔργα καί ἐκδηλώσεις πίστεως, ἀγάπης καί μεγάλης ἀφοσιώσεως στόν Θεό.

Μιά φιλότιμη καί γεμάτη εὐγνωμοσύνη ὕπαρξη πού δέχθηκε τήν χάρη τοῦ Θεοῦ πρέπει νά προσπαθεῖ εἰλικρινά γιά τήν καρποφορία τῆς Χάριτος. Καί αὐτό σημαίνει, ὅτι θά συνεργάζεται μέ τήν θέληση καί τήν χάρη τοῦ Θεοῦ γιά τόν πραγματικό της καταρτισμό, ὅτι θά ἀγωνίζεται μέ ζῆλο γιά τήν μετάδοση καί ἐξάπλωση τῆς χριστιανικῆς Πίστεως ὅτι θά συμμετέχει στήν μεγάλη κίνηση τῆς Ἐκκλησίας γιά τήν κυριαρχία τῆς ἀγάπης. Καί θά ἐπαναλαμβάνει αὐτό πού ἔλεγε ὁ Ἀπόστολος Παῦλος: «θεωρῶ τιμή μου καί ἀγωνίζομαι φιλότιμα νά κηρύττω τό Εὐαγγέλιο» (Πρός Ῥωμαίους ιε΄, 20) καί «προσπαθοῦμε φιλότιμα νά εἴμαστε εὐάρεστοι στόν Χριστό» (Πρός Κορινθίους Β΄ ε΄, 9).

Ἡ φιλοτιμία τοῦ χριστιανοῦ αὐξάνει καί μεγαλώνει ὅσο σκέπτεται, ὅτι τά πάντα ὀφείλει «στήν χάρη τοῦ Θεοῦ πού εἶναι μαζί του καί τόν ἐνισχύει». Ἡ Χάρις τοῦ Θεοῦ εἶναι τό κεφάλαιο πού καταθέτει ὁ πλούσιος πατέρας μας γιά δικό μας λογαριασμό. Οἱ φιλότιμες ἐκδηλώσεις καί προσπάθειές μας εἶναι ἐπενδύσεις μέ τίς ὁποῖες ὀφείλουμε νά ἀξιοποιοῦμε τό

πολύτιμο αὐτό κεφάλαιο. Αὐτός εἶναι ὁ τρόπος τοῦ *«πλουτεῖν εἰς Θεὸν»* (Λουκᾶ ιβ΄, 21). Ἔτσι αὐξάνεται τό κεφάλαιο τῆς χάριτος στήν Τράπεζα τοῦ Θεοῦ.

Ὁ Κύριος δέν θά παύσει νά δίνει τήν χάρη του. Τά χέρια Του εἶναι πάντα γεμᾶτα. Ζητοῦνται μόνο ἀνοικτές καρδιές, φιλότιμες καί εὐγνώμονες ὑπάρξεις, πού θά δέχονται τίς οὐράνιες δωρεές καί θά ἀξιοποιοῦν τούς θησαυρούς τοῦ Θεοῦ.

Ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ἡ τελευταία καί ὕψιστη χάρη, θά δοθεῖ σέ ἐκείνους πού θά ἔχουν μάθει νά δέχονται καί νά ἀξιοποιοῦν φιλότιμα τίς δωρεές τοῦ Θεοῦ. Αὐτοί θά ἀκούσουν τήν ὡραία ἐκείνη πρόσκληση: *«εἴσελθε δοῦλε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ Κυρίου σου»*!

ΣΤΑΘΕΡΟΤΗΤΑ ΠΙΣΤΗΣ*

«Γρηγορεῖτε, στήκετε ἐν τῇ πίστει, ἀνδρίζεσθε, κραταιοῦσθαι, πάντα ὑμῶν ἐν ἀγάπῃ γινέσθω»
(Πρός Κορινθίους Α΄ ιστ΄, 13-14)

Οἱ ἐπιστολές τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, ἀγαπητοί μου, εἶναι πλούσιες σέ πρακτικά παραγγέλματα, τά ὁποῖα εἶναι λίαν ὠφέλιμα εἰς μόρφωση τοῦ Χριστιανικοῦ βίου. Ἐπειδή λοιπόν ἡ διδασκαλία ἀπό τήν ἁγία Γραφή εἶναι ἄρτος ψυχῶν πού πιστεύουν εἰς τόν Κύριον καί ἐπειδή ἡ ἐκκλησιαστική σύναξη εἶναι σχολεῖο ὅπου οἱ πιστοί μαθαίνουν καί ἐμβαθύνουν στόν λόγο τοῦ Θεοῦ θά σταθοῦμε σήμερα σέ δύο παραγγέλματα τοῦ Ἀποστολικοῦ ἀναγνώσματος.

1. Ἀγρυπνεῖτε

Ὅποιος κατέχει κάτι πολύτιμο καί ἀκριβό προσέχει πάντοτε νά μήν τό ἀπωλέσει. Ἀγρυπνεῖ, ὅπως ἀγρυπνεῖ ὁ στρατιώτης φρουρός γιά νά ἐμποδίσει τόν ἐχθρό νά ζημιώσει τήν πατρίδα. Ἔτσι καί ὁ Χριστιανός ὀφείλει νά ἀγρυπνεῖ γιά τήν σωτηρία τῆς ψυχῆς του καί νά τήν προστατεύει ἀπό ὁρατούς καί ἀόρατους ἐχθρούς.

Πολλοί Χριστιανοί ἔχουν τήν γνώμη, ὅτι χρέη φύλακος τῆς ψυχῆς ἔχουν ἀποκλειστικῶς οἱ πνευματικοί πατέρες καί ποιμένες τους. Οἱ ἴδιοι δικαιοῦνται νά ἐφησυχάζουν. Καί ναί μέν οἱ πνευματικοί πατέρες ἀγρυπνοῦν γιά τίς ψυχές τῶν πνευματικῶν τέκνων τους, ἀλλά ὀφείλουν καί τά πνευματικά τέκνα, ὁ πιστός λαός, νά μήν ἐκτίθενται σέ πνευματικούς κινδύνους καί ἀπειλές.

Ἀγρυπνῶ γιά τήν σωτηρία μου σημαίνει: προσέχω τί διαβάζω, τί ἀκούω, μέ ποιούς κάνω συντροφιά, ποῦ πηγαίνω. Ἀγρυπνῶ σημαίνει: προσέχω τίς συνήθειές μου μήπως μέ βλάπτουν πνευματικῶς. Ἐλέγχω τό περιβάλλον μου

* Κήρυγμα τῆς 2.9.2012 • Κυριακή ΙΓ΄ Ματθαίου • Ἀποστολικό ἀνάγνωσμα, Πρός Κορινθίους Α΄, ιστ΄, 13-24.

ὥστε νά προλάβω τίς ἐναντίον μου ἐπιθέσεις τῆς πονηρίας καί τῆς κακίας. Ἐν περιπτώσει κινδύνου πνευματικοῦ λαμβάνω μέτρα προστασίας καί ἄμυνας.

Μόνον ἔτσι ὁ πιστός θά διαφυλάξει τό δῶρο τῆς σωτηρίας του, τόν πολύτιμο καί ἀκριβό θησαυρό πού τοῦ ἐχάρισε ἡ φιλανθρωπία τοῦ Θεοῦ. Τήν ἴδια προσταγή μᾶς δίνει καί ὁ κορυφαῖος τῶν Ἀποστόλων Πέτρος: *«Νά εἶσθε ἐγκρατεῖς, νά εἶσθε ἄγρυπνοι· ὁ ἀντίδικός σας ὁ διάβολος σάν λεοντάρι πού βρυχᾶται τριγυρίζει νά βρεῖ κάποιον νά τόν καταπιεῖ»* (Ἐπιστολή Α΄ Πέτρου, ε΄, 7-8).

2. Νά στέκεσθε σταθεροί στήν πίστη

Πολλοί προσπαθοῦν νά κλονίσουν τήν πίστη τοῦ χριστιανοῦ. Ἄνδρες πονηροί σπέρνουν ζιζάνια, σπέρματα ἀμφιβολίας καί ἀμφισβητήσεως στόν νοῦ καί στήν καρδιά τοῦ πιστοῦ. Σκοπός τους εἶναι νά ὁδηγήσουν τόν πιστό στήν ἄρνηση καί τήν ἀπιστία.

Γι' αὐτό ὁ χριστιανός πρέπει νά μήν παρασύρεται ἀπό τήν ἀνθρώπινη Σοφία καί τήν ἐκτός τοῦ Εὐαγγελίου γνώση. Ἀλλά νά παραμένει σταθερός στήν πίστη τῆς Ἐκκλησίας. Ὅσοι θά προσπαθήσουν νά ρίξουν τόν πιστό ἀπό τήν θέση του θά χρησιμοποιήσουν ἴσως καλούς τρόπους, ὡραῖα λόγια, δυνατά κατά τήν γνώμη τους ἐπιχειρήματα. Ἴσως ἀκόμα τοῦ προσφέρουν καί τοῦ ὑποσχεθοῦν ἐμπειρίες καί πολλά ἄλλα.

Μπροστά σε ὅλα αὐτά ὁ πιστός πρέπει νά μένει ἀμετάπιστος. Βέβαιος γιά τήν πίστη του χωρίς δισταγμούς καί ἀμφιβολίες. Ἡ προσκόλληση στήν πίστη τῶν πατέρων δέν εἶναι ὁ κακῶς ἐννοούμενος «δογματισμός» ἀλλά προσκόλληση στήν ἀλήθεια καί τήν ζωή. Ἡ διδασκαλία τοῦ Εὐαγγελίου ἔχει προσφέρει τίς ἀποδείξεις, τίς ἀλήθειές της. Ἔχει πολεμηθεῖ καί ἔχει ἀποστομώσει ὅλους τούς φλύαρους ἐχθρούς της. Ἔχει ἐξετασθεῖ καί βέβαια δέν βρέθηκε σέ αὐτήν ψεῦδος καί ἀπάτη, καί πονηρία, ἀλλά φῶς καί ζωή. Ὁ Ἀπόστολος ἐπομένως ζητᾶ νά εἴμαστε σταθεροί σέ αὐτή τήν βεβαιωμένη καί ἀποδεδειγμένη ὑπό τοῦ Ἁγίου πνεύματος πίστη καί διδασκαλία τῆς Ἐκκλησίας μας.

3. Νά εἶσθε θαρραλέοι καί δυνατοί

Ἡ ζωή τοῦ πιστοῦ εἶναι ζωή σταυροῦ δοκιμασίας, ζωή πειρασμῶν, ζωή διωγμῶν. Γι' αὐτό τοῦ χρειάζεται θάρρος, τόλμη, γενναιότητα, μεγαλοψυχία, δύναμη καί ἀνδρεία ψυχῆς. Δέν πρέπει νά καταβάλλεται ἀπό τήν μάχη τοῦ πονηροῦ καί τῶν πονηρῶν ἀνθρώπων. Ὀφείλει νά εἶναι καρτερικός στούς διωγμούς. Νά ἔχει ὑπομονή στίς θλίψεις. Νά ἀγωνίζεται μέ θάρρος καί ἀποφασιστικότητα στήν πνευματική ζωή. Ὁ πνευματικός ἀγῶνας εἶναι δύσκολος καί ἐπίπονος καί ἀπαιτεῖ θυσίες καί κουράγιο. Στό τέλος ὅμως ἔχει τιμή καί ἔπαινο, δόξα καί στέφανο νίκης. Ἔτσι λοιπόν ἀποβλέ-

ποντας στό τέλος αὐτοῦ τοῦ ἀγῶνα μποροῦμε νά ἀντλοῦμε δύναμη καί νά εἴμαστε θαρραλέοι καί δυνατοί στόν Χριστιανικό στίβο.
Ἀδελφοί μου,

Τά παραγγέλματα πού μᾶς δίνει ὁ Ἀπόστολος Παῦλος μᾶς θυμίζουν τρεῖς ἀρετές πού πρέπει νά καλλιεργήσουμε καί νά ἀποκτήσουμε:

Ἐγρήγορση - Σταθερότητα - Ἀνδρεία.

Μέ αὐτές θά μπορέσουμε νά διαμορφώσουμε Χριστιανικό βίο καί ζωή εὐαγγελική.

ΟΥΡΑΝΙΟΣ ΑΡΡΑΒΩΝ*

«Ὁ δὲ βεβαιῶν ἡμᾶς σὺν ὑμῖν εἰς Χριστὸν
καὶ χρίσας ἡμᾶς Θεός, ὁ καὶ σφραγισάμενος ἡμᾶς καὶ δοὺς
τὸν ἀρραβώνα τοῦ Πνεύματος ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν»
(Πρός Κορινθίους Β΄ α΄, 21-22)

Τά ἀπόρρητα βάθη τῆς πνευματικῆς ζωῆς μᾶς ὁδηγοῦν οἱ δύο στίχοι τῆς Ἀποστολικῆς περικοπῆς, πού πρόκειται νά μᾶς ἀπασχολήσουν.

Αὐτός, γράφει πρός τούς Κορινθίους ὁ Ἀπόστολος Παῦλος, πού στηρίζει στήν πίστη τοῦ Χριστοῦ ἐμᾶς μαζί μέ σᾶς καί μᾶς ἔχρισε σάν Βασιλεῖς μέ τήν χάρη του, εἶναι ὁ ἴδιος ὁ Θεός, ὁ ὁποῖος καί μᾶς ἐσφράγισε σάν δικούς του καί ἔδωσε μέσα στίς καρδιές μας τόν ἀρραβώνα τοῦ Ἁγίου πνεύματος.

Τόν ἀρραβώνα τοῦ Ἁγίου πνεύματος! Μέ ποιά ὅμως ἔννοια τό Ἅγιο Πνεῦμα εἶναι ἀρραβώνας μεταξύ ἡμῶν καί τοῦ Θεοῦ, καί τί ὑποχρεώσεις συνεπάγεται αὐτό γιά τόν καθένα μας;

Νά τά δύο καίρια ἐρωτήματα, γύρω ἀπό τά ὁποῖα θά περιστραφεῖ ἡ ὁμιλία μας.

Ἡ κορυφαία καί ἀποφασιστική στιγμή, κατά τήν ὁποία τό Ἅγιο Πνεῦμα, τό τρίτο πρόσωπο τοῦ ἐν Τριάδι Θεοῦ, μᾶς προσφέρεται σάν ἱερός ἀρραβώνας τῆς αἰωνίου Ἑνώσεώς μας μαζί του, εἶναι ἀσφαλῶς ὅταν λαμβάνουμε τό μυστήριο τοῦ Ἁγίου βαπτίσματος καί τοῦ Ἁγίου χρίσματος. Ἀπό τότε, ἀπό τήν εὐλογημένη ἡμέρα τῆς εἰσόδου μας στήν Ἁγία Ἐκκλησία, ἡ ἱερή φλόγα τῆς χάριτος τοῦ Ἁγίου πνεύματος ἀρχίζει νά καίει γιά πάντα μέσα στά βάθη τῶν καρδιῶν μας καί, καθόσον ἀγωνιζόμαστε, ὄχι μόνο κατακαίει κάθε τι τό ἀκάθαρτο καί ἁμαρτωλό μέσα μας, ἀλλά καί μᾶς φωτίζει, καί μᾶς ἐνδυναμώνει, καί μᾶς ἁγιάζει, ἀνάλογα βέβαια πάντοτε μέ τήν προθυμία μας.

Κατ' αὐτήν ἀκριβῶς τήν περίοδο, καθώς μᾶς καθαρίζει καί μᾶς ἁγιάζει, τό Ἅγιο πνεῦμα τελεσιουργεῖ μέσα μας τό ἄρρητο μυστήριο τοῦ θείου ἀρραβῶνος, τῆς Ἑνώσεως μαζί μέ τόν ἐν Τριάδι Θεόν, μέ τόν πατέρα δηλαδή

---

* Κήρυγμα τῆς 2.9.2018 • Κυριακή ΙΔ΄ Ματθαίου • Ἀποστολικό ἀνάγνωσμα, Πρός Κορινθίους Β΄ α΄, 15-22.

καί τόν Υἱόν, τόν Κύριόν μας Ἰησοῦν Χριστόν, καί μέ τόν ἴδιο βέβαια τόν ἑαυτόν του. Μάλιστα παρέχοντάς μας ὡς ἐγγύηση γιά τό βέβαιο αὐτῆς τῆς μυστικῆς Ἑνώσεως τόν ἀρραβώνα του, ὁ ἀγαθός παράκλητος πλημμυρίζει τίς καρδιές μας μέ τήν γλυκύτατη, τήν Οὐρανία ἀγάπη του καί μᾶς χαρίζει χαρά βαθιά καί πρωτόγνωρη, τήν ὑπερκόσμια καί ἀναφαίρετον εἰρήνη του. Αὐτό βεβαιώνουν τά θεῖα καί Ἱερά σκιρτήματα, πού αἰσθανόμαστε κατά τήν προσευχή καί τήν ὥρα τῆς λατρείας ἤ ὅταν μελετοῦμε τά θεῖα λόγια τοῦ Κυρίου καί ὅταν ἀγωνιζόμαστε νά ἐφαρμόσουμε τίς ἐντολές του.

Ἀγάπη, χαρά, εἰρήνη! Πρόγευση τῶν ἀγαθῶν τῆς θείας βασιλείας. Ἡ ἐπιβεβαίωση τοῦ ἀρραβώνα τοῦ Ἁγίου πνεύματος, γιά τόν ὁποῖο ὁμιλεῖ ὁ Ἀπόστολος. Γιατί, ὅπως ὁ ἀρραβώνας εἶναι μιά ἐπίσημη ὑπόσχεση, ὅτι θά ἐπακολουθήσει μεγάλη χαρά τοῦ γάμου καί ἡ Ἕνωση τῶν ἀρραβωνιασμένων, ἔτσι καί ἡ παρουσία τοῦ Ἁγίου πνεύματος στίς καρδιές μας εἶναι ὁ Οὐράνιος ἀρραβώνας τοῦ Θεοῦ μέ τόν καθένα μας. Εἶναι ἡ ἀψευδής ὑπόσχεσή του, ὅτι θά ἐπακολουθήσει ὁ πνευματικός γάμος, ἡ πλήρης Ἕνωσή του μαζί μας στήν Βασιλεία Του. Οἱ δέ δωρεές, πού τό Ἅγιο πνεῦμα τώρα μᾶς χαρίζει, εἶναι ἡ θεϊκή ἐγγύηση, ἡ προκαταβολή, πού μᾶς παρέχεται ἀπό Ἐκεῖνον, γιά νά βεβαιωθοῦμε ὅτι ἔχουμε κληθεῖ νά ἀπολαύσουμε καί ἐμεῖς τό ἀπρόσιτο κάλλος τοῦ προσώπου του.

Ναί! Ἐφόσον βέβαια φανοῦμε συνεπεῖς πρός τίς ὑποχρεώσεις, πού συνεπάγεται γιά μᾶς ὁ θεῖος ἀρραβώνας μας.

Λοιπόν, ἡ ἴδια ἔννοια τοῦ γνωστοῦ μας ἀρραβώνα μᾶς ὑποδεικνύει καί ποιές ὑποχρεώσεις συνεπάγεται ὁ ἀρραβώνας τοῦ Ἁγίου πνεύματος γιά τόν καθένα μας. Ὑποχρεώσεις! Ναί, διότι ὁ ἀρραβώνας ἀποτελεῖ καί ἕνα στάδιο δοκιμασίας, ὅπου οἱ ἀρραβωνιασμένοι καλοῦνται νά δείξουν τήν πιστότητά τους. Ὅσον ἀφορᾶ ἐμᾶς, εἶναι φανερό ὅτι καλεῖται ὁ καθένας μας νά δείξει τήν ἀφοσίωσή του πρός τόν Κύριον. Ἐάν δηλαδή καί κατά πόσον ἐφαρμόζει τήν ἐντολή τῆς ἀγάπης πρός αὐτόν, ἡ ὁποία λέγει: *«Ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας σου, καὶ τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν·»* (Μάρκου ιβ΄, 30), πού οὐσιαστικά σημαίνει νά ἀγαπᾶ κανείς τόν Θεό μέ ὅλη τήν ὕπαρξή του.

Καί βέβαια, τό γνωρίζουμε πώς ἡ ἀληθινή ἀγάπη πρός τόν Θεό δέν εἶναι ἁπλῶς λόγια κούφια καί ἐπιπόλαια συναισθήματα. Ἡ ἀληθινή ἀγάπη φανερώνεται πάνω στόν ἀγῶνα γιά τήν ἐφαρμογή τῶν ἐντολῶν του: *«ὁ ἔχων τὰς ἐντολάς μου καὶ τηρῶν αὐτάς, ἐκεῖνός ἐστι ὁ ἀγαπῶν με»* (Ἰωάννου ιδ΄, 21), λέει ὁ ἴδιος ὁ Κύριος. Ἐκεῖνος δηλαδή, πού ἔχει ἀποδεχθεῖ τίς ἐντολές μου καί τίς ἐφαρμόζει, ἐκεῖνος μόνο μέ ἀγαπᾶ. Ἐφαρμογή δέ τῶν ἐντολῶν σημαίνει νά χύνει κανείς αἷμα. Μόνο ἔτσι μπορεῖ νά νικήσει π.χ. τήν ἀντιπάθεια, πού αἰσθάνεται γιά κάποιο πρόσωπο, ἤ νά ἀγαπήσει τούς

ἐχθρούς του, ἤ νά ἀποφύγει τούς σαρκικούς πειρασμούς καί νά διατηρήσει ἔτσι τήν καθαρότητα τῆς ψυχῆς, στήν ὁποία τόσο εὐαρεστεῖται ὁ Θεός.

Παραλλήλως ὅμως πρός αὐτόν τόν ἀγῶνα, ἡ ψυχή, πού ἔχει λάβει τόν ἀρραβώνα τοῦ πνεύματος, ὀφείλει νά ζεῖ μέ τήν διαρκῆ προσδοκία τῆς μεγάλης χαρᾶς τοῦ πνευματικοῦ γάμου. Πρέπει νά αἰσθάνεται ξένη πρός αὐτόν τόν κόσμο, καί γήϊνη χάρα νά μήν τῆς ἑλκύει τό ἐνδιαφέρον, καί ἄλλο πρόσωπο ἤ πρᾶγμα νά μήν παρεμβάλλεται μεταξύ αὐτῆς καί τοῦ Κυρίου της.

Ξένη! Ὅλη ἡ ἀγάπη της, ὅλη ἡ προσοχή της, ὅλες οἱ σκέψεις καί τά αἰσθήματά της νά εἶναι στραμμένα πρός τά ἐκεῖ, πρός τόν οὐράνιο Νυμφίο της, τόν ἐκλεκτό τῶν ἐκλεκτῶν, αὐτόν πού εἶναι *«ἐκλελοχισμένος ἀπό μυριάδων»* (ἌΙσμα ἈΙσμάτων ε΄, 10), ὁ διαλεχτός ἀνάμεσα στίς μυριάδες τῶν ἀνθρώπων.

Τώρα, καθώς συντονίζεται πλέον ἡ ψυχή μέ τούς παλμούς τοῦ πνεύματος, ὁλόκληρη ἡ ὕπαρξή της γίνεται μία καί μοναδική ἱκεσία καί ἀναπέμπει μία καί μοναδική κραυγή. Αὐτήν, πού ἐπαναλαμβάνει μέσα της ἀσταμάτητα τό Πνεῦμα: Ἔρχου! ἔλα, Κύριε! Γιατί: *«Καὶ τὸ πνεῦμα καὶ ἡ νύμφη λέγουσιν ἔρχου·»*. Ἔλα, Νυμφίε Χριστέ! *«Καὶ ὁ ἀκούων εἰπάτω· ἔρχου»! «Ἀμήν, ναὶ ἔρχου, Κύριε Ἰησοῦ»* (Ἀποκάλυψις κβ΄, 17-20)!

ΚΑΙΝΗ ΚΤΙΣΙΣ*

***«Ἐν γὰρ Χριστῷ Ἰησοῦ οὔτε περιτομή τι ἰσχύει οὔτε ἀκροβυστία, ἀλλὰ καινὴ κτίσις, καὶ ὅσοι τῷ κανόνι τούτῳ στοιχήσουσιν, εἰρήνη ἐπ' αὐτοὺς καὶ ἔλεος»* (Πρός Γαλάτας στ', 15-16)**

Μέ τόλμη καί παρρησία προφητική ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ἀντιμετωπίζει στό σημερινό ἀποστολικό ἀνάγνωσμα, ἕνα μεγάλο πρόβλημα τῆς πρώτης Ἐκκλησίας, πού σέ τελευταία ἀνάλυση ἀναφέρεται στήν σχέση τοῦ τύπου πρός τήν οὐσία. Ἡ ἀξία τοῦ τύπου εἶναι σχετική καί βρίσκεται πάντα σέ σχέση εὐθέως ἀνάλογη μέ τήν ὑπηρεσία πού προσφέρει στήν οὐσία. Ὅταν μάλιστα πρόκειται περί θρησκευτικοῦ τύπου, ὅπως στήν προκειμένη περίπτωση, τότε ἡ πιό πάνω σχέση ἔχει μεγαλύτερη σημασία, γιατί ἡ οὐσία ἐδῶ δέν εἶναι ἄλλο παρά ἡ λύτρωση τοῦ ἀνθρώπου.

Τό πρόβλημα στήν ἀρχαία Ἐκκλησία ἦταν ἄν θά ἔπρεπε νά εἶναι ὑποχρεωτικές ἤ ὄχι γιά τούς χριστιανούς οἱ διατάξεις τοῦ μωσαϊκοῦ νόμου. Ἡ πράξη τῆς περιτομῆς σάν ἔκφραση τῆς ὑποταγῆς στόν νομό γίνεται τό ἐπίκεντρο τῆς διαμάχης μεταξύ τῶν «Ἰουδαϊζόντων» καί τόν «ἐξ Ἐθνῶν» χριστιανῶν. Ἡ περιτομή εἶναι προϋπόθεση καί ἀναγκαία προπαρασκευή γιά τό χριστιανικό βάπτισμα, ἰσχυρίζονται οἱ πρῶτοι. Μποροῦμε νά φτάσουμε στήν σωτηρία πού μᾶς ἔφερε ὁ Χριστός χωρίς νά περάσουμε ἀπό τόν δρόμο τοῦ ἰουδαϊκοῦ νόμου, ὑποστηρίζουν οἱ δεύτεροι καί προσθέτουν: *«τὰ ἀρχαῖα παρῆλθεν, ἰδοὺ γέγονε καινὰ τὰ πάντα»* (Πρός Κορινθίους Β΄ ε΄, 17). Μέσα σέ αὐτή τήν διχογνωμία, πού ἦταν ἡ πρώτη θύελλα, ἡ πρώτη δοκιμασία «ἐκ τῶν ἔσω» στήν ζωή τῆς Ἐκκλησίας, ὁ Παῦλος ὑψώνει τήν φωνή καί τό ἀνάστημά του καί γίνεται ὁδηγός. Πιστεύοντας στό λυτρωτικό βάθος καί πλάτος τῆς χριστιανικῆς ἀποκαλύψεως βλέπει τήν πράξη τῆς περιτομῆς σάν ἕνα τύπο ὄχι μόνο ἄχρηστο, ἀλλά καί δεσμευτικό τῆς «κατά Χριστόν» ἐλευθερίας. Δέν συμβιβάζεται μέ τήν σκοπιμότητα πού εἶναι εἰς βάρος τῆς ἀλήθειας. Δέν φοβᾶται τήν ἀντίδραση καί τόν διωγμό. Ὁ συμβιβασμός εἶναι γι' αὐτόν δεῖγμα δειλίας πού διακονεῖ τήν ἀνθρωπαρέ-

* Κήρυγμα τῆς 9.9.2018 • Κυριακή πρό τῆς Ὑψώσεως • Ἀποστολικό ἀνάγνωσμα, Πρός Γαλάτας στ΄, 11-18.

σκεια. *«Ὅσοι θέλουσιν εὐπροσωπῆσαι ἐν σαρκί, οὗτοι ἀναγκάζουσιν ὑμᾶς περιτέμνεσθαι, μόνον ἵνα μὴ τῷ σταυρῷ τοῦ Χριστοῦ διώκονται»* (Πρός Γαλάτας στ΄, 12), γράφει. Μιά τέτοια στάση στό θέμα τῆς περιτομῆς δέν εἶναι ἁπλῶς προοδευτική γιά τό πνεῦμα τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, εἶναι στήν κυριολεξία ριζοσπαστική. Εἰσάγει μιά καινοτομία πού προκαλεῖ σεισμό στό ἰουδαϊκό περιβάλλον. Ὅμως χάρη σέ αὐτήν τήν καινοτομία ἡ νέα θρησκεία κατακτᾶ τά ἔθνη, ἐξαπλώνεται στά πέρατα τῆς γῆς καί χαρίζει τήν λύτρωση στά ἑκατομμύρια σκλάβων. Μέσα ἀπό τά ἐρείπια τῶν νομικῶν τύπων ἡ «Καινή κτίσις» ἐμφανίζεται στόν κόσμο.

Πέρασαν ἀπό τότε εἴκοσι σχεδόν αἰῶνες. Τά προβλήματα ποτέ δέν ἔλειψαν ἀπό τήν Ἐκκλησία. Ὅμως ποτέ δέν ἦταν πιό πολλά καί πιό μεγάλα ἀπό ὅτι στήν κοσμογονική ἐποχή μας. Σήμερα μάλιστα θά ἔλεγε κανείς πώς τά προβλήματα τῆς Ἐκκλησίας συνοψίζονται σέ ἕνα κεφαλαιῶδες πρόβλημα, παρόμοιο μέ ἐκεῖνο τῆς πρώτης ἐποχῆς, ὅσο καί ἄν μερικοί ἐπιμένουν νά τό ἀγνοοῦν. Δέν εἶναι βέβαια πρόβλημα «περιτομῆς» καί «ἀκροβυστίας», ἀλλά τύπου καί οὐσίας, πού ἐμφανίζεται ἰδιαίτερα ὀξύ στούς ἀνθρώπους μέ βαθιές πνευματικές ἀνησυχίες καί ἀναζητήσεις.

Πολλοί θρησκευτικοί τύποι καί σύμβολα ἔχουν χάσει στόν καιρό μας τό οὐσιαστικό περιεχόμενό τους καί ὄχι μόνο δέν ὑπηρετοῦν πιά τήν λύτρωση τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλά τήν δυσκολεύουν. Ἀντί νά ξεκουράζουν τόν «κοπιῶντα καί πεφορτισμένον» ἄνθρωπο τῆς διαστημικῆς ἐποχῆς προσθέτουν «φορτία δυσβάστακτα» στούς ὤμους του. Βέβαια κανείς δέν μπορεῖ νά ἀρνηθεῖ πώς ὅλοι αὐτοί οἱ τύποι στούς καιρούς πού δημιουργήθηκαν ἐξυπηρετοῦσαν κάποιο μεγάλο σκοπό, ἱκανοποιοῦσαν ἀνάγκες τῶν ἀνθρώπων, διευκόλυναν τόν πνευματικό τους ἀγῶνα, τήν ἐπίπονη πορεία τους πρός τό ἀπόλυτο. Τό νά δεχθοῦμε ὅμως πώς αὐτοί οἱ τύποι ἔχουν γιά ὅλες τίς ἐποχές καί γιά κάθε τόπο τήν ἴδια σημασία εἶναι σάν νά μεταστρέφουμε τό μέσο, σέ σκοπό. Τότε ὁ ἄνθρωπος ἀντί νά λυτρώνεται γίνεται σκλάβος. Ἡ ἀπολυτοποίηση τοῦ τύπου ἀποβαίνει πάντα εἰς βάρος τῆς οὐσίας.

Τοῦτο εἶναι ἰδιαίτερα ἐπικίνδυνο στόν χῶρο τῆς θρησκείας. Γιατί μιά τέτοια ἀπολυτοποίηση φτωχαίνει τήν θρησκευτική ἔμπνευση, καταδικάζει σέ στασιμότητα τήν θρησκευτική ζωή, τῆς ἀφαιρεῖ τήν δυνατότητα νά δημιουργήσει καί νά λυτρώσει. Κάτι τέτοιο, ἀλλοίμονο, ἄν συμβαίνει στήν δική μας περίπτωση. Ἡ ἀπολυτοποίηση τῶν τύπων τοῦ παρελθόντος μᾶς ἔκανε ἀνίκανους νά δημιουργήσουμε τήν δική μας παράδοση, σάν φυσική συνέχεια αὐτῆς τοῦ παρελθόντος καί σάν εἰσαγωγή σέ αὐτήν τοῦ μέλλοντος. Ὅλες οἱ δημιουργίες μας, ἀπό τόν χῶρο τῆς θρησκευτικῆς τέχνης ὅσο αὐτόν τοῦ θεολογικοῦ στοχασμοῦ, δέν εἶναι παρά ἀντιγραφές. Κάθε τι τό καινούργιο μᾶς φοβίζει.

Εἶναι ἀνάγκη ζωτική γιά τήν σύγχρονη Ἐκκλησία νά μάθει νά ξεχωρίζει μέσα της τό ἀνθρώπινο στοιχεῖο ἀπό τό θεϊκό. Ἐκεῖνο πού εἶναι ἀποκάλυψη Θεϊκή ἀπό αὐτό πού εἶναι κατασκεύασμα ἀνθρώπινο. Τό πρῶτο ἀναφέρεται στήν οὐσία, τό δεύτερο στόν τύπο. Ἄν προβάλλει καί τό ἀνθρώπινο σάν θεϊκό γιά νά τό προστατεύσει ἀπό τήν κριτική καί τήν ἀμφισβήτηση, θά φτάσει στό ἀντίθετο ἀποτέλεσμα. Ἀντί νά προστατεύσει τό ἀνθρώπινο, θά θέσει ὑπό ἀμφισβήτηση τό θεϊκό, ἐκεῖνο πού πραγματικά βρίσκεται πέρα ἀπό κάθε κριτική.

Μιά τέτοια σύγχυση ταυτίζει τήν τύχη τοῦ ἀνθρώπινου καί τοῦ θεϊκοῦ στοιχείου μέσα στήν Ἐκκλησία. Ἔτσι ὁ ἀνήσυχος σύγχρονος ἄνθρωπος τό ἀπορρίπτει καί ἀρνεῖται τόν τύπο, ἀρνεῖται μαζί καί τήν οὐσία. Τοῦτο συμβαίνει σήμερα, κυρίως ἀνάμεσα στά ἀνήσυχα νιάτα, πού ἔχουν ὅσο ποτέ ἄλλοτε ἀναπτυγμένο τό κριτικό πνεῦμα.

Ἡ Ἐκκλησία σήμερα ὅσο ποτέ ἔχει ἀνάγκη ἀνθρώπων, ἡγετῶν, μέ τήν τόλμη καί τήν δύναμη ἑνός Παύλου, γιά νά ἐπιχειρήσουν μιά λυτρωτική μεταρρύθμιση καί ἀνανέωση τῶν τύπων, πού θά ὁδηγήσει στήν Ἀνάσταση ἡ σταυρωμένη Ἀλήθεια.

Τά προβλήματα τῆς Ἐκκλησίας χρειάζονται λύσεις ριζοσπαστικές. Δέν πρέπει νά φοβόμαστε τίς τρικυμίες, μέ παυσίπονα καί καταπλάσματα δέν θεραπεύονται πληγές πού ἀπαιτοῦν χειρουργικό νυστέρι. Ἀναζητοῦνται Προφῆτες καί Ἀπόστολοι, ἕτοιμοι νά δεχτοῦν τήν κριτική καί τίς ἐπικρίσεις τῶν σημερινῶν «ἰουδαϊζόντων», πρόθυμοι νά κατηγορηθοῦν σάν «ψευδαπόστολοι» ὅπως ὁ Παῦλος. Πέρα ἀπό τίς ἐπικρίσεις τό μέλλον ἀνήκει σέ αὐτούς. Ὁ λαός τοῦ Θεοῦ τούς περιμένει καί εἶναι ἕτοιμος νά τούς ἀκολουθήσει μέ πρωτοπόρα τά νιάτα.

Ἄς κοιτάξουμε κατάματα τήν πραγματικότητα. Ὅσο καί ἄν δυσκολευόμαστε νά τό παραδεχτοῦμε ὁ κόσμος γύρω μας δέν κρίνει πιά τήν ποιότητα τῶν κληρικῶν ἀπό τό μῆκος τῶν μαλλιῶν, οὔτε ἀπό τό φάρδος τοῦ ράσου, ἀλλά ἀπό τό πλησίασμα καί τήν διακονία τοῦ ἀνθρώπου. Οὔτε τήν γνησιότητα τῶν χριστιανῶν ἀπό τόν ἀριθμόν τῶν «κύριε, ἐλέησον» καί τό μέγεθος τῶν κεριῶν, ἀλλά ἀπό τόν πλοῦτο τῆς καρδιᾶς. Ἄν βρεθοῦν τέτοιοι ἀπόστολοι ἀνάμεσά μας, τότε ἀπό τόν νεκρό τύπο καί τίς σημερινές ἀτέρμονες συζητήσεις καί διαμάχες μεταξύ «ἀκροβυστίας» καί «περιτομῆς», θά ἀναπηδήσει μιά ἀνανεωμένη, ἐλεύθερη καί ζωντανή Ἐκκλησία χωρίς τά δεσμά τοῦ καινούργιου νόμου.

ΕΟΡΤΗ ΓΕΝΕΣΙΟΥ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ*

***«... ἀλλ' ἑαυτὸν ἐκένωσεν μορφὴν δούλου λαβών, ἐν ὁμοιώματι ἀνθρώπων γενόμενος»* (Πρός Φιλιππησίους β΄, 7)**

Μέ ἀφορμή τήν Ἑορτή τῆς Γεννήσεως τῆς Θεοτόκου τήν ὁποία ἑορτάζει ὅλη ἡ Ὀρθοδοξία, θά στρέψουμε τόν λόγο ἀκόμη μία φορά στό ὑπέραγνο πρόσωπο τῆς Θεομήτορος, τῆς γλυκειᾶς μας Παναγίας, μητέρας τοῦ Θεοῦ καί τῶν ἀνθρώπων.

Τό Γενέσιον τῆς Θεοτόκου εἶναι ἑορτή πού σκορπίζει χαρά σέ ὁλόκληρη τήν οἰκουμένη, σέ ὁλόκληρη τήν κτίση, σέ ὁλόκληρη τήν ἀνθρωπότητα διότι εἶναι ἐκείνη στήν ὁποία μέσα της θά χωρέσει ὁ ἴδιος ὁ Κτίστης καί δημιουργός τοῦ σύμπαντος, θά χωρέσει ὁ ἀχώρητος, ὁ ἴδιος ὁ Θεός Λόγος.

Ἔτσι, ὅπως καί στό Ἀποστολικό Ἀνάγνωσμα πού θά ἀκούσουμε κατά τήν ἡμέρα τῆς Ἑορτῆς, μᾶς παρουσιάζεται τό βάθος τῆς ταπεινώσεως τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, καθώς καί τό ὕψος τῆς θείας δόξας καί μεγαλειότητος. Ἀρετή καί δόξα, τά ὁποῖα παρουσιάζει καί ἡ Μητέρα τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ καί γιά τά ὁποῖα καλεῖ καί ἐμᾶς ὁ Ἀπόστολος νά μιμηθοῦμε.

α) Ἡ ταπείνωση τοῦ Κυρίου μας. Θά μᾶς ρωτήσει κανείς ποιά εἶναι αὐτή ἡ ταπείνωση, αὐτή ἡ κένωση τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ; Ὅταν κανείς ἀναλογιστεῖ τί ἦταν ὁ Κύριός μας κατανοεῖ εὔκολα τήν ταπείνωσή του. Ἐνῶ λοιπόν ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστός εἶναι ὁ Θεός, ὁ ἐπουράνιος, ὁ ὁποῖος ὑπάρχει πρό καταβολῆς κόσμου, εἶναι ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος ποιεῖ τά πάντα κατά τήν εὐδοκία τοῦ πατρός του. Εἶναι ἐκεῖνος τόν ὁποῖον ὑμνοῦν ἀκαταπαύστως οἱ Ἄγγελοι καί οἱ Ἀρχάγγελοι καί ὅλες οἱ ἐπουράνιες δυνάμεις. Εἶναι ὁ τέλειος Θεός, ὁ αἰώνιος, ὁ ἀληθινός, ὁ ἄπειρος. Ε! Αὐτός ὁ Θεός ἔκλινε οὐρανούς καί κατέβη στήν γῆ γενόμενος ἄνθρωπος ἐπίγειος, ἀσήμαντος, περιφρονημένος, πτωχός, ἄσημος, ὑβριζόμενος, διωκόμενος, συκοφαντούμενος, Ὑπέστη τά πάντα μέχρι καί αὐτόν τόν ἀτιμωτικόν θάνατον καί ὑβριστικόν, κρεμάμενος ἐπί τοῦ Σταυροῦ, χωρίς εὐθύνη, χωρίς κατηγορία, χωρίς νά φταίει πουθενά. Νά, ὕψος ταπείνωσης, βάθος κενώσεως· *«ἐταπείνωσεν ἑαυτὸν γενόμενος ὑπήκοος μέχρι θανάτου, θανάτου δὲ Σταυροῦ»*.

---

* Κήρυγμα τῆς 7.9.2014 • Κυριακή πρό τῆς Ὑψώσεως • Ἰωάννου γ΄, 13-17.

β) Ἡ ὑπερύψωσή του καί ἡ δόξα του. Ἡ δόξα του ὡς Θεανθρώπου πλέον διότι ὡς Θεός τήν εἶχε προαιωνίως ἀναφαίρετον, ἀμείωτον, ἀνέκλειπτον. Καί ἀκριβῶς διά τήν ταπείνωσίν του ὁ Θεός καί ὡς ἄνθρωπος τόν ὑπερύψωσε στήν ἐξουσία καί τήν τιμή τῆς Θεότητος καί τοῦ ἔδωσε καί ὡς ἄνθρωπο θεία βασιλεία καί δόξα. Ὅσο βαθειά κατέβηκε μέ τήν ταπείνωση καί τόν θάνατο τόσο ὑψηλά ἀνέβηκε μέ τήν Ἀνάσταση καί τήν Ἀνάληψή του. Ἀνέβηκε στόν θρόνο τῆς μεγαλειότητος καί ὄχι μόνο ὡς Θεός ἀλλά ὡς Θεάνθρωπος, Λυτρωτής καί Βασιλέας καί τόν προσκυνοῦν οἱ πάντες, τά ἐπουράνια, τά ἐπίγεια, καί τά καταχθόνια.

Ἀλλά παρόμοια εἶναι καί κατά μίμηση δική του ἡ ταπείνωση καί ὕψωση, ἡ ὑποταγή καί ἡ δόξα καί ἡ τιμή τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου. Ἡ Παναγία μας ἀναμφισβήτητα ἦταν ἄνθρωπος καί ὄχι Θεός, ὅπως ὁ Υἱός της. Ἀλλά ἦταν ἄνθρωπος, ἄσπιλος, ἀμόλυντος, ἄμωμος, ἅγιος, οὕτως Παναγία «κεχαριτωμένη», ὅπως τήν ἀπεκάλεσε ὁ ἀρχάγγελος. Ἦταν στολισμένη μέ ἀρετή, μέ τά χρυσάφια καί τά ἀσήμια τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Καί πρώτη ἀρετή ἦταν ἡ ταπείνωσή της. Ἄν καί ἡ καταγωγή της ἦταν βασιλική ἀπό τόν προφήτη Δαβίδ, ἐν τούτοις εἶχε βαθειά συναίσθηση τῆς πτωχείας καί τῆς ἀσημότητος, ἀφοῦ ἡ ἴδια ὁμολογεῖ μεγαλύνοντας τόν Κύριο, ὅτι ἐπέβλεψεν ἐπί τήν ταπείνωση τῆς δούλης αὐτοῦ. Δηλαδή παρόλο πού ἦταν μιά ἁπλή δούλη τήν διάλεξε γιά νά γίνει μητέρα του. Καί τό ὁμολογεῖ πάλι ἡ ἴδια ὅτι εἶναι δούλη καί ὑποτάσσεται στό θέλημα τοῦ Θεοῦ ὅταν ἀπαντᾶ στόν Ἀρχάγγελο! *«Ἰδοὺ ἡ δούλη Κυρίου γένοιτό μοι κατὰ τὸ ῥῆμά σου»*.

Αὐτή ἡ ταπείνωση καί ἡ ὑπακοή ὑπερύψωσε ὅμως τήν Μαριάμ. Καί ἀπό ἁπλή καί ἄσημη κόρη τῆς Ναζαρέτ, γίνεται ἡ Μητέρα τοῦ Θεοῦ, γίνεται ἡ Πάντων Βασίλισσα, ἡ Βασίλισσα τῶν Οὐρανῶν. Εἶναι ἐκείνη ἡ ὁποία εἶναι τιμιωτέρα τῶν Χερουβείμ καί ἐνδοξωτέρα ἀσυγκρίτως τῶν Σεραφείμ. Εἶναι ἡ λατρευτή Μητέρα ὅλων τῶν πιστῶν ἀνθρώπων, ἀφοῦ ὁ ἴδιος, ὁ Κύριος τήν παραδίδει στόν μαθητή του «ὅν ἠγάπα» καί κατ' ἐπέκτασιν σέ ὅλους ἐμᾶς. Εἶναι ἐκείνη πού στέκεται ὡς πλατυτέρα τῶν οὐρανῶν καί δεσπόζει μέσα σέ κάθε ναό ὡς Βασίλισσα καί μεσίτρια τῶν πάντων. Εἶναι ἡ πάντων χαρά καί ἀνορθώνει τό πεσμένο ἠθικό τῶν ἀνθρώπων καί τούς δίνει ἐλπίδα γιά σωτηρία. Γι' αὐτό καί τά ἑκατομμύρια τῶν πιστῶν σπεύδουν νά τήν προσκυνήσουν, νά τήν παρακαλέσουν, νά τήν εὐχαριστήσουν, διότι ἡ ἴδια εἶπε καί πάλι ὅτι ἀπό τώρα καί στό ἑξῆς: *«μακαριοῦσί με πᾶσαι αἱ γενεαί»*.

Βλέπετε ἀδελφοί μου ταπείνωση καί ὕψωση, ὑπακοή καί δόξα καί τιμή. Καί στόν Κύριο Ἰησοῦ Χριστό ἀλλά καί στήν Ὑπεραγία Θεοτόκο. Γιατί ὅπου ὑπάρχει ταπείνωση ὑπάρχει καί ὕψωση καί ὅπου ὑπακοή ἐκεῖ καί ἀμοιβή. Ἄς μιμηθοῦμε κι ἐμεῖς κατά τόν Ἀπόστολο Παῦλο *«τοῦτο φρονείσθω ἐν ὑμῖν»*, τό φρόνημα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ νά ταπεινωθεῖτε ὅπως ἐκεῖνος καί ἡ μητέρα του γιά νά ὑψωθεῖτε μέσα στόν Οὐρανό καί στήν Βασιλεία Του. Ἀμήν.

ΟΙ ΔΟΘΕΙΣΕΣ ΥΠΟΣΧΕΣΕΙΣ*

«... εἰ γὰρ ἃ κατέλυσα ταῦτα πάλιν οἰκοδομῶ, παραβάτην ἐμαυτὸν συνίστημι.»
(Πρὸς Γαλάτας β΄, 18-19)

Ὅσοι πιστεύουμε στόν Ἰησοῦ Χριστό καί βαπτισθήκαμε στό Ὄνομα τῆς Ἁγίας Τριάδος, ἀγαπητοί μου, εἴμαστε φωτισμένοι καί ζοῦμε στό φῶς τῆς ἀληθείας τοῦ Θεοῦ. Πρίν πιστεύσουμε καί βαπτισθοῦμε ζοῦμε στήν πλάνη, τήν ἄγνοια καί τό σκοτάδι. Μέ τό βάπτισμά μας ἀρνηθήκαμε καί ἀποκηρύξαμε τόν κόσμο τῆς πλάνης καί τῆς ἄγνοιας, καταδικάσαμε τά ἔργα τοῦ σκότους καί τῆς ἁμαρτίας καί ὑποσχεθήκαμε ὅτι ἐνόσω θά ζοῦμε θά περιφρονοῦμε καί θά ἀποστρεφόμαστε τά σκοτεινά ἔργα. Ἐάν λοιπόν ἐνῶ εἴμαστε χριστιανοί ἐπιστρέφουμε στόν κόσμο τῆς πλάνης, τῆς ἄγνοιας καί ἐπαναλαμβάνουμε τά ἔργα τῆς πονηρῆς ἁμαρτίας τότε ἀσφαλῶς ἀποδεικνυόμαστε ἐπίορκοι καί παραβάτες τῶν ὑποσχέσεων πού ἐδώσαμε στόν Θεό ὅτι θά ἀποφεύγουμε καί θά ἀποστρεφόμαστε ὅλα τά πονηρά ἔργα τῆς ἁμαρτίας. Αὐτόν τόν κίνδυνο μᾶς ἐπισημαίνει ὁ Ἀπόστολος Παῦλος στό Κυριακάτικο ἀποστολικό ἀνάγνωσμα γιά νά μήν γίνουμε ἐπίορκοι καί παραβάτες τῶν ὑποσχέσεων πού ἐδώσαμε, ὅταν ἐβαπτίσθημεν χριστιανοί καί συγκαταλεχθήκαμε στά τέκνα τοῦ Θεοῦ. Ἄς θυμηθοῦμε ὅμως αὐτές τίς ὑποσχέσεις.

1. Πίστη στόν Ἀληθινό Θεό

Ἡ πρώτη μεγάλη ὑπόσχεση πού ἐδώσαμε εἶναι ὅτι θά πιστεύουμε στόν ἀληθινό Θεό. Ἀναγνωρίζουμε ὅτι ἡ Ἁγία Τριάδα, ὁ Πατέρας, ὁ Υἱός καί τό Ἅγιο Πνεῦμα εἶναι μοναδικός ζωντανός καί ἀληθινός Θεός. Δίδοντας αὐτήν τήν ὑπόσχεση, ὅτι θά πιστεύουμε ὡς ἀληθινό Θεό μόνο τήν Ἁγία Τριάδα συγχρόνως ὑποσχεθήκαμε, ὅτι θά ἀρνούμεθα στήν ζωή μας νά ἀναγνωρίζουμε ἄλλους Θεούς οἱ ὁποῖοι δέν ὑπάρχουν.

---

* Κήρυγμα τῆς 15.9.2013 • Κυριακή μετά τήν Ὕψωσιν • Ἀποστολικό ἀνάγνωσμα, Πρός Γαλάτας β΄, 16-20.

Παρά ταῦτα ὅμως ὑπάρχουν πολλοί βαπτισμένοι χριστιανοί, οἱ ὁποῖοι ἐνῶ ἔδωσαν μιά τέτοια βαριά ὑπόσχεση ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ μετά ταῦτα τήν ἀθέτησαν ἤ οὐδέποτε τήν ἐτήρησαν καί συνέχισαν νά ζοῦν στήν εἰδωλολατρεία καί τήν δαιμονολατρεία. Αὐτοί δέν προσκυνοῦν τόν ἀληθινόν Θεό, τήν Ἁγία Τριάδα, ἀλλά ψεύτικους Θεούς πού εἶναι δαιμόνια. Αὐτούς τούς ψεύτικους Θεούς κηρύττουν πολλοί ἄνθρωποι στήν ἐποχή μας. Ὅσοι λοιπόν ἐνῶ ὑποσχέθηκαν πίστη καί ἀφοσίωση εἰς τήν Ἁγία Τριάδα, καταργοῦν αὐτήν τήν ὑπόσχεση καί ἐπιστρέφουν στήν προηγούμενη κατάσταση τῆς εἰδωλολατρείας ἀναγνωρίζοντας ὡς Θεόν ἄλλους ψεύτικους Θεούς, αὐτοί εἶναι ἐπίορκοι καί παραβάτες.

2. Λατρεία στόν ἀληθινό Θεό

Ἄλλη μεγάλη ὑπόσχεση πού ἐδώσαμε, ὅταν βαπτισθήκαμε εἶναι ὅτι λατρεία θά προσφέρουμε μόνο στήν Ἁγία Τριάδα. Μόνο αὐτήν θά ὑμνοῦμε. Μόνο αὐτήν θά δοξάζουμε. Μόνο αὐτήν θά ἐπαινοῦμε. Μόνο αὐτήν θά εὐχαριστοῦμε γιά κάθε δωρεά. Σ' αὐτήν μόνο θά ζητᾶμε προστασία. Μόνο τήν Ἁγία Τριάδα θά προσκυνοῦμε καί θά σεβόμαστε. Μόνο αὐτήν θά φοβόμαστε. Σ' αὐτήν μόνο θά ὑπακοῦμε. Ὑποσχεθήκαμε ὅτι σ' αὐτήν τήν Παναγία Τριάδα θά ἀναπέμπουμε πᾶσα δόξα, τιμή καί προσκύνηση καί εὐχαριστία διά παντός.

Συγχρόνως ὑποσχεθήκαμε ὅτι θά ἐγκαταλείψουμε πᾶσαν ἄλλην λατρείαν ψευδοῦς καί ἀνυπάρκτου Θεοῦ. Ὑποσχεθήκαμε ὅτι θά ἐγκαταλείψουμε πᾶσαν λατρεία τῶν δαιμόνων καί ὁτιδήποτε δαιμονιῶδες. Ὑποσχεθήκαμε ὅτι θά ἀποστρεφόμαστε πᾶσα λατρεία καί πομπήν δαιμονική. Κι ὅμως πολλές φορές, ἀδελφοί μας, ἀντί νά παραμείνουν πιστοί σ' αὐτές τίς ὑποσχέσεις τίς λησμονοῦν κι εὔκολα ἐπιστρέφουν σέ ἐκεῖνα τά ὁποῖα ἀρνήθηκαν καί διεκήρυξαν τήν ἀποστροφή καί περιφρόνησή τους. Μέ ἀποτέλεσμα ἀντί νά λατρεύουν τόν ζωντανό Θεό, τήν Ἁγία Τριάδα, νά προσκυνοῦν τά δαιμόνια.

Δεῖτε πῶς: Μέ τίς προλήψεις. Μέ τίς δεισιδαιμονίες. Μέ τό νά πηγαίνουν στίς μάγισσες, στίς καφετζοῦδες, σέ ἐξορκιστές καί ἐξορκίστριες. Μέ τό νά πιστεύουν στούς ἀστρολόγους καί τούς ποικίλους μάντεις. Μέ τό νά περιφρονοῦν τίς ἑορτές τοῦ Θεοῦ καί νά τιμοῦν τίς δαιμονικές κοσμικές ἑορτές. Μέ τό νά μήν ἐκκλησιάζονται καί νά διαθέτουν ὧρες πολλές γιά τό ποδόσφαιρο καί ἄλλες ἐπικίνδυνες δραστηριότητες. Μέ τό νά εἰρωνεύονται τά θεῖα καί νά τιμοῦν τά κοσμικά. Μέ ὅλα αὐτά καί πολλά ἄλλα ὁ ἄνθρωπος ἐπιστρέφει σ' ἐκεῖνα πού ἀρνήθηκε μέ τό βάπτισμά του. Ἀπό χριστιανός γίνεται εἰδωλολάτρης καί λάτρης τῶν δαιμόνων. Ὅσοι ἔτσι πράττουν γίνονται ἐπίορκοι καί παραβάτες τῶν φρικτῶν ὑποσχέσεών τους στόν Θεό.

3. Χριστιανική ζωή

Καί τέλος ὅσοι βαπτισθήκαμε εἰς τό ὄνομα τῆς Παναγίας Τριάδος, τόν ἀληθινό καί ζωντανό Θεό ὑποσχεθήκαμε νά ζοῦμε πράττοντας τό θέλημα τοῦ Ἁγίου Θεοῦ. Κι ἐπίσης ὑποσχεθήκαμε ὅτι θά ἀπέχουμε ἀπό κάθε ἔργο τῆς ἁμαρτίας. Ὑποσχεθήκαμε στόν Θεό ὅτι δέν θά ἔχουμε ἐγωϊσμό καί ὑπερηφάνεια, μεγάλη ἰδέα γιά τόν ἑαυτό μας. Ὅτι δέν θά θυμώνουμε καί δέν θά ὑβρίζουμε. Ὅτι δέν θά συκοφαντοῦμε καί δέν θά ἀδικοῦμε. Ὅτι δέν θά εἴμαστε πλεονέκτες καί ἅρπαγες. Ὅτι δέν θά κλέβουμε καί δέν θά λέμε ψεύδη. Ὅτι δέν θά ρέπουμε στήν πορνεία, τήν μοιχεία καί κάθε ἄλλη βρωμερή ἀνηθικότητα. Ὑποσχεθήκαμε ὅτι θά νηστεύουμε, θά μεταλαμβάνουμε τό σῶμα καί τό αἷμα τοῦ Κυρίου μας πού θυσιάστηκε γιά μᾶς καί τίς ἁμαρτίες μας. Ὑποσχεθήκαμε ὅτι θά ἐξομολογούμαστε καί θά συγχωροῦμε τούς ἀδελφούς μας. Ὅτι θά μελετᾶμε τόν λόγο Του καί θά φροντίζουμε μέ κάθε ἐπιμέλεια τήν σωτηρία τῆς ψυχῆς μας καί τήν πρόοδό μας.

Γι' αὐτό ἀδελφοί μου, ὁ Ἀπόστολος Παῦλος σήμερα μᾶς θύμισε, ὅτι δέν πρέπει νά λησμονοῦμε τίς ὑποχρεώσεις μας. Ὅσα ἀρνηθήκαμε ὡς πονηρά ἔργα τῆς ἁμαρτίας δέν θά πρέπει ποτέ νά τά πράξουμε. Νά μήν ἐπαναλάβουμε αὐτά πού ἀποκηρύξαμε. Νά μήν ἐπιστρέψουμε στήν παλαιά κατάσταση τῶν ἀνθρώπων πού ζοῦσαν πρό Χριστοῦ. Ἀλλά πιστεύοντες στόν μόνο ἀληθινό Θεόν, τήν Ἁγία Τριάδα, νά προσκυνοῦμε Πατέρα, Υἱόν καί Ἅγιον Πνεῦμα καί νά πράττουμε τό θέλημα τοῦ Ἁγίου Θεοῦ ὁ ὁποῖος μᾶς ἐφώτισε καί ἔσωσε. Αὐτός μᾶς ἐλευθέρωσε ἀπό τήν πλάνη, τήν ἄγνοια καί τήν δουλεία καί μᾶς ἔκανε τέκνα του, κοινωνούς τῆς θείας φύσεως καί κληρονόμους τῶν αἰωνίων ἀγαθῶν Του.

Η ΚΛΗΣΙΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ*

«... καὶ καταγαγόντες τὰ πλοῖα ἐπὶ τὴν γῆν, ἀφέντες ἅπαντα ἠκολούθησαν αὐτῷ»
(Λουκᾶ ε΄, 11)

Ἐντυπωσιάζεται κανείς ὅταν ἀκούσει τό σημερινό εὐαγγελικό Ἀνάγνωσμα ἀπό τόν Εὐαγγελιστή Λουκᾶ. Καί ποιό εἶναι τό ἐντυπωσιακό, ὅτι μερικοί ἀπό τούς Μαθητές τοῦ Χριστοῦ, μόλις ἄκουσαν τήν πρόσκλησή του, μόλις ἄκουσαν τόν διδάσκαλο νά τούς καλεῖ ἄφησαν τά πάντα ἀμέσως καί τόν ἀκολούθησαν. Αὐτή ἡ αὐθόρμητη πράξη τῶν ἁπλοϊκῶν ψαράδων, ἐκείνων τῶν μέχρι τοῦδε ἀσήμων ἀνθρώπων δίνει καί σέ μᾶς σήμερα τό μέτρο γιά νά μετρήσουμε τήν δική μας συμπεριφορά ἔναντι τοῦ Κυρίου μας. Μᾶς προκαλεῖ ὅλους μας νά δοῦμε κατά πόσο εἴμαστε ἕτοιμοι νά πράξουμε καί ἐμεῖς τό ἴδιο, πῶς δηλαδή νά ἀκολουθήσουμε τόν Κύριό μας Ἰησοῦ Χριστό ἀφήνοντας τά πάντα πίσω μας.

Ὅταν ὁ Χριστός καλοῦσε τούς ἄσημους, ὅπως ἀναφέραμε Μαθητές, ἐκείνους πού θά γίνονταν Ἀπόστολοι καί διδάσκαλοι τῆς Οἰκουμένης, τίποτε δέν μαρτυροῦσε τήν αἰώνια δόξα πού θά ἀπολάμβαναν μαζί Του. Οἱ Μαθητές στήν οὐσία δέν εἶχαν κανένα κίνητρο τό ὁποῖο θά ὠθοῦσε στό νά ἀκολουθήσουν τόν Χριστό. Ἤξεραν ὅτι δέν θά ἔχουν καμμία κοσμική ἐξουσία ἤ διάκριση μέσα στήν κοινωνία. Αὐτό ὅμως πού τούς ἔκανε νά τολμήσουν ἦταν μία μυστική ἕλξη ἀπό τόν Κύριο καί μία ἀγάπη πού φούντωνε μέσα τους γιά τόν διδάσκαλο. Γι' αὐτό χωρίς δεύτερη σκέψη καί μέ μία παρορμητική κίνηση ἀφήνουν τά πάντα. Γνωρίζουν ὅτι δέν θά ἔχουν πισωγυρίσματα διότι πίσω δέν θά τούς περιμένει πλοῦτος καί δόξα. Ἀντίθετα θυσιάζουν ὅ,τι ἔχουν καί δέν ἔχουν, ὅλο τό βιός τους γιά νά ἀκολουθήσουν τόν διδάσκαλο, γνωρίζοντας ὅτι νέες προοπτικές ἀνοίγονται μπροστά τους, ἄγνωστες γιά τήν ὥρα, ἀλλά μιά νέα ζωή, μιά καινούργια ρότα ἀρχίζει γι' αὐτό καί τολμοῦν, *«ἀφέντες ἅπαντα ἠκολούθησαν αὐτῷ»*.

---

* Κήρυγμα τῆς 22.9.2013 • Κυριακή Α΄ Λουκᾶ • Λουκᾶ ε΄, 1-11.

Καί ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστός δέχθηκε αὐτήν τήν κίνηση καί διεῖδε αὐτήν τήν τόλμη ἐπαινώντας την ἀργότερα. Πράγματι, ἐπαινεῖ ὁ Χριστός κάθε ψυχή πού εἶναι ἕτοιμη νά θυσιάσει καί νά θυσιασθεῖ, κάθε ψυχή πού εἶναι ἕτοιμη νά τρέξει κοντά του καί νά μείνει μαζί του. Κάθε ψυχή πού θυσιάζει τά γήϊνα, πρόσκαιρα καί μάταια τῆς ζωῆς αὐτῆς, καί ἐγκλωβίζουν τήν ψυχή σέ πάθη, ἀδυναμίες καί ἁμαρτίες. Αὐτός πού θέλει νά εἶναι τοῦ Χριστοῦ πρέπει νά ἔχει θάρρος καί τόλμη ἀλλά κυρίως θυσιαστικό πνεῦμα πού ὁμοιάζει μέ τήν ζωή τοῦ Χριστοῦ πού ἦταν θυσιαστική τόσο μέχρι νά φτάσει στόν Σταυρό.

Τό νά ἀφήσουμε ὅμως τό βάρος πού μᾶς καθηλώνει καί δέν μᾶς ἀφήνει νά φτάσουμε στόν Κύριό μας δέν εἶναι καί εὔκολο νά τό ἀποτινάξουμε καί νά ἐλευθερωθοῦμε. Ὅλοι ἀγαπητοί μου ἐπιθυμοῦμε νά πλησιάσουμε τόν Κύριό μας ἀλλά συνάμα εἴμαστε καί προσκολλημένοι σέ κάτι. Καί αὐτό γίνεται ἐμπόδιο, γίνεται φραγμός πού δέν μᾶς ἀφήνει νά πλησιάσουμε τόν Ἰησοῦ Χριστό.

Οἱ περισσότεροι ὑπηρετοῦμε καταστάσεις καί πάθη πού δέν συμβιβάζονται μέ τήν ἰδιότητα τοῦ Χριστιανοῦ. Θέλουμε νά ἀνήκουμε στόν Χριστό μά ταυτόχρονα δέν εἴμαστε διατεθειμένοι νά ἀφήσουμε τόν κακό μας ἑαυτό, νά ἀφήσουμε τά πάντα. Κάτι τό ὁποῖο χαρακτηρίζει καί τήν σύγχρονη κοινωνία μας. Μία κοινωνία πού ζεῖ βουτηγμένη στήν ὕλη καί στόν ἐγωϊστικό ἑαυτό της. Χωρίς νά θέλει νά βγεῖ ἀπό αὐτήν τήν κατάσταση καί νά ἀκολουθήσει τόν διδάσκαλο.

Πραγματικά σήμερα ὁ χριστιανισμός ἔχει νοθευτεῖ κι αὐτό ἔχει γίνει ἀπό ἐμᾶς τούς ἴδιους τούς χριστιανούς. Καί τοῦτο γιατί ὁ χριστιανισμός δέν εἶναι κανενός εἴδους φιλοσοφικό σύστημα. Οὔτε ὁ Χριστός ἵδρυσε κάποια φιλοσοφική Σχολή, ἔχοντας ὀπαδούς, ὅπως οἱ φιλόσοφοι. Ὁ Κύριός μας εἶναι ὁ διδάσκαλος καί τήν διδασκαλία του τήν ἄφησε στούς ἀνθρώπους γιά νά τήν ἔχουν ὡς γνώμονα, ὡς κανόνα ζωῆς ρυθμίζωντας ἔτσι τήν ζωή τους καί τήν γενική συμπεριφορά τους πρός τόν Θεό καί τούς συνανθρώπους τους. Αὐτό σημαίνει ὅτι περιμένει τήν ἐφαρμογή καί τήν παραδοχή τοῦ κανόνος. Ὄχι τόν συγκερασμό καί τήν παραλλαγή ὁποιασδήποτε ἀνθρωπίνης δημιουργίας.

Προσπαθοῦμε νά παραλλάξουμε τίς ἀνθρώπινες ἀδυναμίες μας σέ συμβατικές ἀποδοχές κανόνων συμπεριφορᾶς. Χωρίς νά ὑπολογίζουμε ὅτι ἡ Χριστιανική διδασκαλία μᾶς δίνει διέξοδο στά ἀδιέξοδά μας.

Δέν ἔχει κανένας τό δικαίωμα νά ἀπορρίπτει ἀνάλογα μέ τίς δικές του προτιμήσεις μέρος ἤ μέρη ἀπό τήν διδασκαλία τοῦ Χριστοῦ. Μέ ἁπλά λόγια δέν μποροῦμε νά κόβουμε καί νά ράβουμε τήν πίστη στά μέτρα μας. Ἤ ἄλλα νά δεχόμαστε καί ἄλλα νά ἀπορρίπτουμε ὡς νά μήν ὑπάρχουν.

Ἂν ἀδελφοί μου κατά καιρούς ἀμφισβητεῖται ὁ χριστιανισμός αὐτό ὀφείλεται στό ὅτι δέν εἴμαστε ἕτοιμοι καί τολμηροί νά δοθοῦμε ἀποκλειστικά στόν Θεό. Εἴμαστε χλιαροί καί τούς χλιαρούς ὁ Θεός τούς κάνει ἐμετό.

Οἱ ψαράδες τοῦ Εὐαγγελίου τά ἄφησαν ὅλα καί ἀκολούθησαν τόν Χριστό. Ζηλεύει κανείς καί θαυμάζει τήν ἀπόφασή τους. Ἐμεῖς ἄραγε ἔχουμε τήν διάθεση νά ἀπαγκιστρωθοῦμε ἀπό κάθε τί ἄχρηστο καί ἐπικίνδυνο καί νά δοθοῦμε εἰλικρινῶς ὁλόψυχα στόν Χριστό;

Ο ΘΕΟΣ, ΑΠΟΛΥΤΟΣ ΟΙΚΤΙΡΜΩΝ ΚΑΙ ΕΛΕΗΜΩΝ*

«Γίνεσθε οὖν οἰκτίρμονες, καθὼς καὶ ὁ πατὴρ ὑμῶν οἰκτίρμων ἐστί»
(Λουκᾶ στ΄, 36)

Ἀκοῦμε συχνά ἀπό πολλούς νά ἐρωτοῦν ἀπροκάλυπτα, ἔχοντας καί ἡ ἐρώτησή τους μία δόση εἰρωνείας, ἄν τό Εὐαγγέλιο εἶναι σύγχρονο καί κατά πόσο μπορεῖ νά ἀνταποκριθεῖ στίς ἀνάγκες τοῦ σύγχρονου ἀνθρώπου. Τοῦ ἀνθρώπου πού ἔχει κατακτήσει τό διάστημα, πού ἔχει ἐξηγήσει σχεδόν τά πάντα μέ τήν λογική, πού μπορεῖ νά ζήσει μόνος του χωρίς τήν βοήθεια κανενός.

Τήν ἀπάντηση γιά τό ἄν τό Εὐαγγέλιο ἀνταποκρίνεται στήν σύγχρονη πραγματικότητα καί σ' αὐτήν τήν ποιότητα τῶν ἀνθρώπων μᾶς τήν δίνει ἡ σημερινή Εὐαγγελική περικοπή τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Λουκᾶ. Παραθέτοντας στήν ἀρχή τόν χρυσό κανόνα τῆς ζωῆς τοῦ χριστιανοῦ ἀλλά καί τήν σημαντική προτροπή «γίνεσθε οἰκτίρμονες».

Πρέπει κανείς νά ἀκούσει αὐτήν τήν τόσο σημαντική προτροπή γιά κάθε ἄνθρωπο. Μέσα στήν σύγχρονη πραγματικότητα μέσα σέ μία κοινωνία ἀφιλίας πού ζοῦμε. Σέ μία κοινωνία ταραγμένη ὅπου δεσπόζει ἡ ἀδικία, τό μῖσος, ἡ πονηρία, ἡ καχυποψία, τό ψεῦδος. Σέ μία κοινωνία πού τά πάντα καταρρέουν καί ἰσοπεδώνονται, ὅπου ἡ βία καί τό ἔγκλημα τρομοκρατοῦν τούς ἀνθρώπους, ἔρχεται ὁ Κύριός μας Ἰησοῦς Χριστός καί μᾶς προτρέπει νά γίνουμε οἰκτίρμονες. Πράγματι ἡ προτροπή αὐτή ἔχει μία ἰδιάζουσα σημασία γιά τόν σύγχρονο ἄνθρωπο. Μία προτροπή ἡ ὁποία δέν μπορεῖ νά εἰπωθεῖ ἀπό τόν ὁποιοδήποτε ἀλλά μόνο ἀπό τόν Θεάνθρωπο Ἰησοῦ τοῦ ὁποίου τό κύριο μέλημα εἶναι ἡ σωτηρία τῶν ἀνθρώπων.

Ὁ ἄνθρωπος ἀγαπητοί μου εἶναι πλασμένος νά ζεῖ καί νά κινεῖται μέσα στό ἄπειρο πέλαγος τῆς ἀγάπης. Ὁ φυσικός του χῶρος, ἀλλά καί ὁλόκληρη ἡ ὕπαρξή του ζεῖ σέ πλήρη ἁρμονία ὅταν ἐκφράζεται ἀπό μέσα του ἡ ἀγάπη πρός ὅλους καί ὅλα. Κάθε κίνηση, κάθε λογισμός, κάθε τι τό ὁποῖο

* Κήρυγμα τῆς 29.9.2013 • Κυριακή Β΄ Λουκᾶ • Λουκᾶ στ΄, 31-36.

ὁ ἄνθρωπος πράττει πρέπει πρῶτα νά στέφεται ἀπό τό μεγαλεῖο τῆς ἀγάπης μέ τό ὁποῖο ὁ Θεός τόν προίκισε. Ἄν πᾶμε πίσω στόν προχριστιανικό κόσμο θά δοῦμε καί ἐκεῖ ὅτι οἱ ἄνθρωποι βασίσθηκαν σ' αὐτόν τόν θεμελιακό παράγοντα τῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου πού εἶναι ἡ ἀγάπη.

Ἀκόμη ἄν προχωρήσουμε καί κοιτάξουμε γύρω μας βλέποντας αὐτόν ἀκόμα τόν πολιτισμό μας θά διαπιστώσουμε τήν ἐπίδραση τῶν χριστιανικῶν διδαγμάτων, ἀλλά καί τά γνωρίσματα πού φέρει τῆς ἀγάπης καί τῆς ἀλληλεγγύης, ὅπως ὁ Κύριός μας Ἰησοῦς Χριστός τά ἐδίδαξε.

Καί ἐμεῖς τί κάνουμε; Ἐφαρμόζουμε ἄραγε τίποτε; Μιλᾶμε γιά ἀγάπη καί δείχνουμε τό μῖσος μας. Ὑμνοῦμε τήν ἀλληλεγγύη καί εἴμαστε ἀτομιστές. Μᾶς ἀρέσει νά ὡραιοποιοῦμε πράγματα καί καταστάσεις ἐνῶ στό βάθος ὑπάρχει ἴδιον ὄφελος καί ἀντινομία τοῦ συμφέροντος, δεσπόζοντας ὁ ἐγωϊσμός καί ἡ φιλαυτία μας.

Μήπως πρέπει νά παραδεχτοῦμε ὅτι ἀκόμα μετά ἀπό τόσες δοκιμασίες καί ζώντας τώρα στήν σύγχρονη ἐποχή εἴμαστε ὅλοι ξένοι μεταξύ μας ἀκόμη καί μέ τόν ἴδιο τόν ἑαυτό μας.

Αὐτή ἡ πραγματικότητα ἔχει σκληρύνει τήν καρδιά μας καί μᾶς ἔχει κάνει ψυχρούς καί ἀδιάφορους πρός τούς ἄλλους. Μιά σκληρότητα διακατέχει τήν ψυχή τοῦ καθενός μας ἐμποδίζοντάς μας νά δοῦμε τά ἄλγη καί τήν δυστυχία τοῦ διπλανοῦ μας. Ἀδιαφοροῦμε καί προσπερνοῦμε τόν πεσμένο συνάνθρωπό μας, διστάζοντας νά τοῦ δώσουμε ἕνα χέρι βοηθείας. Εἴμαστε ἐγκλωβισμένοι στούς φόβους μας γιά νά μήν χάσουμε κάτι ἀπό τόν κακό, ἐγωτικό, χαρακτήρα μας.

Εἴμαστε ἕτοιμοι νά λιθοβολήσουμε τόν ἄλλο καί νά ἀσκήσουμε μία σκληρή καί ἀνελέητη κριτική. Δέν διστάζουμε νά τόν ὠθήσουμε πρός τόν γκρεμό ὅταν ἐκεῖνος βρίσκεται στό χεῖλος του καί παραπέει μεταξύ φθορᾶς καί ἀφθαρσίας. Ἱκανοποιούμαστε βλέποντας μία ψυχή νά ἐξευτελίζεται καί νά βάλλεται ἀπό παντοῦ ξεχνώντας τό ἀποστολικό ὅτι *«ἡ ἀγάπη πάντα στέγει»* (Πρός Κορινθίους Α΄ ιε΄, 7).

Εἶναι πράγματι ἀποκαρδιωτικό καί λυπηρό νά συμβαίνουν ὅλα αὐτά στήν ἐποχή μας. Καί ἀκόμη ἀπό ἀνθρώπους πού θητεύουν σέ πνευματικά ἀναγεννητικά κινήματα. Εἶναι πλέον φανερό ὅτι ἔχουμε φτάσει σέ σημεῖο νά παρερμηνεύουμε τό ἀληθινό νόημα τῆς Χριστιανικῆς ἀγάπης. Ἔχουμε φτάσει ἀντί νά εἴμαστε οἰκτίρμονες ἀπέναντι ὅλων καί ἰδιαίτερα ἀπέναντι τῶν ἁμαρτωλῶν καί ἐνόχων, ἐμεῖς νά εἴμαστε ὀργίλοι, νά καταδικάζουμε ὅλους αὐτούς ἔχοντας τήν ψευδαίσθηση ὅτι εἴμαστε Ἅγιοι καί Σωτῆρες.

Ἀδελφοί, ἐάν δέν γίνουμε οἰκτίρμονες, καί ἐάν δέν τοποθετήσουμε τήν ἀπροσωπόληπτη καί ἀληθινή ἀγάπη στήν ζωή μας, ἡ κρίση στίς σχέσεις μας καί στόν κόσμο θά διαιωνίζεται. Μή γένοιτο.

Η ΘΥΡΑ ΤΗΣ ΑΛΗΘΙΝΗΣ ΖΩΗΣ*

«Ἐξεκομίζετο τεθνηκὼς υἱὸς μονογενὴς τῇ μητρὶ αὐτοῦ»
(Λουκᾶ ζ΄, 12)

Ἡ σημερινή εὐαγγελική περικοπή μᾶς φέρνει μπροστά σέ μία σκληρή πραγματικότητα. Σ' ἕνα γεγονός πού ὅλοι σχεδόν θέλουμε νά ἀποφύγουμε, ἀλλά εἶναι τό μόνο σίγουρο ὅτι θά συμβεῖ, τόν θάνατο. Παρόλο τήν διδασκαλία τοῦ Κυρίου μας περί θανάτου καί τῆς Ἐκκλησίας, ὁ θάνατος εἶναι ἕνα γεγονός πού προκαλεῖ θλίψη, πόνο, φόβο. Βεβαίως καί ὁ Κύριος μας ἐδάκρυσε μπροστά στόν θάνατο τοῦ φίλου του Λαζάρου γι' αὐτό καί δέν ἀπαγορεύεται νά θρηνοῦμε γιά τούς τεθνεῶτες ἀλλά ὅπως λέγει ὁ ἀπόστολος Παῦλος ὄχι ὅπως οἱ λοιποί οἱ μή ἔχοντες ἐλπίδα.

Ἄς δοῦμε λοιπόν σήμερα τί μᾶς λέει ἡ χριστιανική πίστη γιά τόν θάνατο.

Εἶναι ἀληθές ὅτι κάθε λόγος, κάθε ἀναφορά γύρω ἀπό τό μυστήριο τοῦ θανάτου, καί τούς νεκρούς θεωρεῖται ἀπό πολλούς ἀνθρώπους μία μακάβρια συζήτηση. Οἱ προλήψεις πού ὑπάρχουν γύρω ἀπό τόν θάνατο καί γιά κάθε τι πού ἔχει σχέση μ' αὐτόν δίνουν καί παίρνουν. Οἱ ἄνθρωποι, οἱ ὁποῖοι μάλιστα οἱ περισσότεροι ἔχουν ἕνα ὑψηλό μορφωτικό ἐπίπεδο, ἀκολουθοῦν μία περίεργη τακτική καί προσπαθοῦν μέ κάθε τρόπο καί μέσο νά ξεχάσουν καί νά ἀγνοήσουν τόν θάνατο. Θέλουν εἰ δυνατόν νά πιστέψουν ὅτι δέν ὑπάρχει θάνατος. Τρομάζουν στήν ἰδέα ὅτι κάποτε θά ἔλθει ἡ ὥρα τοῦ θανάτου καί ὅτι ἡ ὕπαρξή τους τούς ὁδηγεῖ χωρίς παρεκκλίσεις στόν θάνατο. Γι' αὐτό ἀποφεύγουν κάθε συζήτηση καί κάθε ἀναφορά σ' αὐτόν πιστεύοντας ὅτι μπορεῖ καί νά ξεφύγουν ἤ νά παρατείνουν τήν ὥρα αὐτή. Αὐτή ὅμως ἀκριβῶς ἡ ἀποστροφή καί ὁ φόβος τους ὁδηγεῖ στήν ἄγνοια, ἔτσι ὥστε νά μήν γνωρίζουν τά τοῦ θανάτου καί τί ἀκριβῶς εἶναι ὁ θάνατος γιά τόν χριστιανό. Ἕνα πέπλο μυστηρίου καί ἕνα βαθύ σκότος καλύπτει τό μόνο σίγουρο γεγονός τοῦ ἀνθρώπου τό ὁποῖο καί θά γευθεῖ.

Μελετώντας κανείς τόν λόγο τοῦ Θεοῦ θά διαπιστώσει ὅτι ἡ πίστη μας ἔχει μιά πολλή διαφορετική καί ἀντίθετη θέση γιά τόν θάνατο ἀπό ὅτι οἱ

* Κήρυγμα τῆς 6.10.2013 • Κυριακή Γ΄ Λουκᾶ • Λουκᾶ ζ΄, 11-16.

ἄνθρωποι. Καί πρῶτα ἀπό ὅλα τονίζει ὅτι ὁ ἄνθρωπος δέν εἶναι πλασμένος γιά τήν γῆ. Διακηρύττει ὅτι ἡ παρουσία μας στόν κόσμο αὐτόν εἶναι προσωρινή καί κυριαρχεῖ τό συναίσθημα τῆς φυγῆς. Ὁ Χριστιανός νοιώθει ξένος καί πάροικος στόν κόσμο αὐτόν καί γι᾽ αὐτόν κατατρώγει τό αἴσθημα τοῦ ἐπαναπατρισμοῦ, ἀφοῦ γι᾽ αὐτόν πατρίδα ἔχει τόν οὐρανό καί ὄχι τήν γῆν. *«Οὐ γὰρ ἔχομεν ὧδε μένουσαν πόλιν ἀλλὰ τὴν μέλλουσαν ἐπιζητοῦμεν»* (Πρός Ἑβραίους ιγ΄, 14).

Ἔτσι ὁ Χριστιανός γνωρίζοντας ὅτι ὁ φυσικός του καί μόνιμος αἰώνιος χώρος εἶναι ὁ οὐρανός βλέπει τήν ζωή του ὡς προσωρινή καί τόν θάνατο ὡς τέλος. Τέλος πού γίνεται ὅμως καί ἀρχή γιά τήν αἰώνια ζωή τήν ἀτελεύτητη ὅπου ἐκεῖ οἱ χοροί τῶν ἁγίων εἰσίν. Εἶναι ἐκείνη ἡ μεγάλη πόρτα πού ἀνοίγει γιά νά εἰσέλθει κανείς στήν πραγματική ζωή πού ὅπως λέγει ὁ Κύριός μας «μεταβέβηκεν ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τήν ζωήν».

Ἀκόμη πολύ παραστατικά μᾶς τό ἀναφέρει αὐτό καί ὁ σοφός τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης ὅταν ὁμιλεῖ γιά τούς μάρτυρες λέγοντας ὅτι: *«ἐλογίσθη κάκωσις ἡ ἔξοδος αὐτῶν…οἱ δὲ εἰσὶν ἐν εἰρήνῃ»* (Σοφία Σολομῶντος γ΄, 2).

Βάσει λοιπόν αὐτῶν βλέποντας κανείς τόν θάνατο φεύγει αὐτή ἡ τραγική ἰδέα πού ἔχει γι᾽ αὐτόν καί ἀρχίζει νά βλέπει τήν ἀπειλή τοῦ θανάτου ὡς ἕνα φυσιολογικό φαινόμενο. Ἕνα φαινόμενο διασπάσεως τοῦ ἁρμονικοῦ δεσμοῦ μεταξύ ψυχῆς καί σώματος. Ὁ θάνατος ἐλευθερώνει τήν ψυχή ἀπό κάθε τι ὑλικό πού τήν δεσμεύει καί ἀφήνεται ἐλεύθερη στόν κόσμο τῆς αἰωνιότητος πού εἶναι καί τό φυσικό περιβάλλον. Ἡ ψυχή βρίσκεται ἐλεύθερη πιά, ἀπελευθερωμένη ἀπό τό ὑλικό σαρκίο, εὑρισκομένη σέ μία ἄλλη ζωή, σέ ἕνα ἀπεριόριστο χῶρο. Ἀπελευθερώνεται ἀπό τήν πεζότητα, τήν καθημερινότητα καί τήν ρηχότητα τῆς παρούσης ζωῆς. Αὐτά ὅμως ἐξαρτῶνται ὅλα ὄχι ἀπό τό ἄν καί πόσο πιστεύει κανείς ἀλλά ἀπό τόν τρόπο τῆς ζωῆς μας. Γνωρίζουμε καλά ὅτι ὁ θάνατος εἰσῆλθε στήν ζωή τοῦ ἀνθρώπου ὡς ἀποτέλεσμα τῆς ἁμαρτίας, διότι ὁ Θεός τόν ἔπλασε ἀθάνατο. Πολλοί ὅμως δυστυχῶς ξεχνοῦν νά βγάλουν ἀπό τήν ζωή τους τήν ἁμαρτία ἡ ὁποία εἶναι ἡ αἰτία τοῦ θανάτου. Γι᾽ αὐτό καί ὁ θάνατος τούς ἀπειλεῖ καί τούς φοβίζει. Θά τούς ὁδηγήσει σέ κάτι ξένο, σέ μία χώρα σκοτεινή καί ἄγνωστη. Σέ ἕνα χῶρο ὅπου δέν ὑπάρχει καμμία ἐλπίδα καί καμμία προσδοκία. Εἶναι αὐτό πού εἶπα στήν ἀρχή τοῦ ἀποστόλου Παύλου «οἱ μή ἔχοντες ἐλπίδα». Γιά τόν πιστό χριστιανό ὁ θάνατος εἶναι ἕνας ὕπνος. Ὅπου ἐκεῖ ἐναποθέτουμε γιά ὁρισμένο χρόνο τό σαρκίο μας, Γι᾽ αὐτό καί τά νεκροταφεῖα μας τά ὀνομάζουμε *«Κοιμητήρια»*. Θά ἔλθει ὥρα πού θά περάσει ὁ ὕπνος καί θά προβάλλει μία ἀνέσπερη ζωή, μία ζωή ὅλο φῶς καί χαρά. Καί ἡ ζωή αὐτή πρέπει νά περάσει ἀπό τό δοκιμαστήριο τοῦ θανάτου. Ὁ θάνατος ὁλοκληρώνει τόν κύκλο τῆς ἐπίγειας ζωῆς. Γίνεται προπομπός καί πύλη ζωῆς. Ὅσο παράξενο καί ἄν εἶναι αὐτό ἐν τούτοις γιά τόν χριστιανό εἶναι ἀληθινό καί σωστό.

Ο ΣΠΟΡΟΣ ΤΟΥ ΘΕΙΟΥ ΛΟΓΟΥ*

«Ὁ σπόρος ἐστὶν ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ·»
(Λουκᾶ η΄, 11)

Ένας καί μοναδικός εἶναι ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος σπέρνει τόν θεῖο λόγο. Μόνο ὁ Θεός εἶναι ὁ σπορέας τῶν θείων διδαγμάτων καί τῆς τέλειας διδασκαλίας ἡ ὁποία ἔγινε στόν κόσμο, ὅπως μᾶς πληροφορεῖ ὁ Εὐαγγελιστής Ἰωάννης διά τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ἔτσι λοιπόν στήν σημερινή εὐαγγελική περικοπή ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός χρησιμοποιεῖ μία παραβολή. Καί μέσῳ αὐτῆς τῆς παραβολῆς θέλει νά διδάξει τούς ἀνθρώπους γιά τό πῶς μποροῦν νά δεχθοῦν τήν διδασκαλία του καί κατά πόσο δεκτικοί εἶναι στήν ὑψηλή αὐτή διδασκαλία. Χωρίζει ἔτσι τούς ἀνθρώπους σέ τέσσερεις κατηγορίες ἀνάλογα μέ τό πῶς δέχονται ἄλλα καί τί στάση ἔχουν ἀπέναντι στόν λόγο τοῦ Θεοῦ. Αὐτές οἱ κατηγορίες εἶναι: οἱ τελείως ἄπιστοι, οἱ ὀλιγόπιστοι, οἱ κλυδωνιζόμενοι καί οἱ καρποφοροῦντες. Λόγῳ τοῦ περιορισμένου χώρου θά σταθοῦμε σ' αὐτούς πού εἶναι κλυδωνιζόμενοι. Στήν σύγχρονη ἐποχή πού ζοῦμε πλεονάζουν αὐτοί πού ἀνήκουν σ' αὐτήν τήν κατηγορία. Εἶναι ἄνθρωποι πού ἀκούουν τόν λόγον τοῦ Θεοῦ, πιστεύουν στήν θεϊκή δύναμή Του, ἐκκλησιάζονται κάπου-κάπου. Δέν παρουσιάζουν αὐτή τήν ἀνεδέστατη ἀθεΐα μερικῶν οἱ ὁποῖοι δέν θέλουν νά ἀκούσουν γιά τόν Θεό, τήν Ἐκκλησία καί προπαντός γιά τούς ἱερεῖς. Ἡ κατηγορία τῶν ἀνθρώπων πού ἐξετάζουμε θίγονται ὅταν ἡ πίστη τους προσβάλλεται. Ἔτσι δίνουν ἐν πρώτοις τήν ἐντύπωση ἑνός θρησκευτικοῦ ἀνθρώπου. Αὐτοί ὅμως οἱ ἄνθρωποι δέν καρποφοροῦν. Περιορίζονται σέ μία θρησκευτικότητα χωρίς ρίζες, χωρίς βάθος. Εἶναι πολύ ἐπιφανειακοί καί δέν προχωροῦν γιά νά ἑδραιωθεῖ ἡ πίστη τους καί νά καρποφορήσει.

Ὁ Κύριός μας Ἰησοῦς Χριστός μιλώντας γι' αὐτούς τούς ἀνθρώπους εἶπε πώς μοιάζουν μέ ἐκεῖνα τά λουλούδια πού ξεπροβάλλουν στήν γῆ ἀλλά τά καταπνίγουν τά σκληρά ἀγκάθια καί αὐτά μαραίνονται καί χάνονται. Καί μᾶς ἐξηγεῖ ὅτι αὐτοί οἱ ἄνθρωποι κινδυνεύουν ἀπό τά ἀγκάθια τῆς καθημε-

* Κήρυγμα τῆς 13.10.2013 • Κυριακή Δ΄ Λουκᾶ (Ζ΄ Οἰκ. Συνόδου), Λουκᾶ η΄, 5-15.

ρινότητας, τοῦ πλούτου καί τῶν ἡδονῶν. Γιατί αὐτοί, οἱ πειρασμοί κλυδωνίζουν τήν πίστη τῶν ἀνθρώπων, καί τούς ὁδηγοῦν σέ πνευματική ἀδυναμία ἔστω κι ἄν ξεκίνησαν γεμᾶτοι ἐνθουσιασμό καί ἀγαθές προθέσεις.

Πράγματι δέν εἶναι λίγοι ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι εἶναι καλοπροαίρετοι μέν ἀλλά τούς πνίγουν οἱ μέριμνες τῆς σύγχρονης ζωῆς δέ. Ὁ καθημερινός ἀγώνας τῶν ἀνθρώπων γιά τήν ζωή τους τούς ἀπομονώνει καί τούς ἀπομακρύνει ἀπό τήν πηγή τῆς ζωῆς πού εἶναι ὁ Θεός.

Ἡ σύγχρονη καταναλωτική κοινωνία στέρησε τόν ἄνθρωπο ἀπό προσωπικές ἐμπειρίες, πού μέ τήν δική του σφραγίδα ἔδιναν κάποιο σκοπό καί περιεχόμενο στήν ζωή του. Ὁ ἄνθρωπος ἀγχωμένος καί παλεύοντας νά ἀνταποκριθεῖ στίς ἀνάγκες τῆς σημερινῆς ὑπερκαταναλωτικῆς κοινωνίας ἔχασε τήν ἐπαφή του μέ τόν ἑαυτό του ἀλλά καί μέ τόν Θεό. Ἔγινε ἕνα ἁπλό μηχάνημα πού προσπαθεῖ νά φτάσει τόν πλοῦτο, τήν διάκριση, τήν καλοπέραση, τήν τρυφή. Ὅλο αὐτό τό κυνηγητό ἀφαίρεσε ἀπό τόν ἄνθρωπο τίς ψυχικές του ἀντοχές. Μέ ἀποτέλεσμα νά γίνεται ὑπηρέτης στήν μηχανή πού ὁ ἴδιος ἔφτιαξε. Ἀγωνιᾶ καί τρέχει γιά νά ἀποκτήσει ὅσον τό δυνατόν περισσότερα γιά νά ἐξασφαλίσει μία ἄνετη ζωή. Μία ζωή πού ὁ ἴδιος ξέχασε καί στήν οὐσία δέν ἔζησε γιατί ἔγινε δοῦλος τῆς ὕλης.

Ἡ ρουτίνα καί τό ἄγχος κατατρώγει τόν ἄνθρωπο καί μάλιστα σήμερα πού οἱ ἄνθρωποι ζοῦν κάτω ἀπό τήν ἀπειλή καί τό πυκνό νέφος τῆς κρίσης. Προσπαθοῦν νά βροῦν διέξοδα ἐξοικονομώντας χρήματα καί ὄχι νά ἀποτινάξουν ἀπό πάνω τους τό βαρύ πέπλο τῆς ἠθικῆς κρίσης. Μιᾶς κρίσης πού κατατρώγει καί διαλύει τίς ψυχικές ἀντοχές καί τήν ζωή τοῦ σύγχρονου «κυρίαρχου» καί «παντογνώστη» ἀνθρώπου.

Ὁ ἄνθρωπος ἀπό μόνος του ἔκοψε τόν σύνδεσμο μέ τίς πνευματικές ἀνησυχίες. Μόνος του κατεδίκασε τόν ἑαυτό του στρεφόμενος στήν φυλακή τῆς ἀπόκτησης μόνο ὑλικῶν πραγμάτων ἀγνοώντας τήν ἐν Χριστῷ ἐλευθερία πού ἀποκτᾶται μέ τήν τήρηση τῶν ἐντολῶν τοῦ Θεοῦ.

Γιατί ὅποιος χάνει τήν πίστη του ἀπομακρύνεται αὐτόματα ἀπό τόν ἐλευθερωτή τῶν ψυχῶν, τόν Κύριο ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστό. Ὁ ἄνθρωπος σήμερα δέν βρίσκει καιρό γιά ψυχική ἀνάπαυση. Τόν ἔχουν ἀπορροφήσει οἱ ἀνάγκες τῆς ζωῆς, ἡ ἀπληστία του καί οἱ ἀπολαύσεις του. Παρά τό γεγονός ὅτι νοιώθει τήν ἀπουσία τῆς πίστεως, δέν ἔχει τήν δύναμη νά ξεπεράσει τόν ἑαυτό του.

Ἄς ἀλλάξουμε κατηγορία καί ἄς γίνουμε καρποφόροι, πῶς; Νά ἐπιβληθοῦμε στόν ἑαυτό μας. Νά πλησιάσουμε τόν Θεό καί αὐτό θά μᾶς δώσει μία μεγάλη εὐλογία. Νά γίνουμε περισσότερο ἄνθρωποι.

ΟΙ ΔΩΡΕΕΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ*

«Ὁ δὲ καρπὸς τοῦ Πνεύματός ἐστιν ἀγάπη, χαρά, εἰρήνη, μακροθυμία, χρηστότης, ἀγαθωσύνη, πίστις, πραότης, ἐγκράτεια»
(Πρός Γαλάτας ε΄, 22)

Πλουσιοπάροχος ὁ Πανάγαθος Κύριος. Πολυάριθμες καί ἀνεκτίμητες οἱ δωρεές του. Μέ τάλαντα τίς παρομοιάζει. Διότι τό τάλαντο ἦταν, τήν ἐποχή ἐκείνη, χρηματικό κεφάλαιο σπουδαιότατο, ἡ μεγαλύτερη σέ χρυσό ἀξία, πού χρησιμοποιοῦσαν τότε οἱ ἄνθρωποι. Δοῦλοι εἴμαστε ἐμεῖς ἀπέναντι τοῦ Χριστοῦ, ὄχι μόνο γιατί αὐτός μᾶς ἔδωσε τήν ζωή καί τήν ὕπαρξη, ἀλλά προπαντός διότι μᾶς ἐξαγόρασε μέ τό τίμιο αἷμά Του καί μᾶς χάρισε τήν ἀληθινή ἐλευθερία. Καί μολονότι δοῦλοι, λαμβάνουμε ἀπό αὐτόν τάλαντα, νά τά διαχειριστοῦμε καί νά τά πολλαπλασιάσουμε, ὄχι γιά νά ἀποδώσουμε σέ αὐτόν τά κέρδη, ὅπως ἔκαναν οἱ δοῦλοι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, οἱ ὁποῖοι ἐργαζόντουσαν γιά λογαριασμό τῶν κυρίων τους, ἀλλά γιά νά πλουτίσουμε ἐμεῖς μέ αὐτά. *«Ἔδωκεν... ἑκάστῳ κατὰ τὴν ἰδίαν δύναμη».*

Σέ ὅλους, πλούσιες χάρισε τίς δωρεές του, ἀνάλογα μέ τήν ἱκανότητα, πού εἶχε ὁ καθένας. Τά τάλαντα ἀποτελοῦν, βέβαια, δωρεάν, ἀλλά συνεπάγονται καί εὐθύνη. Δέν ἔπρεπε, λοιπόν, ἕνας, πού εἶχε λίγες δυνατότητες, νά ἐπιβαρυνθεῖ μέ πολλά τάλαντα καί νά σηκώσει εὐθύνες μεγαλύτερες, ἀπό ὅσες μποροῦσε νά βαστάξει. Καί στήν ἄνιση αὐτή διανομή καταφαίνεται πάλι ἡ ἀγαθότητα τοῦ Κυρίου. Πάντως κανέναν δέν ἄφησε χωρίς τά τάλαντα.

Ἄπειροι οἱ θησαυροί τοῦ Θεοῦ, ὥστε νά μπορεῖ πολλά καί διάφορα, μεγάλης πάντοτε ἀξίας, χαρίσματα νά προσφέρει στούς ἀνθρώπους, χαρίσματα ὑλικά καί πνευματικά, σωματικά καί διανοητικά. Ἡ Ὑγεία τοῦ σώματος, ἡ δύναμη καί οἱ διάφορες δεξιότητές του, ἡ ἀντοχή στούς κόπους καί ἡ ἀκαταπόνητη ἐργατικότητα, ἡ ἱκανότητα προσαρμογῆς σέ κλιματολογικές καί καιρικές μεταβολές, εἶναι τάλαντο τοῦ Θεοῦ. Οἱ πολύτιμες αἰσθήσεις, ὅπως εἶναι ἡ ὅραση, ἡ ἀκοή, ἡ ὄσφρηση, ἡ γεύση, ἡ ἁφή, καί

* Κήρυγμα τῆς 20.10.2019 • Κυριακή ΣΤ΄ Λουκᾶ • Ἀποστολικό ἀνάγνωσμα, Πρός Γαλάτας ε΄, 22.

γενικότερα ἡ ἁρμονική σύνθεση τοῦ σώματος ἀπό σπουδαιότατα καί ἁρμονικός συνεργαζόμενα μεταξύ τους μέλη, εἶναι δῶρα τοῦ Θεοῦ. Σκεφτεῖτε ἄν ἤμασταν χωλοί ἤ τυφλοί, παράλυτοι ἤ ἀνάπηροι, πόσο δύσκολη θά γινόταν ἡ ζωή μας!

Ἡ διανοητική ἱκανότητα, ἡ ἑτοιμότητα τοῦ πνεύματος, ἡ φωτεινότητα τοῦ νοῦ, ἡ κρίση, ἡ σύνεση, ἤ φαντασία, ἡ καλαισθησία, ἡ μνήμη, ἡ καταπληκτική κριτική δύναμη νά παρατηροῦμε, νά ἐρευνοῦμε, νά πειραματιζόμαστε, νά συνδυάζουμε τίς ἐπιμέρους γνώσεις, νά συνάγουμε συμπεράσματα καί νά δημιουργοῦμε ἔτσι ἐπιστήμη καί πολιτισμό γιά τήν ἐξυπηρέτησή μας, ἡ εὐφυΐα μέ μία λέξη, εἶναι τάλαντο Θεόσδοτο.

Τά ἡγετικά προσόντα, ὥστε νά μποροῦν, οἱ προικισμένοι μέ αὐτά, σέ καιρούς εἰρήνης καί πολέμου, εὐημερίας καί δυστυχίας νά κυβερνοῦν τούς λαούς, νά τούς καθοδηγοῦν πρός τό ἀληθινό συμφέρον, νά τούς προφυλάσσουν ἀπό ἐκτροπές καί κινδύνους, νά τούς ὑπερασπίζονται ἀπό ἐσωτερικούς καί ἐξωτερικούς ἐχθρούς, εἶναι καί αὐτό τάλαντο. Ὁ πλοῦτος, ἡ κοινωνική θέση, ἡ μόρφωση, τό ἀξίωμα, ἱκανότητα πρός διδασκαλία καί ἡ διαπαιδαγώγηση μέ τόν γραπτό καί προφορικό λόγο, εἶναι δῶρο Θεοῦ.

Προσθέστε σέ αὐτά τήν φωνή τῆς συνειδήσεως, τήν γνώση τοῦ Θείου θελήματος, τήν χάρη τῶν μυστηρίων, τίς ἀναρίθμητες πνευματικές δωρεές, στολίσματα πολύτιμα τῆς ψυχῆς, τά ὁποῖα ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ὀνομάζει καρπούς τοῦ Ἁγίου πνεύματος (Πρός Γαλάτας ε΄, 22) γιά νά ἐννοήσουμε κάπως τήν ἀναρίθμητη ποικιλία καί ἀνεκτίμητη ἀξία τῶν ταλάντων, πού δίνει ὁ Θεός. Δέν ὑπάρχει, λοιπόν, κανείς, πού νά μήν ἔχει λάβει χαρίσματα ἀπό τόν Θεό. Αὐτό διακηρύσσει καί ὁ Ἀπόστολος Παῦλος γράφων: *«ἕκαστος ἴδιον χάρισμα ἔχει ἐκ Θεοῦ, ὃς μὲν οὕτως, ὃς δὲ οὕτως»* (Πρός Κορινθίους Α΄ ζ΄, 7).

Δέν χάρισε τά ἴδια σέ ὅλους. Καί τοῦτο, γιατί θά ἦταν ἀδύνατο νά ὑπάρξει, νά ζήσει καί νά προοδεύσει κοινωνία, ἄν ὅλοι εἶχαν τά ἴδια ταλέντα καί στόν αὐτό βαθμό· ἄν ὅλοι ἦταν π.χ. ἐπιστήμονες, ἄν ὅλοι ἦταν γεωργοί, ἤ ἔμποροι, ἤ ναυτιλλόμενοι, ἤ ζωγράφοι, ἤ διδάσκαλοι. Ὅπως τό ἀνθρώπινο σῶμα ἔχει τήν ἁρμονία καί τήν ἑνότητά του στήν ποικιλία τῶν μελῶν του, τῶν αἰσθήσεων καί τῶν ἐπιμέρους ἐσωτερικῶν καί ἐξωτερικῶν ὀργάνων, χάρις εἰς τά ὁποῖα ζεῖ καί ἀναπτύσσεται ὡς ἑνιαῖο ὅλον, ἔτσι καί ἡ κοινωνία (Πρός Κορινθίους Α΄ ιβ΄, 10, 14-26). Γιά νά ζήσει ἡ κοινωνία καί νά προοδεύσει ἔχει ἀπόλυτη ἀνάγκη ἀπό ἀνθρώπους μέ διάφορα καί σέ διάφορο βαθμό πλεονεκτήματα. Ἔτσι κατορθώνεται ἡ ἀμοιβαία βοήθεια καί ἡ ἀλληλοσυμπλήρωση.

Πάντως ὁ κάθε ἄνθρωπος ἔχει πάρει ἀπό τόν Θεό ὁρισμένα τάλαντα, ὁρισμένες δωρεές καί ἱκανότητες γιά τήν δική του ὠφέλεια καί τήν ὠφέλεια τῶν ἄλλων. Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος γράφει ὅτι τό πνεῦμα τό ἅγιο εἶναι

ἐκεῖνο, πού διαμοιράζει αὐτά τά χαρίσματα. Στόν ἕνα, λέγει, *«δίδεται λόγος Σοφίας»*, στόν ἄλλον *«λόγος γνώσεως»*, εἰς ἕτερον *«πίστη»*, σέ ἄλλους *«χαρίσματα ἰαμάτων»*, *«ἐνεργήματα δυνάμεων»*, *«προφητεία»*, *«γένει γλωσσῶν»*, *«ἑρμηνεία γλωσσῶν»* κ.λπ. Καί προσθέτει: *«πάντα δὲ ταῦτα ἐνεργεῖ τὸ ἓν καὶ τὸ αὐτό πνεῦμα, διαιροῦν ἰδίᾳ ἑκάστῳ καθὼς βούλεται»* (Πρός Κορινθίους Α΄ ιβ΄, 7-11).

Ἐάν ὁ καθένας ἐξετάσει μέ προσοχή τόν ἑαυτό του, τίς ἱκανότητές του, τήν θέση του, τίς γνώσεις καί τήν πεῖρα του, ἐάν ἐρευνήσει τήν σωματική καί πνευματική ὑπόστασή του, τήν ἱστορία καί ἐξέλιξη τῆς ζωῆς του, εὔκολα θά ἀνακαλύψει καί θά πεισθεῖ, ὅτι ἔχει πάρει ἀπό τόν Πανάγαθο Κύριο τάλαντα, πολλά τάλαντα πολύτιμα καί χρησιμότατα.

Καί θά σκεφθεῖ τότε, ὅτι ἔχει ἱερά ὑποχρέωση ἀπέναντι τοῦ Θεοῦ, ἀπέναντι τοῦ ἑαυτοῦ του, ἀπέναντι καί τῶν ἄλλων ἀνθρώπων νά κάνει καλή χρήση αὐτῶν τῶν δωρεῶν· νά γίνει ὁ πιστός οἰκονόμος, ὁ τίμιος διαχειριστής, ὁ ἀγαθός καί συνετός συμπαραστάτης τῶν ἀδελφῶν του. Ἔλαβε ἀπό τόν Θεό; Ὀφείλει νά δώσει στά τέκνα τοῦ Θεοῦ. Καί, ἐδῶ εἶναι τό παράδοξο, δίνοντας δέν πτωχεύει, ἀλλά πλουτίζει. Μιά βοήθεια στόν πτωχό, μιά συμβουλή στόν νέο, παρηγοριά καί συμπαράσταση στόν ἀσθενοῦντα, λόγια Χριστοῦ στόν σκοτισμένο ἀπό τήν ἁμαρτία εἶναι ὁ πολλαπλασιασμός τῶν ταλάντων.

Μεγάλες οἱ δωρεές τοῦ Θεοῦ, μεγάλες οἱ εὐθύνες μας, ἀνυπολόγιστος ἡ ὠφέλεια, πού θά ἀποκομίσουμε ἀπό τήν καλή αὐτῶν διαχείριση. Θά ἀξιωθεῖ ὁ καθένας νά ἀκούσει τόν τιμητικώτατο ἔπαινο ἀπό τόν Θεό καί τήν τρισχαρμόσυνη πρόσκληση: *«εὖ, δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ, ἐπὶ ὀλίγα ἦς πιστός, ἐπὶ πολλῶν σε καταστήσω»* (Ματθαίου κε΄, 21).

Ο ΔΙΑΒΟΛΟΣ ΣΤΗΝ ΖΩΗ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ*

«Ἐπηρώτησε δὲ αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς λέγων· τί σοί ἐστιν ὄνομα; ὁ δὲ εἶπε· λεγεών· ὅτι δαιμόνια πολλὰ εἰσῆλθεν εἰς αὐτὸν»
(Λουκᾶ η΄, 30-31)

Ἀκοῦμε ἀπό πολλούς καί εἶναι ἀληθές νά λένε ὅτι ἡ μεγαλύτερη παγίδα τοῦ διαβόλου εἶναι τό νά μήν πιστεύουν οἱ ἄνθρωποι στήν ὕπαρξή του. Καί πράγματι πολλοί εἶναι ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι ἐρωτοῦν καί συγχρόνως ἀμφισβητοῦν γιά τό ἄν ὑπάρχει ὁ διάβολος ἤ ὄχι. Αὐτό τό ἐρώτημα δημιουργεῖται ἀπό τήν σημερινή εὐαγγελική περικοπή καί ζητᾶ ἀπάντηση, διότι πολλοί σπεύδουν νά ἀπαντήσουν ἀνεύθυνα βάζοντας ἔτσι τούς ἀνθρώπους σέ μία μπερδεμένη κατάσταση καί σέ ἄγνοια.

Ὅπως ἀνέφερα καί στήν ἀρχή ὑπάρχουν πράγματι πολλοί ἄνθρωποι πού δέν πιστεύουν πώς ὁ διάβολος εἶναι ἕνα ὑπαρκτό πρόσωπο. Μερικοί ἀπό αὐτούς πιστεύουν ὅτι ὁ διάβολος εἶναι μία ἀφηρημένη ἔννοια πού ἐκπροσωπεῖ τό κακό, ἐνῶ ἄλλοι πιστεύουν σέ μία ἀλληγορική σημασία τῆς λέξεως διάβολος. Ὅμως βλέπουμε ὅτι ὅλοι αὐτοί καί οἱ μέν καί οἱ δέ δέν πιστεύουν πραγματικά στήν ὕπαρξη τοῦ διαβόλου. Βέβαια ἡ θέση αὐτή τῶν ἀνθρώπων ἔχει πρακτικές προεκτάσεις. Διότι κάτι πού δέν ὑπάρχει καί δέν ἰσχύει δέν εἶναι ἐπικίνδυνο. Ἔτσι πέφτουν στήν παγίδα ὅτι εἶναι γελοῖο νά πολεμᾶ κανείς μέ κάτι πού δέν ὑπάρχει καί μέ κάτι ἀπό τό ὁποῖο πρέπει νά προφυλάξει τόν ἑαυτό του. Τό νά δοῦμε σωστά ὅμως αὐτή τήν περίπτωση πρέπει νά δεῖ κανείς στό παρελθόν γιά νά βοηθηθεῖ. Ἡ ἐμφάνιση τῆς θέσεως, ὅτι ὁ διάβολος δέν ὑπάρχει καί ὅτι αὐτά εἶναι ἀποκυήματα νοσηρῆς φαντασίας, εἶναι ἀπό πολύ παλιά. Ἤδη ἀπό τούς πρῶτους χριστιανικούς αἰῶνες ὑπάρχουν τάσεις γιά τήν ἀνυπαρξία τοῦ διαβόλου. Ἀρνοῦνταν τήν ὕπαρξη πονηρῶν πνευμάτων καί καθώς τήν ἐπικινδυνότητα πού ἔχουν γιά τόν ἄνθρωπο. Γι' αὐτό καί ὅλη αὐτή ἡ κατάσταση ἀνάγκασε τούς μεγάλους Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας μας νά γράψουν συγγράμματα γιά τήν ὕπαρξη τοῦ διαβόλου, ξεκινώντας ἀπό τήν Ἁγία Γραφή καθώς καί τό ὅτι ὁ διάβολος ζεῖ καί δρᾶ ἀνάμεσά μας ἐπικινδύνως.

---

* Κήρυγμα τῆς 20.10.2013 • Κυριακή ΣΤ΄ Λουκᾶ • Λουκᾶ η΄, 27-39.

Ἡ Ἁγία Γραφή ἀδελφοί μου γιά τό θέμα αὐτό εἶναι σαφής καί κατηγορηματική. Μπορεῖ κανείς μέσα ἀπό τά κείμενα νά καταλάβει ὅτι ὁ διάβολος εἶναι ὁ ἐκπεσών ἄγγελος δηλαδή πνεῦμα πονηρό, γεμᾶτος μῖσος καί κακία γιά τόν ἄνθρωπο. Καί αὐτό φαίνεται ἀπό μερικές φράσεις πού χαρακτηρίζουν τόν διάβολο ὡς «ἀνθρωποκτόνο», «λέοντα ὠρυόμενο», «πνεῦμα ἀκάθαρτο» κ. ἄ. Οἱ ἐκφράσεις αὐτές δεικνύουν ἀκριβῶς τί εἶναι ὁ διάβολος γιά τόν ἄνθρωπο, ἀποκαλύπτουν τήν φύση καί τό ἔργο του. Ὅμως δέν μᾶς ἀποκαλύπτουν καθαρά ἄν ὁ διάβολος εἶναι ὑπαρκτό ἤ ὄχι πρόσωπο. Τήν ἀπάντηση ὅμως στό θέμα αὐτό τήν βρίσκουμε στά Εὐαγγέλια, ὅπου ἐκεῖ ὁ Κύριός μας διαλέγεται μέ τόν διάβολο, ἐνώπιος ἐνωπίῳ, τόν ἐρωτᾶ καί λαμβάνει ἀπαντήσεις. Αὐτό συμβαίνει καί στήν σημερινή εὐαγγελική περικοπή, οὐ βλέπουμε τόν Ἰησοῦ Χριστό νά συνομιλεῖ εὐθέως μέ τόν διάβολο, μέσῳ τοῦ δαιμονιζομένου στόν ὁποῖο καί βρίσκεται καί νά συζητεῖ μαζί του, ὅπως συζητοῦμε ἐμεῖς μέ ἄλλους ἀνθρώπους στήν καθημερινή μας ζωή. Ἀκόμη σ' ἄλλα σημεῖα ὁ Κύριος ἀποκαλεῖ τόν διάβολο «ἐχθρό» τοῦ ἀνθρώπου ὅπου ὑψώνει ἐμπόδια καί γκρεμίζει τόν ἄνθρωπο ἀποπροσανατολίζοντάς τον ἀπό τήν ἠθική του τελείωση. Ἐνῶ ὁ Εὐαγγελιστής Ἰωάννης μᾶς πληροφορεῖ ὅτι ὁ Κύριος μας ἦλθε στήν γῆ *«ἵνα λύσῃ τὰ ἔργα τοῦ διαβόλου»* (Ἐπιστολή Ἰωάννου Α΄ γ΄, 9).

Συμπεραίνουμε λοιπόν ὅτι ὁ διάβολος εἶναι πνεῦμα κακό καί πονηρό, πνεῦμα πού μισεῖ τόν ἄνθρωπο καί τόν κτυπᾶ λυσαλέα.

Γι' αὐτό καί ἡ Ἁγία Γραφή μᾶς φωνάζει *«ἀντίστητε τῷ διαβόλῳ καὶ φεύξεται ἀφ' ὑμῶν»* (Ἐπιστολή Ἰακώβου δ΄, 7).

Ἐκτός ὅμως ἀπό αὐτές τίς μαρτυρίες πού μερικοί ἴσως καί νά ἀμφισβητήσουν καί κυρίως οἱ ὀλιγόπιστοι ἔχουμε καί μία ἄλλη σαφή εἰκόνα γιά τήν ὕπαρξη τοῦ διαβόλου στά πρόσωπα ἀνθρώπων πού εἶναι δέσμιοί του. Οἱ δυστυχεῖς ἐκεῖνες ὑπάρξεις, οἱ δαιμονιζόμενοι, προστρέχουν ἐκεῖ ὅπου ὑπάρχουν Ἱερά Λείψανα Ἁγίων πού θαυματουργοῦν καί μέ τήν πίστη τους καί τήν θεία παρέμβαση ἀπαλλάσονται ἀπό τήν δαιμονική λαίλαπα καί γίνονται «ἱματισμένοι καί σωφρονοῦντες». Ἀκόμη καί ἐκεῖνοι οἱ ἄνθρωποι πού εἶναι γεμᾶτοι ἀπό κακία, μῖσος καί φθόνο, ζήλεια καί ἡ μόνη τους ἐνέργεια εἶναι πῶς θά προκαλέσουν κακό κι αὐτοί εἶναι ἀπόδειξη τῆς ὕπαρξης τοῦ διαβόλου. Εἶναι πιό φανερό πώς καί οἱ πιό δύσπιστοι ὅταν ἀκούσουν τίς φωνές ἀλλά καί τήν φανέρωση κρυπτῶν πράξεων ἀπό τούς δαιμονιζομένους θά πεισθοῦν πώς ὁ διάβολος εἶναι πρόσωπο μέ πνευματική ὑπόσταση, μέ αἰσθητό πολλές φορές σχῆμα, μέ μεθοδίες καί τεχνάσματα.

Ἄν μάθουμε τήν ἀλήθεια γύρω ἀπό τό θέμα αὐτό θά κανονίσουμε τήν συμπεριφορά μας ἀπέναντι στόν διάβολο. Καί ἀπό τήν συμπεριφορά μας αὐτή θά ἐξαρτηθεῖ ἡ χριστιανική μας ζωή.

ΣΥΝΔΥΑΖΕΤΑΙ Η ΠΙΣΤΗ ΜΕ ΤΗΝ ΛΟΓΙΚΗ;*

«... μὴ φοβοῦ· μόνον πίστευε καὶ σωθήσεται.»
(Λουκᾶ η΄, 50)

Ὁ Κύριός μας Ἰησοῦς Χριστός *«διῆλθεν εὐεργετῶν καὶ ἰώμενος»*, ὅπως μᾶς πληροφορεῖ ὁ Εὐαγγελιστής Λουκᾶς. Καί πράγματι πέρασε ἀπό πόλεις, χωριά, ἐπαρχίες καί δίδαξε τούς ἀνθρώπους, τούς θεράπευσε ἀπό κάθε ἀσθένεια. Δέν ὑπολόγισε κόπο, ἀπόσταση, ἀλλά ἦταν παρών παντοῦ γιά νά θεραπεύσει τόν ἄνθρωπο ἀπό πάσης πλευρᾶς ἀλλά καί γιά κάτι ἄλλο σημαντικό, γιά νά τούς ὁδηγήσει στήν πίστη.

Στήν σημερινή Εὐαγγελική περικοπή τήν ὁποία καί ἀκούσαμε, ὁ Κύριός μας κάνει λόγο γιά τήν ἀξία τῆς πίστεως δύο φορές. Τήν μία ὅταν εἶπε στήν αἱμορροοῦσα γυναῖκα ὅτι ἡ πίστη σου σέ ἔσωσε καί τήν ἄλλη ὅταν συνέστησε στόν Ἰάρειο νά πιστεύσει γιά νά σωθεῖ ἡ πεθαμένη θυγατέρα του. Ἔτσι παίρνοντας ἀφορμή ἀπό τό Εὐαγγέλιο, θά μπορέσουμε νά δοῦμε κατά πόσο ἔχει λογική βάση ἡ πίστη μας στόν Θεό.

Ἡ σημερινή «σύγχρονη», «προοδευτική», «παντογνώστρια» ἀνθρωπότης ἀντιδρᾶ καί προβληματίζεται ὅταν τήν καλέσεις νά πιστέψει αὐτά τά ὁποῖα κηρύττει ἡ Ἁγία Ἐκκλησία μας καί ἡ ὀρθόδοξη πίστη. Θέλοντας νά ἀποδείξουν οἱ ἄνθρωποι, ὅτι εἶναι προοδευτικοί, μορφωμένοι, καλλιεργημένοι, ἔξυπνοι, ἀρνοῦνται νά πιστέψουν ἤ νά παραδεχθοῦν κάτι πού δέν ξέρουν, δέν γνωρίζουν ἤ δέν καταλαβαίνουν.

Καί ἐπειδή αὐτά πού λέγει ἡ θρησκεία εἶναι ἀναπόδεικτα, εὔκολα τά περιφρονοῦν. Μέ τήν πρώτη ματιά αὐτά φαίνονται ὡς σωστά. Γιατί ἀνήκει στό παρελθόν ἡ ἐποχή πού οἱ ἄνθρωποι πίστευαν κάτι πού ἦταν τελείως ἄγνωστο στό ἀνθρώπινο μυαλό τους. Σήμερα ὁ ἄνθρωπος πρέπει νά θέλει γιά νά παραδεχθεῖ κάτι, καί ἀπορρίπτει κάθε τι πού δέν μπορεῖ νά τό κριτικάρει. Ὅλα αὐτά τά προβάλλουν οἱ ἄνθρωποι ὡς δικαιολογίες γιά τήν ἀπιστία τους πρός τόν Θεόν καί τήν ἄρνησή τους πρός αὐτόν.

---

* Κήρυγμα τῆς 27.10.2013 • Κυριακή Ζ΄ Λουκᾶ • Λουκᾶ η΄, 41-56.

Βεβαίως ἀναγνωρίζουμε πώς ὁ ἄνθρωπος ἔκανε τεράστια βήματα στόν ἐπιστημονικό καί τεχνολογικό τομέα. Ὡστόσο ὅμως ὁ ἴδιος αὐτός ὁ ἄνθρωπος πού θεοποίησε τό μυαλό του καί τήν γνώση του, δέν θεωρεῖ μειωμένο τόν ἑαυτό του ὅταν ἀναγκάζεται, γιά νά στηρίζει τήν γνώση του, νά καταφύγει στήν ἀποδοχή προτάσεων πού βασίζονται πάνω στήν πίστη, σέ κάτι πού οὔτε ἀποδεικνύεται, οὔτε εἶναι κατά βάθος γνωστό. Καί θά ἀναφέρω μερικά παραδείγματα γιά νά γίνει πιό κατανοητό. Ὅλες σχεδόν οἱ ἐπιστῆμες ἔχουν ἀνεξιχνίαστα σημεῖα πού δέν ἐμποδίζουν τούς ἐπιστήμονες στήν πρόοδό τους. Π.χ. δέν ξέρει κανείς νά μᾶς πεῖ τί εἶναι φῶς, τί εἶναι ὕλη, ὁ ἠλεκτρισμός, ὁ μαγνητισμός. Μποροῦμε καί τό πράττουμε μέ τό νά πιστεύσουμε στίς ἰδιότητές τους, ἀλλά τί εἶναι δέν ξέρουμε. Κανείς ὅμως ἐπιστήμονας δέν σκέφθηκε νά σταματήσει τό ἔργο του ἐπειδή τοῦ εἶναι ἄγνωστα τά στοιχεῖα αὐτά. Τοῦ ἀρκεῖ ὅτι βλέπει τίς ἐκδηλώσεις τους καί πιστεύει πώς ὑπάρχουν.

Ἀκόμα στήν καθημερινή μας ζωή ἄν κοιτάξουμε προσεκτικά θά διαπιστώσουμε εὔκολα, ὅτι ἔχουμε ἐκδηλώσεις πίστεως τοῦ ἑνός πρός τόν ἄλλον. Ὅταν μπαίνουμε σέ ἕνα αὐτοκίνητο, σέ ἕνα λεωφορεῖο, δέν ἀξιώνει κανείς ἄν ὁ ὁδηγός ἔχει δίπλωμα. Πιστεύουμε ὅτι ἔχει καί ὅτι εἶναι καί ἱκανός καί καλός ὁδηγός. Ὅταν καθόμαστε νά φᾶμε σέ ἕνα ἐστιατόριο κανείς δέν μᾶς ζητᾶ νά φάει πρῶτα ὁ μάγειρας μπροστά μας γιά νά διαπιστώσουμε ὅτι τό φαγητό εἶναι ἀσφαλές χωρίς δηλητήριο. Καί ἐπίσης κανείς δέν ζήτησε ἀπό τούς γονεῖς του χαρτιά γιά νά βεβαιωθεῖ ὅτι ἐκεῖνοι τόν ἐγέννησαν. Συμπερασματικά ἀποδεικνύεται ὅτι πιστεύουμε χωρίς νά θέλουμε καί ἐπίσης χωρίς νά μποροῦμε νά ἐλέγξουμε αὐτό τό ὁποῖο πιστεύουμε.

Τό ζητούμενο ὅμως εἶναι ὅταν καλούμαστε νά πιστεύσουμε στόν Θεό, τότε θυμόμαστε ὅλες τίς δικαιολογίες καί ἐπιστρατεύουμε ὅλα τά ἐπιχειρήματα. Τότε ἀρνούμαστε ἐπιμόνως καί λοιδοροῦμε τήν πίστη καί λέμε ὅτι δέν εἶναι σωστό νά πιστεύουμε στήν Γραφή καί στήν Ἐκκλησία. Ἐδῶ παρουσιάζουμε μία αὐτονομία. Γιατί ἡ πίστη ἀρχίζει ἐκεῖ πού σταματάει ἡ γνώση. Ἅμα κάτι τό ἐλέγξω καί τό ἐγκρίνω, τό παραδέχομαι γιατί πλέον τό γνωρίζω. Ὅτι ὅμως τό ἐγκρίνω χωρίς νά μπορῶ νά τό ἐλέγξω, αὐτό τό παραδέχομαι γιατί τό πιστεύω.

Στήν πίστη ὑπάρχουν σημεῖα πού δέν ἐλέγχονται μέ τά ἀνθρώπινα μέτρα καί τίς δυνατότητές μας. Αὐτά ὅσοι μποροῦν τά πιστεύουν. Οἱ ἄλλοι τά ἀρνοῦνται καί μαζί ἀρνοῦνται καί τόν ἑαυτό τους. Γιατί οἱ προτάσεις τῆς χριστιανικῆς πίστεως ἔχουν ὑπαρξιακό χαρακτῆρα καί ἀπευθύνονται στήν λεπτότερη περιοχή τοῦ Εἶναι τοῦ ἀνθρώπου.

Στήν ἐποχή μας ὁ λόγος γιά ὑπερβατικές ἀλήθειες ἴσως φαίνεται ἀναχρονιστικός. Μά ἡ πίστη στόν Θεό δέν θά χάσει ποτέ τήν ἐπικαιρότητά

της καί σάν θέμα συζητήσεως, ἀλλά κυρίως σάν μέτρο καί μέσο καταξιώσεως τῆς φύσεώς μας.

Ἄς μήν ψάχνουμε λογική στήν πίστη μας γιατί δέν μπορεῖ νά ἑρμηνευθεῖ ἔτσι, σ' αὐτήν τήν βάση. Ἀλλά ἡ πίστη μας στόν Θεό πρέπει νά εἶναι ἑνωμένη μέ τήν φύση καί τήν ὕπαρξή μας, ὡς μία φυσική κατάσταση. Γιατί ὁ φυσικός χῶρος τῆς ψυχῆς εἶναι μέσα στήν αἰωνιότητα καί τόν φυσικό κόλπο τοῦ Θεοῦ Πατρός.

Η ΖΩΗ ΜΕΤΑ ΤΟΝ ΘΑΝΑΤΟ*

«Καὶ ἐν τῷ ᾅδῃ ἐπάρας τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, ὁρᾷ τὸν Ἀβραὰμ καὶ Λάζαρον ἐν τοῖς κόλποις αὐτοῦ»
(Λουκᾶ ιστ΄, 23-24)

Ἡ σημερινή εὐαγγελική περικοπή, ἀδελφοί μου, θίγει ἕνα σημαντικό θέμα τό ὁποῖο ἀπασχολεῖ ὅλους τούς ἀνθρώπους ἀνεξαιρέτως, ἀλλά καί ταυτόχρονα ἀποτελεῖ καί ἕνα μυστήριο γι' αὐτόν. Ὁ θάνατος, ὅπως καί ἄλλη φορά ἔχουμε γράψει προβληματίζει, φοβίζει καί δημιουργεῖ ἕνα πέπλο μυστηρίου γύρω ἀπό τήν φύση του. Βεβαίως θέλουμε νά μένουμε μακρυά ἀπό αὐτόν, ἀλλά ἡ ἀνθρώπινη φύση μας δέν μπορεῖ νά τόν ἀποφύγει. Ἔτσι ἡ σημερινή περικοπή πού μᾶς ἀφηγεῖται γιά τόν πλούσιο καί τόν φτωχό Λάζαρο, μᾶς προσφέρει πολύτιμες πληροφορίες, καθώς καί φωτίζει σημεῖα τά ὁποῖα εἶναι γνωστά γιά μᾶς. Νομίζω ὅτι τό θέμα εἶναι πολύ σημαντικό καί ἀφορᾶ ὅλους μας, ἄς τό παρακολουθήσουμε.

Ὅπως εἴπαμε καί παραπάνω ὁ ἄνθρωπος συνεχῶς ψάχνει νά βρεῖ ἀπάντηση γιά τό τί γίνεται μετά τόν θάνατο. Ἡ περιέργειά του αὐξάνει καθώς βλέπει ὅτι ἡ ἀπάντηση σ' αὐτή τήν ἀπορία δέν εἶναι εὔκολη καθώς ὁ Θεός δέν θέλησε μέ λεπτομέρειες νά μᾶς ἀποκαλύψει τά μυστήριά Του. Ἡ ἀγωνία του μεγαλώνει καθώς διαπιστώνει τό ἄγνωστο γιά τό ἄν ὑπάρχει ζωή μετά τόν θάνατο, ἐάν ὁ ἄνθρωπος συνεχίζει νά ὑπάρχει, ἄν ἡ ψυχή εἶναι ἀθάνατος καί ὅλα τά ἄλλα τά ὁποῖα ἀπορρέουν ἀπό τήν ἀγνωσία καί τό σκοτάδι τῶν πραγμάτων αὐτῶν. Αὐτό ὅμως πού ἀκούσαμε ἀπό τό εὐαγγέλιο ἔρχεται νά φωτίσει λίγο τήν κατάσταση καί νά μᾶς δώσει μικρές καί ἐλάχιστες ἀπαντήσεις σ' ὅλα αὐτά τά θέματα.

Πρώτη πληροφορία τήν ὁποία καί ἐξάγουμε ἀπό τήν διήγηση εἶναι ὅτι ἅμα τῷ χωρισμῷ τῆς ψυχῆς ἀπό τοῦ σώματος, δηλαδή μετά τόν θάνατο τοῦ ἀνθρώπου, ἡ ψυχή μεταφέρεται ἀπό ἀγγέλους, στόν χῶρο τῆς αἰωνιότητος, στόν χῶρο ὅπου θά ζεῖ, ἀναλόγως τῆς καταστάσεώς του αἰωνίως. Τό ἴδιο μᾶς λέγει καί τό χρυσό στόμα τῆς Ἐκκλησίας, «ὅτι ψυχαί εὐθέως ἀπάγονται».

---

* Κήρυγμα τῆς 3.11.2013 • Κυριακή Ε΄ Λουκᾶ • Λουκᾶ ιστ΄, 19-31.

Οἱ ἄγγελοι οἱ ὁποῖοι εἶναι λειτουργικά πνεύματα εἰς διακονία ἀποστελλόμενα συνοδεύουν τήν ψυχή τοῦ κάθε ἀνθρώπου, στό ταξίδι πού κάνει πρός ἕνα χῶρο ὅπου θά μείνει καί θά κριθεῖ προσωρινά. Ἡ προσωρινή μας αὐτή κρίση γίνεται μέ γνώμονα τήν ὅλη συμπεριφορά τοῦ ἀνθρώπου ἐπάνω στήν γῆ. Ἄρα ἄν ὁ ἄνθρωπος θά βρίσκεται σέ μία μακαριότητα ἤ σέ μία οἰκτρά καί δυσμενή κατάσταση ἐξαρτᾶται ἀπό τίς πράξεις καθώς καί μέ τόν τρόπο πού ἔζησε στήν γῆ. Οἱ πράξεις λοιπόν καί ἡ ἐπίγεια ζωή τοῦ ἀνθρώπου τόν συνεοδεύουν καί στόν οὐρανό.

Αὐτή ἡ προσωρινή κρίση γίνεται ἀμέσως μετά τόν θάνατο καί αὐτό συμπεραίνεται ἀπό τό ὅτι ὅταν ὁ πλούσιος βρισκόταν σέ ἐκεῖνο τόν τόπο πού βασανιζόταν, τά ἀδέλφια πού εἶχε ζοῦσαν στήν γῆ. Αὐτή ἡ προσωρινή κρίση καί λέγεται ἔτσι γιατί ἔχουμε τήν τελική κρίση ἡ ὁποία καί θά γίνει κατά τήν Δευτέρα Παρουσία τοῦ Κυρίου, τοποθετεῖ τούς ἀνθρώπους σέ διάφορες καταστάσεις ὅπου ἐκεῖ προγεύονται, ἀνάλογα τήν ψυχική τους κατάσταση, τά κάλλη τοῦ Παραδείσου, ἤ τήν ἀπογοήτευση καί τήν σκληρότητα τῆς κολάσεως. Οἱ ψυχές τῶν πιστῶν ἀνθρώπων μόλις χωρισθοῦν ἀπό τό ὑλικό σῶμα πού τίς βαραίνει καί ἐγκλωβίζει βρίσκονται σέ μία εὐχάριστη κατάσταση χαρᾶς καί ἀπολαύσεως. Ἐνῶ οἱ ψυχές ἐκείνων τῶν ἀνθρώπων πού διετέλεσαν τήν ζωή τους μέ πονηρία μόλις χωρισθοῦν ἀπό τίς ἡδονές, πηγαίνουν στόν χῶρο τῆς δυστυχίας καί τοῦ σκότους. Ὅπως εἴπαμε αὐτές οἱ δύο καταστάσεις εἶναι προσωρινές συνάμα ὅμως καί καθοριστικές. Δηλαδή σημειώνουμε πόσο σημαντικό εἶναι στήν ζωή μας νά ἐφαρμόζουμε τίς ἐντολές τοῦ Θεοῦ, ἡ ὁποία τήρησή τους θά μᾶς ὁδηγήσει στό ποθούμενο δηλαδή στήν Βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Ἡ τελική κρίση λοιπόν θά γίνει μέ τήν κοινή ἀνάσταση ὅλων τῶν ἀνθρώπων καί τήν τελική ἀπόφαση τοῦ Δικαίου Κριτοῦ. Αὐτή ἀκριβῶς ἡ κατάσταση τοῦ προσωρινοῦ μᾶς δίνει καί σέ ἐμᾶς τούς ζώντας, τούς περιλυπομένους, τήν ἐλπίδα καί τήν προσδοκία ὅτι μέ τίς προσευχές καί τίς δεήσεις μας, τήν ἐλεημοσύνη καί τήν αὔξηση τῶν ἀρετῶν μποροῦμε νά παρακαλοῦμε τόν Κύριό μας νά φανεῖ ἐλεήμων ἀπέναντι στούς νεκρούς μας καί νά τούς χαρίσει τήν σωτηρία. Ἡ δυνατότητα βέβαια αὐτή μπορεῖ νά δοθεῖ σ' αὐτούς πού ἦταν πιστοί καί ἔφυγαν μέ κάποιες ἀνθρώπινες ἀτέλειες. Γιά ἐκείνους πού ἔφυγαν μέ τήν ἀναιδή ἀθεΐα καί τήν βδελυρά ἀπιστία καί τήν ἐκ πεποιθήσεως ἀσέβεια δέν ξέρω τί τούς περιμένει.

Ἐπίσης κάτι πού ἀπασχολεῖ τούς ἀνθρώπους εἶναι τί εἴδους εἶναι ἡ τιμωρία πού περιμένει τούς ἁμαρτωλούς στήν κόλαση καί τί εἴδους ἡ εὐεργεσία στόν Παράδεισο. Στήν οὐσία ψάχνει κανείς νά βρεῖ τί εἶναι ὁ Παράδεισος καί τί ἡ Κόλαση. Μερικοί οἱ ὁποῖοι καί δέν μελετοῦν καί πολύ συμπέραναν καί ἐκφράστηκαν, δημιουργώντας τήν ἐντύπωση ὅτι ἡ κόλαση εἶναι τόπος μέ πίσσες, ἐνῶ ὁ Παράδεισος μέ δάση, μέ νερά πού τρέχουν, καί ἄλλα τέτοια ἐξωτικά ὄνειρα.

Ἡ παραβολή μᾶς δίνει μία ἀπάντηση. Ὁ πλούσιος στήν κόλαση διατηροῦσε τήν δυνατότητα νά ἀναγνωρίζει ἀλλά καί νά θυμᾶται. Ἀναγνώρισε τόν πτωχό Λάζαρο πού ἤξερε ἀπό τήν γῆ, καθώς καί θυμήθηκε καί τά ἀδέλφια του πού ζοῦσαν ἀκόμη. Ἄρα οἱ ψυχές μετά τόν θάνατο διατηροῦν τήν αὐτοσυνειδησία τους καί τήν αὐτογνωσία τους.

Ἑπομένως οἱ ψυχές νοιώθουν τύψεις βαριές γιά τίς ἁμαρτίες τους, βασανίζονται ὅταν τίς θυμοῦνται καί χαίρονται ὅταν βρίσκουν ὅτι ἔπραξαν καί κάτι καλό ἐπί τῆς γῆς. Κάποιος καθηγητής τῆς Δογματικῆς ἀναφέρει ὅτι: Ἡ μνήμη μας ἐκεῖ θά ἐνισχυθεῖ τόσο, ὥστε νά θυμώμαστε ὅλο τόν ἐπί τῆς γῆς βίο μας. Ἔτσι οἱ μέν δίκαιοι θά νοιώθουν πνευματικές χαρές, οἱ δέ πονηροί θά βασανίζονται ἀπό τίς τύψεις καί θά ἀπομακρύνονται ἀπό τόν Θεό.

Στόν κόσμο αὐτό δέν ὑπάρχει χάσμα ἀνάμεσα ἀνθρώπου καί Θεοῦ. Εἶναι εὔκολο νά μεταπηδήσουμε ἀπό τόν χῶρο τῆς ἁμαρτίας στήν ἀγκαλιά, τόν κόλπο τοῦ Θεοῦ. Ἄν ὅμως οἱ δύστυχοι πεθάνουμε μέσα στίς ἁμαρτίες μας τότε θά εἶναι ἀργά νά μετανοήσουμε καί νά ἀλλάξουμε τήν καταστασή μας.

ΥΠΑΡΧΕΙ ΑΓΑΠΗ ΣΤΗΝ ΖΩΗ ΜΑΣ;*

«... ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος σου καὶ τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν»
(Λουκᾶ ι΄, 27)

Τό Ἱερό Εὐαγγέλιο εἶναι τό κατεξοχήν μέσο τό ὁποῖο κατευθύνει καί στολίζει συνάμα τήν ζωή μας. Καί αὐτό γίνεται γιατί εἶναι ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, ἡ διδασκαλία τοῦ Κυρίου μας πού μέσῳ αὐτῆς μᾶς ἀποκαλύπτει τά μυστήρια τοῦ Θεοῦ. Μέσα στό Ἱερό Εὐαγγέλιο σέ πολλά σημεῖα τονίζεται ἡ ἀγάπη πού θά πρέπει νά ἔχει ὁ ἄνθρωπος πρός τόν Θεόν ἀλλά καί πρός τούς συνανθρώπους του οἱ ὁποῖοι εἶναι εἰκόνες τοῦ Θεοῦ.

Ἔτσι στήν σημερινή Εὐαγγελική περικοπή διατυπώνεται καί γίνεται παράδειγμα ἡ τελειότερη ἔκφρασις τῆς γνησίας ἀγάπης τοῦ ἑνός ἀνθρώπου πρός τόν ἄλλον. Καί ἄν ἡ παραβολή τοῦ Ἀσώτου μᾶς διδάσκει τήν ἀπεριόριστη Ἀγάπη τοῦ Θεοῦ πρός τόν ἄνθρωπο, ἡ παραβολή τοῦ Καλοῦ Σαμαρείτη μᾶς διδάσκει τήν ἀγάπη πού πρέπει νά ἔχουμε ὅλοι γιά τόν συνάνθρωπο.

Πόσο ὡραῖα μᾶς διδάσκει ὁ Κύριός μας, μάλιστα σέ μία ἐποχή ἀφιλίας, ἀνταγωνισμοῦ, πτωχείας, ἀνέχειας, ἰδιοτέλειας, ὅπου πρέπει νά ἐφαρμόσουμε τό Εὐαγγέλιο καί τόν λόγο τοῦ Κυρίου μας στήν ζωή μας. Ἄς δοῦμε τά στοιχεῖα ἐκεῖνα πού πρέπει νά συνοδεύουν τήν ἀγάπη μας γιά τόν συνάνθρωπο.

Ἡ ἀγάπη μας πρός τόν συνάνθρωπο ἐκδηλώνεται κατά τά μέτρα πού ἐμεῖς θέλουμε, ἤ ἀκόμα ὅπως νομίζουμε ὅτι πρέπει νά ἐκδηλώνουμε αὐτήν ἔχοντας ἀποκλειστικά δικά μας κριτήρια. Ἔτσι ἐκφράζουμε τήν ἀγάπη μας μέ ποικίλες ἐκδηλώσεις ἐκφράζοντας τόν ἀτομικισμό μας καί τόν ἐγωϊσμό μας. Ἡ ἀγάπη αὐτή ὅμως δέν εἶναι γνήσια, χριστιανική ἀγάπη, ὅπως μᾶς τήν δίδαξε ὁ Κύριος. Γι' αὐτό πρέπει νά ἔχουμε τήν ἀγάπη συνοδευόμενοι ἀπό βασικά στοιχεῖα πού νά φανερώνουν τήν γνησιότητά της καί τήν χριστιανικότητά της κατά τά λόγια τοῦ Κυρίου.

---

* Κήρυγμα τῆς 10.11.2013 • Κυριακή Η΄ Λουκᾶ • Λουκᾶ ι΄, 25-37.

Ὁ Καλός Σαμαρείτης τῆς παραβολῆς θά μποροῦσε νά ἀποφύγει τόν τραυματισμένο ἀπό τούς ληστές ἄνθρωπο, ὅπως ἔκαναν οἱ δύο προηγούμενοι. Θά μποροῦσε νά προσπεράσει γρήγορα γιατί τό μέρος ἦταν ἐπικίνδυνο, μιᾶς καί ἐκεῖ ἦταν τόπος ἔρημος, τόπος ληστῶν. Δέν φοβήθηκε ὅμως, «ἡ ἀγάπη ἔξω βάλει τόν φόβον», σταμάτησε καθυστερώντας γιά τήν δουλειά του. Δείχνουν δηλαδή αὐτά τήν **ἀνιδιοτελή** ἀγάπη. Ἤξερε ὅτι δέν εἶχε κανένα ὄφελος γι' αὐτή του τήν κίνηση ἤ ἀκόμα δέν τόν ἔβλεπε κανείς γιά νά τόν ἐπαινέσει. Ζημιά εἶχε νά λάβει ἀλλά ἡ ἀγάπη του τόν κράτησε. Ἡ ἀνιδιοτέλεια φάνηκε ἀκόμη ὅταν ἀργότερα δίνει χρήματα στό Πανδοχεῖο γιά ἕνα ξένο ἄνθρωπο γιά τόν ὁποῖο δέν γνωρίζει τίποτε. Ἔτσι πρέπει νά εἶναι καί ἡ δική μας ἀγάπη, ἀνιδιοτελής καί ὄχι ἐπιδεικτική πρός τό θεαθῆναι τοῖς ἀνθρώποις.

Ὁ Καλός Σαμαρείτης εἶχε ἐπιλογές. Θά μποροῦσε μέ ἕνα παρηγορητικό λόγο νά ἀπαλύνει τόν πόνο τοῦ ἀνθρώπου καί νά τόν ἀφήσει μή μπορώντας νά κάνει κάτι παραπάνω. Δέν τό ἔκανε, κατέβηκε ἀπό τό ζῶο του, τόν περιποιήθηκε καί τόν ὁδήγησε στό Πανδοχεῖο γιά νά ἀναρρώσει. Μ' αὐτόν τόν τρόπο μᾶς δείχνει ἕνα ἄλλο στοιχεῖο τῆς ἀγάπης, ὅτι πρέπει νά εἶναι **ἔμπρακτη**. Ὁ Ἅγιος Ἰάκωβος ἐλέγχει τούς χριστιανούς ἐκείνους οἱ ὁποῖοι περιορίζονται στά ὡραῖα λόγια, μπροστά σέ μία ἀνάγκη τοῦ ἀδελφοῦ τους, τοῦ πλησίον. Βέβαια ἡ ἔμπρακτη ἀγάπη κοστίζει κόπους, θυσίες, τρεχάματα, ἐνδιαφέρον, χρήματα. Ὅλα αὐτά εἶναι δύσκολο κανείς νά τά ἐφαρμόσει. Οἱ πιό πολλοί περιορίζονται στά παχιά λόγια ἀφήνοντας τίς πράξεις γιά ἄλλους, ἀλλά ἀξία ἔχει ἡ πράξη ἡ ὁποία ἐπιβεβαιώνει τούς λόγους.

Προχωρώντας κανείς τήν σκέψη του βλέπει νά ὑπάρχει μία ἄλλη παράμετρος ἡ ὁποία συναντᾶται καί ἀλλοῦ στό Ἱερό Εὐαγγέλιο. Ἐδῶ ἔχουμε ἕναν Ἰουδαῖο καί ἕνα Σαμαρείτη γνωρίζοντας καλά τό μῖσος τό ὁποῖο τούς ἐχώριζε. Θά μποροῦσε τό μῖσος αὐτό νά ἔκανε τόν Σαμαρείτη ἀδιάφορο καί νά τόν ἀφήσει στήν τύχη του τόν τραυματισμένο. Ἀδιαφορεῖ ὅμως γιά τίς διαφορές πού τούς χωρίζουν καί ἐνδιαφέρεται γιά τόν συνάνθρωπό του, τόν πλησίον του, τόν ἀδελφό του. Ἄλλο ἕνα στοιχεῖο πού ξεπηδᾶ, εἶναι ὅτι ἡ ἀγάπη πρέπει νά εἶναι **ἀδιάκριτη** δηλαδή χωρίς διακρίσεις φυλῆς, θρησκείας, γλώσσας, χρώματος, καταγωγῆς.

Τό νά βοηθήσει κάποιος ἕνα συγγενή του, ἕνα φίλο του εἶναι φυσικό. Τό νά βοηθήσει ἕνα ξένο ἄνθρωπο δείχνει τήν γνήσια χριστιανική ἀδιάκριτη ἀγάπη. Καί ὀφείλω νά ὁμολογήσω ὅτι ἐμεῖς οἱ χριστιανοί εἴμαστε λίγο ἐπιφυλακτικοί μπροστά σέ φυλετικές διαφορές, χρώμα, θρησκεία, γλώσσα. Ὅλοι ὅμως αὐτοί εἶναι παιδιά καί πλάσματα τοῦ Θεοῦ στούς ὁποίους πρέπει νά δείχνουμε τήν ἀγάπη μας.

Καί ἕνα τελευταῖο στοιχεῖο τό ὁποῖο πρέπει νά διέπει τήν ἀγάπη μας εἶναι τό στοιχεῖο τῆς **θυσίας**. Ἄς κοιτάξουμε στήν παραβολή. Ὁ καλός Σα-

μαρείτης σχίζει τό ροῦχο του γιά νά δέσει τίς πληγές τοῦ τραυματισμένου, τόν ἀνεβάζει μέ κόπο στό ζῶο του, καί αὐτός πηγαίνει μέ τά πόδια, πληρώνει ἀπό τά χρήματά του τό Πανδοχεῖο. Δίνει ἀπό τόν ἑαυτό του στόν ξένο τραυματία. Αὐτή τήν ἀγάπη διδάσκεται ὁ Χριστιανός, τήν θυσιαστική ἀγάπη ὅπως εἶχε καί ὁ Κύριός μας ὁ ὁποῖος θυσιάστηκε ἀπό ἀγάπη πρός τόν ἄνθρωπο. Καί ἡ ἀγάπη εἶναι ἀνάλογη τῆς θυσίας. Ὅσο πιό πολύ θυσιάζεις τόσο πιό πολύ ἀγαπᾶς. Ἄν λίγο θυσιάζεις λίγο ἀγαπᾶς. Ἄν καθόλου δέν θυσιάζεις καθόλου δέν ἀγαπᾶς. Ὅταν ὅλα τά θυσιάζεις τότε ἔχεις ἀποκτήσει τήν τέλεια ἀγάπη, τήν θυσιαστική ἀγάπη τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ἀδελφοί μου,

Ἄν γυρίσουμε τά μάτια μας γύρω-γύρω στήν σημερινή κοινωνία πού ζοῦμε θά βροῦμε τέτοια ἀγάπη, ἀνιδιοτελή, ἔμπρακτη, ἀδιάκριτη μέ πνεῦμα θυσίας; Θά τήν βροῦμε στήν χριστιανική κοινωνία ἀγάπης, στούς χριστιανούς πού πράττουν καί προσπαθοῦν νά ἀποκτήσουν τήν ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ. Καί εἶναι ἀνάγκη νά τήν βροῦμε ἰδιαίτερα σήμερα πού ὁ καθένας μας ἔχει ἀνάγκη ἀπό μία τέτοια ἀγάπη. Ἄς τήν βροῦμε λοιπόν γιά νά μήν πτωχεύσουμε ἀκόμη περισσότερο.

ΟΔΗΓΕΙ Ο ΠΛΟΥΤΟΣ ΣΤΗΝ ΑΠΩΛΕΙΑ;*

«... οὕτως ὁ θησαυρίζων ἑαυτῷ καὶ μὴ εἰς Θεὸν πλουτῶν»
(Λουκᾶ ιβ΄, 21)

Ἀφορμή γιά νά ἐκφωνήσει ὁ Κύριός μας τήν παραβολή τοῦ ἄφρονος πλουσίου, ἀγαπητοί μου, ἔλαβε ἀπό τήν διαφωνία δύο ἀδελφῶν, οἱ ὁποῖοι φιλονικοῦσαν γιά τήν διανομή τῆς πατρικῆς κληρονομιᾶς. Ὁ ἕνας ἀπό αὐτούς πλησίασε τόν Κύριο καί τόν παρεκάλεσε νά μεσολαβήσει γιά νά μοιρασθεῖ ἡ κληρονομιά τήν ὁποία προφανῶς διεκδικοῦσε ἀποκλειστικῶς ὁ ἄλλος ἀδελφός. Τότε ὁ Χριστός στράφηκε πρός τό πλῆθος καί τούς συμβούλευσε καί τούς εἶπε: «προσέχετε καί φυλαχθεῖτε ἀπό κάθε εἶδος πλεονεξίας διότι καί ἄν ἔχει κανείς ἀφθονία, τά πλούτη του δέν τοῦ δίνουν ζωή» (Λουκᾶ ιβ΄, 15). Συνέχισε τήν διδασκαλία του μέ τήν παραβολή πού ἀκούσαμε καί κατέληξε μέ τό δίδαγμα: ὅτι αὐτό πού συνέβη στόν πλούσιο, νά πεθάνει χωρίς νά ἀπολαύσει τά πολλά ἀγαθά πού εἶχε ἀποθηκεύσει στίς ἀποθῆκες του, συμβαίνει σέ κάθε ἕνα πού θησαυρίζει γιά τόν ἑαυτό του καί δέν φροντίζει νά γίνει πλούσιος ὡς πρός τόν Θεό.

Τό θέμα εἶναι ἐξόχως ἐνδιαφέρον καί ἐπίκαιρο. Βρίσκεται στό κέντρο τῆς ζωῆς ὅλων σχεδόν τῶν ἀνθρώπων ἀπό παλιά ἕως καί σήμερα. Ὅλοι ἐπιδιώκουν νά πλουτίσουν. Οἱ χριστιανοί ὅμως, ὀφείλουμε καί στό θέμα αὐτό νά ἔχουμε διαμορφώσει τήν γνώμη, πού θέλει καί ἀρέσει στόν Κύριό μας, ὁ ὁποῖος καί μᾶς φανέρωσε τήν γνώμη του γιά νά τήν ἀποδεχθοῦμε καί νά διαμορφώσουμε σύμφωνα μέ αὐτή τήν ζωή μας. Περί πλούτου, λοιπόν σήμερα ὁ λόγος.

Ὁ πλοῦτος εἶναι ἕνα ἀγαθό

Ὁ πλοῦτος εἶναι σημεῖο, ἔνδειξη ἤ ἀποκάλυψη τῆς θεϊκῆς γενναιοδωρίας. Ἐξασφαλίζει ἰδιαίτερα μιά πολύτιμη ἀνεξαρτησία. Προφυλάσσει ἀπό τήν ἀνάγκη νά παρακαλεῖ κανείς, νά εἶναι σκλάβος τοῦ πιστωτῆ του. Μέ τόν πλοῦτο καί τά ἀγαθά του συνάπτει ὁ ἄνθρωπος χρήσιμες φιλίες.

---

* Κήρυγμα τῆς 18.11.2018 • Κυριακή Θ΄ Λουκᾶ • Λουκᾶ ιβ΄, 16-21.

Ἡ ἀπόκτησή του προϋποθέτει, κοινωνικά, ἀξιόλογες ἀνθρώπινες ἀρετές: ἐπιμέλεια, ὀξύνεια, ρεαλισμό, τόλμη, σωφροσύνη.

Εἶναι ἀγαθό σχετικό καί δευτερεῦον

Ὁ πλοῦτος μπορεῖ νά εἶναι ἀγαθό, ἀλλά ἀπό τόν Κύριό μας ποτέ δέν παρουσιάστηκε ὡς τό καλύτερο ἀπό ὅλα. Ἀντίθετα μάλιστα ὁ Ἰησοῦς Χριστός παρουσίασε τήν βασιλεία τῶν οὐρανῶν, ὡς τόν ἀνεκτίμητο θησαυρό πού ἀξίζει νά θυσιάσει κανείς γι' αὐτόν ὅλα τά ἀγαθά καί τά πλούτη του. Ἀπέδειξε μέ τήν σημερινή παραβολή ἀλλά καί μέ ἄλλες τήν ἀστάθεια ὅλων τῶν ἀνθρώπινων ἀγαθῶν. Τέλος ὑπάρχουν πράγματα πού δέν ἀγοράζονται, ὅπως εἶναι: ἡ ἀπαλλαγή ἀπό τόν θάνατο, ἡ ἀγάπη, ἤ ἐλευθερία ἀπό τά πάθη.

Ὁ πλοῦτος εἶναι δωρεά τοῦ Θεοῦ

Ὁ Θεός δέν παύει νά ὑπόσχεται στούς ἐκλεκτούς του τήν πληρότητα τῆς ζωῆς. Ὁ πλοῦτος ἀποτελεῖ μαζί μέ ἄλλες θεϊκές δωρεές μέρος τῆς ἱκανοποιήσεως τῆς ζωῆς. Δέν εἶναι ὅμως τά ὑλικά πλούτη μόνο μέ τά ὁποῖα μᾶς ὑπερπληρεῖ ὁ Θεός ἀλλά καί τά πλούτη «τοῦ λόγου τῆς γνώσεως», τά πλούτη «τῆς χάριτος καί τῆς Χρηστότητος αὐτοῦ». Τά πλούτη τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ εἶναι ἄλλης τάξεως ἀπό τά ἐγκόσμια πλούτη, πού κανένας δέν θά μποροῦσε νά ἱκανοποιήσει τήν πείνα μας καί τήν δίψα μας. Ὅλα καί τά πρῶτα, τά ὑλικά πλούτη καί τά δεύτερα προέρχονται ἀπό τήν ἴδια Θεική γενναιοδωρία.

Ὑλικά πλούτη καί αἰώνιος ζωή

Στό σημεῖο αὐτό βρίσκεται ἡ οὐσία τοῦ θέματός μας. Γι' αὐτό πρέπει νά προσέξουμε δύο ἔννοιες οἱ ὁποῖες εἶναι βασικές γιά νά κατανοήσουμε τήν διδασκαλία τοῦ Κυρίου μας περί τοῦ πλούτου.

Ἡ πρώτη ἀφορᾶ τήν σχέση τῶν ὑλικῶν ἀγαθῶν, τοῦ πλούτου μέ τήν αἰώνια ζωή. Ἐνῶ ὁ πλοῦτος εἶναι ἐγκόσμιο ἀγαθό δευτερεῦον καί σχετικό γιά τήν ζωή τοῦ ἀνθρώπου ἐν τούτοις χρησιμοποιούμενος καλῶς ἀπό τούς κατόχους του γίνεται πηγή εὐλογίας καί θεϊκῆς δόξης. Πῶς; Μέ τήν διάθεσή του. Μέ τήν ἐλεημοσύνη. Ὁ πλούσιος πού μοιράζει στούς φτωχούς τά ἀγαθά του μιμεῖται τόν γενναιόδωρο Κύριο. Γι' αὐτό καί ὁ Θεός τοῦ ὑπόσχεται τιμές «υἱοῦ» Ὑψίστου. Σ' αὐτήν τήν βάση στηρίζεται ἡ ἐντολή τῆς ἐλεημοσύνης: «γίνου σάν πατέρας στούς ὀρφανούς καί θά εἶσαι σάν υἱός τοῦ Ὑψίστου» (Σοφία Σειράχ δ΄, 10).

Ἀντίθετα ὁ πλοῦτος, ὅταν ἀνυψώνεται σέ πρωτεῦον ἀγαθό τῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου, τότε καταστρέφει τόν ἴδιο τόν ἄνθρωπο χωρίζοντάς τον

ἀπό τόν Θεό. Οἱ πλούσιοι τότε γίνονται ἀσεβεῖς καί πιστεύουν, ὅτι μποροῦν νά ζήσουν χωρίς Θεό: Ἔχουν πεποίθηση στά ἀγαθά τους, ὀχυρώνονται πίσω ἀπό αὐτά, ξεχνώντας τόν Θεό. Τά πλούτη ἀντί νά ἑλκύουν τήν χάρη τοῦ Θεοῦ ἐπί τοῦ πλουσίου γίνονται αἰτία ὀργῆς τοῦ Θεοῦ. Ὁ ἄνθρωπος ξεχνᾶ ἀπό ποῦ προέρχονται τά ἀγαθά του. Ὅταν ὁ ἄνθρωπος εὐημερεῖ εἶναι δύσκολο νά μένει πιστός στόν Θεό. Σέ αὐτές τίς περιπτώσεις ὁ πλοῦτος εἶναι ἐχθρός τῆς ψυχῆς τοῦ ἀνθρώπου. Γι' αὐτόν τόν λόγο στράφηκε μέ βιαιότητα ἐναντίον τοῦ πλούτου ὁ Κύριός μας. Ὁ λόγος του, «ἀλλοίμονο σέ σᾶς τούς πλουσίους, γιατί ἔχετε τήν παρηγοριά σας. Ἀλλοίμονο σέ σᾶς πού εἶστε τώρα χορτασμένοι, διότι θά πεινάσετε. Ἀλλοίμονο σέ σᾶς πού τώρα γελᾶτε, διότι θά πενθήσετε καί θά κλάψετε» (Λουκᾶ στ΄, 24-25). Ἔχει τόν τόνο μιᾶς ἀπόλυτης καταδίκης. Ὁ Ἰάκωβος ὁ Ἀδελφόθεος ἐπιτιμᾶ μέ ἰδιαίτερη αὐστηρότητα, ἐφάμιλλη τῶν ἐπιτιμήσεων τῶν πιό βίαιων προφητῶν τούς πλουσίους (Ἰακώβου ε΄, 1-5). Κατά τόν Εὐαγγελιστή Ἰωάννη μιά τέτοια συμπεριφορά συνιστᾶ ἀλαζονεία τοῦ βίου, εἶναι ὁ κόσμος, καί δέν μπορεῖ κανείς νά ἀγαπάει τόν Θεό καί συνάμα τόν κόσμο (Ἐπιστολή Α΄ Ἰωάννου β΄, 15).

Ἔτσι ὁ πλοῦτος σταματᾶ στήν μέση τοῦ δρόμου τίς ψυχές μέ τίς καλύτερες διαθέσεις πρός τήν τελειότητα. Εἶναι ἕνας νόμος ἀπόλυτος πού δέν φαίνεται νά ἀνέχεται οὔτε ἐξασθένηση, οὔτε ἐξαίρεση: «ὅποιος ἀπό σᾶς δέν ἀπαρνεῖται ὅλα τά ὑπάρχοντά του, δέν μπορεῖ νά εἶναι μαθητής μου» (Λουκᾶ ιδ΄, 34). Ἡ δεύτερη ἔννοια ἀφορᾶ τήν σχέση τῶν ὑλικῶν ἀγαθῶν καί τῆς ζωῆς αὐτῆς. Ἄν καί ὑλικά ἀγαθά πού παρέχουν στόν ἄνθρωπο εὐτυχία καί χαρά συμβάλλουν εἰς τήν ἱκανοποίηση καί στό πλήρωμα τῆς ζωῆς, ἐν τούτοις ὁ πλοῦτος δέν ἐξασφαλίζει πάντοτε τήν εὐτυχία. Γι' αὐτό καί ἡ εὐαγγελική πτωχεία εἶναι πολλάκις ἀνωτέρα ὡς κατάσταση πνευματική τοῦ κοσμικοῦ πλούτου. Αὐτή ἀπαλλάσσει τόν ἄνθρωπο ἀπό κάθε σύμπλεγμα κατωτερότητας καί ἀπό κάθε μνησικακία. Ὅταν βιώνετε σωστά, ὁ χριστιανός μέσα στή φτώχεια του εἶναι πιό πλούσιος ἀπό τόν κοσμικό πλούσιο. Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος φωνάζει ὅτι τά ἔχει ὅλα, ἀκόμα καί ὅταν τόν θεωρεῖ κανείς πάμπτωχο (Πρός Κορινθίους Β΄ στ΄, 10). Ἀλλοίμονο στόν «χλιαρό» πού νομίζει ὅτι εἶναι πλούσιος, ἐνῶ τοῦ λείπει ὁ μοναδικός θησαυρός. Μακάριος ὁ πτωχός καί καταδιωγμένος: αὐτός εἶναι ὁ πλούσιος κατά Θεόν (Ἀποκάλυψις β΄, 9).

Νά δίνει κανείς στούς φτωχούς

Νά ἀρνηθεῖ κανείς τόν πλοῦτο, δέν σημαίνει ἀναγκαστικά νά πάψει νά ἔχει ἰδιοκτησία. Ἀκόμα καί στόν κύκλο τῶν μαθητῶν τοῦ Ἰησοῦ, ὑπῆρξαν μερικά εὔπορα ἄτομα, ὅπως ὁ πλούσιος Ἰωσήφ ὁ ἀπό Ἀριμαθαίας πού δέχθηκε τό σῶμα τοῦ Κυρίου στόν τάφο του. Τό Εὐαγγέλιο δέν ζητᾶ νά

ἀπαλλαγεῖ κανείς ἀπό τήν περιουσία του, ὅπως ἀπό ἕνα ἐνοχλητικό φορτίο, ζητᾶ νά τήν μοιράσει στούς πτωχούς. Κάνοντας φίλους μέ τό «ἄδικο χρῆμα» γιατί ποιά περιουσία εἶναι καθαρή ἀπό κάθε ἀδικία;

Οἱ πλούσιοι μποροῦν νά ἐλπίζουν καί αὐτοί ὅτι ὁ Θεός θά τούς ἀνοίξει τόν δύσκολο δρόμο τῆς σωτηρίας. Ὁ πλούσιος εἶναι ὑπεύθυνος γιά τόν φτωχό. Αὐτός πού ὑπηρετεῖ τόν Θεό δίνει τό χρῆμα του στούς φτωχούς, αὐτός πού ὑπηρετεῖ τόν Μαμμωνᾶ, τό φυλάσσει γιά νά στηριχθεῖ σέ αὐτό. Ὁ πραγματικός πλοῦτος δέν εἶναι τελικά ὁ πλοῦτος πού κατέχει κανείς, πού θησαυρίζει γιά τόν ἑαυτό του, ἀλλά ὁ πλοῦτος πού δίνει κανείς. Γιά τόν Θεό, πραγματικός πλοῦτος εἶναι ἡ δωρεά πού γίνεται ἀπό τόν πλούσιο στόν φτωχό γιά νά ἑνωθοῦν καί οἱ δύο μέσα στό ἕνα σῶμα τῆς Ἐκκλησίας ἀπολαμβάνοντας τήν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ.

Ο ΠΛΟΥΤΟΣ*

***«... ὁ δὲ ἀκούσας ταῦτα περίλυπος ἐγένετο· ἦν γὰρ πλούσιος σφόδρα.»* (Λουκᾶ ιη΄, 23)**

Ἀμφιταλατεύεται ὁ νέος τῆς παραβολῆς μεταξύ τῶν ἐπιγείων καί τῶν ἐπουρανίων. Μεταξύ τῶν ὑλικῶν ἀγαθῶν καί τοῦ Μαμμωνᾶ καί ὑψηλῶν ἐπουρανίων ἀγαθῶν τοῦ Παραδείσου. Φαίνεται ὅτι ποθοῦσε τήν Βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ἀλλά τά πλούτη καί οἱ ἀπολαύσεις τόν προσγείωναν καί τόν μαγνήτιζαν στήν γῆ. Δέν κατανοοῦσε ὁ δυστυχής ὅτι δέν μπορεῖ κανείς νά συνδυάσει τήν φυλακή τοῦ ἀνθρώπου στά πλούτη, τίς ἀνέσεις, τίς ἀπολαύσεις μέ τήν ἐλευθερία τοῦ πολίτη τοῦ οὐρανοῦ. Γι' αὐτό καί ὅταν ὁ Κύριος τόν ἐκάλεσε νά πουλήσει τά ὑπάρχοντά του καί νά γίνει Ἀπόστολος ἐκεῖνος περίλυπος ἐγένετο, ἦταν πλούσιος σφόδρα.

Τό σημερινό εὐαγγέλιο μᾶς φέρνει γιά μία ἄλλη φορά μπροστά σέ ἕνα κοινωνικό πρόβλημα πού εἶναι ὁ πλοῦτος. Καί εἴπαμε σέ περασμένο κήρυγμα ὅτι ὁ πλοῦτος αὐτός καθεαυτός δέν εἶναι τό ἐμπόδιο γιά τόν Παράδεισο. Σήμερα θά ἐξετάσουμε μιά ἄλλη πτυχή αὐτοῦ τοῦ προβλήματος σέ σχέση μέ τήν Ἐκκλησία.

Ἡ φράση κοινωνικό πρόβλημα ἀναφέρεται σέ κάθε τι τό ὁποῖο ἀπασχολεῖ τόν ἄνθρωπο μέσα στόν καθημερινό κοινωνικό του βίο. Ἰδιαίτερα ὅμως γιά τήν διαφορετικότητα καί τήν ἄνιση κατανομή πού ὑπάρχει στά ἀγαθά. Αὐτό ἀκριβῶς δημιούργησε τίς διάφορες τάξεις ἀνθρώπων καί τίς διαβαθμίσεις. Ἀνάλογα μέ τήν οἰκονομική κατάσταση τοῦ καθενός τοποθετεῖται σέ μία τάξη. Ἔτσι οἱ πλούσιοι θεωροῦνται ὅτι ἀνήκουν σέ ὑψηλή τάξη ἐνῶ οἱ φτωχοί στήν χαμηλή. Ἔτσι ὑψώθηκε ἕνα τεῖχος ἀνάμεσα στούς ἀνθρώπους, πού τούς χώρισε σέ πλούσιους καί φτωχούς. Αὐτός ὁ χωρισμός βέβαια ἐπέφερε ἀντιπαλότητες καί διαπάλες μεταξύ τους. Ἔτσι τό χρῆμα παίζει ἕνα μεγάλο ρόλο μέσα στήν κοινωνία καί διαμορφώνει τίς ἀνθρώπινες σχέσεις. Ἐπίσης πασχίζουν μερικοί μέ κάθε μέσο νά πλουτίσουν νομίζοντας ὅτι ἔτσι θά λύσουν τά κοινωνικά προβλήματα πού τούς μαστίζουν.

---

* Κήρυγμα τῆς 24.11.2013 • Κυριακή ΙΓ΄ Λουκᾶ • Λουκᾶ ιη΄, 18-27.

Μπροστά λοιπόν σ' αὐτά τά φαινόμενα τί λόγο ἔχει ἡ Ἐκκλησία καί πῶς μπορεῖ νά δώσει λύση σ' αὐτά τά προβλήματα; Πολλοί εἶναι ἐκείνοι πού ὑποστηρίζουν ὅτι ἡ Ἐκκλησία ὡς ἐντολοδόχος τοῦ Χριστοῦ, ἔχει ὑποχρέωση νά ἐργασθεῖ γιά τήν ἄρση τῆς κοινωνικῆς ἀδικίας, γιά τήν δίκαιη κατανομή τοῦ εἰσοδήματος καθώς καί τήν ἰσότητα τήν οἰκονομική στούς ἀνθρώπους. Καί ἀκόμη νά πάρει χρήματα ἀπό τούς πλούσιους καί νά τά παραδώσει στούς φτωχούς. Ἄλλοι πάλι διακηρύττουν ὅτι τό ἔργο τῆς Ἐκκλησίας εἶναι πνευματικό καί ὅτι σκανδαλίζει ἡ Ἐκκλησία ὅταν καταπιάνεται μέ τέτοιου εἴδους θέματα. Μιλοῦν γιά ἐκκοσμίκευση τῆς Ἐκκλησίας ἄν ἀσχοληθεῖ μέ κοινωνικά θέματα καί ὅτι θά χάσει τήν θέση της.

Ταπεινά φρονῶ ὅτι οἱ θέσεις αὐτές εἶναι λίγο ἀκραῖες. Ἡ Ἐκκλησία εἶναι ἕνας πνευματικός ὀργανισμός πού δέν προέρχεται ἐκ τοῦ κόσμου. Σκοπός της εἶναι νά φέρει στόν κόσμο τό μήνυμα τῆς σωτηρίας καί νά ὁδηγήσει τόν κόσμο στήν αἰωνιότητα, προετοιμάζοντάς τον ἀπό ἐδῶ, ἀπό τήν γῆ. Αὐτό ὅμως δέν ἐμποδίζει νά ἔχει λόγο γιά κοινωνικά προβλήματα τοῦ λαοῦ πού ποιμαίνει. Ἄλλωστε γνωρίζουμε ὅτι ἡ Ἐκκλησία καί στό παρελθόν, ἀλλά καί τώρα ἔχει ἀναλάβει ἐνεργά ἕνα τέτοιο ρόλο. Ὅλοι γνωρίζουμε τά διάφορα Ἱδρύματα πού ἀνακουφίζουν, τά συσσίτια, τά δέματα, τά δῶρα, τίς ὑποτροφίες κ.ο.κ. Συνάμα ὅμως καθοδηγεῖ καί συμβουλεύει πνευματικά τούς ἀνθρώπους. Ὁ Κύριός μας ἦλθε στήν γῆ γιά νά ἀποκαλύψει στόν ἄνθρωπο τόν ἐπουράνιο Θεό Πατέρα. Ἦλθε γιά νά ἐπαναφέρει στόν ἄνθρωπο *«τό ἀρχαῖον κάλλος»*, ἀλλά συνάμα τοῦ ἔδωσε καί νά φάει καί μερίμνησε γι' αὐτόν. Ἄλλωστε τήν Ἐκκλησία τήν ἐνδιαφέρει πρωτίστως νά διορθώσει τό κακό καί νά φέρει τό ἀγαθό ἐπί τῆς γῆς.

Ἐδῶ ὅμως ἔχουμε τούς ἀνικανοποίητους οἱ ὁποῖοι θέλουν τήν Ἐκκλησία, ἄς μοῦ ἐπιτραπεῖ ἡ ἔκφραση *«στό πεζοδρόμιο»*, ἀγωνιζόμενη γιά μία κοινωνική ἐπανάσταση, γιά μία κοινωνική ἰσότητα. Κατηγοροῦν τήν Ἐκκλησία ὅτι συντάσσεται μέ τούς πλούσιους γιά νά κάνει, ὅπως λένε τήν δουλειά της. Αὐτό μπορεῖ νά συμβαίνει μεμονομένως, ἀλλά δέν εἶναι αὐτό τακτική τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ Ἐκκλησία κτυπᾶ τό κακό, τήν ρίζα του, ὄχι τούς ἁμαρτωλούς καί τούς κακούς. Αὐτούς τούς ὁδηγεῖ στήν μετάνοια καί τήν σωτηρία. Ἡ Ἐκκλησία δέν συμμαχεῖ μέ τούς ἁμαρτωλούς, τούς κακούς, δέν συμμετέχει σέ σχήματα καί παρατάξεις, ἀλλά βλέπει ὅλους τούς ἀνθρώπους ἴδιους καί ἴσους. Γιά τό μόνο πού ἀγωνίζεται εἶναι νά μεταδώσει τόν λόγο τοῦ Θεοῦ καί νά φτιάξει ἀνθρώπους νά ζοῦν σύμφωνα μέ τίς ἐντολές Του. Πασχίζει νά ὁδηγήσει τούς ἀνθρώπους νά ἐφαρμόσουν τίς ἐντολές τοῦ Θεοῦ στήν ζωή τους, γιατί πετυχαίνοντας αὐτό θά ἐπιτύχει συνάμα καί τήν κοινωνική ἰσότητα, κοινωνική δικαιοσύνη καί ἔτσι οἱ ἄνθρωποι θά ζοῦν ὅπως ὁ Θεός θέλει, ἐφαρμόζοντας τήν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ στήν ζωή τους. Μέ αὐτό οἱ ἄνθρωποι θά παύσουν νά εἶναι διηρημέ-

νοι καί θανάσιμοι ἐχθροί. Ἀντίθετα ἡ Ἐκκλησία θά τούς καλεῖ σέ ἀμοιβαία συνεργασία μέ βάση τίς ἀρχές τῆς δικαιοσύνης, τῆς ἰσότητος, τῆς συναλληλίας. Θά ἐμπνέει τούς ἀνθρώπους μέ τήν ἀγάπη, τήν θυσιαστική ἀγάπη πού ἐπέδειξε ὁ Σωτήρας καί Λυτρωτής μας Ἰησοῦς. Καί ἔτσι θά ζοῦμε ὅλοι σέ μία κοινωνική ἁρμονία.

Γιά μία ἄλλη φορά καταλήγουμε στό συμπέρασμα ὅτι ἐμεῖς εἴμαστε ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι ἀνάλογα μέ τήν διαχείριση τοῦ πλούτου, ὁδηγούμαστε στήν θέωση ἤ στήν ἀπώλεια. Ἡ Ἐκκλησία παροτρύνει τούς ἀνθρώπους σέ μία κίνηση «αὐτό πού εἶναι δικό τους νά τό δίνουν καί σέ ἄλλους», τούς συνανθρώπους τους. Δέν τούς ὁδηγεῖ στό νά ἁρπάζουν καί νά καταρρακώνουν συνειδήσεις καί ὑπάρξεις. Τό ἔργο τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ὑψηλό καί ἅγιο.

Η ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΥΠΟΚΡΙΣΙΑ*

«Γύναι, ἀπολέλυσαι τῆς ἀσθενείας σου...»
(Λουκᾶ ιγ΄, 12-13)

Στήν Εὐαγγελική περικοπή πού ἀκούσαμε σήμερα στίς Ἐκκλησίες μας, ὁ Κύριός μας ἐπιτελεῖ ἕνα θαῦμα καί θά περίμενε κανείς τόν θαυμασμό ὅλων τῶν ἀνθρώπων ἀλλά καί τήν ἔκφραση τῆς πίστεώς τους στό πρόσωπο τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ὅμως, ὅπως καί σήμερα συμβαίνει, ὁ ἀρχισυνάγωγος δέν συγκινεῖται ἀπό τό θαυμαστό γεγονός ἀλλά ἐκφράζει τήν ὑποκρισία του καί τήν ἀπιστία του πρός τόν Ἰησοῦ Χριστό. Δέν τόν ἐνδιαφέρει ἄν ἕνας ἄνθρωπος θεραπεύτηκε ἀλλά ἡ ἡμέρα πού γίνεται τό θαῦμα. Δέν διακρίνει ὅτι μπροστά του ἔχει τόν κύριο τῆς ζωῆς καί τοῦ θανάτου ἀλλά ἐμμένει στό γράμμα τοῦ νόμου τό ὁποῖο δέν σώζει.

Ἐξ αἰτίας τῆς ἀφορμῆς μᾶς δίνεται ἡ εὐκαιρία νά μιλήσουμε σήμερα γι᾽ αὐτήν τήν ὑποκρισία πού ἐξακολουθεῖ νά ὑπάρχει καί σήμερα καί ταλαιπωρεῖ πολλούς. Τήν ὑποκρισία πού προκάλεσε τήν ἀγανάκτηση τοῦ ἰδίου τοῦ θεανθρώπου καί στηλίτευσε αὐστηρά.

Εἶναι γνωστό ὅτι ἡ ὑποκρισία γενικῶς εἶναι καταδικαστέα καί προκαλεῖ τήν ἀπέχθεια καί τήν ἀποστροφή. Ἡ θρησκευτική ὅμως ὑποκρισία εἶναι ἀπαίσια καί ἀποκρουστική γιατί ἐνέχει τήν ἐκμετάλλευση τῶν ἱερῶν καί ὁσίων, ἀπό ἐκείνους πού δῆθεν ἐνδιαφέρονται γι᾽ αὐτά. Μελετώντας κανείς τά Ἱερά Εὐαγγέλια θά διαπιστώσει ὅτι ὁ Κύριός μας Ἰησοῦς Χριστός ἦταν ἀρκετά ἐπιεικής μπροστά σέ μεγάλα καί σημαντικά ἁμαρτήματα τῶν ἀνθρώπων. Ἔδειξε τήν φιλανθρωπία του καί μέ στοργή χάϊδεψε τίς ψυχές τῶν ἀνθρώπων γιά νά τούς ὁδηγήσει στήν μετάνοια. Ἤθελε νά τούς κάνει νά συναισθανθοῦν τήν ἁμαρτωλότητά τους καί νά κατανοήσουν τά σφάλματα τά ὁποῖα εἶχαν διαπράξει.

Ὅμως ὁ Κύριός μας στέκεται μέ σκληρότητα καί δείχνει τήν ἀγανάκτησή του μπροστά σέ μία κατάσταση τῶν ἀνθρώπων. Αὐτή ἡ κατάσταση εἶναι σέ ὅλους μας γνωστή, ὅταν ὁ Κύριος χτύπησε τούς Φαρισαίους μέ τά

* Κήρυγμα τῆς 8.12.2013 • Κυριακή Ι΄ Λουκᾶ • Λουκᾶ ιγ΄, 10-17.

σκληρά ἐκεῖνα οὐαί, χτυπώντας ἔτσι τήν θρησκευτική ὑποκρισία ὅλων τῶν ἀνθρώπων.

Μᾶς δηλώνει ἔτσι μ' αὐτόν τόν τρόπο ὁ Κύριός μας τήν βαρύτητα πού ἔχει ἤ καλλίτερα τό μέτρο τῆς βαρύτητας πού ἔχει αὐτοῦ τοῦ εἴδους ἡ ὑποκρισία καί πόσο βάναυσα ταλαιπωροῦν τούς ἀνθρώπους αὐτοί πού τήν μεταχειρίζονται πρός ἴδιον ὄφελος.

Οἱ ἄνθρωποι πού εἶναι μπλεγμένοι στά δίχτυα τῆς ὑποκρισίας (θρησκευτικῆς) ἔχουν μία ψυχική διαστροφή πού τούς ὁδηγεῖ σέ σημεῖο ἀληθινῆς θεομπαιξίας. Θέλουν νά φαίνονται, ἔχουν δηλαδή μία τέλεια σκηνική παρουσία, ὡς εὐσεβεῖς καί ἅγιοι, ἐνῶ στήν οὐσία εἶναι κούφιοι καί ψυχροί. Ὁ θρησκευτικός ὑποκριτής εἶναι ἕνα τραγικό πρόσωπο πού ἔχει ὡς προπέτασμα τήν εὐσέβεια. Ἡ εὐσέβεια ὅπως αὐτή εἶναι στήν οὐσία εὐσεβοφάνεια πού προσπαθεῖ νά καλύψει ἐπιδιώξεις θεοστυγεῖς καί θεομάχους.

Μέσα στήν σύγχρονη ἐποχή πού ζοῦμε δέν ἔλειψαν ποτέ αὐτοί, πού θέλουν νά καλύψουν τήν πνευματική τους γυμνότητα μέ τήν μάσκα –προσωπεῖο τῆς θρησκευτικότητας καί νά ἐκμεταλλευθοῦν στήν ἱερότητά τους. Καί ὅπως οἱ ὑποκριτές τῆς ἐποχῆς τοῦ Κυρίου μας ἔρραναν τό κεφάλι τους μέ στάχτη, γιά νά δείξουν τήν ἐξουθένωσή τους χάρι τῶν οὐρανίων ἀγαθῶν, ἔτσι καί οἱ σύγχρονοί μας ὑποκριτές προσφεύγουν σέ δῆθεν ταπεινολογίες, γιά νά ἐλκύσουν τόν οἶκτο μας.

Καθώς καθημερινά βρίσκουμε τέτοιους εἴδους ἀνθρώπους στήν ζωή μας καταλαβαίνουμε τόν μεγάλο πειρασμό πού περνάει γιά χάρη τους ἡ Ἐκκλησία. Γιατί λίγοι εἶναι ἐκεῖνοι πού μποροῦν νά διαχωρίσουν τό γνήσιο ἀπό τό ψεύτικο καί τήν ἀπομίμηση καί ἔτσι συγχέουν θεσμούς καί πρόσωπα, βγάζοντας λανθασμένα συμπεράσματα.

Θά περίμενε βέβαια κανείς ὅτι μέσα στόν χῶρο τῆς δικῆς μας θρησκείας τό φαινόμενο αὐτό θά ἦταν ἄν ὄχι ἀνύπαρκτο, τουλάχιστον σπάνιο. Αὐτό ὅμως συμβαίνει γιατί ὑπάρχουν ἄνθρωποι πού ἀσχημονοῦν καί κοροϊδεύουν ἀκόμα καί μπροστά στόν Κύριο Ἰησοῦ Χριστό. Ἄρα ἡ βάση τῆς ὑποκρισίας εἶναι ὁ ἄνθρωπος καί ὄχι ὁ Θεός. Ὁ ἄνθρωπος ὁ ὁποῖος ἀρνεῖται νά λουσθεῖ στίς σωτήριες καί κρυστάλλινες πηγές τῆς χάριτος. Ὁ ὑποκριτής ὁ ὁποῖος ὑπηρετεῖ τόν ἐγωτικό του χαρακτήρα πού τόν ὁδηγεῖ σέ μία στείρα καί ἀνενεργό θρησκευτικότητα. Ὁ ὑποκριτής φοράει τήν μάσκα τοῦ εὐσεβῆ καί τοῦ ἁγίου καί στήν οὐσία ἐκφράζει τήν ὕβρη ἀπέναντι στόν Θεό καί τήν κακοήθεια ἀπέναντι στούς ἀνθρώπους.

Ἄν θά περιοριζόταν αὐτή ἡ ἀρρωστημένη κατάσταση ὁ ἀρχέκακος διάβολος θά ἔχανε ἕνα σημαντικό ὅπλο μέ τό ὁποῖο πολεμᾶ τήν Ἐκκλησία. Καί ἔτσι ἡ γνήσια εὐσέβεια μέ τήν εἰλικρινή ταπείνωση θά ἔσωζε καί θά ἀνέβαζε τόν ἄνθρωπο στόν οὐρανό.

ΑΡΝΗΣΗ ΣΤΟΝ ΜΥΣΤΙΚΟ ΔΕΙΠΝΟ*

«... μακάριος ὃς φάγεται ἄρτον ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ.»
(Λουκᾶ ιδ΄, 16)

Ἕνας οἰκοδεσπότης, πλούσιος, μέ μεγάλο σπίτι πού χωροῦσε πολύ κόσμο κάλεσε σέ Δεῖπνο κάποιους ἀνθρώπους. Δέν περίμενε βέβαια ἀνταπόκριση στήν εὐγενική του πρόσκληση, ἀλλά δυστυχῶς τά πράγματα ἐξελίχθηκαν διαφορετικά. Οἱ προσκεκλημένοι προέβαλαν διάφορες δικαιολογίες ὄχι τόσο σημαντικές καί σοβαρές θά λέγαμε. Ὁ οἰκοδεσπότης ἀκούγοντας τίς δικαιολογίες καί τήν ἄρνηση θύμωσε πολύ καί κάλεσε διάφορους ἀνθρώπους ξένους καί ἄσημους στό δεῖπνο. Μήπως καί σήμερα οἱ ἄνθρωποι δέν προβάλλουν δικαιολογίες μικρές, ἀσήμαντες καί γελοῖες γιά νά μήν ἀνταποκριθοῦν στήν πρόσκληση τοῦ Θεοῦ στό πνευματικό τραπέζι πού παραθέτει; Ἄς δοῦμε σήμερα αὐτές τίς ἀρνήσεις.

Ὁ ἄνθρωπος ἐκ φύσεως ἔχει μία ροπή πρός τό θεῖον. Πάντοτε ψάχνει νά βρεῖ νά ἀκουμπήσει καί νά αἰσθανθεῖ σιγουριά στά χέρια τοῦ Θεοῦ. Ὅμως αὐτή ἡ ἀόριστη ἰδέα περί Θεοῦ πρέπει νά μορφοποιηθεῖ καί νά προσδιορισθεῖ ὀρθῶς οὕτως ὥστε νά γίνει κάτι συγκεκριμένο καί νά ὁδηγηθεῖ στήν θεογνωσία. Ὅμως πολλοί ἄνθρωποι ἀρνοῦνται νά μποῦν σέ καλούπια καί ὁδούς γιά νά μορφωθεῖ μέσα τους ὁ Θεός. Ἐπιμένουν νά ζοῦν ἀναπαυμένοι σ' αὐτό πού αὐτοί ἔχουν προσδιορίσει καί ὁρίσει ἐγωκεντρικά στήν σχέση τους μέ τόν Θεό. Στήν οὐσία ὅμως ἀρνοῦνται τήν πρόσκληση τοῦ Θεοῦ πού τήν διέπουν βασικές ἀρχές. Προβάλλουν δέ τήν δικαιολογία «ὅτι ἐγώ πιστεύω μέ τόν τρόπο μου». Ἔτσι προκύπτουν πολλές δικαιολογίες γιά νά μήν ἀκολουθήσουν τήν ὁδό πού ὁδηγεῖ στήν σωτηρία καί στό Σωτήριο Δεῖπνο.

Ἔτσι σταχυολογώντας αὐτές τίς δικαιολογίες θά ἤθελα νά σταθῶ σέ κάποιες. Πρῶτα ἀπό ὅλα στίς δικαιολογίες καί αἰτιάσεις κατά τοῦ κλήρου. Ὑπάρχουν πολλοί ἄνθρωποι οἱ ὁποῖοι δέν μετέχουν στά Ἱερά Μυστήρια, δέν ἐξομολογοῦνται, δέν κοινωνοῦν, δέν ἐκκλησιάζονται γιατί τούς φταίει, ὅπως λένε ὁ παπᾶς. Καί αὐτό γιατί ἴσως νά εἶχαν μία κακή ἐμπειρία μέ

* Κήρυγμα τῆς 15.12.2013 • Κυριακή ΙΑ΄ Λουκᾶ (Τῶν ἁγίων Προπατόρων) • Λουκᾶ ιδ΄, 16-24.

κάποιο κληρικό ἤ γιατί ἄκουσαν ἤ διάβασαν κάτι κακό γιά κάποιον ἱερέα, κόβοντας τίς σχέσεις τους μέ τήν Ἐκκλησία, πιστεύοντας ὅμως ὅτι μποροῦν νά τίς διατηρήσουν μέ τόν Θεό. Καί αὐτά βεβαίως δέν λέγω ὅτι δέν ὑπάρχουν ἤ δέν συμβαίνουν, ἄν καί πολλά ὀφείλονται στό εἰρωνικό καί ἱεροκατήγορο πνεῦμα μερικῶν.

Ὅμως οἱ ἄνθρωποι πού κόβονται ἀπό τήν Ἐκκλησία γι' αὐτό τόν λόγο ἔχουν μία σύγχυση μεταξύ τοῦ θεσμοῦ καί τοῦ φορέα του. Ὁ κληρικός κάθε βαθμοῦ εἶναι φορέας μιᾶς ἀνεξάντλητης δύναμης, μπορεῖ νά εἶναι ἀνάξιος, ἀλλά ἔχει ὑπερφυσικές ἐξουσίες πνευματικῆς δομῆς, πού ἐξαντλοῦνται στήν ἠθική καταξίωση τοῦ ἀνθρώπου καί στήν πνευματική του τελείωση. Καί στήν ἐντολή τοῦ Κυρίου, ὑπῆρχαν ἄνθρωποι συναγωγῆς πού ἀσκοῦσαν ἱερατικά καθήκοντα, χωρίς ἐσωτερικό ἀντίκρυσμα. Ὁ Κύριος ὅμως δέν συμβούλεψε νά ἐγκαταλείψουν τήν συναγωγή, ἀλλά νά ἐφαρμόζουν αὐτά πού τούς διδάσκουν.

Μία ἄλλη ὁμάδα ἀνθρώπων διστάζουν νά ἐκτελέσουν τά θρησκευτικά τους καθήκοντα ὅπως τά καθορίζει ἡ Ἐκκλησία, διότι ὑπολογίζουν τά σχόλια τοῦ κόσμου. Ὁ κόσμος, εἶναι ἀλήθεια, ὅτι θεωρεῖ ἀναχρονιστικό καί καθυστερημένο τήν τήρηση τῶν καθηκόντων. Ὁ ἐκκλησιασμός θεωρεῖται ἀπό πολλούς θρησκοληψία. Νομίζω ὅτι δέν εἶναι καθυστερημένος αὐτός πού ἐκφράζει τό θρησκευτικό του συναίσθημα. Ὑπάρχουν ἄνθρωποι πού σπαταλοῦν ὁλόκληρες περιουσίες στά καζίνο καί στόν τζόγο ἤ κομπάζουν προβάλλοντας διάφορες ὑλιστικές θεωρίες.

Ἐπίσης ὑπάρχουν καί ἄλλοι ἄνθρωποι οἱ ὁποῖοι ἀρνοῦνται τήν πρόσκληση τοῦ Θεοῦ, διότι ὅπως οἱ ἴδιοι λέγουν πνίγονται στίς δουλειές καί δέν βρίσκουν χρόνο γιά νά πᾶνε στήν Ἐκκλησία. Οἱ ἄνθρωποι σήμερα τρέχουν πανικόβλητοι γιά νά ἀνταπεξέλθουν σ' ὅλα αὐτά τά ὑλικά πού τούς κυνηγοῦν. Ἡ μόνιμη κουβέντα εἶναι ἡ κρίση τήν ὁποία πιστεύουν ὅτι θά ξεπεράσουν μέ τό κυνηγητό τοῦ χρήματος.

Ἀκόμη ὑπάρχουν καί ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι γρινιάζουν λέγοντας ὅτι μία Κυριακή τούς ἔμεινε γιά νά ξεκουραστοῦν καί δέν μποροῦν νά συμμετέχουν στήν θεία Λειτουργία, στό Σωτήριο Δεῖπνο, στό ὁποῖο εἶναι καλεσμένοι.

Ἀδελφοί μου ἄς ἔχουμε ὑπ' ὄψιν μας ὅτι στήν ζωή αὐτή δέν ἔχει τόσο σημασία ἡ ἀρχή, ἀλλά τό τέλος. Τό τέλος τό ὁποῖο θά καθορίσει τήν πραγματική ζωή μας, τήν αἰώνια. Εὔχομαι λοιπόν σέ ὅλους μας τό τέλος νά μᾶς βρεῖ ἀπαλλαγμένους ἀπό δισταγμούς, προφάσεις, ἀρνήσεις ἀπέναντι στήν πρόσκληση τοῦ Θεοῦ. Καί αὐτό θά σημαίνει ὅτι θά ἔχουμε ἐξιλεώσει τό παρελθόν καί θά ἔχουμε κερδίσει τό μέλλον. Ἀμήν.

ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ ΜΕ ΠΡΟΣΟΧΗ*

«Ἀνάβλεψον· ἡ πίστις σου σέσωκέ σε·»
(Λουκᾶ ιη΄, 42)

Ὁ Κύριός μας Ἰησοῦς Χριστός εἰσέρχεται ὅπως μᾶς λέγει τό Εὐαγγελικό ἀνάγνωσμα εἰς τήν Ἰεριχώ. Ἐκεῖ στήν εἴσοδο τῆς πόλης ἕνας τυφλός ζητιάνος γνωρίζοντας ποιός εἶναι ὁ ἄνδρας πού εἰσέρχεται, ἐκλιπαρεῖ μέ δυνατή φωνή τόν Ἰησοῦ Χριστό. Ὁ Ἰησοῦς Χριστός σταματᾶ καί ρωτάει τί θέλει καί τοῦ δίνει τήν θεραπεία του. Ἀκούει δηλαδή ὁ Κύριός μας Ἰησοῦς Χριστός τό αἴτημά του καί ἀμέσως τό ἱκανοποιεῖ. Αὐτό ἀκριβῶς θά ἐξετάσουμε καί ἐμεῖς σήμερα, δηλαδή τήν στάση μας ἀπέναντι στούς φτωχούς ἀδελφούς μας.

Ὡς χριστιανοί ἔχουμε τό ἱερό χρέος, ἀλλά καί τήν ἐντολή τοῦ Θεοῦ νά συμπαραστεκόμαστε στούς πάσχοντες ἀδελφούς μας. Νά τούς βοηθοῦμε, νά ἐκφράζουμε ἔμπρακτα τήν ἀγάπη μας. Τήν ἀγάπη μας πού ἀπορρέει ἀπό τήν ἀγάπη μας πρός τόν Θεό. Στό πρόσωπο τοῦ ἀδυνάτου ἀδελφοῦ μας βλέπουμε τόν Θεό καί ὑπηρετοῦμε τόν ἴδιο τόν Θεό στό πρόσωπό τους. Πρέπει καί ἐμεῖς νά δείξουμε τήν φιλανθρωπία μας, ἀφοῦ ὁ ἀρχηγός τῆς ζωῆς μας Ἰησοῦς Χριστός ἐξῆλθε εὐεργετῶν καί ἰώμενος. Πῶς μποροῦμε ἄραγε ἐμεῖς νά παραβλέψουμε αὐτό τό ἱερό καθῆκον; Χρειάζεται ὅμως διάκριση, νά δείξουμε δηλαδή τήν ἀγάπη μας στόν ἄλλο καί νά ἀνταποκριθοῦμε στήν ἀνάγκη του χωρίς νά τόν βλάψουμε.

Ἴσως ἡ σκέψη μου φαίνεται ἁπλή ἀλλά δέν εἶναι. Πολλές φορές βρισκόμαστε μπροστά σέ προβλήματα, στά ὁποῖα δίνουμε ἤ μᾶλλον νομίζουμε ὅτι δίνουμε λύσεις, οἱ ὁποῖες μπορεῖ καί νά ζημιώνουν ἀντί νά ὠφελοῦν.

Στό σημεῖο αὐτό μπορεῖ κανείς νά ὑποστηρίξει ὅτι ἀρκεῖ νά ὑπάρχει ἡ ἀγάπη μέσα μας καί ὅλα τά ἄλλα γίνονται. Αὐτό βέβαια δέν εἶναι καί ὀρθό. Διότι χρειάζεται καί ἕνας ἄλλος παράγοντας καί αὐτός εἶναι ἡ διάκριση. Ἡ διάκριση βάσει τῆς ὁποίας μποροῦμε σέ κάθε περίπτωση νά φερθοῦμε ἀναλόγως ἀλλά καί νά βοηθήσουμε οὐσιαστικῶς. Ἡ ἀγάπη χωρίς διάκριση

* Κήρυγμα τῆς 1.12.2013 • Κυριακή ΙΔ΄ Λουκᾶ • Λουκᾶ ιη΄, 35-43.

μοιάζει σάν τό ὁρμητικό ποτάμι πού παρασύρει τά πάντα, ἀλλά καί ξεχειλίζει προκαλώντας ζημιές καί πλημμύρες.

Ἄν θέλουμε λοιπόν νά φερόμαστε μέσα στά χριστιανικά πλαίσια, ἡ ἐκδήλωση τῆς ἀγάπης μας πρέπει νά συνοδεύεται ἀπό διάκριση. Ἡ διάκριση μᾶς κάνει νά φερόμαστε ἄψογα στόν πλησίον μας καί νά τόν ἀνακουφίζουμε ἄμεσα.

Ἡ ἔλλειψη διακρίσεως μπορεῖ νά ἔχει ὄχι καί τόσο εὐχάριστα ἀποτελέσματα, ὅπως π.χ. βοηθώντας ἕναν ἄνθρωπο νά τόν ἐξευτελίζουμε ταυτόχρονα εἴτε γιατί τονίζουμε δημόσια τήν φτώχεια του εἴτε γιατί θέλουμε νά ἐπιδειχθοῦμε. Γίναμε ὅλοι μάρτυρες τέτοιων γεγονότων ὅταν σέ κάποιες πλατεῖες μοίραζαν κάποια ἀγαθά καί οἱ ἄνθρωποι ὕψωναν τά χέρια τους γιά νά προλάβουν νά πάρουν κάτι.

Ἀκόμη μπορεῖ νά βλάψει ἡ βοήθειά μας ἀντί νά ὠφελήσει ὅταν βοηθοῦμε κάποιον ὁ ὁποῖος θά μποροῦσε νά βοηθήσει τόν ἑαυτό του δουλεύοντας τίμια, ὅπως ὅλοι. Γιατί εἶναι πραγματικότητα ὅτι κοντά στούς πραγματικά φτωχούς, ὑπάρχουν καί ἐκεῖνοι πού ἐκμεταλλεύονται περιστάσεις. Ἄνθρωποι πού ὑπολογίζουν στά φιλάνθρωπα συναισθήματα τῶν ἄλλων. Ἐπαγγελματίες ἐπαίτες πού ἐξαπατοῦν τούς ἀνθρώπους καί γίνονται ἀπατεῶνες. Ἕνα ἐκκλησιαστικό κείμενο μᾶς λέγει ὅτι «πρέπει νά ἱδρώσει ἡ ἐλεημοσύνη σου στό χέρι σου». Δείχνοντας ἔτσι μέ πόση προσοχή, σκέψη καί κρίση θά πρέπει νά δίνει κανείς τήν βοήθειά του γιά νά μήν ἐξαπατηθεῖ καί βλάψει.

Ἡ περίπτωση αὐτή μᾶς περιφρουρεῖ ἀπό ἐκείνους πού εὔκολα προτείνουν τό χέρι τους καί προσκολλῶνται στόν καθένα γιά νά τοῦ ἀποσπάσουν κάποιο ποσό, γι' αὐτό προσοχή!!!

Ἔτσι γιά νά διαφύγει κανείς αὐτούς τούς κινδύνους πρέπει νά ἀπευθύνεται σέ ὀργανισμούς πού ἀσκοῦν ὀργανωμένα καί ἐντίμως τήν φιλανθρωπία. Μέ πρῶτο καί κύριο τήν ἁγία μας Ἐκκλησία. Τήν Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ πού σιτίζει, ἐνδύει, ἐνισχύει, οἰκονομεῖ, συμπάσχει, ἀνακουφίζει, σπουδάζει, θεραπεύει χιλιάδες ἀνθρώπων. Βέβαια δέν πρέπει νά ἀτονίσει καί ἡ συμπαράστασή μας σέ μεμονομένα ἄτομα, ἀλλά πρέπει νά γνωρίζουμε καλά τήν περίπτωση γιά νά μήν ἐξαπατηθοῦμε.

Ὅλα αὐτά σᾶς τά ἀναφέρω γιατί ἡ φιλανθρωπία μας, ἡ στοργή μας, ἡ ἀγάπη μας καί τό ἐνδιαφέρον μας γιά τόν συνάνθρωπο πρέπει νά ἀποφέρει καρπούς καί γιά νά γίνει αὐτό πρέπει ἡ ἀγάπη μας νά εἶναι γνήσια καί φιλόστοργος.

Ἀδελφοί μου, τό νά ἀγαπᾶ κανείς μέ διάκριση καί προσοχή εἶναι τέχνη. Καί ἄν αὐτό χαρακτηρίζει κάθε πολιτισμένο ἄνθρωπο, ἀξιώνεται μέ τό παραπάνω ἀπό τόν χριστιανό. Καιρός νά τό προσέξουμε καί νά τό κατορθώσουμε.

Ο ΘΕΟΣ ΜΕΘ' ΗΜΩΝ*

«Τοῦ δὲ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἡ γέννησις οὕτως ἦν»
(Ματθαίου α΄, 18)

Ἡ ἀξιώνει καί πάλιν ἐφέτος ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστός νά φτάσουμε νά προσκυνήσουμε τήν Σωτήριον γέννησίν Του. Νά ζήσουμε τήν σημασία τῆς ἑορτῆς καί τήν μεγάλη εὐεργεσία τοῦ Θεοῦ πρός τούς ἀνθρώπους.

Μέσῳ τῶν Ἁγίων Προφητῶν Του ὁ Θεός εἶχε πολλές φορές ἀναγγείλει ὅτι μέ κάποιο τρόπο, θά ζοῦσε καί θά συναναστρεφόταν μέ τούς ἀνθρώπους «θά κατοικῶ καί θά περιπατῶ μεταξύ τους, θά εἶμαι ὁ Θεός καί αὐτοί θά εἶναι ὁ λαός μου» (Δευτερονόμιον κστ΄ 11-12). Ἐκεῖνος ὅμως ὁ ὁποῖος μᾶς εἶπε ἐντελῶς ἀνοικτά ὅτι ὁ Θεός θά σαρκωθεῖ καί θά ἦταν μαζί μέ τούς ἀνθρώπους εἶναι ὁ Προφήτης Ἡσαΐας, ὁ ὁποῖος εἶπε: *«Ἰδού ἡ Παρθένος ἐν γαστρὶ ἕξει καὶ τέξεται υἱὸν καὶ καλέσουσι τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἐμμανουήλ»* (Ἡσαΐου ζ΄, 14).

Αὐτά οἱ προφῆτες προεφήτευσαν γιά τήν σάρκωση τοῦ Θεοῦ Λόγου κάτι τό ὁποῖο γιά τούς ἀνθρώπους τῆς ἐποχῆς ἦταν ἐντελῶς ἀδιανόητο. Δέν μποροῦσαν οἱ ἄνθρωποι νά συλλάβουν τό νόημα τῶν προφητειῶν αὐτῶν. Δέν μποροῦσαν νά κατανοήσουν πώς ὁ Θεός πού πίστευαν καί κατοικοῦσε στούς οὐρανούς θά ἐρχόταν νά ζήσει μέ αὐτούς στήν γῆ. Βεβαίως οὔτε καί ὁ δικός μας νοῦς, ὁ ὁποῖος πληροφορεῖται ἀπό τά Ἱερά Εὐαγγέλια καί εἶναι φωτισμένος ἀπό τήν θεία Χάρη νά κατανοήσει αὐτό τό «Μέγα τῆς εὐσεβείας Μυστήριον».

Διότι ὅλοι γνωρίζουμε ὅτι ὁ Θεός εἶναι παντοῦ, εἶναι «πανταχοῦ παρών», σέ κάθε μέρος τῆς δημιουργίας βρίσκεται αὐτός ὅλος ὁ Θεός. Σέ ὅλη αὐτή ὅμως τήν παρουσία προστίθεται καί μία ἄλλη ἡ ὁποία ἐκφράζεται μέ τήν λέξη Ἐμμανουήλ πού σημαίνει ὅτι ὁ Κύριος εἶναι μαζί μας.

Αὐτή λοιπόν ἡ παρουσία σημαίνει ὅτι ὁ Θεός θά ἐρχόταν καί θά μένει μαζί μας. Θά ἦταν παρουσία Σωτηρίας, πηγή δωρεῶν καί χαρίτων, παρουσία λύτρωσης, παρουσία προγεύσεως τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ καί συνέχισης αὐτῆς. Ὁ Θεός θά ἐρχόταν μέ ἕνα τρόπο κατανοητό καί ἀπόλυτως αἰσθητό, γιά νά διδάξει τούς ἀνθρώπους, νά ἀποτινάξει ἀπό πάνω τους τό βαρύ πέ-

* Κήρυγμα τῆς 22.12.2013 • Κυριακή πρό τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως • Ματθαίου α΄, 1-25.

πλο τῆς ἁμαρτίας. Γιά νά καθαρίσει τό βοῦρκο τῶν παθῶν. Γιά νά φωτίσει τήν διάνοιαν τῶν ἀνθρώπων καί νά ἀνοίξει τούς ὀφθαλμούς τους ὥστε νά ἀντικρύσουν καί μέ τά μάτια τῆς ψυχῆς καί τοῦ σώματος τόν Σωτῆρα καί Λυτρωτή τοῦ κόσμου τοῦ Κυρίου Ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ Θεός θά ἐρχόταν γιά νά γκρεμίσει τό τεῖχος μεταξύ τοῦ Θεοῦ καί τοῦ ἀνθρώπου πού ὕψωσε ἡ παρακοή καί ἡ ἁμαρτία. Καί νά ἀνοίξει διάπλατα τίς ἑρμητικά κλειστές πύλες τοῦ Παραδείσου γιά νά δεχθεῖ τό ἀγαπημένο του πλάσμα τόν ἄνθρωπο.

Καί ὅλα αὐτά δέν τά προσέφερε μαζικά στό ἀνθρώπιινο γένος, ἀλλά σέ κάθε ἕνα ξεχωριστά ἄνθρωπο, ὁ ὁποῖος πιστεύει στό ὄνομα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καί τήν θεότητά του καί Τόν ἀκολουθεῖ.

Ὅλα αὐτά θά γινόντουσαν πραγματικότητα καί οἱ ἄνθρωποι θά ἦταν οἱ οἰκεῖοι τοῦ Θεοῦ καί συμπολίτες Ἀγγέλων καί τῶν Ἁγίων. Πῶς; Μέ τήν θυσιαστική ἀγάπη καί τήν λυτρωτική θυσία τοῦ θεανθρώπου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Στήν Παλαιά Διαθήκη στό βιβλίο τῆ Γενέσεως (Γένεσις στ΄, 3) ὁ Θεός δέν ἤθελε νά μείνει μετά τῶν ἀνθρώπων λόγῳ τῆς ἁμαρτωλότητός τους καί τῆς ἀποστασίας τους. Ὅμως μετά τήν θυσία τοῦ Θεανθρώπου, μετά τήν ἐνανθρώπισή του, ὁ Κύριος ὁ ἴδιος λέγει καί ὑπόσχεται στούς μαθητές Του μετά τήν Ἀνάστασή Του ὅτι θά εἶναι *«μεθ' ὑμῶν πάσας τὰς ἡμέρας ἕως τῆς συντελείας»* (Ματθαίου κη΄, 20). Ὁ Κύριος ἦλθε στήν γῆ ὡς ὁ Ἐμμανουήλ ἀλλά καί ὡς Ἐμμανουήλ (μεθ' ὑμῶν ὁ Θεός) ἀποχαιρετᾶ τούς Μαθητές Του. Καί αὐτό γίνεται γιά νά τούς δηλώσει ὅτι δέν πρόκειται νά ἐγκαταλείψει τό ἀνθρώπινο γένος ἕως τῆς συντελείας.

Συμπεραίνουμε ἀγαπητοί, ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστός προφητεύθηκε ὡς ὁ Ἐμμανουήλ (μεθ' ὑμῶν ὁ Θεός). Ἐμφανίσθηκε στόν κόσμο, σαρκώθηκε ὡς Ἐμμανουήλ καί παραμένει ἀκόμα καί σήμερα στήν «σύγχρονη» κοινωνία μας νά εἶναι ὁ Ἐμμανουήλ. Σέ κάθε στιγμή τῆς ζωῆς μας καί ἰδιαίτερα σήμερα πού ἡ κρίση κλυδωνίζει τίς ζωές μας. Πού ἡ ἀβεβαιότητα, ἡ ἀνέχεια, ἡ δυσκολία, ἡ τρομοκρατία, τό σκότος καί ἡ κακία εἶναι μαζί μας, ἐμεῖς πρέπει νά πλησιάσουμε τόν Ἐμμανουήλ. Ἔχουμε περισσότερο ἀπό κάθε ἄλλη ἐποχή τήν παρουσία τοῦ Θεοῦ στήν ζωή μας γιά νά τήν κυβερνήσει νά τήν καθοδηγήσει καί νά τήν ἀσφαλίσει στήν Βασιλεία Του.

Ἕνα σημαντικό ἐρώτημα ὅμως ἀναπηδᾶ ἀπό ὅλη αὐτήν τήν Ἱερά κατάσταση, πού ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ἀποκαλεῖ τό Μέγα τῆς εὐσεβείας Μυστήριον. *«Θεὸς ἐφανερώθη ἐν σαρκί»*. Πόσοι καί πόσο θέλουμε στήν ζωή μας νά εἶναι μαζί μας ὁ Θεός; Ἀγωνίζεται ὁ καθένας ἀπό ἐμᾶς νά βάλει τόν Θεό στήν ζωή του ἤ σφυρίζει ἀδιάφορα στόν σκοπό τῆς ἐγωπάθειάς του καί τῆς φιλαυτίας του;

ΣΩΤΗΡΙΑ ΚΑΙ ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΦΘΟΡΑ ΚΑΙ ΤΟΝ ΘΑΝΑΤΟ*

«Τελευτήσαντος δὲ τοῦ Ἡρῴδου ἄγγελος Κυρίου κατ' ὄναρ φαίνεται τῷ Ἰωσὴφ λέγων· ἐγερθεὶς παράλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ πορεύου εἰς γῆν Ἰσραήλ»
(Ματθαίου β΄, 19-20)

Στήν ἀνατολή τοῦ Νέου σωτηρίου Ἔτους 2014 μαζί μέ τίς ἑόρτιες εὐχές γιά ὑγεία, εὐτυχία, προκοπή καί κάθε καλό, ἐπιβάλλεται νά ἀκούσουμε μέ προσοχή τίς θεῖες φωνές πού μᾶς θυμίζουν τίς αἰώνιες ἀλήθειες τῆς πνευματικῆς ζωῆς μας, πού μᾶς ἐλευθερώνουν ἀπό τήν αἰχμαλωσία τῶν ματαίων ἐπιγείων καί προσκαίρων ἐγκοσμίων καί διανοίγουν λυτρωτικά τούς ὁρίζοντες τοῦ νοῦ καί τῆς ὑπάρξεώς μας στά αἰώνια καί ἄφθαρτα τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ.

1. Ὁ σταθερός καί ἀμετάβλητος Κύριός μας

Ἀπέναντι στόν ἀσταθῆ καί συνεχῶς μεταβαλλόμενο κόσμο πού ζοῦμε, ὁ Κύριος μᾶς διαβεβαιώνει, ὅτι Αὐτός παραμένει σταθερός καί ἀμετάβλητος στά πάντα. «Ἐγώ εἶμαι ὁ Κύριος ὁ Θεός σας καί δέν ἔχω μεταβληθεῖ στό ἐλάχιστο»

Αὐτός εἶναι τό σταθερό σημεῖο ἀναφορᾶς τῆς ζωῆς μας κατά τήν ἀποστολική διακήρυξη: «Ὁ Ἰησοῦς Χριστός εἶναι ὁ ἴδιος χθές, σήμερα καί γιά πάντα».

Ὁ Κύριός μας Ἰησοῦς Χριστός εἶναι σταθερός·

α΄. Στίς ἀρχές Του, ὅπως διεκήρυξε μέ αὐθεντία: «Σᾶς βεβαιώνω πώς ὅσο ὑπάρχει ὁ κόσμος, ἕως τήν συντέλειά του, δέν θά πάψει νά ἰσχύει οὔτε ἕνα γιῶτα ἤ μία ὀξεῖα ἀπό τόν νόμο».

β΄. Στήν ἀγάπη Του γιά ὅλους τούς ἀνθρώπους πού ἔχει σκοπό τήν σωτηρία τους: «Ὁ Ὁποῖος θέλει νά σωθοῦν ὅλοι οἱ ἄνθρωποι καί νά γνωρίσουν σέ βάθος τήν ἀλήθεια».

---

* Κήρυγμα τῆς 29.12.2013 • Κυριακή μετά τήν Χριστοῦ Γέννησιν • Ματθαίου β΄, 13-23.

γ΄. Στήν εὐνοϊκή μεσιτεία Του στόν Ἐπουράνιο Θεό καί Πατέρα γιά μᾶς: «Ὁ Ἰησοῦς, ἐπειδή παραμένει αἰώνιος... μπορεῖ νά σώζει γιά πάντα ὅσους πλησιάζουν μέσῳ αὐτοῦ τόν Θεό... καί νά μεσιτεύει γι' αὐτούς».

δ΄. Στήν ἀπολυτρωτική θυσία Του γιά τήν ἄφεση τῶν ἁμαρτιῶν μας καί τήν ἀποκατάστασή μας στόν αἰώνιο πνευματικό κόσμο: «Μέ μία μόνο προσφορά ὁδήγησε στήν τελειότητα γιά πάντα αὐτούς πού ἐξαγνίστηκαν μέ τό αἷμα Του», «εἶναι φανερό πώς ὅπου ὑπάρχει συγχώρησι ἁμαρτιῶν δέν χρειάζεται θυσία γι' αὐτές».

ε΄. Σέ ὅλες τίς σωτήριες ἀποφάσεις Του: «Θά κάνω ὅ,τι ἀπεφάσισα· καί ποιός θά ματαιώσει αὐτό;»

στ΄. Στήν κλήση Του για νά σωθοῦμε καί στίς πλούσιες δωρεές Του: «Γιατί ὁ Θεός δέν ἀνακαλεῖ τίς δωρεές Του οὔτε τήν κλήση Του».

2. Ὁ Κύριος εἶναι τό ἀκλόνητο στήριγμα τῆς ζωῆς μας

Ὅταν ὁ ἄνθρωπος ἀπογοητεύεται ἀπό αὐτούς πού ἐμπιστεύτηκε καί στήριξε τίς ἐλπίδες τῆς ζωῆς του ἤ ἀδικεῖται ἤ διώκεται, ὁ Κύριος τοῦ ὑποδεικνύει νά μήν ἀπελπίζεται, ἀλλά νά στηρίζεται σ' Αὐτόν οἰκοδομώντας τήν ζωή του ἐπί τήν ἀσάλευτο πέτρα, ὥστε ὅταν κατεβεῖ ἡ βροχή καί ἔλθουν οἱ ποταμοί καί πνεύσουν οἱ ἄνεμοι νά μή καταποντισθεῖ, διότι «ἔχει θεμελιωθεῖ πάνω στόν βράχο» «καί αὐτός ὁ βράχος εἶναι ὁ Χριστός».

Μέ ἐμπιστοσύνη ὁ πιστός ἀπευθύνεται στόν Κύριο ζητώντας τήν σωτηρία του· «Σέ σένα, Κύριε, ὕψωσα τήν ψυχή μου, τόν Θεό μου. Σέ σένα στήριξα τήν πεποίθησί μου. Μή μέ ἀφήσεις ποτέ νά ντροπιαστῶ».

Ἡ πεποίθηση, ὅτι ὁ Κύριός μας εἶναι ὁ σοφός κυβερνήτης τῆς ζωῆς μας, διαλύει τήν ἀβεβαιότητα καί τήν ἀνασφάλεια πού δημιουργοῦν οἱ ἀνθρώπινες ἀποτυχίες. Ὁ Θεός «πού ἔκανες ὅσα ὑπῆρχαν καί πρίν ὑπάρξει χρόνος καί ὅσα συνέβηκαν κατά τό παρελθόν καί τά ἐπόμενα καί τά σημερινά. Σύ ἔχεις σκεφθεῖ ἐπίσης καί ἔχεις σχεδιάσει καί ὅσα θά γίνουν στό μέλλον. Ὅλα, ὅσα σκέφθηκες Σύ ἔγιναν καί πραγματοποιοῦνται», διέταξες, δηλαδή τακτοποίησες «ὅλα μέ μέτρο καί ὑπολογισμό καί μέ ζύγισμα».

Ἀπό αὐτά ἐξάγεται, ὅτι ἡ ἀνθρώπινη ἱστορία δέν ἐκτυλίσσεται σύμφωνα μέ τούς νόμους ἑνός τυφλοῦ πεπρωμένου. Ἡ Ἐκκλησία δέν δέχεται τήν μηχανιστική ἑρμηνεία τοῦ κόσμου καί τῆς ζωῆς.

3. Ὁ χρόνος ἐξυπηρετεῖ τό μυστήριο τοῦ θελήματος τοῦ Θεοῦ

Ἀντίθετα στήν ἀντίληψη, ὅτι τά πάντα ἐξελίσσονται στήν τύχη ἡ ἁγία Γραφή διδάσκει ὅτι ὁ κόσμος καί ἡ ἱστορία πορεύονται πρός ἕνα σκοπό κατά τό ἅγιο καί τέλειο θέλημα τοῦ Κυρίου. Αὐτόν τόν θεῖο σκοπό προσ-

διόρισε ὁ ἀπόστολος Παῦλος «ἔτσι ὁ Θεός θά βασιλέψει πλήρως πάνω σέ ὅλα». Αὐτός ὁ σκοπός ἀποτελεῖ τό μυστήριο τοῦ θελήματος τοῦ Θεοῦ «δηλαδή νά ἑνώσει ὅλα, οὐράνια καί ἐπίγεια, στό πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ».

Ἡ ἀνακεφαλαίωση αὐτή ἐνεργεῖται στόν χρόνο καί συνιστᾶ τήν προσφερομένη ἀπό τόν Ἰησοῦ Χριστό σωτηρία καί ἀπολύτρωση ἀπό τήν φθορά καί τόν θάνατο. Ἡ συμμετοχή μας στήν αἰώνια ζωή νηματοδοτεῖ τόν χρόνο τῆς παρούσης ζωῆς μας, γίνεται γιά μᾶς τό πλήρωμα τῶν καιρῶν, ὁ καιρός τῆς σαρκώσεως τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ.

Εὔλογα τίθεται τό ἐρώτημα ἐάν ἐμεῖς ἀνήκουμε στήν ἑνωμένη μέ τόν Χριστό ἀνθρωπότητα.

4. Ἡ ἐσχατολογική προοπτική τῆς παρούσης ζωῆς μας

Ἡ χρυσή γλῶσσα τῆς Ἐκκλησίας ὁ ἅγιος πατέρας μας Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος μιά πρωτοχρονιά συμβούλευε τούς πιστούς στήν ἐποχή του καί μᾶς σήμερα νά δίνουν ἐσχατολογική προοπτική στήν ζωή τους μέ τά ἑξῆς: «Αὐτά νά συλλογίζεσαι μέ ἀφορμή τίς νουμηνίες, αὐτά νά ἐνθυμῆσαι σέ κάθε ἀλλαγή τῶν ἐτῶν· ἄς σκεπτόμαστε τήν μέλλουσα κρίση, μήπως πεῖ κάποιος καί σέ μᾶς αὐτό πού ἐλέχθηκε ἀπό τόν προφήτη στούς Ἰουδαίους· "τελείωσαν οἱ ἡμέρες τους στήν ματαιότητα καί τά ἔτη τους αἰφνιδίως"».

Εὔχομαι νά διανύσουμε τίς ἡμέρες τοῦ Νέου Ἔτους 2014 μέ ἐμπιστοσύνη στόν ἀληθινό καί ζωντανό Κύριο Λυτρωτή καί Σωτῆρα μας κατά τήν εὐχή *«Σοί παρακατατιθέμεθα τήν ζωήν ἡμῶν ἅπασαν καί τήν ἐλπίδα, Δέσποτα Φιλάνθρωπε»*.

Ο ΚΑΛΟΣ ΑΓΩΝΙΣΤΗΣ*

***«Τὸν ἀγῶνα τὸν καλὸν ἠγώνισμαι, τὸν δρόμον τετέλεκα, τὴν πίστην τετήρηκα»* (Πρός Τιμόθεον Β΄, 7-8)**

Γιά ὁλόκληρη τήν ζωή του ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ὑπῆρξε ἀγωνιστής. Ἦταν στρατιώτης καί ἀγωνιστής παλαιός. Ἀπό τήν ἀρχή ὥς τό τέλος. Καί τώρα, πού βρίσκεται κοντά στό ἐπίγειο τέρμα τῆς ζωῆς του ἀναπολεῖ τό παρελθόν καί μέ ἱκανοποίηση κηρύττει πώς ὑπῆρξε πιστός στόν ἀγῶνα πού εἶχε ἀναλάβει. Διερωτᾶται λοιπόν κανείς γιά ποιόν ἀγῶνα ὁμιλεῖ ὁ Ἀπόστολος;

Οἱ ἄνθρωποι ἀγωνίζονται στήν ζωή αὐτή γιά πολλά καί διάφορα πράγματα. Πρῶτα ἀπό ὅλα ἀγῶνας εἶναι αὐτή ἡ ἴδια ἡ ζωή. Βιοπάλη ἔχει πολύ εὔστοχα χαρακτηρισθεῖ ἡ μέριμνα γιά τήν ἐξασφάλιση τῶν ἀπαραιτήτων γιά τήν ἐπιβίωση ἀγαθῶν. Κι ἔπειτα ἔρχονται οἱ ἀγωνίες γιά τήν κοινωνική ἄνοδο καί ἐπικράτηση, γιά τήν οἰκονομική χειραφέτηση, γιά τήν ἐπαγγελματική τακτοποίηση. Καί κοντά σ' αὐτούς κι ἄλλοι ἀγῶνες μέ εὐγενέστερο περιεχόμενο, ἀγῶνες ἐθνικῆς μορφῆς, ἰδεολογικοί ἀγῶνες, πολιτικοί καί ἄλλοι. Ὅλοι μαζί συνθέτουν τό περίγραμμα πού προσδιορίζει τόν ἀγωνιστικό χῶρο μέσα στόν ὁποῖο ὁ καθένας μας βρίσκει διέξοδο στήν ἀγωνιστική του διάθεση, πού στούς νέους ἰδιαίτερα εἶναι πολύ ἔντονη. Ἀνάμεσα στούς ποικιλόμορφους καί πολυώνυμους αὐτούς ἀγῶνες ὑπάρχει καί ἕνας μοναδικός ἀγῶνας τόσο γιά τίς προϋποθέσεις του, ὅσο καί γιά τούς στόχους του. Ὁ ἀπόστολος Παῦλος τόν χαρακτηρίζει «καλόν» καί ἔτσι μᾶς εἶναι γνωστός ἀπό τότε. Αὐτός ὁ καλός ἀγῶνας δέν εἶναι καί τόσο γνωστός σ' ὅλους, παρά τό ὅτι ἔχει ἀποφασιστική σημασία γιά ὅλους. Πρέπει κανείς νά διδαχθεῖ γιά νά μάθει ὅ,τι ἀφορᾶ σ' αὐτόν, γιατί τά κέρδη τοῦ ἀγῶνα αὐτοῦ δέν εἶναι τόσο ὑλικά, εὐδαιμονικά, ἀλλά πνευματικά καί γι' αὐτό καί ὄχι εὔκολα, κατορθωτά καί φανερά. Αὐτό τό τελευταῖο στοιχεῖο παίζει ἀρκετά σημαντικό ρόλο στήν ἀξιολόγηση τοῦ ἀγῶνα αὐτοῦ ἐκ μέρους μας, μιά καί οἱ περισσότεροι ὀπαδοί τῆς θεωρίας τῆς μικρότερης προσπάθειας

* Κήρυγμα τῆς 4.1.2015 • Κυριακή πρό τῶν Φώτων • Ἀποστολικό ἀνάγνωσμα, Πρός Τιμόθεον Β΄ δ΄, 5-8.

γιά ἐπίτευξη μεγαλυτέρου ἀποτελέσματος, προτιμοῦν τόν εὔκολο δρόμο, πού δέν περνάει ἀπό τόν ἀγῶνα αὐτόν. Ὁ ἴδιος ὁ Ἀπόστολος σέ ἄλλη του ἐπιστολή, τόν καλόν ἀγῶνα τόν ἀποκαλεῖ «προκείμενον» δηλαδή, δίπλα μας, ἐμπρός μας, ἀκριβῶς γιά νά δείξει πώς εἴμαστε πλάϊ του, σέ μία προσπάθεια ἰσόβια, γιά κατάκτηση τοῦ καρποῦ πού μᾶς προσφέρει. Εἶναι ὁ ἀγῶνας αὐτός σκληρός καί δύσκολος. Εἶναι «πάλη» μέ θηρία καί σκοτεινές δυνάμεις. Εἶναι ἀγωνία καί μόχθος καί ἱδρώτας καί θυσία.

Ἔχει σάν στόχο του νά βγάλει τόν ἄνθρωπο ἀπό τήν ἀγωνία, νά τοῦ χαρίσει νέους ὁρίζοντες ζωῆς, νά τοῦ δώσει προοπτικές πού θά ἀποτρέψουν τόν κίνδυνο νά γίνει «μονοδιάστατος», ὅπως θά ἔλεγε ἕνας σύγχρονος φιλόσοφος. Στόν ἀγῶνα αὐτόν πού ἔχει τίς διαστάσεις ἑνός ὑπαρξιακοῦ πολέμου, ὁ ἄνθρωπος ἀπορρίπτοντας κάθε παραλλαγή συμβατικότητας, μπαίνει στόν χῶρο τῆς δυναμικῆς ἀναμετρήσεως μέ τόν ἴδιο του τόν ἑαυτό πρῶτα καί μέ τίς ἀντίθετες δυνάμεις ὕστερα μιά καί τό κλῖμα τῆς «ἀδιαφορίας» γιά τόν Χριστό, δέν μπορεῖ νά διαρκέσει πολύ. Μερικοί νομίζουν πώς μή καταπιανόμενοι μέ τόν ἀγῶνα αὐτόν, μένουν μακριά ἀπό τίς περιπλοκές του, ἐνῶ ἀντίθετα εἶναι βέβαιο, πώς ὁ μή ἀγωνιζόμενος ἀγωνιᾶ. Καί ἡ ἀγωνία τῆς ἄγνοιας αὐτῆς εἶναι τραγική μέ ἀπροσμέτρητες συνέπειες γιά τήν ὁλοκλήρωση τοῦ ἀνθρώπου.

Στόν πνευματικό ἀγῶνα, πού ὁ καθένας μας καλεῖται νά ἀναλάβει, ὁ ἄνθρωπος ἔχει τήν μοναδική εὐκαιρία νά ἀξιοποιήσει τίς πνευματικές του δυνατότητες καί νά δοκιμάσει τίς δυνάμεις του, ἔστω κι ἄν αὐτές, σέ μία δεδομένη στιγμή, εἶναι ἐνδεχόμενο νά τόν ἐγκαταλείψουν ἤ νά τόν προδώσουν. Κατά τούς Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας μας δέν ἔχει τόση σημασία μιά πτώση πού γίνεται μέσα στόν ἀγῶνα, ὅσο ἡ ἀδράνεια πού συνοδεύει τήν ἀπραξία καί τήν ἀδιαφορία μας γιά τά πνευματικά. Ὁ ἄνθρωπος πού δέν ἔμαθε νά ἀγωνίζεται γιά τά πνευματικά ζητήματα, δέν θά μπορέσει ποτέ νά σταθεῖ παραπέρα ἀπό συμβατικότητες τῆς ζωῆς σέ κάποιο ἐπίπεδο ἀξιώσεων γιά τήν ἀληθινή του ὑπόσταση, γιατί ἁπλούστατα δέν θά μπορέσει ποτέ νά νικήσει τόν ἑαυτό του «σύν ταῖς πράξεσιν αὐτοῦ καί ταῖς ἐπιθυμίαις».

Ὅταν ὁ ἀπόστολος Παῦλος ὁμολογοῦσε πώς εἶχε ἀγωνισθεῖ τόν καλό ἀγῶνα εἶχε τήν συνείδηση τῆς ἐξοφλήσεως ἑνός χρέους του, πού ἄξιζε τώρα μιά ἀνταμοιβή ἀπό τόν δικαιοκρίτη. Ἔστω κι ἄν ἀπό μερικούς ἡ ἀξίωση ἀνταμοιβῆς φαίνεται νά ἔχει στόν ἰδεαλιστικό χῶρο τῆς πίστεως ὠφελιμιστικές προεκτάσεις, εἶναι σωστό νά παραδεχθοῦμε πώς ἡ ἱκανοποίηση τοῦ ἀγωνιστῆ γιά τήν ὁλοκλήρωση τοῦ ἀγῶνα του στήν διάρκεια μιᾶς ὁλόκληρης ζωῆς, εἶναι μία ἀληθινή μαρτυρία καί πρόγευση γιά τό «στεφάνωμα» πού περιμένει τόν κάθε τίμιο ἀγωνιστή.

Θά μπορούσαμε νά ποῦμε πώς μέ τόν ἀγῶνα αὐτόν, ὁ ἄνθρωπος καταξιώνεται στήν πληρότητά του γιατί ἀποκαθιστᾶ τήν σχέση πού τόν συνοδεύει μέ τόν Θεό καί βρίσκει τόν ἀληθινό στόχο τῆς ζωῆς του. Αὐτή ἡ ὑπαρξιακή σχέση ἐλευθερώνει τόν ἄνθρωπο ἀπό τό βαρύ ἔρμα τῆς ἐγκοσμιότητας καί σέ κατακόρυφο καί ὁριζόντιο πλάνο τοῦ προσφέρει πολύτιμες ἐμπειρίες, πρωτόγνωρες, νοσταλγικές.

Μακάριος ἐκεῖνος πού γνώρισε στήν ζωή του τόν ἀληθινό ἀγῶνα καί ἔγινε ἀληθινός ἀγωνιστής. Τρισμακάριστος καί ὅποιος τόν τελείωσε νικηφόρα. *«Ἀπόκειται αὐτῷ ὁ τῆς δικαιοσύνης στέφανος»*.

ΝΕΑ ΟΔΟΣ*

«Ἐγένετο Ἰωάννης βαπτίζων ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ κηρύσσων βάπτισμα μετανοίας εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν·» (Μάρκου α΄, 4-5)

Ὁ Μεγάλος ἀσκητής καί μάλιστα αὐστηρός τῆς Ἐκκλησίας μας, ὁ Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος ἐκήρυξε τήν μετάνοια στούς ἀνθρώπους. Ὁ ἄνθρωπος τῆς ἐρήμου καλοῦσε τούς ἀνθρώπους νά βαδίσουν σέ μία νέα ὁδό ἡ ὁποία ὡς τέρμα της ἔχει τήν Βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Γι' αὐτή τήν νέα πορεία θά μιλήσουμε σήμερα καθώς βρισκόμαστε στήν ἀρχή τοῦ νέου ἔτους.

Τό βαρύ φορτίο τῆς ἐνοχῆς πού ὑπάρχει στόν ἄνθρωπο τοῦ ὑπαγορεύει τήν μετάνοια. Ὁ ἄνθρωπος βρίσκεται σέ μία δυσμενῆ θέση ἀπέναντι στόν Θεό. Οἱ σχέσεις του μέ τόν Δημιουργό δέν εἶναι πάντοτε οἱ καλλίτερες. Ἡ καθημερινότητα, τό ἄγχος τῆς σύγχρονης κοινωνίας, τό κυνήγι τῆς βιοπάλης κάνουν τόν ἄνθρωπο νά παρεκτρέπεται καί νά πέφτει σέ μία ἠθική κατάπτωση πού τόν ἀπομακρύνει ἀπό τόν Θεό. Ἐπίσης ἡ ροπή τοῦ ἀνθρώπου πρός τό κακό καί τήν ἁμαρτία κάνει ἀκόμα μεγαλύτερο τό χάσμα μεταξύ τοῦ Θεοῦ καί τοῦ δυστυχοῦς ἀνθρώπου.

Ἔτσι ὁ ἄνθρωπος εὐθυγραμίζει καί ταυτίζει τήν πορεία του μέ τίς ἀπαιτήσεις καί τόν τρόπο ζωῆς τοῦ βίου χωρίς Θεό. Τοῦ βίου πού παραθεωρεῖ τίς ἀξίες ἀλλά κυρίως τίς ἐντολές τοῦ Θεοῦ, ἀπομακρύνοντας ἔτσι τόν ἄνθρωπο ἀπό τόν φυσικό του Πατέρα πού εἶναι ὁ Θεός. Αὐτό βέβαια τόν κάνει νά ἀδυνατίζει, νά χάνει τίς πνευματικές δυνάμεις καί νά χάνει τήν ἠθική καί πνευματική εὐαισθησία του.

Βεβαίως ὑπάρχει καί δικαιολογία γιά ὅλα αὐτά καί εἶναι ἡ πρόοδος τοῦ πολιτισμοῦ καί τῆς ἐπιστήμης, ἡ τεχνοκρατία πού ἐπικρατεῖ καί ὁ ἄνθρωπος προβάλλει τήν δικαιολογία ὅτι δέν μπορεῖ νά πάει κόντρα στό ρεῦμα τῆς ἐποχῆς. Ἡ ἐξύψωση καί ἡ πρόοδος τοῦ ἀνθρώπου καί οἱ ἐπαγγελίες γιά σωτηρία ἀπό τίς ἐπιστημονικές κατακτήσεις κάνουν ἀκόμα μεγαλύτερη τήν ἐνοχή τοῦ ἀνθρώπου ἀπέναντι στόν Θεό. Ἡ τραγικότητα τῆς συγχρόνου κοινωνίας, ἡ κρίση τῆς οἰκογένειας καί τῶν θεσμῶν γενικῶς, ἡ καταπάτηση τῶν ἀξιῶν, ὁ εὐτελισμός τῆς ἠθικῆς, ταλαιπωροῦν τόν ἄν-

* Κήρυγμα τῆς 5.1.2014 • Κυριακή πρό τῶν Φώτων • Μάρκου α΄, 1-8.

θρωπο. Καί ἀντί νά τόν ὁδηγήσουν στήν εὐημερία τόν καταρρακώνουν ψυχικῶς καί τόν βουλιάζουν στήν κρίση.

Ἀκόμη καί οἱ ἐπινοήσεις τοῦ ἀνθρώπου δέν μπόρεσαν νά τόν ἀπαλλάξουν ἀπό τό ψυχικό ἄγχος καί τήν ἐνοχή του. Οὔτε ἡ ἐπιστήμη, οὔτε ὁ ἀθεϊστικός ὑπαρξισμός, οὔτε τά ἐπαναστατικά κινήματα στόν χῶρο τῆς νεολαίας οὔτε ἡ κατάλυση τῆς ἀσθένειας τῆς Ἐκκλησίας οὔτε ἡ ἀντικατάστασή της οὔτε ἡ ἀχαλίνωτη καί ἡ ξέφρενη πορεία πρός τήν διαφθορά, μπόρεσαν νά φέρουν ἰσορροπία καί γαλήνη. Ὅλα φούσκωσαν, ἤ ὅλα ἄστραψαν στιγμιαίως καί μετά χάθηκαν στό πυκνό σκοτάδι τοῦ ψεύδους καί τοῦ γελοίου.

Τήν λύση μπορεῖ νά δώσει μόνο ἡ θρησκεία μας. Τήν νέα ὁδό μπορεῖ μόνο ὁ Χριστός νά χαράξει. Τό ἐρώτημα πού κυριαρχεῖ εἶναι ὄχι ἄν ὑπάρχει Θεός ἤ ὄχι, ἤ πῶς νά ἀντιμετωπίσω τήν φθορά καί τίς ἐνοχές μου. Ἀλλά ἐκεῖνο τό ὁποῖο πλανᾶται εἶναι τί μέ ἐνδιαφέρει ἡ ὕπαρξη ἤ ἡ ἀνυπαρξία τοῦ Θεοῦ. Αὐτό τό σημεῖο εἶναι τό σημεῖο πού πρέπει νά ξεκινήσει ἡ Ἐκκλησία τήν νέα πορεία της. Νά δείξει στούς ἀνθρώπους πῶς νά ἀναζητοῦν τήν ἀλήθεια. Καί αὐτό θά γίνει μέ τό νά καταπνίξουμε τόν ἐπιβλαβή ἐγωϊσμό μας. Στήν θέση του νά βάλουμε τό δόσιμο, τήν ἀλληλοπεριχώρηση, τήν μετάνοια, τήν ἀγάπη.

Καί μετά ἀπό αὐτά πρέπει νά τολμήσουμε ὅλοι τήν ἀποδοχή τῶν λαθῶν μας καί νά σκύψουμε ταπεινά τό κεφάλι. Αὐτό βέβαια εἶναι δύσκολο καί ἀπαιτεῖ θυσίες, ἀλλά εἶναι ἀναγκαῖο. Πρέπει ὅλοι μας νά ἀποδεχθοῦμε ὅτι αὐτά πού συμβαίνουν γύρω μας, τά ἀδιέξοδα πού ὑψώνονται ἀπό παντοῦ δέν ὀφείλονται στά χρήματα, ἀλλά στήν ἀποστασία μας ἀπό τόν Θεό. Ἡ ἀπομάκρυνσή μας ἀπό τόν Θεό ἀφήραισε τήν χάρη μέ ἀποτέλεσμα νά ζοῦμε ὅπως ζοῦμε. Ἡ νίκη τοῦ ἀγαθοῦ βρίσκεται κοντά στόν Θεό πού αὐτομάτως σημαίνει τήν ἀπομάκρυνσή μας ἀπό τά δεσμά τῆς ἁμαρτίας, τῆς φθορᾶς καί τοῦ θανάτου.

Καιρός ἀδελφοί νά στραφοῦμε πρός τήν Ἐκκλησία ἡ ὁποία θά μᾶς σώσει ὡς πάλαι ποτέ ἡ Κιβωτός ἀπό τήν πλημμύρα τῆς κρίσης καί τῆς ἀσθενοῦς κοινωνίας. Καιρός νά στραφοῦμε στόν Θεό Πατέρα γιά νά μᾶς δεχθεῖ ὡς τόν ἄσωτο τοῦ Εὐαγγελίου, ἐνδύοντάς μας καί πάλι μέ τήν στολή τῆς χάριτος γιά νά ζήσουμε μέ σιγουριά καί εὐημερία.

Μπορεῖ καί ἡ Ἐκκλησία νά ἔχει ἀνθρώπινες ἀδυναμίες, ἀλλά κατέχει καί τήν πηγή πού ἀναβλύζει τό κρυστάλλινο νερό τῆς λύτρωσης καί τῆς ἁγιότητος. Μποροῦμε, εἶναι στό χέρι μας ἄν θέλουμε νά ἀκολουθήσουμε τόν Χριστό ἤ ὄχι. Ἀπό μᾶς ἐξαρτᾶται ἄν θέλουμε νά νοιώσουμε τήν σιγουριά τοῦ Θεοῦ στήν ἀγκαλιά τῆς Ἐκκλησίας ἤ νά ζήσουμε στό ἄγχος καί τήν ἀβεβαιότητα τῆς ἀθεΐας καί τῆς ἀσέβειας.

Ἄς ἀκούσουμε καί σήμερα τό κάλεσμα τοῦ Προδρόμου καί ἄς βαδίσουμε στήν νέα ὁδό πού θά μᾶς ὁδηγήσει μέ ἀσφάλεια στήν Βασιλεία τοῦ Θεοῦ χωρίς κρίση, χωρίς ἐνοχή, χωρίς ἁμαρτία. Ἀμήν.

Η ΧΑΡΙΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ*

***«Ἑνὶ δὲ ἑκάστῳ ἡμῶν ἐδόθη ἡ χάρις κατὰ τὸ μέτρον τῆς δωρεᾶς τοῦ Χριστοῦ»* (Πρὸς Ἐφεσίους δ΄, 7-13)**

Πρίν ἀπό δύο μόλις ἡμέρες γιορτάσαμε τά ἅγια Θεοφάνεια, τήν μεγάλη δεσποτική ἑορτή πού ἀναφέρεται στήν βάπτιση τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ καί τήν φανέρωσιν τῆς Ἁγίας Τριάδος στόν κόσμο. Ἡ φανέρωση ὅμως τοῦ Θεοῦ γίνεται καί στήν προσωπική ζωή τοῦ κάθε ἀνθρώπου, ὥστε νά μποροῦμε νά ποῦμε, ὅτι ὑπάρχουν καί «προσωπικά Θεοφάνεια», πού πρέπει νά τιμᾶ καί νά γιορτάζει ὁ κάθε χριστιανός.

Σήμερα λοιπόν, πού ἡ Ἐκκλησία, ἑορτάζει τήν Κυριακή μετά τά Φῶτα, εἶναι εὐκαιρία νά ποῦμε δύο λόγια γιά τά προσωπικά Θεοφάνεια.

Ἐκεῖνο πού κάνει τόν ἄνθρωπο χριστιανό καί τοῦ φανερώνει τόν Θεό στήν προσωπική του ζωή εἶναι ἡ Χάρις τοῦ Θεοῦ. Ἡ Χάρις αὐτή, ὅπως τονίζει ὁ Ἀπόστολος Παῦλος στό σημερινό ἀποστολικό ἀνάγνωσμα, δόθηκε καί δίδεται στόν κάθε ἄνθρωπο. Ποῦ ὅμως καί πῶς μεταδίδεται ἡ Χάρις τοῦ Θεοῦ στόν ἄνθρωπο;

Ἡ Χάρις τοῦ Θεοῦ προσφέρεται μέσα στόν χῶρο τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ καί διά μέσου τῶν ἱερῶν μυστηρίων τῆς Ἐκκλησίας.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα τό ἅγιο Βάπτισμα. Στό ἱερότατο αὐτό μυστήριο μᾶς δίνετε προσωπικά ἡ Χάρις τοῦ Θεοῦ καί εἶναι ἡ κορυφαία ἐκείνη στιγμή πού ὁ Τριαδικός Θεός φανερώνεται στήν προσωπική μας ζωή. Πραγματικά. Κατά τό Ἅγιο Βάπτισμα, ὁ Θεός Πατέρας μᾶς ὁδηγεῖ ἀπό τό σκοτάδι στό Φῶς (παράβαλε τίς ἐκφράσεις: φῶτα, φώτισμα, νεοφώτιστος, κ.λπ.), ὁ Ἰησοῦς Χριστός ντύνει τήν ψυχοσωματική γυμνότητά μας (*«ὅσοι εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε, Χριστὸν ἐνεδύσασθε»*) καί τό Ἅγιον Πνεῦμα σφραγίζει τό σῶμά μας (πρόκειται γιά τήν στιγμή πού ὁ Ἱερέας σφραγίζει σταυροειδῶς τά κύρια μέρη τοῦ σώματος τοῦ βαπτιζομένου μέ Ἅγιο Μύρο σύμβολο τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, λέγοντας: (*«σφραγὶς δωρεᾶς Πνεύματος Ἁγίου»*).

---

* Κήρυγμα τῆς 12.1.2020 • Κυριακή μετά τά Φῶτα • Ἀποστολικό ἀνάγνωσμα, Πρός Ἐφεσίους δ΄, 7-13.

Τό ἴδιο ἐπίσης ἰσχύει καί γιά τήν συμμετοχή μας στά ἄλλα μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας. Μᾶς μεταδίδουν προσωπικά τήν σωτήρια χάρη τῆς σταυρικῆς θυσίας τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ.

Μέ τήν συμμετοχή μας στό ἁγιώτατο μυστήριο τῆς θείας Εὐχαριστίας κοινωνοῦμε τό Σῶμα καί τό Αἷμα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ *«εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν καὶ εἰς ζωὴν τὴν αἰώνιον»*. Κατά τήν στιγμή μάλιστα τῆς θείας μεταδόσεως οἱ πιστοί συνηθίζουν νά λένε τό ὄνομά τους. Τό νόημα εἶναι, ὅτι ἡ Χάρις τοῦ Χριστοῦ παρέχεται σέ ἕνα συγκεκριμένο πρόσωπο. Καί ὁ χριστιανός πού κοινωνεῖ τῶν ἀχράντων μυστηρίων συμμετέχει καί κοινωνεῖ μυστηριακά καί μυστικά στήν ζωή τῆς Παναγίας Τριάδος. Ἡ θεία Εὐχαριστία εἶναι τό ἱερό μυστήριο, χάρις στό ὁποῖο ἡ ζωή τοῦ χριστιανοῦ μεταβάλλεται σέ συνεχιζόμενα Θεοφάνεια (Βλέπε εὐχή τοῦ Ἁγίου Συμεών: *«φωτὸς ποιεῖς μετόχους, κοινωνούς θεότητός Σου»*). Στό ἱερό ἐπίσης μυστήριο τοῦ γάμου, ὁ ἴδιος ὁ Κύριος παρίσταται, *«ὡς ἐν Κανᾷ τῆς Γαλιλαίας»*, καί μεταδίδει τήν Χάρη Του καί τήν εὐλογία Του στούς νεόνυμφους, ὀνομαστικά στόν καθένα καί στούς δύο μαζί. Ὅπου δέ ὁ Κύριος, ἐκεῖ καί ἡ Ἁγία Τριάδα. Μέσα λοιπόν στήν ζωή τῆς Ἐκκλησίας ζοῦμε τά προσωπικά μας Θεοφάνεια. Τίς Ἁγιώτατες αὐτές στιγμές μεταδίδεται στόν καθένα μας ἡ Χάρις τοῦ Θεοῦ, «κατά τό μέτρο τῆς ἀγάπης καί τῆς Δικαιοσύνης τοῦ Χριστοῦ», ὅπως σημειώνει ὁ σημερινός Ἀπόστολος.

Τό φῶς φωτίζει καί διώχνει τό σκοτάδι. Καί ὅποιος ἔχει τό φῶς, φωτίζει καί ἐκείνους πού βρίσκονται στό σκοτάδι.

Αὐτό ἰσχύει ἀποκλειστικά γιά τόν Χριστιανό. Μέ τήν χάρη τοῦ Χριστοῦ πού παίρνει, φωτίζεται ὁ ἴδιος, γίνεται ὅμως καί φῶς γιά τούς ἄλλους, μεταδίδοντας τό φῶς τῆς ἀλήθειας καί τῆς χάριτος τοῦ Χριστοῦ στό περιβάλλον του.

Ὁ Κύριος Ἰησοῦς, ἀμέσως μετά τήν βάπτισή Του, ἄρχισε νά διδάσκει τήν ἀλήθεια, δίνοντας ταυτόχρονα τό ὑπόδειγμα τοῦ τέλειου καί ἀναμάρτητου ἀνθρώπου. Ἔτσι, τόσο μέ τόν ζωντανό καί ἀληθινό λόγο Του, ὅσο καί μέ τό φωτεινό καί ἁγιασμένο παράδειγμα τῆς ζωῆς Του, ἀποδείχθηκε ἕνα μεγάλο φῶς, πού φώτισε τούς σύγχρονούς Του. Αὐτό τό φῶς ἦταν πού εἶδε μέ τά προφητικά Του μάτια ὁ Ἡσαΐας καί φώναξε: *«Ὁ λαὸς ὁ καθήμενος ἐν σκότει εἶδε φῶς μέγα, καὶ τοῖς καθημένοις ἐν χώρᾳ καὶ σκιᾷ θανάτου φῶς ἀνέτειλεν αὐτοῖς»* (Ματθαίου δ΄, 16).

Τό πνευματικό σκοτάδι εἶναι δυστυχῶς καί σήμερα πυκνό, ἁπλωμένο σέ μεγάλη ἔκταση, ἐπικρατεῖ σέ πολλά ἀνθρώπινα περιβάλλοντα καί τυλίγει ἀναρίθμητες ἀνθρώπινες ὑπάρξεις: στούς κύκλους τῆς ἐργασίας, τῆς σπουδῆς, τῆς ἐκπαιδεύσεως, τῆς διοικήσεως, τῆς ψυχαγωγίας καί ἐνημερώσεως κ.λπ. ὑπάρχουν πολλοί ἄνθρωποι πού βρίσκονται κυριολεκτικά στό σκοτάδι. Ἴσως εἶναι «βαπτισμένοι χριστιανοί». Ἔχουν ὅμως παραμελήσει

τό χάρισμα καί ἡ φωτιά τοῦ Θεοῦ ἔχει σβήσει μέσα τους. Ἔτσι, δέν εἶναι δύσκολο νά συναντήσει κανείς σήμερα στό κοντινό ἤ εὐρύτερο κοινωνικό περιβάλλον του ἀνθρώπους χωρίς πίστη στόν Θεό (ἄθεους) ἤ πού ἀρνοῦνται κάθε σχέση μέ τήν θρησκεία (ἄθρησκους) ἤ τήν Ἐκκλησία (ἀδιάφορους καί ψυχρούς). Σ' αὐτούς πρέπει νά προστεθοῦν καί ὅσοι ἀπό ἄγνοια ἤ προκατάληψη ἤ σκανδαλισμό μένουν μακριά ἀπό τήν χριστιανική πίστη καί ζωή, καθώς καί ἐκείνους πού συνειδητά ἤ ἀσυναίσθητα ἐντάσσονται στίς αἱρετικές παραφυάδες. Σκοτάδι, πολύ σκοτάδι, ὑπάρχει στόν αἰῶνα καί τόν πολιτισμό τῶν φώτων!!

Καιρός λοιπόν νά φανοῦν τοῦ Χριστοῦ τά φῶτα. Στά σταυροδρόμια τῆς ζωῆς τῶν σύγχρονων ἀνθρώπων νά σταθοῦν φωτισμένοι, χαριτωμένοι, ἀναστημένοι ἄνθρωποι. Δηλαδή χριστιανοί πραγματικοί, πού μέ τό φῶς τοῦ ἁγίου παραδείγματος θά λάμψουν *«ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων»* (Ματθαίου ε΄, 16). Ἄν ὁ ψυχρός, ὁ χλιαρός, ἤ νεκρός «χριστιανός» ἀποτελεῖ τήν μεγαλύτερη ἀντινομία (καί τήν μεγαλύτερη ἀποτυχία) τοῦ κόσμου, ὁ θερμός, ὁ ζηλωτής καί πιό ζωντανός χριστιανός ἀποδεικνύεται τό μεγαλύτερο «φῶς τοῦ κόσμου», ὅπως εἶπε ὁ Κύριος (Ματθαίου ε΄, 14).

Ἀδελφοί μου!

Τό σκοτάδι μᾶς κυκλώνει ἀπό παντοῦ. Ἄλλη λύση δέν ὑπάρχει: ἀνάψτε τά φῶτα. Ἄς γίνουμε φῶς, ἀλήθεια καί ζωή, πραγματικά Θεοφάνεια στήν ζωή τῶν ἀνθρώπων τῆς σκοτεινῆς ἐποχῆς μας.

ΜΕΤΑΝΟΕΙΤΕ*

«Μετανοεῖτε· ἤγγικεν γὰρ ἡ Βασιλεία τῶν οὐρανῶν»
(Ματθαίου δ΄, 17)

Μετάνοια ζητᾶ ὁ Κύριος. Μετάνοια συνιστᾶ ἡ Ἐκκλησία. Μέ μετάνοια ἔζησαν οἱ Ἅγιοι καί δικαιώθηκαν. Ὡς ἀμετανόητοι καταδικάσθηκαν οἱ ἀσεβεῖς. Μετάνοια εἶναι τό περιεχόμενο τοῦ χριστιανικοῦ μηνύματος. Περί μετανοίας καί τό σημερινό κήρυγμα.

α) Μετάνοια εἶναι· νά παραδεχθοῦμε, ὅτι δέν βαδίζουμε στόν δρόμο τῆς ἀλήθειας καί τῆς δικαιοσύνης τοῦ Θεοῦ. Νά παραδεχθοῦμε ὅτι ἡ ζωή μας ἔχει ἀρχίσει κακῶς νά ἐξελίσσεται κάκιστα. Νά ἀναγνωρίσουμε, ὅτι ὁ τρόπος τῆς ζωῆς μας δέν ἀρέσει καί δέν εἶναι σύμφωνος μέ τό θέλημα τοῦ Θεοῦ Πατέρα μας. Νά καταλάβουμε, ὅτι οἱ ἐπιλογές μας ὅταν δέν εἶναι σύμφωνες μέ τό θέλημα τοῦ Θεοῦ, συνεπάγονται βαρύτατες συνέπειες, τήν ἔκπτωσή μας ἀπό τήν οἰκογένεια τοῦ Θεοῦ Πατρός μας. Ἡ ἁμαρτία μᾶς στερεῖ τήν δόξα τοῦ Θεοῦ, τήν τιμή καί τήν μεγολοπρέπεια μέ τήν ὁποία μᾶς στόλισε ὁ Οὐράνιος Δημιουργός μας. Ἀκόμα μετάνοια εἶναι νά συνειδητοποιήσουμε τήν τραγική κατάσταση στήν ὁποία ἔχουμε περιέλθει ἕνεκα τῆς ἁμαρτωλῆς ζωῆς μας.

β) Μετάνοια εἶναι· νά μήν προβάλλουμε καμμία δικαιολογία γιά τήν ἁμαρτωλή ζωή μας. Νά μήν ἐπιρρίπτουμε τίς εὐθύνες γιά τά λάθη μας στούς ἄλλους. Νά μήν θεωροῦμε ποτέ τούς ἑαυτούς μας ἀνεύθυνους καί ἀναίτιους. Νά καταλάβουμε, ὅτι δέν δικαιούμαστε νά διεκδικοῦμε τό ἀκατηγόρητο. Αὐτό ἀνήκει μόνο στόν Τριαδικό Θεό.

γ) Μετάνοια σημαίνει· μετά ἀπό αὐτές τίς διαπιστώσεις νά ζητήσουμε τό ἔλεος τοῦ Θεοῦ. Νά μᾶς λυπηθεῖ καί νά μᾶς συγχωρήσει. Νά μήν θελήσει νά ὑποστοῦμε τίς συνέπειες τῶν ἁμαρτιῶν μας. Ἡ ἐκζήτηση τοῦ θείου ἐλέους καί τῆς εὐσπλαγχνίας τοῦ Θεοῦ πρέπει νά γίνεται καθημερινῶς. Οὐδέποτε πρέπει νά παύουμε ἐκζητοῦντες τήν φιλανθρωπία τοῦ Θεοῦ. Νά ταπεινωθοῦμε ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καί νά ὁμολογήσουμε ὅτι εἴμαστε ἔνοχοι,

* Κήρυγμα τῆς 12.1.2014 • Κυριακή μετά τά Φῶτα • Ματθαίου δ΄, 12-17.

ἄξιοι τιμωρίας γιά τίς πράξεις μας, τίς σκέψεις μας, τίς ἐπιθυμίες μας. Νά ὁμολογήσουμε μέ συντριβή τά ἔργα πού δημιουργοῦν ἐνοχή καί προκαλοῦν τήν ὀργή τοῦ Θεοῦ. Νά ζητήσουμε συγγνώμη γι' αὐτά καί νά ὑποσχεθοῦμε ἀλλαγή τρόπου ζωῆς.

δ) Μετάνοια ἀκόμα εἶναι· νά προσπαθοῦμε νά ἀπαγγιστρωθοῦμε ἀπό τά δολώματα τῆς ἁμαρτίας. Νά ἀρνηθοῦμε τόν ἁμαρτωλό τρόπο ζωῆς καί τό θράσος τῆς ἐμπαθοῦς συνήθειας. Νά μήν συνθηκολογήσουμε ποτέ μέ τόν διάβολο. Νά μήν συγκατατεθοῦμε μ' αὐτά. Νά ἀποστρεφόμαστε τήν ἁμαρτία. Νά μισοῦμε τόν διάβολο ὡς ἐπίβουλο καί ἐχθρό μας. Νά ἀρνούμαστε τίς συμβουλές του ὡς δόλιες καί ψευδεῖς. Νά μήν μᾶς δελεάζουν οἱ προσφορές του. Νά ἀναλαμβάνουμε προθύμως νά ἐκτελοῦμε κάθε ἔργο ἀρετῆς. Νά μήν κουραζόμαστε ἀγωνιζόμενοι. Νά μήν ἐγκαταλείπουμε τίς προσπάθειες μας γιά τήν πνευματική ἐλευθερία.

ε) Ὅσοι ζοῦν «ἐν μετανοίᾳ» ἐξομολογοῦνται, ἀσκοῦνται σέ κάθε εἴδους πνευματικά ἀγωνίσματα. Δέν ἀποφεύγουν τίς θλίψεις. Δέχονται προθύμως κάθε δοκιμασία. Προσπαθοῦν νά ἐφαρμόσουν τό θέλημα τοῦ Θεοῦ. Ζοῦν γιά νά ἀρέσουν στόν Θεό καί ὄχι στόν διάβολο. Ἀναγνωρίζουν καί πιστεύουν τόν Θεό ὡς πατέρα τους καί Δημιουργό τους. Ἀναγνωρίζουν καί πιστεύουν στήν θεότητα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καί τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Πιστεύουν σ' ὅσα ἔκαμε ὁ Θεός γιά νά ἐλευθερωθοῦμε ἀπό τόν διάβολο. Φροντίζουν, ἐπιδιώκουν νά ἑνώνονται μέ τόν Θεό διά τοῦ μυστηρίου τῆς θείας Εὐχαριστίας καί τῶν ἄλλων ἁγίων μυστηρίων τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας. Θεωροῦν τούς συνανθρώπους τους ὡς ἀδελφούς τους. Γι' αὐτό τούς ἀγαποῦν, τούς σέβονται, τούς ἀνέχονται, τούς συγχωροῦν, μοιράζονται μαζί τους τά ἀγαθά τους. Δέν τούς δολιεύουν. Δέν τούς ἀδικοῦν. Δέν τούς ἐκδικοῦνται. Δέν τούς μισοῦν. Σέβονται τά δημιουργήματα τοῦ Θεοῦ ὡς κοινό σπίτι ὅλων τῶν ἀνθρώπων.

Ὅταν ἔτσι ζοῦν οἱ ἄνθρωποι «ἐν μετανοίᾳ» ἔχουν ἐλπίδα νά ζήσουν αἰώνια μετά τοῦ Θεοῦ. Σ' ὅσους ζοῦν μέ μετάνοια ὁ Οὐράνιος Πατέρας μας ἔχει ὑποσχεθεῖ, ὅτι θά τούς χαρίσει ὡς ἔπαινον τά αἰώνια ἀγαθά πού ἑτοίμασε γιά νά ἀπολαύσουν πρίν στηθεῖ ὁ ὁρατός κόσμος.

Αὐτήν τήν ἔννοια ἔχει τό κήρυγμα τοῦ Χριστοῦ μας.

«Μετανοεῖτε ἔφθασε ἡ Βασιλεία τῶν οὐρανῶν»

Η ΛΕΠΡΑ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ*

***«Καὶ εἶπεν αὐτῷ· ἀναστὰς πορεύου· ἡ πίστις σου σέσωκέ σε»* (Λουκᾶ ιζ΄, 19)**

Τό περιστατικό τῆς θεραπείας δέκα λεπρῶν ἀνδρῶν ἀπό τόν Κύριό μας Ἰησοῦ Χριστό ἀκούσαμε σήμερα ἀπό τό Ἱερό Εὐαγγέλιο. Ἐπειδή διάφορα περιστατικά τῆς ζωῆς τοῦ Κυρίου μας εἶναι σημεῖα θεοφανείας καί γεγονότα πολυσήμαντα θά ἐμβαθύνουμε στό περιστατικό αὐτό ἀναζητώντας τά μηνύματα πού δίνονται ἀπό αὐτό.

α) Ἡ λέπρα τοῦ Σώματος

Ὁ Κύριος βάδιζε κατευθυνόμενος πρός τά Ἱεροσόλυμα. Περνοῦσε μεταξύ τῆς Σαμάρειας καί τῆς Γαλιλαίας. Καθώς ἔμπαινε σέ ἕνα χωριό τόν συνάντησαν δέκα λεπροί ἄνδρες, οἱ ὁποῖοι στάθηκαν λίγο μακριά καί τοῦ ζήτησαν νά τούς θεραπεύσει. Ὁ Κύριος τούς εἶδε, ἄκουσε τήν παράκλησή τους καί τούς ἐθεράπευσε. Ἀπό αὐτούς ἕνας γύρισε καί τοῦ ἐξέφρασε τήν εὐγνωμοσύνη του.

Ἡ λέπρα εἶναι μία φοβερή ἀσθένεια. Κατατρώγει τίς ἀνθρώπινες σάρκες οἱ ὁποῖες σαπίζουν καί ἀπορρίπτονται ἀπό τό σῶμα. Ὅλος ὁ ἄνθρωπος μοιάζει μέ μία πυορροοῦσα πληγή. Οἱ πόνοι καί ὁ συνεχῶς ἐρεθισμός μεταβάλλουν τήν ζωή τοῦ λεπροῦ σέ ἕνα συνεχές βασανιστήριο. Ἡ ἀσθένεια αὐτή εἶναι μεταδοτική καί γιά τοῦτο πολύ ἐπικίνδυνη.

Ὁ λεπρός εἶναι ἀναγκασμένος νά ζεῖ σέ ἀπομόνωση. Ἐξορίζεται διότι θεωρεῖται ἐπικίνδυνος. Δέν γίνεται ἀποδεκτός στήν ἀνθρώπινη κοινωνία, ἐπί πλέον ζεῖ στό μαρτύριο τῆς ἀποστροφῆς. Βασανίζεται ἀπό τήν συνεχῆ πρόοδο τῆς μολυσματικῆς ἀσθένειας. Καί μέχρι πρότινος ἡ ἀσθένεια αὐτή ἦταν ἀθεράπευτη καί ὁ λεπρός ἀναγκαζόταν νά μείνει μόνος βλέποντας προοδευτικά τόν ἑαυτό του ἐγκαταλελειμμένο ἀσθενή καί μόνο του νά ὁδεύει πρός τόν θάνατο.

---

* Κήρυγμα τῆς 19.1.2014 • Κυριακή ΙΒ΄ Λουκᾶ • Λουκᾶ ιζ΄, 12-19.

Ὁ Κύριός μας ὅμως θεραπεύει αὐτή τήν ἀσθένεια μέ ἕνα του νεῦμα ἀπό μακριά. Τούς ζήτησε μάλιστα νά παρουσιασθοῦν στούς ἱερεῖς γιά νά πιστοποιηθεῖ ἡ θεραπεία τους. Αὐτή ἡ βεβαίωση θά τούς ἔδινε τό δικαίωμα νά κατοικήσουν μεταξύ τῶν ἀνθρώπων. Ἡ καθαρότητα τῆς σαρκός τους θά τούς καθιστοῦσε ἀποδεκτούς στήν ἀνθρώπινη κοινωνία. Θά ἔπαυε γι' αὐτούς ἡ ἐξορία, τό μαρτύριο, ἡ ἀπομόνωση.

β) Ἡ λέπρα τοῦ Πνεύματος

Ἡ ἀναφορά αὐτοῦ τοῦ περιστατικοῦ τῆς θεραπείας τῶν 10 λεπρῶν μᾶς ἀναγάγει σέ μία ἄλλη περίπτωση πνευματική καί πραγματική. Στήν λέπρα τοῦ πνεύματος ἤ τῆς ψυχῆς.

Ὑπάρχει μία φοβερή ἀσθένεια πού κατατρώγει τήν ψυχή μέχρι νά τήν νεκρώσει. Αὐτή εἶναι ἡ ἁμαρτία. Ὅταν δημιουργηθήκαμε δέν εἴμαστε μολυσμένοι ἀπό τήν ἁμαρτία, ἀλλά καθαροί καί ἐλεύθεροι. Δέν παραμείναμε γιά πολύ καθαροί καί ἐλεύθεροι ἀπό τήν ἁμαρτία, προσβληθήκαμε ἀπό αὐτήν. Ἡ ἀσθένεια αὐτή μπῆκε στήν θέλησή μας, μᾶς ἔκανε ἀνίσχυρους στήν ἀντίσταση. Μᾶς νεκρώνει σταδιακῶς μέχρι νά ἐξαφανίσει ὁλοσχερῶς κάθε καθαρό καί ὑγιές κομμάτι τῆς ψυχῆς μας. Τότε θά ἔχει ἐπιτύχει τόν πνευματικό θάνατό μας, θά μᾶς ἔχει μεταβάλλει σέ δαίμονες.

Ὅσοι εἶναι ἀθεράπευτοι ἁμαρτωλοί ζοῦν ἀπομονωμένοι ἀπό τόν Θεό, δέν ἐπικοινωνοῦν μαζί Του. Ζοῦν ἐξόριστοι. Βασανίζονται ἀπό τήν φρικτή ἀσθένεια τῆς ἁμαρτίας τους. Ὁ ψυχικός πόνος εἶναι ἀβάστακτος. Ἡ στέρηση τοῦ Θεοῦ αὐξάνει τήν τιμωρία. Ἐλπίδα λύτρωσης καί σωτηρίας δέν διαθέτει ὁ ἀθεράπευτα ἁμαρτωλός. Παρόλ' αὐτά ὁ Χριστός ὅπως ἐθεράπευσε τούς λεπρούς στό σῶμα, θεραπεύει καί τούς λεπρούς στό πνεῦμα ἤ στήν ψυχή. Συγχωρεῖ τούς ἁμαρτωλούς. Ἐξαλείφει τήν ἀσθένεια τῆς ἁμαρτίας. Δίνει στόν ἄνθρωπο ὑγεία καί δύναμη γιά νά ἐλευθερωθεῖ ἀπό τήν φρίκη του. Αὐτή ὅμως τήν θεραπεία, ὅπως συνέβαινε στόν Ἰουδαϊκό λαό, τήν βεβαιώνουν οἱ Ἱερεῖς καί στόν Χριστιανικό λαό.

Οἱ πνευματικοί πιστοποιοῦν τήν πνευματική καθαρότητα τῶν ἀνθρώπων. Αὐτοί συγχωροῦν ἐξ ὀνόματος τοῦ Θεοῦ τούς ἁμαρτωλούς. Οἱ πνευματικοί διά τῆς θείας χάριτος θεραπεύουν τίς ψυχές ἀπό τίς πληγές τῶν παθῶν.

Ὁ θεραπευμένος ἄνθρωπος, ὁ πιστός χριστιανός τότε ἀποκτᾶ δικαίωμα νά κατοικήσει μέ τόν Θεό. Νά πλησιάσει καί νά ἐνταχθεῖ στήν βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Κανείς ἀθεράπευτος ἁμαρτωλός δέν θά ζήσει μαζί μέ τόν Θεό. Αὐτό εἶναι σίγουρο καί σαφές.

Γι' αὐτό ἀδελφοί μου

1) Εἶναι ἀνάγκη νά συνειδητοποιήσουμε τήν πνευματική ἀσθένεια πού κατατρώγει καί θανατώνει τήν ψυχή μας. Εἴμαστε ἀθεράπευτοι ἁμαρτωλοί. Ζοῦμε σέ ἀπομόνωση ἀπό τόν Θεό. Τό μαρτύριό μας εἶναι φρικτό.

2) Νά ζητήσουμε θεραπεία ἀπό τόν Ἰησοῦ Χριστό. Εἶναι ὁ μόνος πού μπορεῖ νά μᾶς θεραπεύσει. Εἶναι Ἰατρός ψυχῶν καί σωμάτων. Αὐτός δίνει ὡς δῶρο τήν θεραπεία. Μᾶς καθαρίζει ἀπό τήν λέπρα. Συγχωρεῖ τίς ἁμαρτίες μας. Μᾶς ἀπαλλάσσει ἀπό τίς εὐθύνες τῶν πράξεών μας καί τίς ὀδυνηρές γιά μᾶς συνέπειές τους. Ποιός ἄλλος μᾶς κάνει τέτοιο χάρισμα;

3) Ὅμως γιά τήν θεραπεία μας ἔχει ἀφήσει θεραπευτές, νοσοκομεῖο καί φάρμακα.

Νοσοκομεῖο εἶναι ἡ Ἐκκλησία. Θεραπευτές εἶναι οἱ πνευματικοί. Φάρμακα εἶναι τά μυστήρια καί ἡ πνευματική ζωή. Χωρίς αὐτά τό ἔργο τῆς θεραπείας τῶν πληγῶν τῆς ἁμαρτίας στήν ψυχή εἶναι ἀκατόρθωτο.

Ἀδελφοί μου,

Μήν προσπαθοῦμε νά ἐξαπατήσουμε τόν ἑαυτό μας καί τόν Θεό, ὅτι θά ζήσουμε μαζί Του ἔτσι ἁπλά. Πρέπει πρῶτα στήν ζωή μας αὐτή νά θεραπεύσουμε τήν φοβερή ἀσθένεια τῆς ἁμαρτίας. Ὁ Χριστός μᾶς περιμένει. Ἡ Ἐκκλησία ἔχει διάπλατα τίς πόρτες της ἀνοικτές. Τά φάρμακα εἶναι διαθέσιμα. Οἱ πνευματικοί πρόθυμοι. Μήν καθυστεροῦμε, μήν ἀμελοῦμε, ἄς προσέλθουμε γιά νά ἀποτινάξουμε τήν λέπρα πού μᾶς κατατρώγει καί νά ἀποκτήσουμε μία σάρκα ὡς παιδαρίου. Ἀμήν.

ΜΑΤΑΙΟΔΟΞΙΑ ΚΑΙ ΥΠΕΡΗΦΑΝΕΙΑ*

«Ζακχαῖε, σπεύσας κατάβηθι· σήμερον γὰρ ἐν τῷ οἴκῳ σου δεῖ με μεῖναι»
(Λουκᾶ ιθ΄, 5-6)

Τό σημερινό Εὐαγγελικό ἀνάγνωσμα εἶναι ἕνα ἀπό ἐκεῖνα πού μᾶς προετοιμάζουν γιά τήν Ἁγία καί Μεγάλη Τεσσαρακοστή. Συμπίπτει μέ τήν περίοδο ἀμέσως πρίν τήν ἀρχή τοῦ Τριῳδίου, πού ἀρχίζει μέ τήν Κυριακή τοῦ Τελώνου καί τοῦ Φαρισαίου. Ὅλα μᾶς προετοιμάζουν, μᾶς ἀνεβάζουν σάν τά σκαλοπάτια ἐκεῖ πού θά συναντήσουμε τήν πιό σπουδαία πραγματικότητα τῆς ἱστορίας, τό πιό μεγάλο της γεγονός: τήν Ἀνάσταση τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. Θά ἤθελα νά ἐπιστήσω τήν προσοχή σας σέ δύο σημεῖα τῆς σημερινῆς περικοπῆς.

Ὁ Ζακχαῖος ἦταν χαμηλός καί ὅμως ἤθελε νά δεῖ τόν Χριστό. Σκαρφάλωσε ἔτσι πάνω σέ ἕνα δέντρο (συκομουριά) γιά νά μπορέσει νά τόν δεῖ πάνω ἀπό τά κεφάλια τοῦ πλήθους, γιά νά τόν συναντήσει πρόσωπο πρός πρόσωπο. Αὐτό εἶναι περιστατικό τῆς ζωῆς τοῦ Χριστοῦ ταυτόχρονα ὅμως καί μιά διδακτική εἰκόνα, ἡ ὁποία μπορεῖ νά μᾶς ἀποβεῖ διδακτική. Ὅλοι εἴμαστε χαμηλοί, ὄχι μόνο σωματικά ἀλλά καί πνευματικά, ἀπό κάθε ἄποψη, οἱ καρδιές μας εἶναι πολύ μικρές, τό μυαλό μας πολύ στενό. Ἄν ποθοῦμε νά συναντήσουμε τόν Χριστό καί νά τόν δοῦμε ὅπως εἶναι, δέν ἀρκεῖ μόνο τό νά προσπαθήσουμε, θά πρέπει νά ἀνεβοῦμε σέ ἕνα ὕψωμα, νά ἐπωφεληθοῦμε ἀπό ἕνα ὕψος πού δέν μᾶς ἀνήκει ὥστε νά μπορέσουμε νά δοῦμε αὐτό πού διαφορετικά οὔτε θά βλέπουμε, οὔτε θά καταλαβαίνουμε. Τό ὕψωμα αὐτό τό ὁποῖο εἶναι φαινομενικά τόσο ταπεινό καί συνηθισμένο ἦταν τό δέντρο τό ὁποῖο σκαρφάλωσε ὁ Ζακχαῖος, εἶναι ἡ Ἐκκλησία. Ἡ Ἐκκλησία μέ ὁλόκληρη τήν ἐμπειρία της, τήν διδασκαλία της, οἱ ὁποῖες ἐκφράζονται ὄχι μόνο λεκτικά μέ τά δόγματα ἀλλά καί μέ ὅλους τούς τρόπους μέ τούς ὁποίους ἡ Ἐκκλησία ζεῖ.

Ὁ Ζακχαῖος ἴσως τελικά ἄν δέν ἔκανε αὐτό πού ἔκανε, θά μποροῦσε νά ἐμποδιζόταν ἀπό τήν ὑπερηφάνεια, τήν ματαιοδοξία, θά μποροῦσε νά βασιζόταν στίς δικές του ἱκανότητες, θά μποροῦσε νά νομίσει, ὅπως πολλοί τό ἔκαναν, τό κάνουν καί θά τό κάνουν, πώς δέν χρειάζεται τά ταπεινά μέσα πού τοῦ προσφέρονται διότι μπορεῖ ἀπό μόνος του νά πετάξει στά

ὕψη. Ὁ Ζακχαῖος ὅμως δέν νικήθηκε ἀπό τήν ματαιοδοξία καί τήν ὑπερηφάνεια, διότι κάτι εἶχε συμβεῖ μέσα του, ὅπως μποροῦμε νά διαπιστώσουμε στό τέλος τοῦ ἀναγνώσματος. Εἶχε πιά ὡριμάσει καί ὅπως ὁ καθένας γνωρίζει, ὅταν ἔρθει ἡ στιγμή τῆς ὡριμότητας εἴμαστε ἕτοιμοι νά ἀντιμετωπίσουμε ὄχι μόνο τά σχόλια καί τό μῖσος καί τήν ἀντίθεση ἀλλά εἴμαστε ἕτοιμοι νά ἀντιμετωπίσουμε ἀκόμη καί τήν γελοιοποίηση τοῦ νά εἴμαστε ὅπως κανείς ἄλλος γύρω μας, νά συμπεριφερθοῦμε μέ τρόπο πού νά φαίνεται παράλογος στό συνηθισμένο μας περιβάλλον. Αὐτός ὁ ἄνθρωπος εἶχε θέση ἀνάλογη ἑνός σημερινοῦ διευθυντή Τράπεζας καί ὅμως δέν φοβήθηκε καί δέν ντράπηκε γιά ὅλη τήν φαιδρότητα πού προκάλεσε στό πλῆθος διότι εἶχε προετοιμαστεῖ νά προχωρήσει παραπέρα.

Ὁ Ζακχαῖος ἤθελε τόσο πολύ νά συναντήσει τόν Χριστό πού δέν νοιαζόταν γιά τό τί θά νομίσουν ἐκεῖνοι πού δέν εἶχαν φτάσει στό στάδιο τοῦ δικοῦ του πόθου γιά τήν αἰωνιότητα. Καί ὁ Χριστός εἶδε ἐκεῖνον μόνο μέσα στό πλῆθος διότι ἐκεῖνος ἦταν ὁ μόνος πού εἶχε ὑπερνικήσει τήν ματαιοδοξία καί τήν ὑπερηφάνεια γιά νά τόν συναντήσει. Ὁ λόγος πού τά κατάφερε νά τίς ὑπερνικήσει εἶναι τό ὅτι, ὅπως βλέπουμε στά τελευταῖα λόγια τοῦ Εὐαγγελίου, ἦταν ἕτοιμος νά διορθώσει ὁλόκληρη τήν ζωή του γιά νά γίνει ἄξιός του ἐπισκέπτη πού εἶχε μπεῖ στό σπίτι του.

Τί μᾶς διδάσκει ἡ περίπτωση τοῦ Ζακχαίου;

Μᾶς μαθαίνει πώς εἴμαστε ὅλοι πολύ χαμηλοί καί ὅμως προτιμοῦμε νά στεκόμαστε στήν ὑπερηφάνεια, τήν ματαιοδοξία μας παρά νά ἐκμεταλλευθοῦμε τήν ἐμπειρία τῆς Ἐκκλησίας γιά πράγματα τά ὁποῖα δέν μποροῦμε νά καταλάβουμε, πράγματα πού φαίνονται πολύ ταπεινά πολύ ἀπομακρυσμένα ἀπό τό μεγαλεῖο τό ὁποῖο ἐπιζητοῦμε. Ἐμεῖς ζητοῦμε νά προσθέσουμε ὕψος στό χαμηλό μας ἀνάστημα, ἐνῶ θά ἔπρεπε νά ζητοῦμε τήν σωτηρία ἡ ὁποία εἶναι δυνατόν νά μᾶς βρεῖ ὅπου καί ἄν εἴμαστε. Μᾶς ἐμποδίζουν ἡ ματαιοδοξία ἤ καί ἡ ὑπερηφάνεια, δέν πρέπει νά μάθουμε νά τίς ὑπερνικοῦμε; Ἡ ματαιοδοξία καί ἡ ὑπερηφάνεια νικιοῦνται μόνο ὅταν τίς ἐκθέσουμε καί τίς μισήσουμε.

Ἄν τέλος θέλουμε νά εἴμαστε εἰλικρινεῖς σέ αὐτό τόν πόθο γιά τόν Θεό, πρέπει νά εἴμαστε διατεθειμένοι νά κάνουμε κάτι. Ὁ Ζακχαῖος ὑποσχέθηκε νά διορθώσει ὁλόκληρη τήν ζωή του. Ἐμεῖς εἴμαστε διατεθειμένοι νά βάλουμε τήν ζωή μας κάτω ἀπό τήν κρίση τοῦ Θεοῦ, νά τήν διορθώσουμε, νά δεχθοῦμε τόν ἐξευτελισμό ὁ ὁποῖος θά μᾶς ὁδηγήσει στήν ταπείνωση, νά ἀναγνωρίσουμε πόσο χαμηλοί εἴμαστε πνευματικά, διανοητικά καί συναισθηματικά καί νά ἐκμεταλλευθοῦμε τήν βοήθεια, τήν ὁποία μᾶς προσφέρει ἡ Σοφία τῶν αἰώνων, Σοφία ἡ ὁποία ἔχει ὁδηγήσει ἑκατομμύρια ἀνθρώπων στήν βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

Ο ΜΟΝΑΔΙΚΟΣ ΑΡΧΙΕΡΕΑΣ ΧΡΙΣΤΟΣ*

«Σὺ ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ»
(Πρὸς Ἑβραίους ζ΄, 22)

Ἡ ἑορτή τῆς Ὑπαπαντῆς, ἀδελφοί μου, δίνει τήν εὐκαιρία στήν Ἐκκλησία μας νά μᾶς μιλήσει γιά τόν Κύριο ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστό καί νά μᾶς τονίσει μία ἀλήθεια, ὅτι ὁ Χριστός εἶναι ὁ Μοναδικός Ἀρχιερέας καί ποιμένας ὁ ὁποῖος θυσιάσθηκε γιά τήν σωτηρία τοῦ κόσμου.

Ἡ πρός Ἑβραίους ἐπιστολή ἔχει ὡς κύριο θέμα τήν Ἱερωσύνη τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἡ ὁποία ἀντιπαραβάλλεται πρός ἐκείνη τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης. Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος κηρύσσοντας τόν Χριστό ὡς μοναδικό Ἀρχιερέα, διαφοροποιεῖ τήν Ἐκκλησία ἀπό ὅλες τίς ἐξωχριστιανικές ἀντιλήψεις γιά τήν Ἱερωσύνη καί μᾶς βοηθάει νά κατανοήσουμε τήν οὐσιαστική διαφορά καί δομή τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς μας ἀπό ἐκείνη ὁποιασδήποτε θρησκευτικῆς ὁμάδας τοῦ κόσμου.

Ἡ ἐξωχριστιανική λατρεία καί θρησκευτικότητα βλέπει τόν ἱερέα σάν φορέα ἐξουσίας νά προσφέρει «θυσία» στό θεῖο, νά τό ἐξευμενίσει καί νά τό συμφιλιώνει μέ τόν λαό. Αὐτό ὅμως προϋποθέτει «Θεό» πού δέχεται θυσίες καί προσφορές πού παίρνει δηλαδή γιά νά δώσει.

Μέ τήν ἐνανθρώπιση τοῦ Θεοῦ - Λόγου, τήν εἴσοδο δηλαδή τοῦ Θεοῦ στόν κόσμο καί τήν Ἱστορία, κάθε τέτοια ἀντίληψη ἔχει κυριολεκτικά σβήσει, ὁ Θεός πού εἶναι ἀληθινή ἀγάπη γιατί εἶναι ξένος πρός κάθε ἰδιοτέλεια - δέν παίρνει τίποτε γιατί εἶναι ἀνενδεής. Δέν χρειάζεται νά πάρει τίποτε ἀπό ἐμᾶς, οὔτε ἀκόμη κι αὐτή τήν λατρεία μας, πού γίνεται γιά τήν δική μας πνευματική ὠφέλεια. Τό ἀποκορύφωμα τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ εἶναι ἡ θυσία τοῦ Υἱοῦ του στόν Σταυρό γιά νά συντριβεῖ πάνω στόν Σταυρό ἡ ἀνθρώπινη ἁμαρτία καί νά νικηθοῦν μέ τόν δικό του θάνατο, ὁ θάνατος καί ἡ φθορά μας. Ὁ Χριστός μέ τόν Σταυρό καί τόν θάνατό Του γίνεται ὁ Μέγας Ἀρχιερέας πού παραμερίζει τήν ἀποστασία μας ἀπό τόν Θεό καί μᾶς συμφιλιώνει μαζί Του, μᾶς ἑνώνει μαζί Του.

---

* Κήρυγμα τῆς 2.2.2014 • Κυριακή τῆς Ὑπαπαντῆς • Ἀποστολικό ἀνάγνωσμα, Πρός Ἑβραίους ζ΄, 7-17.

Ἔτσι ἀποβαίνει ὁ Χριστός «ἡ ὁδός» καί ἡ εἴσοδός μας πρός τόν Πατέρα, ἀφοῦ μέ τήν Ἀνάληψή Του ἀνεβάζει στούς οὐρανούς καί τήν ἀνθρώπινη φύση ἑνωμένη μαζί Του. Ποιά «ἱερωσύνη» καί ποιός «ἱερεύς» μπόρεσε νά πραγματοποιήσει κάτι τέτοιο ποτέ; Νά ἑνώσει Θεό καί ἄνθρωπο θεώνοντας τόν ἄνθρωπο. Γι᾽ αὐτό εἶναι ὁ Χριστός ὁ Μόνος Ἱερέας καί Ἀρχιερέας πού μπορεῖ νά ὀνομάζεται ἔτσι.

Ἡ μοναδικότητα τῆς Ἀρχιερωσύνης τοῦ Χριστοῦ φαίνεται καί ἀπό τά ἑξῆς χαρακτηριστικά:

Ὁ Ἀρχιερέας Χριστός ἔχει «ἀπαράβατον» τήν ἱερωσύνην, δέν τήν παραδίδει σέ ἄλλα πρόσωπα. Δέν ἔχει διαδοχήν.

Εἶναι ἀκόμα ὁ μόνος τέλειος Ἀρχιερέας γιατί εἶναι ἀναμάρτητος καί θυσιάσθηκε γιά τήν ἀνθρωπότητα καί ὄχι γιά τόν ἑαυτό Του.

Καί ἡ θυσία Του ἔγινε μία φορά στήν Ἱστορία καί λυτρώνει κάθε ἄνθρωπο. Ἰσχύει αἰώνια.

Γεννᾶται ἴσως τό ἐρώτημα. Τί εἶναι οἱ ἱερεῖς τῆς Ἐκκλησίας;

Εἴπαμε ὅτι ὁ μοναδικός Ἀρχιερέας εἶναι ὁ Χριστός πού σώζει τούς ἀνθρώπους.

Οἱ Ἐπίσκοποι, οἱ Πρεσβύτεροι, οἱ διάκονοι πού εἶναι ποιμένες τῆς Ἐκκλησίας, μετέχουν μέ τήν χάρη τοῦ Θεοῦ στήν μία Ἱερωσύνη τοῦ Χριστοῦ. Τό δικαίωμα αὐτό τό ἀποκτοῦν μέ τήν χειροτονία τους. Κι ἔχουν ἕνα εἰδικό χάρισμα, μία εἰδική λειτουργία μέσα στό Σῶμα τῆς Ἐκκλησίας. Δέν προσφέρουν ὑλικές θυσίες στόν Χριστό γιατί ὁ Θεός μας δέν ἔχει ἀνάγκη ἀπό θυσίες. Εἶναι ὑπηρέτες Χριστοῦ καί οἰκονόμοι τῶν μυστηρίων τοῦ Θεοῦ (Πρός Κορινθίους Α΄ δ΄, 1).

Ἔργο τῶν πνευματικῶν πατέρων εἶναι νά βοηθοῦν τά πνευματικά τους τέκνα, τούς πιστούς πού ἀποτελοῦν τόν λαό τοῦ Θεοῦ, νά διαγνώσουν τήν ἀρρώστιά τους, τό ἐσωτερικό σκοτάδι πού ὑπάρχει στόν νοῦ τους ἀπό τήν ἁμαρτία καί νά βροῦν τήν θεραπεία, παίρνοντας λυτρωτικά φάρμακα πού ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ προσφέρει μέσα στήν Ἐκκλησία.

Οἱ κληρικοί πού ἔχουν αὐτό τό εἰδικό χάρισμα νά βοηθοῦν τούς ἀνθρώπους νά λυτρωθοῦν ἀπό τόν Χριστό εἶναι ἀπόλυτα ἀναγκαῖο στήν ζωή τῆς Ἐκκλησίας. Καί οἱ λαϊκοί τί θέση ἔχουν στήν Ἐκκλησία;

Μετέχουν κι αὐτοί στήν ἱερωσύνη τοῦ Χριστοῦ. Εἶναι κι αὐτοί ἱερεῖς τοῦ Θεοῦ (Ἀποκάλυψις ε΄, 9) καί ἰσότιμα μέλη τοῦ ἑνός σώματος. Ἡ διαίρεση σέ κληρικούς καί λαϊκούς δέν εἶναι διαίρεση οὐσίας. Ὁ κληρικός δέν ὑπερέχει ἀπό τόν λαϊκό σέ τίποτα. Ἡ εἰδική ἱερωσύνη πού ἔχει, ἔχει λειτουργική σημασία. Εἶναι ὑπηρέτης καί ἐργάζεται γιά τήν σωτηρία τῶν ἀδελφῶν του. Στήν Ἐκκλησία δέν ἔχουμε οὔτε κληρικοκρατία οὔτε λαϊκοκρατία. Ὅλοι κληρικοί καί λαϊκοί μαζί εἶναι ὁ Λαός τοῦ Θεοῦ, ἑνωμένοι σέ ἕνα Σῶμα, στό Σῶμα τοῦ Χριστοῦ. Εἶναι ὁ νέος Ἰσραήλ «ἔθνος Ἅγιον», ἡ

κοινωνία τῶν πιστῶν καί τῶν Ἁγίων. Γι᾽ αὐτό στήν Ὀρθοδοξία, στήν πίστη μας συλλειτουργεῖ ὁ κλῆρος μέ τόν λαό, οἱ ὁποῖοι δέν νοοῦνται ὡς παρακολουθοῦντες ἀλλά ὡς «συνεπιτελοῦντες» καί «συμπροσευχόμενοι».

Ἀπό τήν ὥρα πού θά δοῦμε τόν Χριστός μας, ὅπως ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ὡς τόν μόνο Ἀρχιερέα, θά ἀποκτήσουμε καί ἐμεῖς τό φρόνημα τῶν Πατέρων καί θά ὁμολογοῦμε μέ τόν Ἱερό Χρυσόστομο ὅτι στήν Ἐκκλησία δέν ὑπάρχει «ἀρχόντων τύφος» καί «ἀρχομένων δουλοπρέπεια». Ναί μέν διακρινόμαστε –λίγο– σέ πρόβατα καί λαϊκούς –καί ποιμένες-κληρικούς ἀλλά σέ σχέση μέ τόν Χριστό πάντες εἴμαστε πρόβατα.

Διότι καί οἱ ποιμένοντες καί οἱ ποιμενόμενοι «ὑφ᾽ ἑνός τοῦ ἄνω Ποιμένος, ποιμένονται».

Η ΠΙΣΤΗ ΧΑΝΑΝΑΙΑ*

«Οὐκ ἀπεστάλην εἰ μὴ εἰς τὰ πρόβατα
τὰ ἀπολωλότα οἴκου Ἰσραὴλ»
(Ματθαίου ιε΄, 25)

Οἱ Ἰσραηλῖτες πίστεψαν ὅτι ὁ Μεσσίας, ὁ Χριστός, θά ἦταν δικός τους μόνο Σωτῆρας, ἕνας ἐγκόσμιος βασιλιάς, πού θά ἀποκαθιστοῦσε ἰσχυρό, ἔνδοξο καί σεβαστό τό Βασίλειό τους. Ἀλλά καί οἱ δώδεκα μαθητές τοῦ Κυρίου τά ἴδια πίστευαν, ἔλπιζαν, καί περίμεναν. Ἔπρεπε ὅμως, προπαντός αὐτοί, νά ἀπαλλαγοῦν ἀπό τήν πλανημένη αὐτή ἀντίληψη· νά κατανοήσουν σαφῶς ὅτι ὁ Χριστός ἦταν Σωτῆρας ὅλων τῶν ἀνθρώπων καί ὅτι τό αὐριανό ἔργο τους, ὡς ἀποστόλων τοῦ Χριστοῦ, θά ἀπέβλεπε σέ ὅλη τήν οἰκουμένη· θά ἦταν οἱ οἰκουμενικοί διδάσκαλοι. Βεβαίως δίδαξε ὁ Χριστός, ὅτι ὑπῆρχαν καί ἄλλα πρόβατα ἔξω ἀπό τά ὅρια τῆς αὐλῆς τοῦ Ἰσραήλ, ἀνυπολόγιστος ἀριθμός καλοπροαίρετων ἀνθρώπων, τούς ὁποίους ἔπρεπε νά καλέσει στήν σωτηρία. Εἶχε πεῖ ὅτι ἀπό ἀνατολῶν καί δυσμῶν, ἀπό ὅλα τά σημεῖα τοῦ κόσμου, θά πιστέψουν καί θά γίνουν πολῖτες τῆς βασιλείας του ἀναρίθμητα πλήθη ἀνθρώπων. Ἀλλά οἱ μαθητές δέν ἦταν ἀκόμη σέ θέση νά γνωρίσουν τό βάθος καί τό πλάτος αὐτῆς τῆς διδασκαλίας. Ἔπρεπε νά τούς δοθεῖ ἕνα ἐποπτικό μάθημα, ὥστε οἱ ἴδιοι νά ὁμολογήσουν, ὅτι καί οἱ εἰδωλολάτρες ἦταν ἄξιοι σωτηρίας καί νά παρακαλέσουν μάλιστα τόν Χριστό γι' αὐτούς.

Καί ἰδού ὅτι παρέλαβε ὁ Κύριος αὐτούς τούς δώδεκα μαθητές, ἐξῆλθε πέραν ἀπό τά ὅρια τῆς Γαλιλαίας καί εἰσῆλθε στήν εἰδωλολατρική περιοχή τῆς Φοινίκης, τῶν ἀρχαίων πόλεων Τύρου καί Σιδῶνος. Ἐκεῖ ὅμως μιά εἰδωλολάτρισσα, ἡ ὁποία εἶχε προφανῶς πολλά ἀκούσει περί αὐτοῦ, γιά τήν ἀγάπη του πρός ὅλους καί μάλιστα πρός τούς ἀσθενεῖς καί πάσχοντες, γιά τά ἀναρίθμητα θαύματά του, θεραπεία ἀσθενῶν καί ἐκδίωξη δαιμονίων, τόν ἀναζήτησε καί ἔσπευσε εἰς συνάντησή του.

Βρισκόταν αὐτή ὑπό τό κράτος μεγάλης θλίψεως, φοβέρας καί ἀνυπέρβλητου δοκιμασίας. Ἡ κόρη της βασανιζόταν φρικτά ἀπό ἕνα κακοῦργο

* Κήρυγμα τῆς 10.2.2019 • Κυριακή ΙΖ΄ Ματθαίου (Χαναναίας) • Ματθαίου ιε΄, 21-28.

δαιμόνιο. Ἡ ταλαιπωρία τῆς κόρης ἦταν δικός της ὀξύς πόνος. Πίστευε, ὅτι μόνο ὁ Χριστός μποροῦσε νά ἐκδιώξει τό πονηρό δαιμόνιο. Καί λοιπόν, ἔτρεξε πρός τόν Σωτῆρα καί μέ κραυγή ἰσχυρή, πού μαρτυροῦσε ὄχι μόνο τόν πόνο της ὡς μητέρας, ἀλλά καί τήν βαθιά της πίστη, παρακαλέσε θερμῶς τόν Χριστό, νά τήν λυπηθεῖ, νά τήν ἐλεήσει, θεραπεύοντας τήν κόρη της. *«Ἐλέησόν με Κύριε, Υἱὲ Δαυίδ· ἡ θυγάτηρ μου κακῶς δαιμονίζεται».* Σέ μένα, τήν πονοῦσα μητέρα, θά δείξεις τό ἔλεός σου καί θά κάνεις τό θαῦμα σου. Κύριε, γιέ Δαυίδ, διώξε ἀπό τήν κόρη μου τό πονηρό δαιμόνιο.

Ἐμπρός σ' αὐτή τήν τόσο ζωντανή πίστη καί τήν θερμή παράκληση θά περίμενε κανείς νά δεῖ τόν Χριστό, νά ἀπαντᾶ ἀμέσως, νά προσφέρει τό ἔλεός του, νά ἀποδέχεται τήν ἱκεσία τῆς μητέρας καί νά θεραπεύσει τήν κόρη. Ἀλλά πρός μεγάλη ἔκπληξη καί αὐτῶν ἀκόμη τῶν μαθητῶν φάνηκε, ὅτι δέν ἔδιδε καμία σημασία στήν ταλαίπωρη ἐκείνη μητέρα, ὅτι ἀδιαφοροῦσε στήν σπαρακτική δέησή της, ὅτι δέν πρόσεχε τήν θερμή πίστη της. Δέν τῆς ἀπάντησε καθόλου. Σέ καμιά ἄλλη περίπτωση δέν εἶχε δείξει ὁ Κύριος τέτοια ψυχρότητα καί ἀδιαφορία. Ἐπειδή ὅμως ἐκείνη ἐπέμενε στήν ὅλο θέρμη παράκλησή της μεσίτευσαν γι' αὐτήν οἱ ἴδιοι οἱ μαθητές. «Κύριε», τοῦ εἶπαν, «ἄκουσε καί κάνε δεκτή τήν παράκλησή της. Λυπήσου την. Κάνε αὐτό, πού μέ τόσο πόνο ψυχῆς σοῦ ζητεῖ, καί ἄφησέ την νά φύγει. Μᾶς ἀκολουθεῖ ἀπό κοντά καί κράζει τόσο σπαρακτικά»! Οἱ μαθητές συγκινήθηκαν, θαύμασαν τήν πίστη καί τήν ἐπιμονή της καί, Ἰουδαῖοι αὐτοί, παρεκάλεσαν τόν διδάσκαλο νά ἐλεήσει μιά ἀλλοεθνῆ, μία εἰδωλολάτρισσα.

Ὅμως ἡ καρδιά τοῦ Χριστοῦ εἶχε πλημμυρίσει πολύ περισσότερο ἀπό τήν καρδιά τῶν μαθητῶν μέ ἀπέραντη συμπάθεια πρός τήν ταλαίπωρη ἐκείνη μητέρα, ἀλλά καί μέ ἀγαλλίαση γιά τήν πίστη της. Ἐν τούτοις ἐξακολουθοῦσε νά φαίνεται ἄκαμπτος. Ἐκείνη ἐξακολουθοῦσε συνεχῶς νά κράζει καί αὐτός σιωποῦσε. Οἱ μαθητές παρακαλοῦσαν πάλι καί αὐτός φαίνεται ἀνυποχώρητος, εἶχε ὅμως τόν σκοπό του. Θά ἐκπληρώσει τό αἴτημά της. Ἀλλά ἔπρεπε νά λάμψει περισσότερο ἡ πίστη, ἡ ἐπιμονή καί ἡ ταπεινοφροσύνη της. Ἔπρεπε νά ἐννοήσουν καλά οἱ μαθητές, ὅτι καί οἱ εἰδωλολάτρες εἶναι ἄξιοι τοῦ ἐλέους του, περισσότερο μάλιστα ἀπό τούς Ἑβραίους. Ἡ ἀπάντηση τοῦ Χριστοῦ πρός τούς μαθητές ἦταν, ὅτι «ἐγώ δέν ἔχω σταλεῖ παρά μόνο γιά τά χαμένα πρόβατα τοῦ Ἰσραηλιτικοῦ λαοῦ».

Ἡ ἀπάντηση αὐτή, φαινομενικά σύμφωνη πρός τίς προκαταλήψεις τῶν μαθητῶν, ἀποκαρδιωτική ὅμως γιά τήν Χαναναία μέ τόν τρόπο πού ἐλέχθη, ἱκανή νά ἀπελπίσει ὁποιονδήποτε, δέν ἀποθάρρυνε, δέν ἐπισκίασε τήν πίστη της. Ἦλθε αὐτή μπροστά στόν Ἰησοῦ, ἔπεσε μέ εὐλάβεια πολύ στά πόδια του, τόν προσκυνοῦσε καί ἐπαναλάμβανε: «Κύριε, βοήθησέ με». Ἡ νέα ἀπάντηση τοῦ Κυρίου ἦταν περισσότερο ἀποκαρδιωτική γι' αὐτήν.

«Δέν εἶναι καλό», εἶπε, «νά πάρει κανείς τό ψωμί ἀπό τά παιδιά του καί νά τό πετάξει στά σκυλάκια». Ὁποιοσδήποτε ἄλλος θά ἀπογοητευόταν, ἴσως καί θά διαμαρτυρόταν διότι θά εἶχε ἀποκληθεῖ «σκυλάκι». Ἡ Χαναναία ὅμως ὄχι. Μέ μιά ἀξιοθαύμαστη ἑτοιμότητα, πού τῆς ἔδινε ἡ πίστη καί ἡ ταπεινοφροσύνη της ἀπάντησε: «Ναί, Κύριε, σωστό εἶναι αὐτό, ἀλλά καί τά σκυλάκια τρῶνε ἀπό τά ψίχουλα, πού πέφτουν ἀπό τό τραπέζι τῶν κυρίων τους»!

Τί ἄλλο χρειάζεται, γιά νά λάμψει ἡ μεγάλη πίστη της; Ποιό περισσότερο ἐποπτικό καί ριζοσπαστικό μάθημα χρειαζόταν, γιά νά πειστοῦν οἱ μαθητές, ὅτι καί οἱ εἰδωλολάτρες εἶναι ἄξιοι τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ καί τῆς σωτηρίας; Ἄφησε ὁ Κύριος τήν φαινομενική ἀδιαφορία του, γιά νά ἐκδηλώσει πλούσια πλέον τήν στοργή, ἀλλά καί τήν ἐκτίμηση, πρός τήν γυναῖκα ἐκείνη. Στράφηκε καί πρός αὐτήν, τῆς ἔπλεξε θερμό ἐγκώμιο, ἐπαίνεσε τήν πίστιν, τήν ὁποίαν καί τόσες ἄλλες ἀρετές συνόδευαν, καί ἐκπλήρωσε τό αἴτημά της. *«Ὦ γύναι»*, τῆς εἶπε, *«μεγάλη σου ἡ πίστις. Γενηθήτω σοι ὡς θέλεις»*. Καί προσθέτει ὁ ἱερός εὐαγγελιστής ὅτι *«Ἰάθη ἡ θυγάτηρ αὐτῆς ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης»*. Μυστική διαταγή δόθηκε ἀπό τόν Κύριο, ὁδικό κατά τήν στιγμή ἐκείνη ἐναντίον τοῦ πονηροῦ πνεύματος. Καί ἐκεῖνο, τρέμοντας ἐνώπιον τῆς θείας δυνάμεως, ἔφυγε ἀμέσως ἀπό τήν κόρη, ἡ ὁποία ἀνέκτησε πλήρη καί ἀπρόσβλητη πλέον ἀπό τήν ἐπήρεια τοῦ πονηροῦ, τήν ὑγεία καί γενικότερα τήν προσωπικότητά της.

Ἡ Χαναναία ὑπῆρξε καί ἕνα σύμβολο. Ἐκπροσωποῦσε ἐνώπιον τῶν μαθητῶν ὁλόκληρο τόν Ἐθνικό κόσμο. Ἦταν κατά τήν καταγωγή Συροφοίνισσα, εἰδωλολάτρισσα, Ἑλληνίς κατά τήν μόρφωσιν καί Ρωμαία κατά τήν ὑπηκοότητα.

Ἀπό τό συγκλονιστικό αὐτό γεγονός ἄς πάρουμε καί ἐμεῖς δύο, ἀπό τά πολλά, μεγάλα διδάγματα. Πρῶτον, νά ἐπιμένουμε μέ πίστη στήν προσευχή μας, ἔστω καί ἄν δέν λαμβάνουμε ἄμεσα τήν ἀπάντηση. Ὁ Κύριος μᾶς ἀκούει πάντοτε, θά ἐκπληρώσει ὅμως τό αἴτημα στόν καιρό, πού αὐτός κρίνει κατάλληλο. Ἀλλά καί ἄν δέν μᾶς δώσει αὐτό, πού τοῦ ζητοῦμε, θά μᾶς χαρίσει ἄλλες δωρεές καί εὐλογίες. Ἡ προσευχή ἔχει πάντοτε ἀγαθά ἀποτελέσματα γιά μᾶς. Δεύτερον δέ, ὅτι δέν πρέπει ποτέ νά ἀποκλείουμε ἀπό τήν σωτηρία κανέναν, ἔστω καί ἄν εἶναι ἁμαρτωλός καί ἀσεβής, εἰδωλολάτρης καί ἄθεος. Τό ἔλεος τοῦ Κυρίου καί οἱ σωτήριες ἐνέργειες τῆς Πανάγαθου Πρόνοιάς του εἶναι ἀνεξερεύνητες.

Η ΔΥΝΑΜΗ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ*

«Πέπεισμαι γὰρ ὅτι οὔτε θάνατος οὔτε ζωή·
οὔτε ἄγγελοι οὔτε ἀρχαὶ οὔτε δυνάμεις...
οὔτε τις κτίσις ἑτέρα δυνήσεται ἡμᾶς
χωρίσαι ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ»
(Πρός Ρωμαίους η΄, 38-39)

Τήν 1η Φεβρουαρίου ἡ Ἐκκλησία τιμᾶ τήν Μνήμη τοῦ Ἁγίου ἐνδόξου Μάρτυρος Τρύφωνος. Καί γι' αὐτό ἀναγιγνώσκει τήν περικοπή ἀπό τήν Πρός Ρωμαίους ἐπιστολή. Μέσα σ' αὐτήν τήν περικοπή κατανοεῖ κανείς ἀπό ποῦ ἀντλοῦν δύναμη οἱ μάρτυρες τῆς πίστεως καί πῶς ἀποδέχονται τό μαρτύριο χωρίς νά φοβοῦνται καί νά δειλιοῦν μπροστά στήν φρικαλεότητα καί τήν ὀμότητα τῶν δημίων τους.

Θά ἤθελα ὅμως γιά νά γίνει πιό κατανοητό σέ ὅλους, νά ἀναφερθῶ στό σημερινό κήρυγμα σέ δύο βασικά χαρακτηριστικά τῶν Μαρτύρων τά ὁποῖα ἐξηγοῦν τήν ὅλη τους στάση ἔναντι στήν δυσκολία τοῦ μαρτυρίου.

Ἡ ἁγιότητα ἑνός ἀνθρώπου, τό ὅτι δηλαδή ἕνας ἄνθρωπος τηρεῖ τίς ἐντολές τοῦ Θεοῦ καί ἐφαρμόζει αὐτές στήν ζωή του, ἀποκτώντας ἔτσι ἁγιότητα βίου, βασίζεται σέ δύο πυλῶνες. Στήν πίστη καί στό μαρτύριο. Μέ αὐτά τά δύο χαρακτηριστικά θά ἀσχοληθοῦμε γιά νά δοῦμε τήν σημασία τους στήν ζωή μας.

Ἡ πίστη

Στήν ἐποχή μας γίνεται λόγος περί πίστεως. Πολλοί δέ εἶναι αὐτοί οἱ ὁποῖοι λέγουν ὅτι πιστεύουν μέ τόν δικό τους τρόπο. Αὐτό βέβαια εἶναι λάθος καί οἱ ἄνθρωποι αὐτοί βρίσκονται σέ λάθος δρόμο καί κινδυνεύουν νά πέσουν σέ πλάνη. Ἡ πίστη δέν εἶναι κάτι τό ἀφηρημένο ἤ προσωπικό. Ὁ Ἴδιος ὁ Κύριός μας Ἰησοῦς Χριστός μας ἔχει πεῖ ὅτι *«πιστεύεται εἰς τόν Θεόν καί εἰς ἐμέ πιστεύετε»*. Τοῦτο σημαίνει ὅτι πρέπει νά πιστεύουμε στόν

* Κήρυγμα τῆς 1.2.2015 • Κυριακή Τελώνου καί Φαρισαίου • Ἀποστολικό ἀνάγνωσμα, Πρός Ρωμαίους η΄, 28-39.

Ἰησοῦ Χριστό, στήν θεότητά του, στό ὅτι εἶναι ὁ μοναδικός Σωτῆρας καί εὐεργέτης καί Ἐκεῖνος πού ὁδηγεῖ στήν Βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Καί ἀκόμη γιά νά προχωρήσουμε περισσότερο πρέπει νά ὁδηγηθοῦμε, ὅπως ὁ Ἀπόστολος λέγει εἰς τήν ἑνότητα τῆς πίστεως. Ὅπως εἶπα καί προηγουμένως πολλοί εἶναι αὐτοί οἱ ὁποῖοι ὑποστηρίζουν ὅτι πιστεύουν μέ τόν δικό τους τρόπο καί ὅπως ἐκεῖνοι θέλουν καί κατανοοῦν, λές καί ἡ πίστη εἶναι προσωπική τους ὑπόθεση. Ὁ Ἀπόστολος ὅμως ἀλλιῶς μᾶς τά λέγει, μᾶς καλεῖ νά φτάσουμε στήν ἑνότητα τῆς πίστεως καί αὐτό σημαίνει νά εὐθυγραμμίσουμε τήν ζωή μας καί τήν πίστη μας, νά ἀποκτήσουμε πίστη μέ ἐκείνη τήν πίστη τῶν προπατόρων μας. Μέ τήν πίστη τοῦ Πατριάρχου Ἀβραάμ, ὁ ὁποῖος ὑπήκουσε στήν ἐντολή τοῦ Θεοῦ καί πορεύθηκε νά θυσιάσει τόν υἱό του. Ἀλλά καί σέ ἄλλες δοκιμασίες στήν ζωή του, ὅπως νά φύγει ἀπό τήν πατρίδα του. Ὅλα αὐτά ἀποδεικνύουν τήν βαθιά του πίστη στόν Θεό. Πίστη εἶχε ὁ Μωϋσῆς ὁ ὁποῖος κατέλειπε τήν ἔνδοξη καί πολυτελή ζωή του γιά νά γίνει ὁδηγός τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ. Πίστη εἶχαν οἱ Ἀπόστολοι οἱ ὁποῖοι *«ἀφέντες ἅπαντα ἠκολούθησαν αὐτῷ»*. Ἄφησαν οἰκογένεια, σπίτι, ἐργασία, προσωπική ζωή, ἑταιρεῖες γιά νά ἀκολουθήσουν τόν Χριστό. Ἀπό αὐτά τά λίγα πού σᾶς ἀνέφερα βλέπουμε ὅτι ἡ πίστη μας δέν εἶναι προσωπική μας ὑπόθεση οὔτε μποροῦμε νά πιστεύουμε, ὅπως θέλουμε ἀλλά ὅπως ὁ Θεός μᾶς ἔχει διδάξει. Ἀκόμη ἡ πίστη μας πρέπει νά εἶναι ὁμολογιακή γιατί ὅπως πάλι πολλοί λέγουν θεωροῦν ὅτι πιστεύουν χωρίς νά τό ἐκφράζουν καί χωρίς νά τό λέγουν. Αὐτό πάλι εἶναι λάθος διότι πρέπει νά ὁμολογοῦμε τήν πίστη μας, ὅπως μᾶς καλεῖ ἡ Ἁγία Ἐκκλησία μας: *«Ἵνα ἐν ὁμονοίᾳ ὁμολογήσωμεν»* καί ἐπίσης ὁ Ἴδιος ὁ Κύριός μας εἶπε *«πᾶς οὖν ὅστις ὁμολογήσει»* (Ματθαίου ι΄, 32).

Μαρτύριο

Ἴσως φανεῖ σέ κάποιους ὑπερβολικό καί ἀκραῖο ἡ πράξη τοῦ μαρτυρίου. Ἀλλά ὅπως ὁ Ἀπόστολος Παῦλος μᾶς λέγει σήμερα ὅτι: «Ἄν ἀγαπᾶ κανείς τόν Θεό, ὁ Θεός κάνει τά πάντα νά συντελοῦν στό καλό του». Γι' αὐτό καί οἱ μάρτυρες ἤξεραν, γνώριζαν καί εἶχαν τήν βεβαιότητα, ὅτι ἄν μιμηθοῦν τόν Κύριο Ἰησοῦ Χριστό, ἄν θυσίαζαν τό σῶμα τους, τήν ζωή τους γιά τόν Χριστό, θά δοξασθοῦν καί θά τιμηθοῦν περισσότερο ἀπό τόν καθένα.

Γι' αὐτό καί ὁ Ἀπόστολος Παῦλος μᾶς λέγει στήν σημερινή ἀποστολική περικοπή ὅτι αὐτούς πού γνώριζε, αὐτούς καί ἐκάλεσε, καί αὐτούς πού ἐκάλεσε, αὐτούς καί ἐδικαίωσε καί αὐτούς πού δικαίωσε, αὐτούς καί ἐδόξασε. Τό μαρτύριο εἶναι ἡ ἀπόδειξη τῆς Πίστεως. Γιατί ὅταν κανείς πιστεύει, ὅπως εἴπαμε προηγουμένως δέν ἔχει νά φοβηθεῖ τίποτε οὔτε νά δειλιάσει ἀλλά προχωρεῖ στό μαρτύριο μέ παρρησία καί ἐν δόξῃ. Ἡ ἀγάπη

τοῦ Θεοῦ εἶναι αὐτή πού τόν σκεπάζει καί τόν περιποιεῖται. Γι' αὐτό καί ὁ Ἀπόστολος Παῦλος θά πεῖ *«ἐλογίσθημεν ὡς πρόβατα σφαγῆς»*. Δηλαδή μᾶς συμπεριφέρονται ὡς τά πρόβατα πού τά πᾶνε γιά σφάξιμο. Καί δυστυχῶς γινόμαστε μάρτυρες τέτοιων γεγονότων καί σήμερα πού κάποιοι φανατικοί (ἰσλαμιστές) σφάζουν μπροστά στίς κάμερες χριστιανούς μέ εὐκολία καί ὠμότητα. Βέβαια ὁ Κύριός μας εἶχε πεῖ στούς μαθητές Του, ὅτι *«ἀποστέλλω ὑμᾶς ὡς πρόβατα ἐν μέσῳ λύκων»*. Σᾶς στέλνω στόν κόσμο καί μήν περιμένετε τιμές, δόξες καί διακρίσεις ἀλλά θά σᾶς κατασπαράξουν καί θά σᾶς κατακρεουργήσουν. Ἀλλά θαρσεῖτε, μήν φοβᾶσθε ἀπό ἐκείνους οἱ ὁποῖοι θά σᾶς βασανίσουν καί θά σᾶς σκοτώσουν. Τήν ψυχή σας ὅμως δέν μποροῦν νά πειράξουν. Ἀποτέλεσμα αὐτοῦ εἶναι ἡ ἀπάθεια καί ἡ ἀφοβία τῶν μαρτύρων γιατί ἡ ψυχή τους εἶναι προσκολλημένη στόν Ἀγαπημένο Νυμφίο τῆς ψυχῆς τους τόν ὁποῖο καί ἀγαποῦν.

Ἀδελφοί,

Δέν σᾶς προτρέπω νά μαρτυρήσετε τό μαρτύριο τοῦ αἵματος, ἄλλωστε σ' αὐτήν τήν ἐποχή ὁ Κύριος δέν μᾶς ζητεῖ αὐτό. Διότι ὁ Κύριός μας ἔδωσε ἕνα ἄλλο μαρτύριο, τό μαρτύριο τῆς συνειδήσεως τό ὁποῖο ἐξαρτᾶται ἀπό τήν πίστη. Νά ὁμολογοῦμε τόν Κύριο Ἰησοῦ Χριστό, νά μήν ντρεπόμαστε γιά τήν πίστη μας, γιά τά πνευματικά μας ἔργα, γιά τόν ἀγῶνα μας, ἀλλά ἐμφανῶς νά ἀγωνιζόμαστε, παρακινώντας κι ἄλλους εἰς τήν πίστη.

Θά ἤθελα νά κλείσω αὐτόν τόν λόγο μου μέ τήν προτροπή τοῦ Εὐαγγελιστοῦ καί Ἀποστόλου Ἰωάννου στήν Ἀποκάλυψη πρός τόν Ἄγγελον τῆς Σμύρνης: *«Γίνου πιστὸς ἄχρι θανάτου καὶ δώσω σοι τὸν στέφανον τῆς ζωῆς»*.

Ο ΕΑΥΤΟΣ ΜΑΣ ΠΟΥ ΑΓΝΟΟΥΜΕ*

«Λέγω ὑμῖν, κατέβη οὗτος δεδικαιωμένος
εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ ἢ ἐκεῖνος·
ὅτι πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται,
ὁ δὲ ταπεινῶν ἑαυτὸν ὑψωθήσεται»
(Λουκᾶ ιη΄, 14)

Στήν γνωστή σέ ὅλους μας παραβολή τοῦ Τελώνου καί Φαρισαίου γενᾶται αὐθόρμητα ἕνα ἐρώτημα γιατί ὁ Τελώνης δικαιώθηκε. Ἡ πιό διαδεδομένη καί κοινότυπη ἀπάντηση εἶναι ὅτι ὁ Τελώνης ἦταν ταπεινός ἐνῶ ὁ Φαρισαῖος ἐγωϊστής καί ὑπερήφανος. Βέβαιον εἶναι ὅτι ἡ ταπείνωση τοῦ Τελώνου εἶναι καρπός καί ἀποτέλεσμα ἑνός ἄλλου βασικοῦ στοιχείου πού διέθετε καί αὐτό εἶναι ὁ αὐτοέλεγχος καί ἡ αὐτοκριτική του.

Δυστυχῶς στήν ἐποχή μας ὅλοι χαρακτηριζόμαστε ἀπό ἐξωστρέφεια παρά ἀπό ἐσωστρέφεια. Εὐχαρίστησή μας εἶναι νά σπρώχνουμε τά πάντα πρός τά ἔξω παρά νά βρισκόμαστε σέ περισυλλογή. Ἀφήνουμε τόν ἑαυτό μας νά ταξιδεύει, νά κάνουμε ἐπισκέψεις καί νά κριτικάρουμε τά πάντα καί τούς πάντες. Ὁ περισπασμός, ὁ θόρυβος καί τό ἔξω εἶναι ἡ μεγάλη μας ἀγάπη. Ἡ μόνωση καί ἡ περισυλλογή δέν εὐχαριστεῖ τούς ἀνθρώπους καί μέ κάθε προσπάθεια προσπαθοῦν νά τήν ἀποφύγουν. Τό ἀποτέλεσμα εἶναι ἕνας κοντινός χῶρος τοῦ ἑαυτοῦ μας νά βρίσκεται σέ ἀπομόνωση χωρίς νά μποροῦμε νά τόν γνωρίσουμε, νά διεισδύσουμε σ' αὐτόν.

Ὁ σύγχρονος κόσμος ἔχει πετύχει πολλά ἐπιτεύγματα. Ὁ ἄνθρωπος ἔχει φτάσει στό διάστημα, ἔχει κατέβει καί ἔχει φτάσει στόν φλοιό τῆς γῆς. Μέ τήν βοήθεια μικροσκοπίων ἔχει δεῖ τόν μικρόκοσμο πού ὑπάρχει. Μέ εἰδικά σκάφη ἔχει μελετήσει τόν βυθό τῶν ὠκεανῶν. Τά φῶτα, ὁ πολιτισμός, ἡ κίνηση ἔχουν αἰχμαλωτίσει τόν νοῦ τοῦ ἀνθρώπου πού τόν σέρνουν στήν κυριολεξία ἐκτός τοῦ ἑαυτοῦ του, τόν ὁδηγοῦν σέ ἕνα κόσμο φτωχό, χωρίς πνευματικότητα, ρηχό, χωρίς ἀρετές καί περιεχόμενο, κούφιο, σαπρό πού ἀναδύει μία μυρωδιά ἀπαίσια ἀπό τά πάθη τῆς ἁμαρτίας. Κάθε τι πνευμα-

* Κήρυγμα τῆς 9.2.2014 • Κυριακή Τελώνου καί Φαρισαίου • Λουκᾶ ιη΄, 10-14.

τικό στόν κόσμο αὐτό ἐνοχλεῖ, πνίγεται διότι ἡ πνευματικότητα θεωρεῖται ἀναχρονιστική καί ἐκτός «μόδας».

Ὅλα αὐτά στέρησαν ἀπό τόν ἄνθρωπο τήν εὐλογία τῆς μόνωσης καί τῆς σιωπῆς. Τοῦ στέρησαν τούς καρπούς πού δίνει ἡ μόνωση καί ἡ αὐτοκριτική μας. Εἶναι νομίζω γνωστό ὅτι ὅταν ἕνας ἄνθρωπος κάθεται στό δωματιό του καί μελετᾶ τόν ἑαυτό του, βρίσκει αὐτό τό ὁποῖο χάνει καί μετεωρίζεται στόν κόσμο. Ὁ ἄνθρωπος ὁ ὁποῖος παρασύρεται ἀπό τόν κόσμο καί ἔχει στραμμένη τήν προσοχή του καί τό βλέμμα του σ' αὐτόν δέν μπορεῖ νά πετύχει τίποτε, δέν μπορεῖ νά κατορθώσει κάτι, οὔτε μπορεῖ νά προοδεύσει σέ κανένα τομέα.

Τό ἴδιο συμβαίνει καί μέ τήν «δεσπόζουσα κρίση» τῶν τελευταίων ἐτῶν. Κανείς δέν προσπαθεῖ νά δεῖ μέσα του, κανείς δέν παραδέχεται ὅτι ἔχει μερίδιο εὐθύνης γιά τήν κατάντια τῆς κοινωνίας μας. Ἀλλά ὅλοι στρέφονται πρός τά ἔξω καί πρός ἄλλους νά βροῦν αἴτια ἀλλά δέν θά τά βροῦν. Καί αὐτό γίνεται γιατί εἶναι ἀναγκαῖο ὁ καθένας μας νά συνειδητοποιήσει ὅτι πρέπει νά ἔλθει σέ ἐπαφή μέ τά κρύφια τῆς καρδιᾶς του. Ἡ ἐπαφή αὐτή θά μᾶς ὁδηγήσει στό νά κατανοήσουμε ἀλλά καί νά ἐπισημάνουμε τίς ἀτέλειες, τά ἐλαττώματά μας καί κάθε κακό τό ὁποῖο μᾶς ἐμποδίζει νά δοῦμε καθαρά καί νά ἀντιμετωπίσουμε κάθε δυσκολία.

Ἄν ἀδελφοί μου ὁ Τελώνης τῆς παραβολῆς τοῦ Εὐαγγελίου δέν ἔριχνε ἐξεταστικά βλέμματα στά ἐσώψυχά του, ἐάν δέν προσπαθοῦσε νά ἀκούσει τόν μυστικό παλμό τῆς καρδιᾶς του μακριά ἀπό τόν θόρυβο καί τήν τύρβη τοῦ κόσμου, δέν θά μποροῦσε νά ξεστομίσει ἐκεῖνα τά ταπεινά λόγια καί νά ἐπικοινωνήσει μέ τόν Θεό. Διότι ἡ φωνή τοῦ Θεοῦ δέν ἀκούγεται στόν θόρυβο καί στά φῶτα τοῦ κόσμου, ἀλλά στήν ἡσυχία καί τήν γαλήνη τῆς μόνωσης καί στό μισοσκόταδο τῆς εἰρήνης τῆς αὐτοκριτικῆς μας. Θά μποροῦσε ὁ Τελώνης νά ἀφοσιωθεῖ καί νά ἀναλωθεῖ στήν καθημερινότητά του, στό ἐπάγγελμά του καί στά ἄλλα πρόσκαιρα τῆς ζωῆς. Αὐτή ὅμως ἡ ἐμμονή θά τόν ἔκανε νά μείνει δέσμιος τῶν παθῶν καί ἄβουλος δοῦλος τῆς ἁμαρτίας, ζῶντας μέσα σέ μία ἀπομόνωση μέσα στόν κόσμο. Ἀπομόνωση ὅμως ἀπό τόν Θεό πού τοῦ χάρισε τήν εἰρήνη τῆς ψυχῆς του.

Τό αὐτό συμβαίνει δυστυχῶς καί σέ ὅλους ἐμᾶς, πού παρασυρόμαστε ἀπό τά πρόσκαιρα λαμπιόνια καί φῶτα τῆς κοσμικότητας. Ἀγνοώντας τόν ἑαυτό του νοιώθει ὅτι εἶναι κενός καί πεινασμένος. Νά μήν τόν ἱκανοποιεῖ τίποτα, παρόλο πού εἶναι βουτηγμένος στίς κοσμικές ἀπολαύσεις. Ὅμως ὅλα αὐτά τόν ὁδηγοῦν στό νά ψάξει νά βρεῖ τόν ἑαυτό του καί τήν ἀπόλαυση πού δίνει ὁ Θεός. Ἀλλά γιά νά φτάσει σ' αὐτήν τήν «θέωση» πρέπει νά περάσει ἀπό τήν αὐτοκριτική καί τόν αὐτοέλεγχο. Ἐκεῖ ὁ ἄνθρωπος γνωρίζει τίς διαστάσεις τῆς ὑπάρξεώς του καί ἐπιστρέφει στήν πνευματι-

κότητα πού εἶναι ἡ βάση τῆς αὐτογνωσίας. Ἔτσι ὁ ἄνθρωπος ἀρχίζει νά βλέπει πέρα ἀπό τόν κόσμο αὐτό ὑπό τό πρῖσμα ὄχι τοῦ ὀρθοῦ λόγου, ἀλλά τοῦ θείου λόγου, πού δέν παραμορφώνει οὔτε ἀποπλανᾶ τόν ἄνθρωπο.

Ἀγαπητοί μου,

Ἡ Ἐκκλησία μᾶς εἰσάγει σέ μία περίοδο κατάνυξης καί σιωπηλῆς αὐτοκριτικῆς καί ὄχι σέ μία περίοδο ξεφαντώματος, ἀσυδοσίας καί ἐξωστρέφειας, ὅπως πολλοί νομίζουν. Εἶναι καιρός νά γνωρίσουμε τόν ἑαυτό μας γιά νά δώσουμε λύσεις σέ πολλά προβλήματα, ἀλλά κυρίως νά βοηθηθοῦμε πνευματικά γιά νά μπορέσουμε νά πλησιάσουμε ἀκόμα περισσότερο τόν Θεό Πατέρα μας. Ἀμήν.

ΡΕΑΛΙΣΤΕΣ ΜΠΡΟΣΤΑ ΣΤΗΝ ΑΜΑΡΤΙΑ*

«Πάντα μοι ἔξεστιν, ἀλλ᾽ οὐ πάντα συμφέρει· πάντα μοι ἔξεστιν, ἀλλ᾽ οὐκ ἐγὼ ἐξουσιασθήσομαι ὑπό τινος»
(Πρός Κορινθίους Α΄ στ΄, 12-13)

Στήν σύγχρονη ζωή πού ζοῦμε, πού ὅλα θυσιάζονται στόν βωμό τοῦ μοντέρνου, τοῦ πολιτισμοῦ καί τῆς προόδου πολλοί εἶναι αὐτοί οἱ ὁποῖοι ἐπικαλοῦνται καί προβάλλουν λόγους βιολογικούς, κοινωνικούς, ἀκόμη καί ἰατρικούς γιά νά δικαιολογήσουν τό μεγάλο πάθος τῆς πορνείας. Ὅμως ὁ ἀπόστολος Παῦλος πάντοτε φωνάζει καί θά φωνάζει: *«φεύγετε τὴν πορνείαν»* (Πρός Κορινθίους Α΄ στ΄, 18). Γι᾽ αὐτό μιά καί βρισκόμαστε στήν προετοιμασία γιά τήν Μεγάλη Τεσσαρακοστή θά κάνουμε λόγο γιά τό θέμα αὐτό τό ὁποῖο καί ἐνδιαφέρει πιστεύω πολύ κόσμο.

Πολύ συχνά ἀκοῦμε ἐπιχειρήματα ἐκείνων πού ὑποστηρίζουν τήν πορνεία, καθώς τήν ἐκλαμβάνουν σάν κοινωνική ἀναγκαιότητα. Βέβαια ὁ ὅρος σήμερα περιορίζεται στήν σαρκική πράξη πού γίνεται στά πλαίσια τοῦ ἀγοραίου ἔρωτα, ἐνῶ στήν Γραφή περιλαμβάνει κάθε γενετήσιο ὁμιλία ἔξω ἀπό τόν Γάμο. Κατά συνέπεια τό *«οὐ μοιχεύσεις»* τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης βασικά δέν διαφέρει ἀπό τό «φεύγετε τήν πορνείαν» τοῦ Ἀποστόλου Παύλου. Ὡστόσο ἐμεῖς σήμερα θά περιορισθοῦμε στό φαινόμενο τῆς πορνείας ὑπό τήν σύγχρονη ἔννοιά του γιά νά τό ἀντικρύσουμε κάτω ἀπό τό φῶς τοῦ Εὐαγγελίου.

Εἶναι ἐξόχως σημαντική ἡ καθαρά θεολογική θέση τοῦ Ἀποστόλου Παύλου πάνω στό ζήτημα αὐτό, ὅπως ἐκτίθεται στήν Α΄ πρός Κορινθίους ἐπιστολή του. Τό σῶμα μας δέν μᾶς ἀνήκει οὐσιαστικά. Ἀνήκει στόν Κύριο. Μέ τό βάπτισμά μας γίναμε μέλη τῆς Ἐκκλησίας. Ἀλλά ἡ Ἐκκλησία εἶναι τοῦ Χριστοῦ Σῶμα. Στό Σῶμα δηλαδή αὐτό ὁ Χριστός εἶναι ἡ κεφαλή καί ὅλοι ἐμεῖς οἱ βαπτισμένοι εἴμαστε τά διάφορα ἄλλα μέλη.

Κατά συνέπεια τά σώματά μας ἀνήκουν στόν Χριστό καί γιά τόν ἐπιπρόσθετο λόγο ὅτι καί μετά τόν θάνατό μας, τό σῶμα πού ἀρχικά φθείρε-

---

* Κήρυγμα τῆς 8.2.2015 • Κυριακή τοῦ Ἀσώτου • Ἀποστολικό ἀνάγνωσμα, Πρός Κορινθίους Α΄ στ΄, 12-20.

ται καί διαλύεται, θά ἀναστηθεῖ καί θά δοξασθεῖ μαζί μέ τόν Χριστό. Ἐπομένως ἐφ' ὅσον τά σώματά μας, ὅπως καί οἱ ψυχές μας εἶναι τοῦ Χριστοῦ δέν ἔχουμε τό δικαίωμα νά τά ξεχωρίζουμε ἀπό τόν Χριστό καί νά τά ἀποσπᾶμε ἀπό τό Σῶμα τῆς Ἐκκλησίας, σάν θέλουμε νά μένουμε ἑνωμένοι μέ τόν ἀρχηγό τῆς πίστεώς μας. Αὐτή τώρα τήν διάσπαση τῆς σχέσεώς μας μέ τόν Χριστό πραγματώνει ἡ ἁμαρτία καί εἰδικώτερα ἡ πορνεία, πού συντελεῖται βασικά μέ τήν χρήση τοῦ σώματός μας, μιά καί δι' αὐτῆς τά μέλη τοῦ Χριστοῦ γίνονται **«μέλη πόρνης»**.

Μέ τήν πορνεία ἐπέρχεται ὁ χωρισμός αὐτός καί τοῦ σώματος καί τῆς ψυχῆς μας ἀπό τόν Χριστό, πρᾶγμα πού ἰσοδυναμεῖ μέ θάνατο. Ἄν διαθέτουμε ψυχικήν ὅραση ἀκμαία θά διαπιστώναμε τίς ἀδυσώπητες συνέπειες αὐτοῦ τοῦ θανάτου καί θά νιώθαμε τήν τραγικότητά μας. Θά κυριευόμασταν ἀπό τήν ὀδύνη γιά τό κατάντημά μας καί θά σπεύδαμε νά ἀπαλλαγοῦμε ἀπό τό κακό «μετά σπουδῆς», ὅπως λέγει ὁ Ἱερός Χρυσόστομος.

Ἀλλ' ὅπως εἴπαμε οἱ περισσότεροι ἄνθρωποι ὄχι μόνον δέν αἰσθάνονται ἐνοχή γιά τίς ἀκόλαστες πράξεις τους, ἀλλά ἐπιστρατεύουν ἐπιχειρήματα γιά νά τίς δικαιολογήσουν. Ἔτσι ἀκοῦμε π.χ., πώς λόγοι ἰατρικοί ἐπιβάλλουν τήν μορφήν αὐτήν τῆς ἀσωτίας γιατί δῆθεν κινδυνεύουν τά νεύρα ἀπό τήν ἐγκράτεια. Ἄλλοι πάλι, ξεκινώντας ἀπό τήν σφαλερή βάση πώς εἶναι ἀδύνατη ἡ ἐγκράτεια, θεωροῦν τήν πορνεία σάν νόμιμη διέξοδο γιά τό «ξεθύμασμα» τῶν ἀνθρώπων, μιά καί ὁ γάμος δέν εἶναι γιά ὅλους ἐφικτός. Ἔτσι τῆς προσδίδουν διαστάσεις κοινωνικές γι' αὐτό καί καταπιάνονται μέ ζητήματα πού ρυθμίζουν τήν ἀκίνδυνη ἁπλῶς ἄσκησή της. Θά ἀρκοῦσε σάν ἀπάντηση σέ ὅλες αὐτές τίς θεωρίες ἡ ἐπίκληση τῆς ἐντολῆς τοῦ Θεοῦ. Κάτι τέτοιο ὅμως θά μποροῦσε νά ἔχει σάν δέκτες μόνο τούς πιστούς. Οἱ ἄλλοι θά ἐξακολουθοῦσαν νά ἀμφιβάλλουν.

Γι' αὐτούς πού ἀμφιβάλλουν θέλουμε νά ποῦμε πώς ἡ Ἰατρική ἐπιστήμη δέν δίδαξε ποτέ ὅτι ἡ ἐγκράτεια ζημιώνει τόν ἀνθρώπινο ὀργανισμό. Οὔτε καί ὅτι δέν εἶναι πραγματοποιήσιμη. Ἄν οἱ σημερινές συνθῆκες ζωῆς ἔχουν καταστήσει τήν ἐγκράτεια στόχο εἰρωνείας, κι ἄν οἱ περισσότεροι προτιμοῦν τόν δρόμο πού δέν ἔχει ἐμπόδια καί δέν ζητεῖ θυσίες, αὐτό δέν σημαίνει πώς ἔχουν καί δίκαιο. Ὁ ἴδιος ὁ ἄνθρωπος διαμορφώνει μέσα καί δίπλα του τίς κατάλληλες περιστάσεις γιά νά ἀγωνισθεῖ ἤ ὄχι ἐναντίον τοῦ ἑαυτοῦ του γιά κάποιο σκοπό, καί ὁ ἴδιος δοκιμάζει ἔπειτα τίς γλυκιές ἤ πικρές συνέπειες τῆς ἐκλογῆς του.

Ὅσον δέ ἀφορᾶ ἐκείνους πού στήν ἀσέλγεια βρίσκουν διέξοδο τῆς ἀδυναμίας τους, θά εἴχαμε νά ποῦμε πώς μεγαλύτερη βαρύτητα ἔχει ἡ ὕπαρξη τῆς ἀδυναμίας παρά ὁ τρόπος τῆς καλύψεώς της. Ἡ ἀμνήστευση τῆς ἀδυναμίας πάντως δέν συμβάλλει στήν διόρθωσή της, ἀλλά διευκολύνει τήν ἐπέκτασή της. Ἡ ἕνεκα τῆς προνοίας ἀλματώδης αὔξηση τῶν ἀφροδισια-

κῶν νοσημάτων δέν φαίνεται νά ἀνησυχεῖ τούς θιασῶτες της, γιατί ἔχουν πρόχειρη τήν ἀπάντηση. Ζητοῦν τήν λήψη ὑγειονομικῶν μέτρων γιά τόν ἔλεγχο τῆς πορνείας, πρᾶγμα πού κατ᾽ αὐτούς θά τιθασεύσει τήν λαίλαπα τῆς ἀρρώστιας. Ἀλλά τό θέμα δέν εἶναι αὐτό. Ὁ ὑγεινομικός ἔλεγχος μπορεῖ νά περιορίσει τό κακό, ἀλλά ποιός θά μᾶς πεῖ γιατί νά συνυφαίνεται τό κακό μέ τήν αἰσχρότητα; Μήπως ἔχει ἐφαρμογήν ὁ λόγος τῆς Γραφῆς, πώς *«πᾶσα παράβασις καί παρακοή ἔλαβεν ἔνδικον μισθαποδοσίαν»*;

Ὁ λόγος τοῦ Ἀποστόλου Παύλου ἔχει ἀποκαλυπτικό χαρακτήρα. Καλόν εἶναι νά τόν προσέξουμε καί νά τόν ἐφαρμόσουμε στήν ζωή μας.

Η ΜΑΚΡΟΘΥΜΙΑ ΤΟΥ ΘΕΟΥ*

«Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· τέκνον, σὺ πάντοτε μετ' ἐμοῦ εἶ, καὶ πάντα τὰ ἐμὰ σά ἐστιν· εὐφρανθῆναι δὲ καὶ χαρῆναι ἔδει, ὅτι ὁ ἀδελφός σου οὗτος νεκρὸς ἦν καὶ ἀνέζησε, καὶ ἀπολωλὼς ἦν καὶ εὑρέθη»
(Λουκᾶ ιε΄, 31-32)

Ἡ Εὐαγγελική περικοπή πού ἀκούσαμε σήμερα στίς Ἐκκλησιές μας, εἶναι μία περικοπή πού τονίζει τό μεγαλεῖο τοῦ Θεοῦ.

Μᾶς ἀνοίγει διάπλατα τίς πόρτες γιά νά ἰδοῦμε τήν μακροθυμία, τήν φιλευσπλαγχνία καί τήν φιλανθρωπία τοῦ ἐπουράνιου Θεοῦ καί Πατρός.

Ἑνός πνευματικοῦ Πατέρα πού περιμένει ὑπομονετικά νά ἐπιστρέψει τό κάθε τέκνο του στήν στοργική ἀγκαλιά Του.

Εἶναι νομίζω πασιφανές ὅτι ἡ πτώση καί ἡ ἀποστασία τοῦ ἀνθρώπου εἶναι τό κυρίαρχο φαινόμενο στήν ἐποχή μας. Ὁ ἀδύναμος ἄνθρωπος πού χτυπιέται ἀπό τά κύματα τῆς ἁμαρτίας ἀπομακρύνεται ὁλοένα καί περισσότερο ἀπό τόν δημιουργό Του καί πλάστη Του. Αὐτός ὁ χωρισμός καί ἡ ἀπομάκρυνση δημιουργεῖ θλίψη καί ἄγχος στόν ἄνθρωπο ὅσο βρίσκεται στήν ζωή, ἐνῶ ὅταν περάσει στήν ἄλλη ζωή τοῦ δημιουργεῖ πόνο ἀβάσταχτο καί σκότος. Γι' αὐτό ὁ ἄνθρωπος τίς περισσότερες φορές ζητᾶ ἀπεγνωσμένα «χεῖρα βοηθείας» γιά νά τόν σηκώσει, νά τόν ἐξιλεώσει καί νά τόν βοηθήσει νά βρεῖ τόν χαμένο του ἑαυτό. Ἀλλά αὐτό ὁ ἄνθρωπος δέν μπόρεσε νά τό δώσει στόν πεσμένο συνάνθρωπό του καί νά τοῦ χαρίσει τήν ἐπιστροφή του στήν πορεία πρός τόν ἐξιλασμό καί τήν θέωση.

Καί ἐπίσης ποτέ δέν κατόρθωσε μόνος του νά φέρει τόν πεσμένο ἄνθρωπο στήν ἀνόρθωση, χωρίς προηγουμένως νά τόν περάσει ἀπό τήν «ἐξιλαστήριο κριτική του». Ὅσο κι ἄν διέθετε διάθεση συγγνώμης καί ἐπιείκειας πάντοτε, ὑποχρέωσε τόν ἔνοχο καί ἁμαρτωλό, νά διανύσει γιά τήν ἀποκατάστασή του πορεία μεγαλύτερη καί δυσκολότερη ἀπό ἐκείνη πού ἐβάδισε ἀποστατών. Ὁ ἄνθρωπος κρίνοντας τόν ἄλλον μέ ἀνθρώπινα μέτρα γιά νά δώσει τήν συγχώρηση, ἔθεσε ὡς προϋπόθεση τήν ἱκανοποίηση

* Κήρυγμα τῆς 16.2.2014 • Κυριακή τοῦ Ἀσώτου • Λουκᾶ ιε΄, 11-32.

τῆς Δικαιοσύνης, καί ὑποχρέωσε νά διορθώσει τήν στιγμιαία παρεκτροπή του μέ μακροχρόνια ποινή.

Ὁ Θεός ὅμως διαφορετικά ἀξιολογεῖ τά πράγματα. Μόνο ὁ φιλάνθρωπος Θεός μπορεῖ, ἔχει τήν δύναμη νά σηκώσει ἀπό τό βοῦρκο τῆς ἁμαρτίας τόν ἄνθρωπο, χωρίς νά τοῦ ζητήσει ἀντάλλαγμα. Μόνο ὁ Θεός τῆς συγγνώμης καί τοῦ ἐλέους μέ τήν ἀληθινή Του ἀγάπη μπορεῖ νά ἐξουδετερώσει τήν ἁμαρτία καί νά ἑλκύσει τόν ἁμαρτωλό. Καί ἄν ὁ Θεός στήν περίπτωση τοῦ ἁμαρτωλοῦ καί τοῦ ἀποστάτη χρησιμοποιοῦσε τά ἀνθρώπινα μέτρα, τότε ὁ Ἄσωτος τῆς παραβολῆς δέν θά εὕρισκε τόν δρόμο τῆς ἐπιστροφῆς. Θά ἔμενε ἔτσι σκοτεινός ἀπό τήν ἁμαρτία χωρίς κανείς ἥλιος νά φωτίσει τήν ζωή του. Ἀλλά ὁ Θεός «μακρόθυμος ὤν» δίνει τήν εὐκαιρία σέ κάθε ἄνθρωπο νά ἐπιστρέψει καί νά ζήσει πραγματικά μέ μία προϋπόθεση, αὐτή τῆς μετάνοιας.

Ποιός πεπλανημένος στό ἄκουσμα τῆς παραβολῆς δέν θά θέλει νά ἐπιστρέψει; Ποιός ἀπό ὅλους ἐμᾶς πού βρισκόμαστε μέσα στό τρικυμισμένο πέλαγος τῆς ζωῆς, δέν θέλει νά βρεῖ τήν σανίδα τῆς σωτηρίας, γιά νά ἀπαλλαγοῦμε ἐπιτέλους ἀπό ὅλα τά κύματα πού μᾶς δέρνουν καί καταποντίζουν τήν ζωή μας, καί τήν ὁδηγοῦν στόν σκοτεινό πυθμένα τῆς θαλάσσης; Ποιός δέν θέλει νά ὁδηγηθεῖ πίσω στόν «εὔδιον λιμένα», τόν σίγουρο καί ἀπάνεμο γιά νά νοιώσει τήν σιγουριά τῆς σωτηρίας. Ἡ μακροθυμία τοῦ Θεοῦ ἀδελφοί μου δέν εἶναι ψεῦδος, δέν εἶναι κάτι τό μυθικό, εἶναι πραγματικότητα. Εἶναι τό ἔλεος πού ἁπλώνεται ἐπάνω στίς πληγές μας γιά νά τίς ἀπολυμάνει καί νά τίς ἐπουλώσει. Εἶναι ἡ θύρα πού ἀνοίγει διάπλατα γιά νά μᾶς ὑποδεχθεῖ ὁ Πατέρας μας καί νά γευθοῦμε τήν Πατρική του στοργή.

Ἡ θέση μας θά ἦταν τραγική καί φοβερή ἄν δέν εἴχαμε τήν βεβαιότητα τῆς μακροθυμίας τοῦ Θεοῦ. Ἐάν δέν γνωρίζουμε τήν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ πρός τόν ἄνθρωπο καί ὅλες ἐκεῖνες τίς εὐεργεσίες τίς ὁποῖες ἔκανε μέσα στά πλαίσια τοῦ σχεδίου τῆς θείας Οἰκονομίας.

Νά γνωρίζετε ἀγαπητοί μου ὅτι τίποτα δέν θά μᾶς ἔσωζε ἀπό ὅλα αὐτά τά ἁμαρτωλά πού διαπράττουμε καθημερινά στήν ζωή μας, ἄν ὁ Ἴδιος ὁ Θεός, ὁ Θεός τόν ὁποῖο ἐμεῖς προσβάλλουμε, στενοχωροῦμε καί προσπερνᾶμε δέν μᾶς ἔδινε τό σύνθημα τῆς ἀφέσεως.

Γι᾽ αὐτό ἡ μακροθυμία τοῦ Θεοῦ ἄλλαξε τά πάντα στήν ζωή τῶν ἀνθρώπων. Ἔγινε μαγνήτης, ὅπου μαγνητίζει τόν ἄνθρωπο καί τόν ὁδηγεῖ μέ βεβαιότητα καί ἀσφάλεια στόν δρόμο τῆς ἐπιστροφῆς. Στόν δρόμο πού ὁδηγεῖ στήν σωτηρία. Καί συνάμα διδάσκει ὅλους ἐμᾶς νά μήν εἴμαστε σκληροί καί ἄκαμπτοι μπροστά στήν θέα ἑνός ἁμαρτωλοῦ ἀνθρώπου. Ἀλλά νά βοηθοῦμε τό ἔργο τοῦ Θεοῦ πού θέλει «πάντας ἀνθρώπους σω-

θῆναι» καί ὄχι νά κατακεραυνώνουμε καί νά σπρώχνουμε τούς ἀνθρώπους πρός τήν ἀπώλεια.

Ὑπάρχει ὁ Θεός, ὁ Θεός τῆς ἀγάπης πού ἀνοίγει τά χέρια Του γιά νά δεχθεῖ κάθε ἄνθρωπο. Ἡ ἀγάπη Του ἀλλοιώνει τόν ἄνθρωπο καί τόν κάνει νά ἀποτινάξει ἀπό πάνω του τόν ζυγό τῆς ἁμαρτίας καί νά πάρει στούς ὤμους του ἕναν ἄλλο ζυγό, ἐλαφρύτερο ἀλλά σωστικό.

Ἀδελφοί μου,

Ὅλοι μας εἴμαστε φορτωμένοι μέ ἁμαρτίες καί πάθη. Πού ἄν τά καλλιεργήσουμε θά ὁδηγηθοῦμε στόν ὅλεθρο καί στό σκοτάδι. Ἡ μακροθυμία τοῦ Θεοῦ περιμένει κάθε ψυχή γιά νά ἀποκατασταθεῖ. Μπροστά μας ἀνοίγεται ἕνας δρόμος μετανοίας στόν ὁποῖο βαδίζει ὁ Ἄσωτος, δείχνοντας καί σέ ὅλους ἐμᾶς τί πρέπει νά κάνουμε. Ἄς τόν ἀκολουθήσουμε καί νά εἶστε σίγουροι ὅτι ἡ μακροθυμία τοῦ Θεοῦ θά δικαιωθεῖ.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΣΜΟΣ*

«Εἰ ἄλλοις οὐκ εἰμι ἀπόστολος, ἀλλά γε ὑμῖν εἰμι·
ἡ γὰρ σφραγὶς τῆς ἐμῆς ἀποστολῆς ὑμεῖς ἐστε ἐν Κυρίῳ»
(Πρός Κορινθίους Α΄ θ΄, 2)

Ἐπειδή πολλοί λέγουν ὅτι ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ δέν εἶναι κοινωνικός, ἡ σημερινή Ἀποστολική περικοπή εἶναι ἔκδηλα χριστιανική καί κοινωνική μιά καί βάζει στό ἐπίκεντρο τοῦ προσωπικοῦ μας ἐνδιαφέροντος τόν διπλανό μας.

«Εἰ βρῶμα σκανδαλίζει τὸν ἀδελφόν μου, οὐ μὴ φάγω κρέα εἰς τὸν αἰῶνα, ἵνα μὴ τὸν ἀδελφόν μου σκανδαλίσω».

Αὐτός ὁ διπλανός, ὁ ἀδελφός μας ἄς μᾶς δώσει σήμερα τήν ἀφορμή γιά ὅσα θά ἀκολουθήσουν.

Ὁ ἀληθινός χριστιανικός κοινωνισμός φαίνεται στήν διάσταση πού προσλαμβάνει γιά τόν καθένα μας ὁ ἄλλος. Αὐτός ὁ ἄλλος δέν εἶναι ἕνας ξένος παράγοντας τῆς κοινωνικῆς ζωῆς, οὔτε ἕνα χωριστό ἐργαλεῖο τῆς μεγάλης μηχανῆς, πού λέγεται κόσμος. Ἀντίθετα εἶναι ὀργανωτικά ἑνωμένος μαζί μας καί ἐμεῖς μαζί του, εἶναι ἀδελφός μας. Ἡ θεώρηση αὐτή, ξένη στήν ἀνθρώπινη διάνοια πρίν ἀπό τόν Χριστό, θεμελιώνεται πάνω στήν ἀλήθεια τῆς κοινῆς πατρότητος τοῦ Θεοῦ ἐπάνω μας καί τῶν κοινῶν προοπτικῶν πού ἔθεσε γιά ὅλους μας ἀνεξαιρέτως ἡ πατρική πρόνοιά του. Μέσα στό κλίμα πού διαμορφώνει μέ τήν ἀνθρωπολογία του ὁ χριστιανισμός, ὁ κάθε ἄνθρωπος ἀνεξάρτητα ἀπό τίς διαφορές πού τόν χωρίζουν ἀπό τόν διπλανό του, εἶναι εἰκόνα τοῦ Θεοῦ, ἀτίμητη σέ ἀξία. Ἡ ἀξία του δέ αὐτή ἔγκειται στήν δυνατότητά του νά εἶναι πρόσωπο, κάτι δηλαδή τό μοναδικό καί ἀνεπανάληπτο στήν δημιουργία. Ἡ χριστιανική θεολογία ἔδωσε σ' αὐτό ἀκριβῶς τό πρόσωπο τίς τεράστιες διαστάσεις μιᾶς ἀληθινῆς παντοδυναμίας πού τήν ἐγγυᾶται ὁ Ἴδιος ὁ Θεός, μιᾶς καί χαρακτηριστικό Του γνώρισμα εἶναι καί ἡ «φιλανθρωπία».

---

* Κήρυγμα τῆς 15.2.2015 • Κυριακή τῆς Ἀπόκρεω • Ἀποστολικό ἀνάγνωσμα, Πρός Κορινθίους Α΄ η΄ 8 - θ΄ 2 .

Ἡ θεώρηση ἐκ μέρους μας τοῦ ἄλλου κάτω ἀπό τό πρῖσμα αὐτό ὑπαγορεύει τόν σεβασμό μας πρός τήν προσωπικότητά του, ἕνα σεβασμό πού δέν ἐπιβάλλεται ἀπό κανένα πολιτικό κατεστημένο, ἀλλά ἀπορρέει αὐθόρμητα ἀπό τήν ἀναγνώριση στόν ἄλλο δικαιωμάτων ἐπάνω στήν ἀγάπη καί τήν θυσία μας. Γι' αὐτό καί ὁ σημερινός λόγος τοῦ Ἀποστόλου Παύλου εἶναι σημαντικός σάν κένωση τοῦ ἑαυτοῦ μας χάριν τοῦ ἄλλου, σάν πραγμάτωση στήν καθημερινή ζωή τῆς σχέσεως ἀληθινῆς ἀδελφότητος «τῶν τέκνων τοῦ Θεοῦ».

Αὐτή ἡ θυσία πρός χάριν τοῦ ἀδελφοῦ ἐξυπηρετεῖ ἕνα πνευματικό σκοπό, γιατί ἐκδηλώνεται μπροστά στό πελώριο πρόβλημα τῆς σωτηρίας τήν ὁποίαν ἐπιβουλεύεται ὁ σκανδαλισμός πού προέρχεται ἀπό μέρους μας. Ἡ κατηγορηματική ἄρνηση τοῦ Ἀποστόλου Παύλου νά ἀπολαύσει κάτι πού ἐνῶ ἀντικειμενικά εἶναι ἐπιτρεπτό, ἐν τούτοις ὑποκειμενικά συνιστᾶ γιά τόν ἄλλο αἰτία σκανδάλου, εἶναι ἔκφρασις αὐτοῦ ἀκριβῶς τοῦ πνεύματος τῆς θυσίας γιά τήν σωτηρία του πού διακυβεύεται, ἔστω ἀδικαιολόγητα, ἔστω ἐξαιτίας τῆς «ἀσθένειας» του περί τήν πίστην. Εἶναι μία θεληματική ἀπαλλοτρίωση δικαιώματος, μία ἀπόδειξη τρανῆς ἀγάπης πού ξεκουράζει καί γονιμοποιεῖ μέσα μας τά σπέρματα τῆς ἐν Χριστῷ ἑνότητος. Ἴσως νά βλέπουν μερικοί σάν ἀνυπόφορη δέσμευση αὐτή τήν ἀλλοτρίωση. Ὅμως κατά βάθος δέν πρόκειται γιά περιορισμό. Εἶναι ἡ ἐπέκταση τῆς ἐλευθερίας πού ὁ Θεός χάρισε στά παιδιά Του, μιᾶς ἐλευθερίας πού γνωρίζει καλά νά αὐτοτιθασσεύεται μπροστά στήν ἀναζήτηση τῆς ὁλοκλήρωσης τῆς δικῆς της καί τῶν ἄλλων.

Μπροστά στό μεγαλεῖο αὐτῆς τῆς κενώσεως, πού μέ ὅλη του τήν πληρότητα ὁ χριστιανικός κοινωνισμός θέλει τήν κοινωνία μέσα στό Σῶμα τοῦ Χριστοῦ. Ἀπό αὐτή τήν ἔννοια ἀναδύεται ἡ ἀντίληψη τῆς ὑπαρξιακῆς ὀντότητός μας καθώς καί οἱ ἐσχατολογικές μας προοπτικές καθώς παίρνουμε «μέθεξη» τῆς ἀληθινῆς κοινωνίας μας μέ τό θεῖο. Ὁ χριστιανισμός στήν γνήσια μορφή του συνειδητοποιεῖ τήν ἀνάγκη τῆς ὀργανικῆς του συσχετίσεως μέ τό ἀνθρώπινο ὑλικό πού τόν περιβάλλει καί γνωρίζει τόν τρόπο πού πετυχαίνει αὐτόν τόν ἐγκεντρισμό του στό σῶμα τῆς ἀνθρωπότητος πλασμένης ἀπό τό δημιουργικό χέρι τοῦ Θεοῦ. Θά ἦταν ἀτύχημα γιά ὅλους μας, ἄν δέν εἴχαμε τήν δύναμη τῆς ἀφομοιώσεως αὐτῆς τῆς ἀλήθειας πού προβάλλει τόν ἀνθρωπισμό μας καί τήν ἀκατάλυτη γέφυρα πού μᾶς συνδέει μέ τόν οὐρανό. Ὡστόσο ὁ ἐλεεινός ἐγωϊσμός μᾶς χωρίζει συχνά ἀπό τό πρόσωπο τοῦ ἀδελφοῦ μας καί γεννάει ἀνάμεσά μας μία ἀντιδικία πού σπάζει τούς δεσμούς τῆς ἀδελφότητος καί χαράζει στεγανές γραμμές χωρισμοῦ. Στήν κατάσταση αὐτή ὁ καθένας μας θωπεύει τόν ἑαυτό του καί μέ τήν ἀντικοινωνική του συμπεριφορά καταφέρνει καίρια πλήγματα στήν πνευματική δομή τῆς κοινωνίας.

Ἂν κάθε φορά πού μία πράξη ἤ ἐνέργειά μας προξενοῦσε ψυχική βλάβη στόν διπλανό μας, ἀνέβλυζε ἀπό τήν συνείδησή μας τό χρέος μας μπροστά στήν δίνη πού δημιουργεῖ ὁ σκανδαλισμός, τότε ἀσυναίσθητα ἴσως θά τραβούσαμε ὅλοι τόν δρόμο τῆς προσωπικῆς θυσίας, πού θά ἄνοιγε ἀληθινή διέξοδο στόν τραυματισμένο ἀδελφό μας καί θά χάριζε τήν πληροφορία τῆς σωτηρίας του.

Ἀλήθεια θά ἦταν ἄραγε τόσο δύσκολο νά τό κατορθώσουμε;

Η ΔΙΚΑΙΑ ΚΡΙΣΗ ΤΟΥ ΘΕΟΥ*

«Τότε ἀποκριθήσεται αὐτοῖς λέγων· ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐφ' ὅσον οὐκ ἐποήσατε ἑνὶ τούτων τῶν ἐλαχίστων, οὐδὲ ἐμοὶ ἐποιήσατε. καὶ ἀπελεύσονται οὗτοι εἰς κόλασιν αἰώνιον, οἱ δὲ δίκαιοι εἰς ζωὴν αἰώνιον»
(Ματθαίου κε΄, 45-46)

Τρόμος, φόβος καί δειλία κυριαρχεῖ στίς ψυχές μας, ἀδελφοί μου, ἀκούγοντας τό Εὐαγγέλιο τῆς Κρίσεως, ὅπως λέγεται τήν Κυριακή τῶν Ἀπόκρεω. Ποιός ἀλήθεια μπορεῖ νά ξεφύγει ἀπό τήν δικαιοσύνη Του; Ἔρχεται κανείς εἰς σεαυτόν ὅταν ἀκούει τό Εὐαγγέλιο τῆς Κυριακῆς, ὅπου ἐκεῖ κατανοεῖ ὅτι τό εἰσιτήριο γιά νά μπεῖ κανείς στήν Βασιλεία τοῦ Θεοῦ βρίσκεται στά χέρια μας. Ἡ κρίση δηλαδή τοῦ Θεοῦ βρίσκεται στήν καρδιά τοῦ καθενός, καί αὐτό δέν εἶναι ἄλλο παρά ἡ ἀγάπη καί ἡ συμπεριφορά τοῦ καθενός μας πρός τόν ἄλλον ἄνθρωπο.

Ὅσο κι ἄν ὁ ἄνθρωπος προσπαθεῖ νά δείξει τήν εὐσέβειά του πρός τόν Θεό μέσα ἀπό τυπολατρεῖες καί καθαρά εὐσεβιστικές παρουσίες, δέν μπορεῖ νά πλησιάσει τόν Θεό οὔτε νά λάβει τό ἔλεός του, μιᾶς καί μένει παγερός καί ἀδιάφορος πρός τόν ἄλλον ἄνθρωπο. Καί ἀκόμα ὅσο ὁ ἄνθρωπος προσπαθεῖ νά ἐκτελεῖ τά ἱερά του χρέη καί καθήκοντα νομίζοντας ὅτι ἔτσι βρίσκεται στήν ἀγκαλιά τοῦ Θεοῦ. Πρέπει ἡ κάθε πράξη του, ἡ κάθε κίνησή του νά ἐμπνέεται ἀπό τήν ἀγάπη καί τήν συμπάθεια πρός τόν συνάνθρωπό του, ἀλλιῶς μάταια τά πάντα. Πολλοί ἄνθρωποι σήμερα δέν νιώθουν τήν ἀνάγκη αὐτῆς τῆς σχέσεώς τους μέ τούς ἄλλους ἀνθρώπους. Εἶναι κλεισμένοι στόν ἑαυτό τους καί ἀδιαφοροῦν γιά τόν ἄλλον. Μπορεῖ νά μήν βλάπτουν, κανένα νά μήν ἐνοχλοῦν. Μπορεῖ νά μήν ζημιώνουν καί νά μήν ἀδικοῦν κανένα ἄνθρωπο. Μπορεῖ νά εἶναι φιλήσυχοι καί καλοί, τίμιοι, καί εὐσυνείδητοι. Ἀκόμη μπορεῖ νά ἐκκλησιάζονται, νά ἐξομολογοῦνται, νά κοινωνοῦν, νά προσεύχονται, νά νηστεύουν. Μπορεῖ νά μελετοῦν τόν λόγο τοῦ Θεοῦ καί νά συμμετέχουν σέ διάφορους κύκλους μελέτης ἤ κηρυγμάτων. Αὐτοί ὅμως οἱ ἄνθρωποι κλείνονται στούς ἑαυτούς τους χωρίς νά ἐνδιαφέρονται ἄν ὁ κόσμος γύρω τους χάνεται.

---

* Κήρυγμα τῆς 23.2.2014 • Κυριακή τῆς Ἀπόκρεω • Ματθαίου κε΄, 31-46.

Ένας τέτοιος χριστιανισμός είναι στείρος καί άγεώργητος, άγονος καί άκαρπος. Όμοιάζει μέ τούς Φαρισαίους, μένει στά στενά όρια μόνο τοῦ λόγου άνευ πράξεων καί άγάπης. Είναι ένας χριστιανός κλεισμένος στόν έγωϊσμό του καί τήν φιλαυτία του. Δέν πορεύεται μέ άξονα τήν έφαρμογή τῶν λόγων τοῦ Θεοῦ. Άλλά περπατᾶ πάνω σέ μία πίστη πού είναι κομμένη καί ραμμένη στά μέτρα του, όπως ό ἴδιος έπιθυμεῖ.

Πῶς είναι δυνατόν νά είναι κανείς χριστιανός, όταν άπολαμβάνει τήν θαλπωρή τοῦ σπιτιοῦ του ένῶ ό διπλανός του στερεῖται τά πάντα. Δέν μπορεῖ νά θεωροῦμε ὅτι είμαι έντάξει όταν τό κοινωνικό πρόβλημα μαστίζει καί ταλαιπωρεῖ τήν κοινωνία μας. Δέν μπορεῖ κανείς νά ήσυχάσει όταν ή άδικία είναι ζωγραφισμένη στά πρόσωπα τῶν περισσοτέρων. Πῶς μπορῶ νά είμαι ἥσυχος όταν ή δυστυχία φωνάζει ἤ μᾶλλον κράζει δίπλα μου; Καί πῶς μποροῦμε νά λεγόμαστε χριστιανοί, όταν ὑπάρχουν ἄνθρωποι πού ζοῦν πλουσιοπάροχα, όταν οί περισσότεροι άπό έμᾶς στερούμαστε τά άναγκαῖα.

Βέβαια ὅλα τά προβλήματα τῶν άνθρώπων ἔχουν τεράστιες διαστάσεις. Ό Θεός δέν μᾶς ζητᾶ νά λύσουμε μονομιᾶς τά προβλήματα τῶν άνθρώπων. Μάλιστα δέ, δέν θά ἔχουμε τήν δυνατότητα νά τά λύσουμε. Μᾶς καλεῖ ὅμως ὁ Θεός νά άπλώσουμε τό χέρι μας γιά νά άνασηκώσουμε τόν πεσμένο διπλανό μας. Μᾶς καλεῖ ὁ Θεός νά άνακουφίσουμε μέ ὁποιον τρόπο μποροῦμε λίγο τούς πληγιασμένους συνανθρώπους μας. Μᾶς καλεῖ ὁ Θεός νά ένεργοποιήσουμε τά ἔνστικτα τῆς άγάπης μας γιά νά δείξουμε ὅτι στό πρόσωπό τοῦ κάθε πονεμένου, τοῦ κάθε έμπερίστατου, τοῦ κάθε κατατρεγμένου, δείχνουμε τήν άγάπη μας στόν Θεό ὅπως κι έκεῖνος τήν δείχνει άπό τήν άρχή τῆς δημιουργίας ἕως καί σήμερα.

Πρέπει άδελφοί μου νά κατανοήσουμε ὅτι ὁ Θεός δέν μᾶς ζητᾶ τυπικά πράγματα. Δέν θά μᾶς ζητήσει τόν λογαριασμό γιά τό πόσους σταυρούς κάναμε ἤ πόσες μετάνοιες ἤ πόσα κομποσχοίνια. Βεβαίως γιά νά μήν παρεξηγηθῶ καί αὐτά ἔχουν τήν άξία τους μέσα στό γενικότερο περίγραμμα τῶν θρησκευτικῶν καθηκόντων μας.

Άλλά θά μᾶς ζητήσει πόσες φορές σκουπίσαμε τά δάκρυα τῶν άνθρώπων, πόσους παρηγορήσαμε, πόσους περιποιηθήκαμε σέ ὧρες έγκαταλείψεως, γιά πόσους θυσιάσαμε κάτι άπό τόν έαυτό μας. Τελικῶς καί άπλῶς θά μᾶς ζητήσει νά μάθει ἄν είμασταν έγωϊστές ἤ άτομιστές ἤ κοινωνικοί έργάτες πού έμπνεόμαστε καί πράττουμε κατά τό παραδειγμά του. Αὐτό πού ἔχει άξία στήν ζωή είναι νά ζεῖς ὅπως πιστεύεις. Κατά τήν πίστη τους δηλαδή. Ἡ πιστή έκπλήρωση ὡρισμένων τύπων τῆς θρησκείας δέν μᾶς δικαιώνει στά μάτια τοῦ Θεοῦ, ἄν δέν συνοδεύεται άπό οὐσιαστική κάλυψη τῶν έντολῶν Του. Οί έκδηλώσεις τῆς ζωῆς μας πρέπει νά είναι ἡ συνέπεια τῶν πιστευμάτων μας. Μόνο τότε δικαιώνουμε τήν χριστιανική μας ἰδιότητα καί είμαστε ἀληθινές θρησκευτικές προσωπικότητες.

Ἀδελφοί μου,

Εἶναι βέβαιο μιᾶς καί τό λέγει τό ἀδιάψευστο στόμα τοῦ Κυρίου μας ὅτι ὁ Θεός θά μᾶς κρίνει μέ γνώμονα τήν ἀγάπη πρός τόν πλησίον μας. Καί πρέπει ὁ καθένας ἀπό ἐμᾶς νά ἀγωνιστεῖ νά δώσει προσοχή στό κριτήριο αὐτό.

Ὄχι μόνο γιατί πράττοντας ἔτσι δείχνουμε ὅτι ἀγαπᾶμε τόν Θεό καί πιστεύουμε σ' Αὐτόν. Ἀλλά κάνοντας πράξη τήν ἀγάπη τῶν λόγων μας δείχνουμε κάτι πολύ σημαντικό, τήν ἀνθρωπιά μας. Μιά ἰδιότητα πού τόσο λείπει, ἀλλά καί πολεμεῖται στίς μέρες μας. Ἄς δείξουμε ἐπιτέλους τό ἀνθρώπινο πρόσωπό μας γιά νά λάβουμε τό ἔλεος τοῦ Θεοῦ στήν ζωή μας.

ΤΟ ΕΝΔΥΜΑ ΤΗΣ ΨΥΧΗΣ*

«Ἀλλ' ἐνδύσασθε τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν»
(Πρός Ῥωμαίους ιγ', 14)

Γυμνούς μᾶς κάνει ἡ ἁμαρτία, ἀγαπητοί μου ἀδελφοί. Οἱ ἁμαρτίες μᾶς ἀφαιροῦν κάθε θεία δόξα καί τιμή. Διώχνουν τό ἅγιο Πνεῦμα. Ἀπομακρύνουν τήν χάρι τοῦ Θεοῦ. Ἐξαφανίζουν τά χαρίσματα καί τίς δωρεές τοῦ Θεοῦ. Καί ἀφοῦ ἀπογυμνώσουν τήν ψυχή ἀπό κάθε στολίδι της καί ἁρπάσουν τόν πλοῦτο τῆς ἐπιτίθενται διά τῶν ἀγριωτάτων παθῶν καί πληγώνουν τήν ψυχήν καί δέν σταματοῦν παρά μόνον ὅταν τήν νεκρώσουν καί τήν μετατρέψουν σέ σπήλαιο ληστῶν.

Αὐτά ἔχει ὑπόψιν του ὁ Ἀπόστολος Παῦλος σήμερα Κυριακή τῆς Τυροφάγου, πρό τῶν πυλῶν τῆς Ἁγίας καί Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς, μᾶς συμβουλεύει νά ἀρνηθοῦμε τά ἔργα τοῦ σκότους, τά ἔργα τῆς ἁμαρτίας πού μᾶς ἀφαιροῦν τό θεῖο ἔνδυμα, τήν ὡραιότητα τῆς ψυχῆς μας, τόν πατρικό πλοῦτο πού μᾶς χάρισε, καί νά φροντίσουμε νά ἐνδυθοῦμε τόν Ἰησοῦ Χριστό πού εἶναι τό ἔνδυμά μας.

«Ἐνδυθῆτε τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν».

1. Ἡ ἔκπτωσή μας ἐκ τοῦ Θεοῦ

Ὁ Θεός Πατέρας ὅταν μᾶς ἐδημιούργησε μᾶς ἐστόλισε μέ πλούσια καί ποικίλα χαρίσματα. Ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός μᾶς διδάσκει, ὅτι ὁ Θεός ἔπλασε τόν ἄνθρωπο ἄκακο, εὐθύ, χωρίς λύπες καί θλίψεις, ἐλεύθερο, αὐτεξούσιο, λογικό, σκεπτόμενο, ἀθάνατο, ἀναμάρτητο, εὐτυχισμένο. Τόν κατέστησε βασιλέα τῆς ὁρατῆς κτίσεως καί τόν ἐτίμησε μέ τήν φιλία του καί τήν ἀγάπη του *«Κατ' εἰκόνα Θεοῦ καὶ ἐποίησεν αὐτόν»* (Γένεσις α΄, 26-28), συνοψίζει ὁ Προφήτης καί νομοθέτης Μωϋσῆς ἐνῶ κατοικοῦσε στήν γῆ, μέ τό νοερό του εὑρισκόταν στόν οὐρανό μαζί μέ τίς νοερές καί πνευματικές φύσεις καί οὐσίες.

---

* Κήρυγμα τῆς 1.3.2020 • Κυριακή τῆς Τυρινῆς • Ἀποστολικό ἀνάγνωσμα, Πρός Ῥωμαίους ιγ΄, 14.

Ἀλλοίμονο ὅμως!!

Ὁ ἄνθρωπος δέν παρέμεινε σ' αὐτή τήν μακαρία καί θεία κατάσταση. Ἦλθε ὁ διάβολος καί τοῦ ἔμαθε τήν ἀνυπακοή στόν Θεό του, καί εὐεργέτη του. Τόν συμβούλεψε νά περιφρονήσει τήν θεία ἐντολή καί νά παρακούσει νά μή φυλάξει τό θεῖο πρόσταγμα. Τόν ἐκολάκευσε ὁ πονηρός ὅτι θά γινόταν Θεός καί ἐκεῖνος ὁ ἀνόητος καί ὀλιγόπιστος ἐγωϊστής καί βιαστικός ἀκολούθησε τήν συμβουλή τοῦ ἐχθροῦ του καί ἐξέπεσε. Δυστυχῶς ἐξέπεσε ὁ ἄνθρωπος. Ἐξέπεσε καί ἀπώλεσε τά πάντα. Ποῦ εἶναι ἡ εὐτυχία; Δυστυχία καί ταλαιπωρία συνάντησε στήν ζωή του. Ποῦ εἶναι ἡ ζωή καί ἡ ἀθανασία; Ἀντί αὐτῶν ἀρρώστειες, πόνος, φθορά, θάνατος καί διάλυση. Ποῦ εἶναι ἡ βασιλεία; Ὁ Βασιλιάς ἔγινε δοῦλος. Καί ἡ ἄλογος φύση δέν ὑπακούει σ' αὐτόν πιά. Ποῦ εἶναι ἡ φιλία τοῦ Θεοῦ καί ἡ μακαρία ἐπικοινωνία μαζί του; Ἔχασε τόν Θεό κρύφθηκε ἀπό τά μάτια του ἡ θεωρία Του. Τόν ἀπεστράφησαν τά ἐπουράνια. Ἀποκόπηκε ἀπό τήν φυσική του πατρίδα καί ἀναγκάσθηκε νά κατοικεῖ στόν Ἅδη. Ἔχασε τόν πατέρα του καί συνάντησε τούς ἐχθρούς του τούς δαίμονες γιά νά τόν βασανίσουν καί νά τόν καταγελοῦν. Ποῦ πῆγαν τά χαρίσματα τοῦ Θεοῦ, ἡ ἀθανασία, ἡ ἐλευθερία, τό αὐτεξούσιο, οἱ ἀρετές; Ἀλλοίμονο χάθηκαν!!

Ἔκτοτε αὐτή εἶναι ἡ κατάσταση τοῦ ἁμαρτωλοῦ ἀνθρώπου. Σ' αὐτή τήν κατάστασή του ὁδηγεῖ καί σήμερα ἡ ἁμαρτία καί τά πάθη. Γυμνός ἀπό θεία δόξα ὁ ἁμαρτωλός ἄνθρωπος περιφέρεται στόν κόσμο αὐτό μέχρι νά παραδώσει τήν ψυχή του γιά νά τήν κληρονομήσουν χαιρεκακοῦντες οἱ δαίμονες πού κατόρθωσαν νά τόν ὁδηγήσουν στόν Ἅδη, στήν κόλαση καί νά τόν ἐμποδίσουν νά ζήσει στήν βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Ποιά γλῶσσα μπορεῖ νά περιγράψει τήν πτώση; Ποιός θρῆνος μπορεῖ νά μᾶς παρηγορήσει γιά τήν δυστυχία; Ποιός νοῦς θά μπορέσει νά συλλάβει τό ὕψος ἀπό τό ὁποῖο γκρεμισθήκαμε; Αὐτόν τόν ἀδαμιαῖο θρῆνο ἀποδίδουν τά ὡραιότατα τροπάρια καί ὁ ὕμνος τῆς σημερινῆς Κυριακῆς πού θρηνοῦν καί μᾶς παρηγοροῦν γιά τήν πτώση μας καί τήν ἔξωσή μας ἀπό τόν Παράδεισο.

2. Ἡ παρηγορία μας

Μποροῦμε ὅμως νά παρηγορηθοῦμε ὅταν ἀκούσουμε τόν Ἀπόστολο Παῦλο πού μᾶς προτρέπει νά ἐνδυθοῦμε τόν Χριστό. Φορώντας τό βασιλικό ἔνδυμα ἀποκτοῦμε ὅλα ὅσα μᾶς ἐστέρησαν οἱ ἁμαρτίες καί μᾶς ἀφαίρεσε ὁ διάβολος. Ὅλα τά ἀποκτοῦμε πάλι καί πολλά περισσότερα.

Πῶς ὅμως θά ἐνδυθοῦμε τόν Χριστό; Μέ τά ἁγιώτατα μυστήρια, τό βάπτισμα, τό χρῖσμα, τήν μετάνοια-ἐξομολόγηση, τήν θεία Κοινωνία. Ἀλλά καί μέ τόν προσωπικό ἀγῶνα μας γιά τήν ἐκτέλεση τῶν ἐντολῶν τοῦ Θεοῦ, γιά τήν ὑπακοή στό θεῖο θέλημα καί τήν ἀπόκτηση τῶν ἀρετῶν.

Ὅλα αὐτά στολίζουν τήν ψυχή. Φέρνουν μέσα μας τήν θεία χάρη. Καταδιώκουν τίς ρυπαρές ἐπιθυμίες, τήν ἰλύν καί τόν βόρβορον, θεραπεύουν τίς πληγές τῶν ἀνθρώπων, ἐλευθερώνουν τίς δυνάμεις τῆς ψυχῆς ἀπό τήν δουλεία τῆς ἁμαρτίας. Κάνουν τόν ἄνθρωπο ἀρεστό στόν Θεό καί τοῦ χαρίζουν καί τόν ἔπαινό του.

«Ἐνδυθῆτε τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν».

Καλλίτερο ἀπό αὐτό τό σύνθημα δέν θά μποροῦσε νά μᾶς δώσει ἡ Ἐκκλησία μας. Σύνθημα γιά τήν περίοδο πού ἀρχίζει σήμερα. Νά ἀγωνισθοῦμε νά φορέσουμε αὐτό τό θεϊκό ἔνδυμα τό ὁποῖο ὑφαίνουν οἱ ἀρετές. ἡ πίστη, ἡ ἀγάπη, ἡ σωφροσύνη, ἡ δικαιοσύνη, ἡ σύνεση, ὁ φόβος τοῦ Θεοῦ, ἡ ἐγκράτεια, ἡ ταπείνωση, ἡ ἀφιλαργυρία, ἡ πτωχεία, ἡ νηστεία, ἡ ἐλπίδα, ἡ ὑπομονή, ἡ ἀνδρεία, ἡ ἐλεημοσύνη, ὅλες οἱ ἄλλες.

Διάλεξε ἀπό αὐτά τά θεῖα στολίδια καί χαρίστε τα στήν ψυχή σας νά τήν στολίσουν γιά πάντα εἰς αἰῶνα αἰῶνος. Ἀμήν.

ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΕΙΟΝ ΤΗΣ ΥΠΟΚΡΙΣΙΑΣ*

«Ὅταν δὲ νηστεύητε, μὴ γίνεσθε ὥσπερ οἱ ὑποκριταὶ σκυθρωποί· ἀφανίζουσι γὰρ τὰ πρόσωπα αὐτῶν ὅπως φανῶσι τοῖς ἀνθρώποις νηστεύοντες»
(Ματθαίου στ΄, 16)

Ὅπως συνήθως συμβαίνει ἔτσι καί κατ᾽ αὐτήν τήν κατανυκτική περίοδο οἱ ἄνθρωποι βιώνουν λανθασμένα. Ἡ Ἐκκλησία μας ἔχει θεσπίσει τήν περίοδο τοῦ Τριῳδίου. Μία προπαρασκευαστική περίοδος πού προετοιμάζει, προγυμνάζει τόν ἄνθρωπο γιά νά εἰσέλθει στήν πιό κατανυκτική καί συνάμα ἀγωνιστική περίοδο τῆς ζωῆς του. Οἱ ἄνθρωποι ὅμως θεωροῦν ὅτι πρέπει νά ξεφαντώνουν, νά ἐπιδωθοῦν σέ διάφορες διασκεδάσεις καί κυρίως μεταμφιέζονται. Ὑπάρχουν ὅμως καί πολλοί συνάνθρωποί μας, οἱ ὁποῖοι φοροῦν προσωπεῖον καθόλη τήν διάρκεια τοῦ χρόνου, ἐπιδιδόμενοι στό πάθος τῆς ὑποκρισίας.

Ἡ ὑποκρισία εἶναι μία ψυχική ἀσθένεια, μία κατάσταση πού δέν εἶναι φυσιολογική οὔτε συνάδει στήν ἀνθρώπινη φύση. Ὁ ἄνθρωπος πού εἶναι ὑποκριτής ζεῖ στήν οὐσία μία διπλή ζωή. Ὁμοιάζει ἡ ζωή αὐτή σάν μία θεατρική παράσταση μέ πρωταγωνιστή τόν ἴδιο τόν ἑαυτό του καί θεατές τήν κοινωνία.

Οἱ εἰδικοί λένε ὅτι ἡ ὑποκρισία ὀφείλεται σέ ἐσωτερικά ἀποθημένα, πού ὁδηγοῦν τόν ἄνθρωπο νά φαίνεται πρός τά ἔξω, ἔχοντας ἕνα χαρακτήρα ὅπως ὁ ἴδιος θά ἤθελε νά ἔχει καί ὄχι μέ τόν πραγματικό. Φαίνεται πραγματικά ἡ ψυχική ἀλλοίωση τοῦ ἀνθρώπου, ὁ ὁποῖος παρουσιάζει μία ψεύτικη προσωπικότητα, ἡ ὁποία εἶναι ἀποκρουστική καί μάλιστα ὅταν αὐτή «στολίζεται» μέ κίνητρα ἰδιοτέλειας. Ἐπίσης ἡ ὑποκρισία ἔχει καί κοινωνιολογικές προεκτάσεις. Δηλαδή μπορεῖ νά εἶναι καί ἕνα κοινωνιολογικό σύμπτωμα, πού φανερώνει τήν διέξοδο ἀπό ὅλα τά συμβατά τοῦ κόσμου, πού διέπουν τίς κοινωνικές σχέσεις.

Ἀνεξάρτητα ἀπό ὅλες αὐτές τίς ἀντιλήψεις ὅτι ἡ ὑποκρισία εἶναι ἕνα ψυχικό, ἠθικό καί κοινωνικό φαινόμενο, πού ἔχει τίς ρίζες του τόσο παλαιά

* Κήρυγμα τῆς 2.3.2014 • Κυριακή τῆς Τυροφάγου • Ματθαίου στ΄, 14-21.

ὅσο καί ὁ ἄνθρωπος ἀποτελεῖ μία ἀλλοτρίωση τοῦ ἐγώ, πού ὁδηγεῖ στόν διχασμό τῆς προσωπικότητας τοῦ ἀνθρώπου, μέ ὅλες τίς συνέπειες πού τήν διέπουν. Τό δέ χειρότερο εἶναι ὅτι ὁ ἄνθρωπος συνηθίζει σ' αὐτήν τήν ὑποκριτική διάσταση τῆς προσωπικότητός του, χωρίς πλέον νά μπορεῖ νά διακρίνει τήν πραγματική καί ὑπαρκτή προσωπικότητά του.

Ὅλη αὐτή ἡ κατάσταση ὁδηγεῖ τόν ἄνθρωπο σέ μία πλήρη σύγχυση. Σέ τέτοια σύγχυση πού ἔχουμε τήν σύγκρουση τῶν δύο ἐγώ τοῦ ἀνθρώπου κάνοντάς τον δυστυχή, φέροντας τόν ἄνθρωπο ἀντιμέτωπο μέ τόν ἴδιο τόν ἑαυτό του, πολεμώντας συνεχῶς τήν συνείδησή του. Δυστυχῶς στήν σύγχρονη ἐποχή μας ἡ παρουσία τῆς ὑποκρισίας εἰδικῶς στίς διαπροσωπικές σχέσεις εἶναι ἔντονη. Ἡ συμπεριφορά τῶν ἀνθρώπων διέπεται κυρίως ἀπό ὑποκρισία δίνοντας ἔτσι τόπο στόν διάβολο. Καθημερινά ὁ ἄνθρωπος φοράει τό προσωπεῖο τῆς ἀρεσκείας του. Αὐτό δηλαδή πού θέλουν νά παρουσιάσει στό κοινωνικό του περιβάλλον καί πορεύεται. Ἔτσι καταντᾶμε ὅλοι μας νά ζοῦμε σέ ἕνα ἀτέλειωτο καρναβάλι, ζῶντας μεταμφιεσμένοι, μέ ψεύτικες προσωπικότητες γενόμενοι ἔρμαια τῶν συμβατικοτήτων.

Ὑπάρχουν βεβαίως καί οἱ στιγμές τῆς ἀγανάκτησης καί τῆς θέλησης νά ἀπαγκιστρωθοῦν ἀπό αὐτήν τήν μάσκα, πού ἀλλοιώνει τόν ἄνθρωπο. Ἀλλά μάταια οἱ ἄνθρωποι παρασύρονται καί συνεχίζουν νά παίζουν τόν δραματικό ρόλο πού διάλεξαν, στήν παράλογη αὐτή θεατρική παράσταση τῆς ζωῆς. Ἔτσι φτιάχνουμε ἕνα ψεύτικο κόσμο καί δῆθεν ζοῦμε μία ζωή πού εἶναι ἰδανική καί κοροϊδεύοντας στήν οὐσία τόν ἴδιο τόν ἑαυτό μας, ὁ καθένας, ἀφοῦ ζοῦμε μία ψεύτικη-ὑποκριτική ζωή.

Ἂν ἀνατρέξουμε στό Εὐαγγέλιο, στήν μόνη ἀληθινή πηγή τρόπου ζωῆς, θά διαπιστώσουμε ὅτι ὁ Κύριός μας στηλίτευσε καί ἐπέκρινε αὐστηρά τήν ὑποκρισία. Στήν οὐσία ξεσκέπασε τήν γυμνότητα τῶν ὑποκριτῶν καί αὐτό γιατί ὁ ἴδιος ἦταν ἡ Αὐτοαλήθεια καί ἡ Εἰλικρίνεια. Καί ἀποκαλύπτοντας τά διάφορα κίνητρα αὐτῶν τῶν ἀνθρώπων μᾶς καλεῖ ὅλους να ἀποτινάξουμε ἀπό τό πρόσωπό μας τήν μάσκα τῆς ὑποκρισίας καί νά δείξουμε τό ἀληθινό μας πρόσωπο τό ὁποῖο εἶναι ὁ καθρέπτης τῆς ψυχῆς μας. Μᾶς δίδαξε τό μεγαλεῖο τῆς εἰλικρίνειας καθώς καί τόν βοῦρκο τῆς ὑποκρισίας. Λίγο ἤ πολύ ὁ Κύριός μας ἔδειξε ὅτι ἡ ὑποκρισία εἶναι ἕνα φαινόμενο πνευματικῆς διαστροφῆς καί ψυχικῆς ἀτροφίας. Καί βεβαίως δέν εἶναι μικρή ἡ ζημιά πού προκαλεῖται γενικῶς στήν κοινωνία ἀπό τήν ὑποκρισία, ἀλλά μεγαλύτερη προξενεῖται προσωπικῶς στούς ἀνθρώπους αὐτούς, οἱ ὁποῖοι στήν οὐσία διαστρεβλώνουν τόν ψυχικό τους κόσμο.

Ἀδελφοί μου,

Ἀνοίγονται μπροστά μας οἱ πύλες τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς. Μιᾶς περιόδου μετανοίας, προσευχῆς, καί προπαντός εἰλικρινείας. Ἂς ἀγωνι-

στοῦμε εἰλικρινῶς χωρίς ὑποκρισίες πού μᾶς ὁδηγοῦν στόν ὄλεθρο καί τήν καταστροφή. Οἱ ὑποκριτές ὅσο κι ἄν φαίνονται εὐχαριστημένοι ἀπό τήν διαγωγή τους, στό βάθος εἶναι δυστυχισμένοι καί ψυχικά ἄρρωστοι. Ἡ ἐποχή μας ζητᾶ ἀπεγνωσμένα εἰλικρίνεια γιά νά προχωρήσει καί νά πάει μπροστά. Ποῦ θά βρεθεῖ ὅμως; Μόνο στίς πραγματικά χριστιανικές ψυχές πού ἀγωνίζονται καί ζοῦν φιλότιμα. Ἄς μήν εἴμαστε λοιπόν ἰσόβια μασκαρεμένοι ἀλλά ἄς ζήσουμε εἰλικρινῶς μέ τό πρόσωπο πού ὁ Θεός ἔδωσε. Ἀμήν.

ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΑΜΑΡΤΙΑΣ*

«Πίστει Μωϋσῆς μέγας γενόμενος ἠρνήσατο λέγεσθαι υἱὸς θυγατρὸς Φαραώ, μᾶλλον ἑλόμενος συγκακουχεῖσθαι τῷ λαῷ τοῦ Θεοῦ ἢ πρόσκαιρον ἔχειν ἀπόλαυσιν»
(Πρός Ἑβραίους ια΄, 24-25)

Μία σθεναρά καί ἰσχυρή ἀντίσταση μᾶς ἀποκαλύπτει ὁ Ἀπόστολος Παῦλος μέ τόν λόγο του, γιά τόν Μωϋσῆ. Μία ἰσχυρή ἠθική ἀντίσταση τοῦ Μωϋσέως θυσιάζοντας μεγάλα καί ἔνδοξα χωρίς ὅμως νά τόν ἀπασχολεῖ. Μέ αὐτήν τήν ἠθική ἀντίσταση θά ἀσχοληθοῦμε στό σημερινό κήρυγμα στόν Ἀπόστολο τῆς Κυριακῆς τῆς Ὀρθοδοξίας. Μιᾶς καί ἡ ἀντίσταση καί ἡ ἄρνηση ἀκούγεται ἀπό πολλούς, ἀλλά ἡ οὐσία εἶναι τί εἴδους ἀντίσταση εἶναι αὐτή πού ἐπικαλοῦνται καί ἀπό ποιόν ἐπιτυγχάνεται.

Ἡ ἱστορία τοῦ Μωϋσέως νομίζω ὅτι εἶναι γνωστή σέ ὅλους. Κάτω ἀπό τήν θαυμαστή ἐπισκίαση τοῦ Θεοῦ ἕνα ἀνυπεράσπιστο ἀρχικά νήπιο, ὁ Μωϋσῆς βρέθηκε μέσα στά ἀνάκτορα τοῦ Φαραώ τῆς Αἰγύπτου προστατευόμενο τῆς κόρης του πού τό ἀνέσυρε ἀπ' τά νερά τοῦ Νείλου.

Μεγαλώνοντας σάν βασιλόπουλο, συνειδητοποίησε τήν ἑβραϊκή καταγωγή του καί ὅταν ὡρίμασε στήν ἡλικία καί ἀνδρώθηκε ἔκρινε πώς δέν τοῦ ἦταν πρεπούμενο νά ζεῖ στίς ἀνέσεις τοῦ παλατιοῦ πού καταπίεζαν τούς φτωχούς καί κατατρεγμένους συμπατριῶτες του. Γι' αὐτό καί ἀπαρνήθηκε τίς τιμές καί προτίμησε νά συγκακοπάθει μέ τόν λαό, φεύγοντας μέ κίνδυνο ἀπό τό παλάτι, παρά νά ἔχει πρόσκαιρη τῆς ἁμαρτίας ἀπόλαυση.

Θά μποροῦσε ἀσφαλῶς τό τρανό ἐκεῖνο παιδί νά συμβιβασθεῖ μέ τήν κατάσταση πού τόσο τόν εὐνοοῦσε. Ὑπῆρχε ἄλλωστε σπουδαία δικαιολογία γι' αὐτό. Μένοντας κοντά στούς ἰσχυρούς θά μποροῦσε νά βοηθήσει ἀποτελεσματικά τούς καταπιεζομένους ἀδελφούς του. Ὅμως μέσα του πρυτάνευε τό ἀντιστασιακό καί ἀνένδοτο πνεῦμα πού τρέφεται μέ θυσίες καί γεννάει τούς ἥρωες.

---

* Κήρυγμα τῆς 1.3.2015 • Κυριακή Α΄ Νηστειῶν (Ὀρθοδοξίας) • Ἀποστολικό ἀνάγνωσμα, Πρός Ἑβραίους ια΄, 24-26, 32-40.

Τό παράδειγμα τοῦ Μωϋσῆ, παρμένο ἀπό τήν ἱστορία τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ, παίρνει ὑπαρξιακές διαστάσεις καθώς συνδυάζεται ἀπό τόν Ἀπόστολο Παῦλο μέ τήν ἀναγκαιότητα ἀντιστάσεως μας στό κακό μέ τήν ὁποιαδήποτε μορφή του. Στήν ζωή μας εἶναι πολύ συχνές οἱ περιπτώσεις πού βρισκόμαστε μπροστά στό δίλημμα ἤ νά συμβιβασθοῦμε μέ τήν κατεστημένη κακία πού μᾶς κυβερνᾶ, παίρνοντας σάν τίμημα τῆς ἥττας μας αὐτῆς, τήν ἐξασφάλιση ἐφήμερων ἀγαθῶν ἤ νά τῆς ἀντισταθοῦμε μέ τόλμη καί δύναμη, διακινδυνεύοντας ἀκόμη καί τήν ζωή μας. Καί πρέπει νά τό παραδεχθοῦμε πώς μπροστά στό δίλημμα τοῦτο σκοτεινιάζει γιά πολλούς ἀπό μᾶς ὁ ὁρίζοντας τοῦ χρέους, καί καθώς βρισκόμαστε μπλεγμένοι ὁ καθένας σ' ἕνα περίεργο δίκτυο ὑποχρεώσεων καί βαρῶν προτιμοῦμε τόν εὔκολο δρόμο τοῦ συμβιβασμοῦ πού καί ἄν ἐξασφαλίζει τήν διατήρηση τῶν ὅσων ἔχουμε κατακτήσει ἀγαθῶν, ἐντούτοις μᾶς ἀφαιρεῖ τό ἀνθρώπινο στοιχεῖο καί μᾶς δεσμεύει τίς δυνάμεις τοῦ πνεύματος ὁδηγώντας μας στήν ἐθελοδουλία καί στήν ἀλλοτρίωση.

Τό ἴδιο γίνεται καί ὅταν συμβιβαζόμαστε μέ τήν ἁμαρτία, πού εὐρύς δρόμος της εἶναι δυνατός πειρασμός γιά τούς πολλούς. Ἡ ἁμαρτία χαρίζει τήν ψευδαίσθηση μιᾶς κάποιας ἀπολαύσεως, ἐνῶ ὁ δρόμος τοῦ χρέους ζητάει θυσίες καί εἶναι στενός καί ἀνηφορικός. Πόσοι ὅμως ἔχουν τήν δύναμη νά πάρουν τό στενό μονοπάτι τοῦ χρέους, ὅταν μπροστά τους ἁπλώνεται ἡ ἀσφαλτοστρωμένη λεωφόρος τῆς ἀποστασίας; Καί πόσοι ἔχουν τό θάρρος νά μείνουν ἀσυμβίβαστοι μέ τήν ἐνδοκόσμια πραγματικότητα πού ὑφαίνει μέ δόλο ὁ ἀρχιεργάτης τοῦ κακοῦ, ὁ διάβολος προτιμώντας τόν κόσμο τῆς ἀγνῆς καί ἁγίας ζωῆς πού εἶναι ἡ κλίση γιά ὅλους μας; Σέ τούτη τήν ἐποχή τήν δική μας, οἱ ἀληθινά ἀντιστασιακοί εἶναι ἐλάχιστοι.

Συνηθίσαμε τόν ὅρο «ἀντίσταση» τώρα στά τελευταῖα χρόνια σάν δηλωτικό τοῦ ἀδούλωτου φρονήματός μας μπροστά στήν πολιτική βία καί τόν καταναγκασμό. Πιστεύω, ὅμως πού ὁ ὅρος βρίσκει τήν ἀπόλυτη τελείωσή του καί τό πλῆρες νόημά του στό ἠθικό ἐπίπεδο, ἐκεῖ ὅπου ἡ σύγκρουση τῶν δυνάμεων τοῦ πνεύματος μέ τίς δυνάμεις τῆς ἁμαρτίας προσλαμβάνει τεράστιες καί μοναδικές διαστάσεις ὑπαρξιακῆς πάλης καί ὅπου ἡ ὑπέρβαση τοῦ καθιερωμένου πιά σχήματος φαίνεται σάν ἀληθινός ἡρωϊσμός καί γενναιότης. Ἡ τήρηση τῶν θέσεων πού μᾶς ἐπιβάλλει ἡ ἠθική δεοντολογία σήμερα ἰδιαίτερα γίνεται πρόβλημα ζωῆς, καθώς ἀπό τήν ἀξιολογική ἀπέναντί τους τοποθέτησή μας κρίνεται ἡ βιοσημότητα, ὄχι μόνο τοῦ πολιτισμοῦ μας ἀλλά καί ἡμῶν τῶν ἰδίων. Γι' αὐτό μέ πίκρα βλέπουμε στήν ἐποχή μας τήν καθίζηση πού μέσα στίς συνειδήσεις ἔχει ὑποστεῖ τό πνεῦμα αὐτῆς τῆς ἀντιστάσεως, ἀφήνοντας ἐλεύθερο τό δρόμο γιά τήν ἐπιβολή, ἀνενόχλητα σχεδόν μιᾶς τάξης πραγμάτων πού δέν ἔρχονται σέ καμία ἐπαφή μέ τό ἐλεύθερο πνεῦμα τοῦ Χριστοῦ καί τοῦ Εὐαγγελίου.

Ἀλλά ἄν ὁ κόσμος στήν πλειονότά του δίνει ὠφελιμιστικό περιεχόμενο στήν ἀντιστασιακή πάλη, περιορίζοντάς την στά πολιτικά πλαίσια, ἐμεῖς πιστεύουμε πώς εἶναι πιά καιρός νά ἀκοῦσθεῖ πρός κάθε κατεύθυνση ἡ ἀλήθεια πού σώζει. Καί ἡ ἀλήθεια εἶναι μία καί μόνη, ὅτι δηλαδή κρινόμαστε καί σάν ἄτομα καί σάν λαός ἀπό τήν τοποθέτηση πού παίρνουμε μπροστά στό δίλημμα πού περιγράψαμε. Γιατί ἀπ' αὐτή μας τήν τοποθέτηση ἐξαρτᾶται εἴτε ὁ ἠθικός μας ἐξανδραποδισμός εἴτε ἡ πενυματική μας ἐλευθερία ἀνεξάρτητα ἀπό τό ὅτι φαίνεται καί παρουσιάζεται.

Κατ' ἐξοχήν ἀντιστασιακοί καί ἀνυποχώρητοι στίς ἀρχές μας πρέπει νά εἴμαστε ἐμεῖς οἱ Χριστιανοί. Καί καιρός πιά νά τό ἀποδείξουμε.

ΕΥΡΗΚΑΜΕΝ ΤΟΝ ΜΕΣΣΙΑΝ*

***«Ὃν ἔγραψε Μωϋσῆς ἐν τῷ νόμῳ καὶ οἱ προφῆται εὑρήκαμεν, Ἰησοῦν τὸν υἱὸν τοῦ Ἰωσὴφ τὸν ἀπὸ Ναζαρέτ»* (Ἰωάννου α΄, 45-46)**

Ἡ λέξη *«εὑρήκαμεν»* εἶναι μία λέξη πού κρύβει μέσα της ἕνα τεράστιο πόθο, καθώς καί τό ἀποτέλεσμα μιᾶς μακρᾶς ἔρευνας. Αὐτό ἀκριβῶς ἐκφράζει αὐτό πού ὁ Ἀπόστολος Φίλιππος εἶπε στόν φίλο του Ναθαναήλ, δείχνοντας τόν Ἰησοῦ Χριστό. Πράγματι, ἀδελφοί μου, ἀποκαλύπτεται μπροστά μας μία τεράστια λαχτάρα, ἕνας πανανθρώπινος πόθος, ἕνας πόθος ἀνικανοποίητος. Εἰδικώτερα στίς μέρες μας οἱ ἄνθρωποι ψάχνουν ἀπεγνωσμένα νά βροῦν τήν ἀλήθεια καί τήν πραγματική ζωή. Ψάχνουν νά βροῦν λύση στά ἀδιέξοδά τους πού ὑψώνονται ὡς τείχη ἔμπροσθέν τους. Ψάχνουν νά βροῦν τόν ἥλιο τῆς δικαιοσύνης γιά νά φωτίσει τήν σκοτισμένη τους ζωή καί νά διώξει τόν ζόφον τῶν παθῶν, πού καταπνίγει τήν ζωή τους, καί τήν ὕπαρξή τους. Πολλές φορές στό μακρυνό παρελθόν ἀκούσθηκε ἀπό τούς σοφούς τῆς ἐποχῆς ἡ ἔκφραση αὐτή· τό *«εὑρήκαμεν»*. Καί οἱ ἄνθρωποι στράφηκαν πρός αὐτήν τήν φωνήν, πιστεύοντας ὅτι θά δοθεῖ λύση στά πολλά καί δυσεπίλυτα προβλήματά τους.

Ὅμως ἡ ἐξέλιξη τῶν πραγμάτων ἦταν ἀποκαρδιωτική. Καί αὐτό γιατί οἱ ἄνθρωποι πίστεψαν ὅτι μποροῦν νά δώσουν λύσεις καί νά βοηθήσουν τούς ἄλλους ἀνθρώπους. Στηριζόμενοι στίς δικές τους δυνάμεις ἔφτασαν σέ σημεῖο νά εἶναι ἀνεπαρκεῖς χωρίς νά μπορέσουν νά προχωρήσουν παραπέρα. Ἔτσι λοιπόν ἔμειναν οὐσιαστικά ἀναπάντητα διάφορα ἐρωτήματα οὐσίας, ὅπως π.χ. τό ὑπαρξιακό πρόβλημα, τί εἶναι ἀληθινά τό νόημα τῆς ζωῆς. Οἱ ἀπαντήσεις τῶν σοφῶν εἶχαν ἐνδοκοσμικό χαρακτῆρα βασιζόμενοι μόνο στήν ἐπιστήμη καί στήν γνώση. Ἔτσι δέν μπόρεσαν νά προσπελάσουν τό φράγμα τῆς μεταφυσικῆς, ὅπου βρίσκονται τά μεγαλύτερα καί δυσκολώτερα προβλήματα τοῦ ἀνθρώπου. Ἔτσι ἡ πορεία τοῦ ἀνθρώπου πρός τήν πηγή τῆς πραγματικῆς ἀλήθειας ἀνακόπηκε καί δέν μπόρεσε νά φτάσει στόν στόχο του, ἐμποδιζόμενος ἀπό τίς πιθανότητες καί τίς διαψεύσεις τῆς κοσμικῆς ἀλήθειας. Παρόλ᾽ αὐτά τά προβλήματα, τά

* Κήρυγμα τῆς 9.3.2014 • Κυριακή Α΄ Νηστειῶν (Ὀρθοδοξίας) • Ἰωάννου α΄, 44-52.

ἐμπόδια ὑψώνονται μπροστά στόν ἄνθρωπο. Ἀκόμα καί οἱ διαψεύσεις πού καθιστοῦν τόν ἄνθρωπο παράλυτο καί ἀποκαμωμένο, δέν παραιτεῖται ὅμως ἀπό τόν σκοπό τῆς ζωῆς του. Καί αὐτό γιατί ὑπάρχει μέσα του ἡ φλόγα τῆς πίστεως πού τόν μαγνητίζει καί τόν ὁδηγεῖ νά παλέψει γιά νά βρεῖ αὐτόν πού θά τόν σώσει καί θά δώσει πραγματικό νόημα στήν ζωή του. Ὑπάρχει μέσα του αὐτή ἡ σπίθα πού τόν ὁδηγεῖ μέσα ἀπό τό σκοτάδι νά ὁδηγηθεῖ στό φῶς γιά νά δεῖ τό πραγματικό νόημα τῆς ζωῆς τους.

Γι' αὐτό, τό *«εὑρήκαμεν»* τοῦ Φιλίππου ἔχει ἰδιαίτερη σημασία γιά ὅλους ἐμᾶς. Εἶναι μία ἀληθινή ἐπανάσταση στήν πορεία τῆς ζωῆς. Ὁ ἀπόστολος Φίλιππος βρίσκοντας τόν Χριστό γκρεμίζει ἐκεῖνα τά ἐμπόδια καί ἐγκαινιάζει μία νέα πορεία πρός τήν ἀλήθεια καί τό φῶς. Τό «εὑρήκαμεν» εἶναι μία ἄρνηση σέ ὅλα ἐκεῖνα τά ψεύτικα καί κοσμικά ὑποκατάστατα τοῦ φωτός καί τῆς ἀλήθειας. Γιατί βρίσκει τήν ἴδια τήν ἀλήθεια καί τό φῶς στό πρόσωπο τοῦ Θεανθρώπου, στόν Ἴδιο τόν Μεσσία. Διαπιστώνουμε ὅτι ἐκεῖνο τό «εὑρήκαμεν» εἶναι ἕνα ἄνοιγμα τοῦ κόσμου πρός τόν Χριστό. Οἱ ἄνθρωποι πού θά ἀρνοῦνται πεισματικά νά προφέρουν αὐτό θά διαψεύδονται καί θά καταρακώνονται μποστά στίς ψεύτικες καί φροῦδες ἐλπίδες. Ἐκεῖνος ὅμως πού θά ἀναφωνήσει τό «εὑρήκαμεν» θά γνωρίσει τόν Χριστό πού συνεπάγεται ὅτι θά γνωρίσει τό φῶς καί τήν ἀλήθεια. Καί γνωρίζοντας τήν πηγή αὐτήν θά ἀξιοποιήσει τίς δυνάμεις του, καί θά ἀνακαλύψει θησαυρούς ἀμύθητους πού θά τόν βοηθήσουν νά λύσει τά δύσκολα καί δυσεπίλυτα προβλήματά του. Θά ζήσει μέσα του γιά πάντα ἀκόμα καί τά ἐπιτεύγματα τῆς τεχνολογίας ὑπό τό πρῖσμα τῆς ἀλήθειας. Αὐτός ὅμως πού δέν θά ἀναφωνήσει τό «εὑρήκαμεν» θά μείνει ἐγκλωβισμένος στήν μοναξιά του, χωρίς νά μπορεῖ νά ἀπολαύσει τίποτε, καί χωρίς βεβαίως νά βρεῖ τόν δρόμο σωτηρίας.

Ὁ Χριστός εἶναι ὁ κεντρικός ἄξονας τῆς ζωῆς. Εἶναι τό τέρμα τῆς ἀνθρώπινης πορείας καί ὁ σκοπός τῆς ἀνθρώπινης ἔρευνας. Ὅσοι βρῆκαν τόν Χριστό, βρήκαν λύση στά προβλήματά τους. Ξεπέρασαν τήν κρίση τῶν ἀμφιβολιῶν πού τούς βασάνιζαν στήν ζωή τους. Ἔφτασαν στήν πηγή γιά νά ξεδιψάσουν ἀπό τό γλυκύ καί κρυστάλλινο νερό τῆς ἀλήθειας πού τούς προσφέρει ὁ Ἰησοῦς Χριστός.

Ἀδελφοί,

Ἡ σημερινή Εὐαγγελική περικοπή μᾶς δίνει μία λέξη κλειδί, γιά νά ξεκλειδώσουμε τίς μεγάλες καί βαρειές πόρτες πού μᾶς ἐμποδίζουν νά φτάσουμε στόν Μεσσία. Τονίζει ἐπίσης πόσο ἀναγκαῖο εἶναι στήν σημερινή ἐποχή, ὅπου μᾶς καταπνίγει ἡ θάλασσα τῆς ἀβεβαιότητας καί τοῦ ψεύδους νά ἀναφωνήσουμε καί ἐμεῖς τό «εὑρήκαμεν» γιά νά ἀπαλλαγοῦμε ἀπό ὅλα αὐτά τά ψεύδη καί νά συνεχίσουμε τό ταξίδι μας, ἤρεμα καί ἥσυχα, πρός τόν Σωτῆρα μας. Ἄς βροῦμε καί ἐμεῖς λοιπόν τόν Μεσσία. Ἀμήν.

Η ΥΠΟΘΕΣΗ ΤΗΣ ΣΩΤΗΡΙΑΣ ΜΑΣ*

***«Σὺ κατ' ἀρχὰς Κύριε, τὴν γῆν ἐθεμελίωσας, καὶ ἔργα τῶν χειρῶν σού εἰσιν οἱ οὐρανοί»* (Πρὸς Ἑβραίους α΄, 10)**

Πολλοί εἶναι ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι ἀμφισβητοῦν τήν ἱστορική ἀλήθεια τῶν λόγων τῆς Βίβλου, ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ὅμως τούς ἀπαντᾶ μέ τήν σημερινή Ἀποστολική περικοπή. Λέγει δηλαδή γράφοντας πρός τούς Ἑβραίους γύρω ἀπό τό σπουδαῖο θέμα τῆς σωτηρίας μας ὅτι εἶναι βεβαία, γιατί *«ἀρχὴν λαβοῦσα λαλεῖσθαι διά τοῦ Κυρίου, ὑπὸ τῶν ἀκουσάντων εἰς ἡμᾶς ἐβεβαιώθη»*. Ἀνάμεσά μας ὑπάρχουν ἄνθρωποι πού δέν ἔτυχε νά μελετήσουν σέ βάθος τά ζητήματα πού θίγονται στήν Ἁγία Γραφή καί συνηθίζουν νά ἀποφαίνονται, μακρυά ἀπό κάθε ἰδέα θεοπνευστίας της, πώς τό περιεχόμενό της εἶναι γέννημα, ὅπως λένε, τῶν ἐθνικοκοινωνικῶν συνθηκῶν τῆς ἐποχῆς της, πρᾶγμα πού πιό ἁπλά σημαίνει πώς δέν ὑπάρχει ὄχι ἱστορική βάση μά σχεδόν οὔτε ἱστορικός πυρήνας σέ ὅσα μᾶς ἔχουν παραδοθεῖ μέ τά ἱερά μας κείμενα.

Ἄλλοι πάλι ἀπό αὐτούς, ἔχοντας μονόπλευρα μελετήσει τά πράγματα καί κυρίως ἔχοντας ἐπηρεασθεῖ ἀπό τά συγγράμματα μιᾶς σειρᾶς ἀρνητῶν καί ὀρθολογιστῶν, πού μερικές φορές ἦταν καί οἱ θεολόγοι τῆς Δύσεως, ἔφθασαν στόν ἴδιο παρανομαστή, διαγράφοντας μέ μία μονοκονδυλιά τήν ἱστορικότητα τῆς χριστιανικῆς ἀλήθειας. Στήν τελευταία τούτη περίπτωση ὑπάγονται οἱ μαρξιστές πού πρεσβεύουν μαζί μέ ἄλλους ὁμοίους τους πώς τά εὐαγγέλια ἐκφράζουν ταξικούς ἀγῶνες καί περιγράφουν τήν πάλη τῶν τάξεων. Τό περίεργο εἶναι πώς τέτοιες θεωρίες ἀναμασᾶνε καί ὁρισμένοι δικοί μας, μέ μαρξιστική ἀπόκλιση.

Δέν θά σταθοῦμε ὅμως ἐδῶ πού ἡ ὅλη κατάσταση δείχνει ἔλλειψη ἐπιστημονικῆς συνειδήσεως καί θά περιοριστοῦμε στήν οὐσία τοῦ προβλήματός μας. Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος μᾶς βεβαιώνει ὅτι ὑπῆρχαν στήν ἐποχή του αὐτόπται καί αὐτήκοοι μάρτυρες τοῦ Κυρίου πού μέ τά ἴδια τους τά μάτια εἶδαν καί μέ τά ἴδια τους τά αὐτιά ἄκουσαν τίς θεόπνευστες ἀλήθειες πού βγῆκαν ἀπό τό θεῖο στόμα Του καί πού μέ πιστότητα καί βεβαιότητα παρέδωσαν στούς

* Κήρυγμα τῆς 16.3.2014 • Κυριακή Β΄ Νηστειῶν (Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ) • Ἀποστολικό ἀνάγνωσμα, Πρός Ἑβραίους α΄ 10 - β΄ 3.

ὑπόλοιπους χριστιανούς τῶν πρώτων ἐκείνων χρόνων. Ἡ πληροφορία εἶναι σημαντική γιατί γράφεται καί δέν δίνεται μέσα στά ἴδια ἱστορικά πλαίσια, στά ὁποῖα καί ἀναφέρεται, πρᾶγμα πού, ὅπως εἶναι αὐτονόητο προσφέρει τήν δυνατότητα τοῦ ἀντίλογου καί τῆς ἀμφισβήτησης. Παρά ταῦτα πουθενά δέν ὑπάρχει ἔστω καί μία μαρτυρία, ὅτι αὐτό πού λέγει ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ἀμφισβητήθηκε κατά τήν ἱστορικότητά του ἀπό σύγχρονούς του, πού θά εἶχαν στήν διάθεσή τους ἀρκετά ἐπιχειρήματα γιά νά καταδείξουν τήν ὑποτιθέμενη πλάνη ἤ καί τόν ἐνδεχόμενο δόλο τοῦ Ἀποστόλου.

Ὡστόσο ἡ παράδοση σέ μᾶς τῆς ἀλήθειας ἀρχικά μέ τό σῶμα τοῦ Κυρίου καί ἔπειτα μέ τό στόμα τῶν πρώτων ἀκροατῶν του, πού ἦταν οἱ Ἀπόστολοι βεβαιώνεται καί ἀπό μία ἄλλη σκοπιά πού ἐκμηδενίζει κάθε ὑποψία πλάνης ἤ δόλου. Καί ἡ σκοπιά αὐτή εἶναι ἐκείνη πού στηρίζεται στήν ἀγνότητα τῶν προθέσεών τους καί στήν ἔλλειψη κάθε ἰδιοτέλειας συμφέροντος μέσα τους. Ἡ ζωή τῶν Ἀποστόλων, πού ἔγιναν «αὐτόπται καί ὑπηρέτες τοῦ λόγου» ἦταν γεμάτη ἀπό πράξεις εὐγενικῆς καρδιᾶς, ἀπό ἀγνότητα προθέσεων καί ἀπό ἁγιότητα. Δέν εἶναι σέ κανένα τίμιο κριτή εὔκολο νά ἀμφισβητήσει τούτη τήν ἀλήθεια γιατί μαζί της θά κινδύνευε νά ἀμφισβητήσει τήν ἀλήθεια καί τήν δικαιοσύνη.

Γιά μᾶς τούς πιστούς τό γεγονός ὅτι γιά τήν σωτηρία μας μίλησε ὁ Λυτρωτής Χριστός κι ἔπειτα οἱ στενοί του συνεργάτες εἶναι ἀρκετό γιά νά παραδεχθοῦμε δηλαδή νά πιστέψουμε χωρίς ὅρια μέ βεβαιότητα στά λόγια τῆς Γραφῆς καί νά εὐθυγραμμισθοῦμε μαζί τους. Τό γεγονός ἐξ ἄλλου πώς γιά τήν σωτηρία μας δέν μίλησαν οἱ Ἄγγελοι, ἀλλά ὁ Ἴδιος ὁ Λόγος, παρέχει τό μέτρο τῆς σοβαρότητος τοῦ κηρύγματος αὐτοῦ, πού ἀναφέρεται στό αἰώνιο καί στό τωρινό μας μέλλον. Νά γιατί ὅταν στήν ἴδια του ἐπιστολή ὁ Ἀπόστολος Παῦλος διερωτᾶται μέ ἀπορία *«πῶς ἡμεῖς ἐκφευξόμεθα τηλικαύτης ἀμελήσαντες σωτηρίας»*. Ναί, τά λόγια τῆς Γραφῆς πού συνδέονται μέ τήν μεγάλη ὑπόθεση τῆς σωτηρίας μας, δέν παίρνουν κοινωνιολογικές ἤ πολιτικές ἤ οἰκονομολογικές ἑρμηνεῖες. Εἶναι λόγια αὐθεντικά τοῦ οὐρανοῦ, πού μέ ἱστορικά βεβαιομένες συνθῆκες δόθηκαν στήν ἀνθρωπότητα γιά νά γίνουν ὁδοδεῖκτες πορείας πρός τά ἐμπρός καί πρός τά ψηλά. Καί δέν εἶναι βέβαια τίμιο πρᾶγμα νά θέλουμε νά ἀμφισβητήσουμε τήν ἱστορικότητα τῶν προσώπων ἤ τήν ἀλήθεια θέσεων ἐπειδή δέν μποροῦμε ἤ δέν θέλουμε νά ἐφαρμόσουμε στήν ζωή μας αὐτά πού τά πρόσωπα δίδαξαν καί οἱ θέσεις ἐπιβάλλουν.

Στό διάβα τῆς πορείας τοῦ κόσμου δέν θά λείψουν ποτέ οἱ ἀμφισβητίες. Ὑπῆρχαν καί θά ὑπάρχουν. Σέ μᾶς ἐναπόκειται νά παρασυρθοῦμε ἤ νά ἀντισταθοῦμε. Γιατί ὁ σημερινός λόγος τοῦ Ἀποστόλου Παύλου εἶναι καταπέλτης. Ὅ,τι πιστεύουμε, ὅ,τι διαβάζουμε εἶναι δοσμένο ἀπό χέρια γνωστά, ἔντιμα καί ἱερά. Ἡ διαβεβαίωση εἶναι κατηγορηματικά καί πειστικά. Ποιός ἔπειτα ἀπό αὐτά, θά μποροῦσε νά κρίνει ἐπιπόλαια καί ἀμελέτητα τήν Ἁγία Γραφή;

Η ΔΥΝΑΜΗ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΣΥΝΑΝΘΡΩΠΟ*

«Τέκνον, ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι σου»
(Μάρκου β΄, 5)

Προκαλεῖ πραγματικά ἐντύπωση ἡ διήγηση τοῦ Εὐαγγελίου τῆς Κυριακῆς. Κάποιοι ἄνδρες προσπαθοῦν νά φέρουν τόν παράλυτο συνάνθρωπό τους στόν ξακουστό διδάσκαλο γιά νά τό θεραπεύσει. Ὁ κόσμος ὅμως πολύς καί δύσκολο νά φτάσεις μπροστά στόν Κύριο πού βρίσκεται στήν οἰκία. Τί κάνουν λοιπόν; Ξεπερνοῦν τόν ἑαυτό τους, ἀνεβάζουν τόν παράλυτο στήν στέγη τοῦ σπιτιοῦ, βγάζουν τά κεραμίδια καί κατεβάζουν τόν παράλυτο μέ σχοινιά μπροστά στόν διδάσκαλο. Τί ἦταν αὐτό πού τούς ἔδωσε τόση δύναμη, τί ἦταν αὐτό πού τούς ἔκανε νά ξεπεράσουν κάθε ἐμπόδιο καί νά κάνουν κάτι πού προκαλεῖ θαυμασμό καί ἔπαινο; Ἦταν ἡ ἀγάπη τους γιά τόν συνάνθρωπο πού συγκινεῖ, ἡ ἀγάπη πού λείπει ἀπό τήν σημερινή ἐποχή μας καί μᾶς κάνει νά εἴμαστε ἀπόμακροι καί ξένοι πρός ὅλους.

Ἄν εἶναι κάτι πού λείπει ἀπό τήν σημερινή κοινωνία μας αὐτό εἶναι ἡ ἀγάπη τοῦ ἀνθρώπου πρός τόν ἄλλον ἄνθρωπο. Ὑπάρχουν βέβαια πολλῶν εἰδῶν ἀγάπης ἀλλά μία πραγματική ἀγάπη λείπει σχεδόν παντελῶς ἀπό τήν ζωή μας. Οἱ περισσότεροι ἀπό ἐμᾶς ἔχουμε τοποθετήσει στό ἐπίκεντρο τῆς ζωῆς μας τόν ἴδιο μας τόν ἑαυτό. Ἔτσι καταντήσαμε νά θεοποιοῦμε τόν ἑαυτό μας καί νά ἐξαντλήσουμε τά τῆς ζωῆς μας στήν ἐκπλήρωση τῶν ἐπιθυμιῶν του. Αὐτή ἀκριβῶς ἡ στροφή πρός τόν ἑαυτό μας, μᾶς ἀποκλείει τό νά ἐνδιαφερόμαστε γιά τούς ἄλλους ἀνθρώπους ἀποκλείοντας ἔτσι τήν κοινωνία μαζί τους. Γινόμαστε ξένοι πρός ὅλους ἀδιαφορώντας γιά τό ὅτι κάθε ἄνθρωπος εἶναι ἀδελφός μας, ἐγκλωβιζόμενοι στά στενά ὅρια τοῦ ἑαυτοῦ μας, κάνοντας τό πᾶν γιά νά ἱκανοποιήσουμε αὐτόν καί μόνο.

Ἡ κοινωνία ἔχασε τήν κοινωνικότητά της καί ἔγινε στήν οὐσία ἀκοινώνητη ἀφοῦ στίς σχέσεις τῶν ἀνθρώπων βασιλεύει τό συμφέρον καί τό πρό-

* Κήρυγμα τῆς 16.3.2014 • Κυριακή Β΄ Νηστειῶν (Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ) • Μάρκου β΄, 1-12.

σχημα. Αὐτή ἡ ἀντικοινωνικότητα καί ἡ ἀποξένωση δημιουργήθηκε ἀπό τήν ἀλλοίωση τῶν συνειδήσεων ἀπό κάποιους τάχα προοδευτικούς πού ὁδήγησαν τούς ἀνθρώπους στό κυνήγι τῆς ἡδονῆς, τῶν χρημάτων καί τῆς καλοπέρασης.

Τά ἰδεολογήματα μερικῶν πέτρωσαν τίς καρδιές τῶν ἀνθρώπων, τούς ἔκαναν σκληρούς καί ἀπάνθρωπους. Ξερίζωσαν ἀπό τίς καρδιές τῶν ἀνθρώπων τήν ἀγάπη, κάνοντάς τους νά εἶναι παντελῶς ἀδιάφοροι γιά τούς ἄλλους ἀνθρώπους καί ἀσυγκίνητοι μπροστά στήν ἀνάγκη τοῦ ἄλλου. Ὁ καθένας κλείσθηκε στόν ἑαυτό του, καί προχωρώντας ἔγιναν βλαπτικοί γιά τούς ἄλλους. Γι' αὐτό ἐπικράτησε καί τά τελευταία χρόνια νά χαρακτηρίζουμε τήν κοινωνία μας ὡς ζούγκλα. Ζούγκλα πού μέσα της ζοῦν ἀνθρωπόμορφα θηρία, θηρία σαρκοβόρα καί αἱμοχαρῆ, θηρία πού θέλουν νά κατασπαράξουν ἀκόμα καί μικρά καί ἀθῶα ζωάκια μή ἔχοντας ἴχνος εὐσπλαγχνίας καί ἀγάπης μέσα τους. Καί ὅλα αὐτά δέν γίνονται ἔτσι ὅπως στήν πραγματική ζούγκλα βλέπουμε, ἀλλά γίνονται ἀναίμακτα καί ἡσύχως. Χωρίς θόρυβο, καί μέ ὑποκριτική εὐγένεια καί ψεύτικο χαμόγελο, ὁ ἕνας κατατρώγει τόν ἄλλο, τόν ἀδικεῖ, τόν ταπεινώνει, τόν ζημιώνει, τόν ἐξουθενώνει καί τόν ὁδηγεῖ στήν ἀπόγνωση καί στό χάος. Οἱ ἄνθρωποι γίνονται σκληροί, ἀνάλγητοι, δέν τούς ἐνδιαφέρει ἄν κάποιος ὑποφέρει, ἄν πονάει, φτάνει νά μήν συμβαίνει στόν ἴδιο. Σφυρίζουμε ἀδιάφορα γιά ὅλα αὐτά τά ὁποῖα συμβαίνουν δίπλα μας ἀκόμα καί σέ πολύ κοντινούς μας ἀνθρώπους. Μένουμε ἀσυγκίνητοι μπροστά στό πρόβλημα τοῦ ἄλλου, στήν ἀνέχειά του, στήν ἀνεργία του, στίς δυσκολίες του. Γινόμαστε καθημερινά μάρτυρες διαφόρων συγκλονιστικῶν γεγονότων πού ὅμως μᾶς κάνουν νά εἴμαστε παγεροί καί νά ἀφήνουμε σέ ἄλλους νά βοηθήσουν καί νά ἐνδιαφερθοῦν. Κάνουμε ἐπίπλαστα πράγματα καί ἐνέργειες. Εἴτε γιά νά φτιάξουμε τό προφίλ μας εἴτε γιά νά ἀνέβουμε στά μάτια τοῦ κοινωνικοῦ μας κύκλου. Βοηθοῦμε ἐπιφανειακά γιά νά δείξουμε στούς ἄλλους τήν δῆθεν φιλανθρωπία μας, ἡ ὁποία στήν πραγματικότητα εἶναι ἀνύπαρκτη.

Καί αὐτό φαίνεται διότι στήν πραγματικότητα ἀκόμα καί μπροστά σ' αὐτές τίς δύσκολες κοινωνικές καταστάσεις θέλουμε νά βοηθήσουμε ὄχι ἀπό ἀγάπη ἀλλά γιά νά προβληθεῖ ἡ προσωπικότητά μας καί νά καταξιωθοῦμε «ὡς κοινωνικοί ἐργάτες». Ἄν ἀγαπητοί μου ἡ κοινωνία μας δέν ἔχει μία κοινωνία ἀγάπης, δέν χρειάζεται τίποτε ἄλλο γιά νά χαρακτηρισθεῖ αὐτή ἡ κοινωνία ὡς κοινωνία μίσους καί ἐγκλήματος. Καί ὅμως ἀδελφοί μου ὑπάρχει τρόπος γιά νά μετατρέψουμε αὐτήν τήν κατάσταση σέ μία κοινωνία ἀγάπης. Ἡ ἀγάπη εἶναι ἡ μεγαλύτερη δύναμη, εἶναι ἕνας μοχλός παντοδύναμος πού μπορεῖ ἀκόμα νά μετακινήσει καί τήν γῆ. Εἶναι πολύ κρίμα, ἀγαπητοί μου, νά μένουμε μακριά ἀπό αὐτήν τήν ὑπέροπλο δύναμη. Νά ζοῦμε ἀποξενωμένοι καί κλεισμένοι στό φοβερό ἐγώ μας. Πρέπει

νά ξυπνήσουμε τόν ἄνθρωπο τῆς ἀγάπης, πού κρύβεται μέσα μας, φοβισμένος ἀπό τήν φιλαυτία μας καί τόν ἐγωϊσμό μας.

Ὅπως σᾶς εἶπα καί πιό πάνω ἡ ἀγάπη εἶναι ἕνας μοχλός, τόν ὁποῖο πρέπει νά ἐνεργοποιήσουμε. Μέ τήν βοήθεια τῆς ἀγάπης θά μπορέσουμε νά σηκώσουμε τά βάρη τῆς ζωῆς μας καί νά μετακινήσουμε τούς ὀγκόλιθους τῆς ἀδιαφορίας γιά τούς ἄλλους. Ἔτσι μέ ὁδηγό τήν πραγματική ἀγάπη ἡ ζωή μας θά πάρει πραγματικό νόημα καί ζεστασιά.

ΑΠΑΡΝΗΣΑΣΘΩ ΕΑΥΤΟΝ*

«Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· ἀμὴν λέγω ὑμῖν
ὅτι εἰσί τινες τῶν ὧδε ἑστηκότων,
οἵτινες οὐ μὴ γεύσωνται θανάτου
ἕως ἂν ἴδωσι τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ»
(Μάρκου θ΄, 1)

Στήν σημερινή ἀνάστατη, τρομοκρατημένη καί ἀβέβαιη κοινωνία πού ζοῦμε, ψάχνουμε ὅλοι νά βροῦμε τί φταίει γιά τήν κατάσταση στήν ὁποία βρισκόμαστε. Ἔχουμε βέβαια ἐπικεντρώσει τήν προσοχή μας στό οἰκονομικό καί τά χρήματα, τρομοκρατημένοι μήπως καί χαθοῦμε ἅμα τῇ ἐλλείψῃ αὐτῶν. Ἡ αἰτία ὅμως δυστυχῶς εἶναι ἄλλη καί πρέπει ὁ καθένας μας νά σκύψει στόν βυθό τοῦ ἑαυτοῦ του γιά νά τήν βρεῖ. Ἡ φιλαυτία καί ὁ ἐγωϊσμός εἶναι αὐτά πού κατατρώγουν τήν κοινωνία ἐνῶ ἡ ἀπάρνηση τοῦ ἑαυτοῦ μας ὁδηγεῖ στήν κοινωνία τοῦ Θεοῦ. Καί εἶναι τόσο σημαντική ἡ θέση ἀπό τήν ἄρνηση ὥστε ἀτενίζοντας τόν Τίμιο Σταυρό πού τοποθετεῖ ἡ Ἐκκλησία μας στό μέσο τοῦ Ναοῦ καί τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς νά μιλήσουμε γιά τήν ἀπάρνηση τοῦ ἑαυτοῦ μας μέσῳ καταξίωσης καί σωτηρίας τοῦ εἶναι μας.

Ὁ ἄνθρωπος δυστυχῶς μέσα ἀπό τό διάβα τῆς βιοτῆς του δέν μπόρεσε νά κατανοήσει τί καλά μπορεῖ νά ἀποκομίσει μέσα ἀπό τήν ἄρνηση τοῦ ἑαυτοῦ του. Ἀντίθετα πίστεψε ὁ δυστυχής ὅτι ἐάν προσφέρει τά πάντα εἰς ἑαυτόν θά καταξιωθεῖ καί θά ἀποκτήσει δύναμη καί δόξα πού θά τόν ἀναβιβάσουν στήν κορυφή τῆς κοινωνικῆς καταξίωσης. Ἡ κατάσταση αὐτή ὁδήγησε τόν ἄνθρωπο σέ ταύτιση μέ τόν ἐγωτικό του ἑαυτό, κάνοντάς τον νά ἀπομακρύνεται ἀπό τήν πραγματικότητα τῆς ζωῆς του καί νά ἔχει μία πλασματική εἰκόνα γιά τόν ἴδιο καί τήν ζωή του. *

Ὁ ἄνθρωπος ἀπέκτησε μεγάλη αὐτοπεποίθηση **ὑπεραξιολογώντας** τόν ἑαυτό του νομίζοντας ὅτι μπορεῖ νά κάνει τά πάντα μόνος του μέσα στήν ζωή. Σάν ἀποτέλεσμα αὐτοῦ τοῦ φαινομένου βλέπουμε καθημερινά νά πα-

* Κήρυγμα τῆς 23.3.2014 • Κυριακή Γ΄ Νηστειῶν (Σταυροπροσκυνήσεως) • Μάρκου η΄, 34 - θ΄, 1.

ραβιάζονται νόμοι, νά ἐξαγοράζονται συνειδήσεις καί νά ἀνατρέπονται ἀρχές, νά προβάλλεται παντοῦ ἡ παροδική λάμψη τῶν ὑλικῶν πραγμάτων, καί ὅλα αὐτά ἀρκεῖ νά μήν **θιγεῖ** ὁ ἑαυτός μας **καί** βεβαίως νά μήν ἱκανοποιηθεῖ κάποιος ἄλλος. Τελικά ὁ ἄνθρωπος θεοποίησε τόν ἑαυτό του λατρεύοντάς τον καί τυφλωμένος ἀπό τόν ἐγωϊσμό του ὁδηγεῖται στόν ὄλεθρο.

Μέ ὅλα αὐτά οἱ ἄνθρωποι νόμιζαν ὅτι πλούτισαν μέ τό νά κατακτήσουν τόν κόσμο φαινομενικά ἀλλά ἀπό τήν ἄλλη φτώχειναν στό νά καλλιεργήσουν τό πνεῦμα τους, τήν ψυχή τους. Τυφλώθηκαν καί ξέχασαν ὅτι ἀξίζει ἕνας ἄνθρωπος ὄχι ἀπό τό νά ἔχει ἐπικοινωνίες καί τεχνολογικές κατακτήσεις. Ἀκόμα καί ἡ προσπάθεια προσεγγίσεως τῆς ἀλήθειας μόνο μέ τόν ἀνθρώπινο στοχασμό χάνει τήν ἀξία της καί καθηλώνει τόν ἄνθρωπο στά γήϊνα καί ἐν τέλει, ἐγκλωβίζοντας τό πνεῦμα του νά ἀνέβει καί νά φτάσει στά ὕψη τοῦ Δημιουργοῦ καί Πλάστη Του. Ἔτσι ὁ δρόμος τῆς ἀληθινῆς προόδου ξεκινάει ἀπό τά μέσα μας καί ὄχι ἀπό ἐξω.

Τό νά ἀπαρνηθεῖς τόν ἑαυτό σου ξεκινᾶς στήν οὐσία τήν πορεία σου γιά πολιτεία μέ κέντρο τόν Χριστό, Χριστοκεντρική. Αὐτή ἡ πολιτεία δέν ἔχει τά κοινά χαρακτηριστικά, σκοτάδι, φόβο, ἀδικία, κ.λπ. Ἀλλά εἶναι μία πολιτεία μέ φῶς καί ἐλευθερία, καί ἀλήθεια καί ζωή. Καί αὐτό σημαίνει **ὅτι ὅποιος** κρατᾶ τόν ἑαυτό του αἰχμάλωτο στίς κακίες του δέν μπορεῖ νά δεῖ τό φῶς, ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος **μένει** πεισματικά κολλημένος στήν ὕλη καί δέν μπορεῖ νά **νιώσει** τήν πνοή τῆς ἐλευθερίας καί νά ζήσει τήν ἀλήθεια. Καί αὐτό γίνεται γιατί ἡ ἐλευθερία καί ἡ ἀλήθεια εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς θυσίας ἑνός διαρκοῦς ἀγῶνος μεταξύ τῶν ἔσω καί τῶν ἔξω.

Τό «*ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν*» πού ἀκούσαμε σήμερα ἀπό τόν Κύριό μας δηλώνει μία ἐπανάσταση, ἕναν πόλεμο ἐναντίον ὅλου αὐτοῦ τοῦ λανθασμένου κοινωνικοῦ κατεστημένου. Εἶναι ὅμως μία ἐπανάσταση δημιουργίας, μία ἐπανάσταση **πού θέτει** γερά θεμέλια γιά νά στερεωθεῖ τό οἰκοδόμημα τῆς ὑγειοῦς κοινωνίας. Πίσω ἀπό αὐτήν τήν ἐπανάσταση κρύβεται τό σπάσιμο τῆς ἁλυσίδας πού μᾶς κρατᾶ δέσμιους στίς μικρότητες καί στίς μικροπρέπειές μας. Ἡ **ἀπομάκρυνσή μας** ἀπό τόν «ὡραιοποιημένο» ἑαυτό μας πού ὑψώνεται σέ εἰδωλολατρεία ἀπέναντί μας. Ἡ κατακεραύνωση τῶν ἰδεολογημάτων μας πού μᾶς ἔκρυβαν τήν ἀλήθεια καί μᾶς ὁδηγοῦσαν στό σκότος, ὅλα αὐτά ἀντικαθίστανται μέ τόν προσανατολισμό μας σέ ἕνα ἄλλο εἶδος ζωῆς. Σέ μία ζωή πού θά ἔχει ὡς ὁδηγό της τό πνεῦμα τοῦ Θεοῦ καί ὅπου ὅλα φιλτράρωνται ἀπό τό φίλτρο τῆς θυσίας τοῦ Χριστοῦ γιά νά βγαίνουν καθαρά, ὑγιῆ καί ὠφέλιμα γιά τούς ἀνθρώπους.

Ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἀφήνοντας τόν κόσμο τοῦ ἑαυτοῦ του πλησιάζει καί ἑνώνεται μέ τόν Θεό. Ἐκεῖ βρίσκει πραγματικά τόν ἑαυτό του, βρίσκει τήν εἰκόνα του, πού τοῦ ταιριάζει. Δουλεύοντας τόν ἑαυτό μας δουλεύουμε στόν κόσμο. Καί ὅσο κι ἄν φαίνεται κολακευτικό ὅτι ὁ κό-

σμος μᾶς ἐκθειάζει, μᾶς χειροκροτεῖ, μᾶς ἀνεβάζει ψηλά μέ τήν πρόσκαιρη καί ἐπίπλαστη ἀναγνώρισή του. Ὅσο καί ἄν ὑποκλίνονται στήν δύναμή μας καί τήν ἀξία μας αὐτά θά ἀλλάζουν. Θά ἔλθει στιγμή στήν κάμψη τῆς **ἰσχύος μας**, πού θά μᾶς ἀποδοκιμάσει, πού θά μᾶς ἀρνηθεῖ καί ἄν δέν διαθέτουμε ἐσωτερικό θησαυρό θά μᾶς ἐξουθενώσει. Ἐνῶ ἀντίθετα τό πνεῦμα τοῦ Θεοῦ εἶναι αὐτό τό ὁποῖο μᾶς ἀναζωογονεῖ, πού μᾶς στηρίζει ἀκλόνητα. Πού μᾶς ὁλοκληρώνει ὡς ἀνθρώπους καί μᾶς τελειοποιεῖ. Γιά νά ἀνέβουμε εἰς τό ὄρος τῆς τελειότητας πρέπει νά ἀποθέσουμε τό βάρος τῶν παθῶν μας. Καί αὐτό θά γίνει μέ τό νά σταυρώνουμε τόν ἑαυτό μας στό τίμιο ξύλο τῆς θυσίας και τοῦ χρέους. Ἄν δέν ἐξακολουθήσουμε μέ ἀκρίβεια τήν πορεία πού χάραξε ὁ πρῶτος Αὐταπαρνητής ὁ Ἰησοῦς Χριστός δέν πρόκεται νά κατορθώσουμε τίποτα, ἀντίθετα θά σέρνουμε τά βήματά μας καί θά στεκόμαστε κολλημένοι στήν ἰλύν τῶν παθῶν μας καί τοῦ ἑαυτοῦ μας. Καί θά βροῦμε κλειστή τήν πόρτα τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ πού εἶναι ἑτοιμασμένη γιά ὅλους μας πού θά ἀποτινάξουμε τό βάρος τοῦ ἐγωϊσμοῦ.

Ἀδελφοί μου,

Τό «ἀπαρνησάσθω ἑαυτόν» δέν εἶναι μία παράλογη ἀπαίτηση τοῦ Κυρίου μας. Ἀλλά εἶναι ἕνας σπουδαῖος ὅρος πού μᾶς ἀνεβάζει ψηλά καί δίνει νόημα στήν ζωή μας. Μᾶς κάνει καλλίτερους καί ἐγγύτερους στόν Θεό. Γι' αὐτό καί ἐμεῖς ἐλεύθεροι ἀπό πάθη, ἐλεύθεροι ἀπό φιλαυτία πού μᾶς καθηλώνει, ἄς ἀποκτήσουμε φτερά γιά νά πετάξουμε μακριά ἀπό τόν κόσμο τοῦ ἐγώ μας καί νά φτάσουμε στόν κόσμο τοῦ Θεοῦ πού εἶναι ὁ Παράδεισος. Ἀμήν.

ΚΥΡΙΕ ΗΝΕΓΚΑ ΤΟΝ ΥΙΟΝ ΜΟΥ ΠΡΟΣ ΣΕ*

«Πιστεύω, κύριε· βοήθει μου τῇ ἀπιστίᾳ»
(Μάρκου θ΄, 24)

Κάτι πολύ σημαντικό καί σπουδαῖο θά ἀκούσουμε σήμερα ἀπό τό Ἱερό Εὐαγγέλιο. Ἕνας δυστυχισμένος πατέρας φέρνει ἀπο τό χέρι τό παιδί του στόν διδάσκαλο καί Σωτῆρα τοῦ κόσμου. «Διδάσκαλε», τοῦ λέγει, «σοῦ ἔφερα τό παιδί μου, θεράπευσέ το». Ὁ Κύριός μας μέ θαῦμα δίνει τήν ὑγεία στό παιδί. Πολλά χρόνια ὁ δυστυχής ἐκεῖνος πατέρας προσπαθοῦσε μέ κάθε τρόπο νά σώσει τό παιδί του. Ὅμως μόνο μέ μία κίνησή του, μέ μία σημαντική πράξη, τό νά ὁδηγήσει τό παιδί του στόν Χριστό βρίσκει τήν σωτηρία του. Ἄν κανείς δεῖ τήν περικοπή αὐτή διερωτᾶται: Ὁδηγοῦν σήμερα οἱ γονεῖς τά παιδιά τους στόν Χριστό καί τήν Ἐκκλησία; Σ' αὐτό τό ἐρώτημα θά στρέψουμε τόν λόγο σήμερα γιά νά διερωτηθοῦμε πνευματικά γιά τήν κατάστασή μας.

Εἶναι ἀπό ὅλους παραδεκτό ὅτι εἶναι μεγάλη ἡ εὐθύνη καί ἡ ἀποστολή τῶν γονέων. Δέν φτάνει μόνο τό νά φέρει κανείς παιδιά στόν κόσμο. Εἶναι καί νά τά ἀναστήσει, νά τά μορφώσει καί νά τά ἐφοδιάσει μέ ἐφόδια χρήσιμα γιά τήν ζωή τους, πού θά τούς ἐξασφαλίσουν ὄχι μόνο μία ἁπλή ἐπιβίωση, ἀλλά καί τήν ἐπιτυχία στήν κοινωνική βιοπάλη.

Καί εἶναι προφανές πώς ὅλοι οἱ γονεῖς πασχίζουν γιά τό καλό τῶν παιδιῶν τους, ὅπως βέβαια ὁ καθένας τό ἀντιλαμβάνεται. Ἔτσι ἐνδιαφέρονται γιά τήν ὑγεία τους, γιά τό σχολεῖο τους, γιά τήν ἐκμάθηση ξένων γλωσσῶν, γιά τήν διατροφή τους κ.ο.κ. Φροντίζουν γιά τούς καλούς τρόπους, γιά τό ντύσιμό τους, γιά τήν κοινωνική συμπεριφορά τους. Ἕνας νέος πρέπει νά ἔχει ὅλα αὐτά καί ἄλλα ἀκόμη γιά νά εἶναι πολιτισμένος καί προοδευτικός. Σχεδόν ὅλοι οἱ γονεῖς νομίζουν ὅτι ἄν ἐξασφαλίσουν γιά τά παιδιά τους ὅλα τά παραπάνω, ὅτι εἶναι ἐντάξει, ἔχουν κάνει τό καθῆκον τους. Ὡστόσο ξεχνοῦν καί κάτι ἄλλο, πού ὅταν λείπει δέν εἶναι καί τόσο καλά τά πράγματα. Καί αὐτό εἶναι ἡ πνευματική ἀξία πού δίνει ἡ Ἐκκλησία καί

* Κήρυγμα τῆς 30.3.2014 • Κυριακή Δ΄ Νηστειῶν (Ἰωάννου τῆς Κλίμακος) • Μάρκου θ΄, 17-31.

ἡ θρησκεία μας. Δηλαδή ἡ ἐπαφή τῶν νέων μέ τόν Χριστό, μετά ἀπό πρωτοβουλία τῶν γονέων.

Ἄς δοῦμε λοιπόν κάποιες κατηγορίες γονέων καί πῶς καθοδηγοῦν τά παιδιά τους ὡς πρός τήν πίστη. Πρῶτα ἔχουμε τούς θρησκευτικά ἀδιάφορους γονεῖς. Δέν νοιάζονται γιά Θεό καί γιά Ἐκκλησία. Δέν πηγαίνουν ποτέ σέ ναό, δέν ἔζησαν ποτέ μυστηριακή ζωή, δέν ἔνοιωσαν ποτέ τήν θαλπωρή τῆς πίστεως μέσα τους. Ἀπορροφημένοι ἀπό τίς βιοτικές μέριμνες, ἐξασφαλίζουν στά παιδιά τους ὅλα τ' ἄλλα ἐκτός ἀπό τήν θρησκευτική διαπαιδαγώγησή τους. Ὁ Χριστός ἀπουσιάζει ἀπό τό σπίτι τους μόνιμα, εἶναι τελείως ἄγνωστος. Τά παιδιά πού ἀνήκουν σέ τέτοιους γονεῖς δέν ὁδηγοῦνται ποτέ στόν Χριστό καί δέν γεύονται ποτέ τήν γεύση τῆς παρουσίας τους.

Μία ἄλλη κατηγορία γονέων εἶναι οἱ ἐκ πεποιθήσεως ἀντίθετοι πρός τήν θρησκεία. Αὐτοί δέν εἶναι ἁπλῶς ἀδιάφοροι, ἀλλά ἐχθροί τῆς Ἐκκλησίας. Ἐμποδίζουν τά παιδιά τους νά πλησιάσουν τόν Χριστό ἀκόμα κι ἄν τά ἴδια δείχνουν ἐνδιαφέρον νά πλησιάσουν τόν Χριστό. Θέλουν νά δηλητηριάσουν τίς παιδικές ψυχές καί νά κρατήσουν ἐπίμονα τά παιδιά μακριά ἀπό κάθε τι πού ἔχει σχέση μέ τήν πίστη καί τήν Ἐκκλησία. Οἱ γονεῖς αὐτοί δείχνουν ἀποκλειστική προτεραιότητα στήν μόρφωση τῶν παιδιῶν τους, τήν ἐπιστημονική καί τήν κοινωνική καί τό θεωροῦν αὐτό ἀρεστό. Τό ἀποτέλεσμα εἶναι τά παιδιά αὐτά τίς περισσότερες φορές νά παίρνουν τίς ἀρχές τῶν γονέων τους καί νά γίνονται ἀρνητές.

Ἔχουμε ἐπίσης τήν τάξη ἐκείνων τῶν γονέων πού θρησκεύουν μέ λόγια. Αὐτοί πιστεύουν καί θέλουν τά παιδιά τους νά ἀποκτήσουν σύνδεσμο μέ τόν Χριστό. Οἱ ἴδιοι ὅμως δέν κάνουν τόν κόπο νά τά ὁδηγήσουν ἐκεῖ. Περιορίζονται σέ ὡραῖες συμβουλές ἐνῶ ἡ ζωή τους εἶναι ἀντίθετη πρός τά λόγια τους. Λένε στά παιδιά τους νά πᾶνε στήν Ἐκκλησία ἐνῶ αὐτοί δέν πηγαίνουν. Διδάσκουν τά παιδιά τους νά εἶναι τίμιοι ἐνῶ αὐτοί δέν εἶναι. Μιλᾶνε γιά ἀγάπη ἐνῶ οἱ ἴδιοι μαλώνουν. Καί τά παιδιά βλέποντας τήν ἀπόσταση λόγων καί ἔργων στά πρόσωπα τῶν γονιῶν τους ἀντιλαμβάνονται τό παιχνίδι πού παίζεται καί τούς βαθμολογοῦν ἀνάλογα. Βαθμολογοῦν τόν ἐμπαιγμό καί τήν ἀσυνέπεια.

Τέλος εἶναι οἱ γονεῖς πού πιστεύουν συνειδητά. Πού θέλουν νά ὁδηγήσουν τά παιδιά τους στόν Χριστό, γιατί ἐξαρτοῦν ἀπό αὐτόν τήν ἀληθινή εὐτυχία καί πρόοδό τους. Δέν περιορίζονται ὅμως σέ λόγια ἁπλά. Δείχνουν στά παιδιά τους τόν σωστό δρόμο, βαδίζοντάς τον πρῶτα οἱ ἴδιοι. Τά παιδιά ἀκολουθοῦν αὐτή τήν χριστιανική πορεία. Δέν εἶναι ὑποκριτές οὔτε δῆθεν. Δέν ἀνταποκρίνεται σ' αὐτούς ἡ παροιμία «Δάσκαλε πού δίδασκες...»

Ἔχοντας ἐκτιμήσει τήν ἀξία τῆς πίστεως τήν φύτευσαν ἀπό νωρίς στίς παιδικές ψυχές καί τήν παρακολουθοῦν μέ ἀγωνία συνεχῶς ὅλα τά χρό-

νια. Καί καθώς ὁραματίζονται τά παιδιά τους ὁλοκληρωμένα μοιάζουν νά ἐπαναλαμβάνουν μέ λαχτάρα τήν φράση τοῦ πατέρα τοῦ Εὐαγγελίου πρός τόν Χριστό: *«Διδάσκαλε, ἤνεγκα τὸν υἱόν μου πρός Σέ...»*

Μέσα σ' αὐτή τήν ταραχώδη κοινωνία πού ζοῦμε εὔχομαι καί προσεύχομαι μέ ἀγωνία ὅλοι οἱ γονεῖς νά ἔμοιαζαν σ' αὐτούς τούς τελευταίους. Νά ἔφερναν τά παιδιά τους κοντά στόν Χριστό οἱ ἴδιοι. Τί μεγαλύτερη εὐτυχία γιά τούς ἴδιους, τά παιδιά τους, γιά τό σπίτι τους ἀλλά καί γιά τήν βεβαρημένη κοινωνία μας; Ἄς ὁδηγήσουμε λοιπόν τά παιδιά μας στόν Χριστό γιά νά τούς ἐξασφαλίσουμε μία ἄνετη ζωή, χωρίς ἁμαρτία, φθορά, καταπίεση, πάθη καί θάνατο. Ἀμήν.

ΨΥΧΙΚΟΣ ΚΑΘΑΡΜΟΣ ΚΑΙ ΛΥΤΡΩΣΙΣ*

***«Διὰ δὲ τοῦ ἰδίου αἵματος, εἰσῆλθεν ἐφάπαξ εἰς τὰ ἅγια, αἰωνίαν λύτρωσιν εὑράμενος»* (Πρὸς Ἑβραίους θ΄, 12)**

Ὑπάρχει κάτι βασικό καί οὐσιαστικό γιά τόν ἄνθρωπο, πού ἡ ἐποχή μας καί ὁ τεχνικός πολιτισμός της δέν μπορεῖ οὔτε θά μπορέσει ποτέ νά τοῦ προσφέρει. Πρόκειται γιά τόν ψυχικό καθαρμό καί τήν λύτρωση ἀπό τήν ἐνοχή τῆς ἁμαρτίας. Αὐτό εἶναι καί θά εἶναι ἀποκλειστικό ἔργο τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ γιά ὅλους τούς ἀνθρώπους ὅλων τῶν ἐποχῶν.

Γι' αὐτή τήν ἀποκλειστικότητα μᾶς μιλάει στήν σημερινή περικοπή ὁ Ἀπόστολος Παῦλος. Πανάρχαιος καί πανανθρώπινος ὁ πόθος τοῦ ψυχικοῦ καθαρμοῦ καί τῆς λυτρώσεως ὁδηγοῦσε τούς ἀνθρώπους σέ αἱματηρές θυσίες καί ὁλοκαυτώματα. «Τό αἷμα ταύρων καί τράγων» ἔρρεε σάν ποτάμι στούς βωμούς καί τά θυσιαστήρια τῆς γῆς. Καί ὅμως οἱ ποταμοί αὐτοί τῶν αἱμάτων δέν κατόρθωσαν νά καθαρίσουν τόν ἄνθρωπο ἀπό τόν ψυχικό μολυσμό τῆς ἁμαρτίας. Ὁ Ἀπόστολος σημειώνει ὅτι τό αἷμα τῶν θυσιαζομένων ζώων ἔδινε μόνο σωματικό καθαρισμό στούς ἀνθρώπους, γιά νά μποροῦν ἔτσι νά συμμετέχουν στήν λατρεία τοῦ Θεοῦ.

Τό αἷμα τοῦ Χριστοῦ ἦταν ἐκεῖνο πού καθάρισε ὁριστικά καί γιά πάντα τόν ἄνθρωπο ἀπό τόν ρύπο τῆς ἁμαρτίας. Ὁ Ἰησοῦς Χριστός «πρόσφερε τόν ἑαυτόν Του σάν ἄμωμο θῦμα στόν Θεό» καί μέ τήν θυσία Του αὐτή, μέ τό δικό του αἷμα, ἐξασφάλισε «αἰώνια λύτρωση» στό ἀνθρώπινο γένος. Ὅτι δέν κατόρθωσαν νά πετύχουν τά ἑκατομμύρια τῶν θυσιῶν καί οἱ ποταμοί τῶν αἱμάτων ζώων καί ἀνθρώπων, κατάφερε νά τό πετύχει μιά γιά πάντα ἡ θυσία καί τό τίμιο αἷμα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ πού χύθηκε στόν Σταυρό τοῦ Γολγοθᾶ!

Σάν ἄνθρωποι ἀδύνατοι ἴσως ἔχουμε καί ἐμεῖς, ἀδελφοί, τήν ψυχή καί τήν συνείδηση μας μολυσμένη καί τραυματισμένη ἀπό πονηρές καί ἁμαρτωλές πράξεις. Ἴσως καί ἡ δική μας ψυχή νά εἶναι αἰχμαλωτισμένη ἀπό κάποιο πάθος, ἀπό κάτι πού εἶναι ἀντίθετο πρός τόν νόμο καί τό ἅγιο θέλημα τοῦ Θεοῦ. Καί γι' αὐτό νιώθουμε ἔνοχοι καί ὑπεύθυνοι. Μερικοί νομίζουν

---

* Κήρυγμα τῆς 14.4.2019 • Κυριακή Ε΄ Νηστειῶν (Μαρίας τῆς Αἰγυπτίας) • Ἀποστολικό ἀνάγνωσμα, Πρός Ἑβραίους θ΄, 11-14.

ὅτι οἱ διασκεδάσεις, τά ταξίδια, ἡ ἀπασχόληση μέ τήν τέχνη, τήν μουσική, ὅτι ὅλα αὐτά μποροῦν νά τούς ἀπαλλαξουν ἀπό τούς τρομερούς ἐλέγχους τῆς συνειδήσεως, ὅτι μποροῦν νά τούς κάνουν νά λησμονήσουν τό κακό ἤ τό ἔγκλημα πού ἔκαναν. Μεγάλη πλάνη! Γιατί ὁποιαδήποτε πόρτα καί ἄν κτυπήσουμε, δέν πρόκειται νά ἀνοίξει γιά νά μᾶς χαρίσει τήν ἐλευθερία ἀπό τό δεσμωτήριο τῆς συνειδήσεως. Κανείς καί τίποτε δέν μπορεῖ νά μᾶς γλιτώσει ἀπό τό ψυχικό μας μαρτύριο.

Ἄλλοι πάλι προσπαθοῦν νά ἀγνοήσουν τίς εὐθύνες πού ἔχουν ἐνώπιον Θεοῦ καί ἀνθρώπων. Ἀλλά ἡ «ἀπώθηση» αὐτή τῆς ἐνοχῆς στό βάθος τοῦ ὑποσυνείδητου, ὅπως βεβαιώνει ἡ σύγχρονη ψυχολογία, προκαλεῖ τά τρομερά «ψυχικά συμπλέγματα», πού κατά καιρούς ἀνεβαίνουν στήν ἐπιφάνεια τῆς συνειδήσεως καί κατατυραννοῦν τούς ἀνθρώπους. Μόνο ἕνας μπορεῖ νά μᾶς λυτρώσει πραγματικά. Εἶναι ὁ Ἰησοῦς Χριστός, ὁ Ἐσταυρωμένος. Ὁ Ἀπόστολος Πέτρος βεβαιώνει τούς χριστιανούς: «λυτρώθηκα μέ τό τίμιο αἷμα τοῦ Χριστοῦ, πού θυσιάστηκε σάν ἀρνί ἄσπιλο καί ἀμόλυντο» (Ἐπιστολή Α΄ Πέτρου α΄, 19). Δέν ἀρκεῖ ὅμως νά ἀκούσουμε τήν διακήρυξη τῆς ἀποκλειστικότητας τοῦ Χριστοῦ στό ἔργο τῆς λυτρώσεως. Χρειάζεται καί ἡ ἀποφασιστική πορεία στίς πηγές τοῦ καθαρμοῦ. Ὅλοι τίς γνωρίζουμε. Εἶναι τά Ἱερά Μυστήρια πού μᾶς χάρισε ἡ ἀγαθότητα καί ἡ φιλανθρωπία τοῦ Θεοῦ μας. Τά Ἱερά Μυστήρια παρέχουν τόν ψυχικό καθαρμό καί τήν λύτρωση, διότι ἀντλοῦν τήν χάρη καί τήν δύναμη ἀπό τό αἷμα τοῦ Χριστοῦ.

Ἔτσι τό ἅγιο Βάπτισμα καθαρίζει καί ἀπαλλάσσει τόν βαπτιζόμενο ἀπό κάθε ἐνοχή καί τόν ἀναγεννᾶ πνευματικά. Τό ἱερό μυστήριο τῆς μετανοίας καί ἐξομολογήσεως εἶναι τό δεύτερο Βάπτισμα, ἡ πνευματική κολυμβήθρα, πού καθαρίζει καί πάλι τήν ψυχή ἀπό ἁμαρτίες πού κάνει ὁ ἄνθρωπος μετά τό Βάπτισμα. Καί στό ἁγιότατο μυστήριο τῆς θείας εὐχαριστίας, ὁ πιστός κοινωνεῖ «τό σῶμα καί τό αἷμα τοῦ Κυρίου εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν καί ζωήν αἰώνιον».

Στά Ἱερά αὐτά Μυστήρια πρέπει νά μετέχουμε συχνά γιά νά λυτρωθοῦμε οὐσιαστικά καί πραγματικά. Κανένας λόγος καί κανένας δισταγμός δέν πρέπει νά μᾶς κρατά μακριά ἀπό τοῦτες τίς πηγές τοῦ καθαρμοῦ καί τῆς πνευματικῆς Ἀναγεννήσεως. Ἡ συμμετοχή στά Ἱερά μυστήρια εἶναι ἀπαραίτητη καί γιά ἕναν ἄλλο σοβαρό λόγο. Διότι μᾶς ἀξιώνουν νά πλησιάζουμε καί νά λατρεύουμε τόν ἅγιο Θεό μας. *«Εἰς τὸ λατρεύειν Θεὸ ζῶντι»*, ὅπως τονίζει ὁ Ἀπόστολος. Μόνο μέ καθαρμένη ψυχή καί ἅγια χείλη μποροῦμε νά προσεγγίζουμε καί νά ὑμνοῦμε τόν Θεό μας. Ἡ μεγάλη ἑβδομάδα πλησιάζει. Πῶς θά ὑποδεχθοῦμε τόν Ἐσταυρωμένο Ἰησοῦ; Πῶς θά νιώσουμε βαθιά τά Πάθη καί τήν Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ μας; Μόνο «μέ καθαρές ψυχές καί ἀκηλίδωτα χείλη», ὅπως λέει ἕνας ὡραῖος ὕμνος τῆς Ἐκκλησίας μας. Ἄς καθαρθοῦμε, λοιπόν, ἀδελφοί μου.

ΤΟ ΠΙΚΡΟ ΠΟΤΗΡΙ ΤΗΣ ΖΩΗΣ*

«Οἴδατε ὅτι οἱ δοκοῦντες ἄρχειν τῶν ἐθνῶν κατακυριεύουσιν αὐτῶν καὶ οἱ μεγάλοι αὐτῶν κατεξουσιάζουσιν αὐτῶν»
(Μάρκου ι΄, 42)

Πολλοί ἄνθρωποι τά χάνουν μόλις βρεθοῦν σέ κάποια θλίψη ἤ δοκιμασία. Τό φορτίο τους φαίνεται δυσβάστακτο καί οἱ ὦμοι τους ἀσθενικοί. Τά μάτια τους, θαμπωμένα ἀπό τόν φόβο καί τήν ἀπόγνωση, βλέπουν ἀξεπέραστη μαυρίλα, μπροστά τους, καί ἕνας ἀπέραντος ὠκεανός πικρίας ἁπλώνεται στήν σκέψη τους, καθώς φαντάζονται τόν ἑαυτό τους στήν μέση αὐτοῦ τοῦ ὠκεανοῦ ἀνήμπορο καί ἐγκαταλελειμμένο.

Ὅμως νά ὅτι ὁ Κύριός μας ἔρχεται νά μᾶς παραγορήσει. Μιλώντας στούς μαθητές Του γιά τό πάθος Του, τούς ρώτησε ἄν μποροῦν νά πιοῦν τό ποτήρι τῆς πικρίας Του. Γιατί ἡ κάθε θλίψη εἶναι ἕνα πικρό ποτήρι καί ὄχι ἕνας ἀτέλειωτος ὠκεανός.

Ὁ πόνος εἶναι ἕνα φάρμακο πικρό. Ποιός δέν τό ἔχει δοκιμάσει καί δέν ἔχει νοιώσει τήν πίκρα του; Ὅταν γεννιόμαστε ἔχουμε τό κλάμα στά μάτια μας, καί τό στῆθος μας φουσκώνει ἀπό τά ἀναφιλητά, μέχρι τήν ὥρα σχεδόν πού θά φύγουμε ἀπό αὐτόν τόν κόσμο. Κοιλάδα κλαυθμῶνος ὀνόμασαν τήν γῆ μας γιατί εἶναι ποτισμένη ἀπό τά πολλά δάκρυά μας. Ὡστόσο ὅμως τό πικρό φάρμακο τοῦ πόνου ἐξαντλεῖται. Ποτήρι εἶναι, πού τό πίνουμε ὅλο. Δοκιμάζουμε τήν πίκρα του καί ἀνατριχιάζουμε, ἔρχεται ὅμως ὥρα πού φτάνουμε στόν πάτο. Τό ἤπιαμε ὅλο, δέν ἔχει ἄλλο καί τότε παίρνουμε ἀνάσα. Κρατάει ἴσως ἀκόμα μία ἀπαίσια γεύση μέσα μας. Τώρα ὅμως γλυκοχαράζει ἡ αὐγή τῆς παρηγοριᾶς, πού ἔχει μία γλυκύτητα. Ἔτσι εἶναι. Οἱ καταστάσεις μεταβάλλονται καί ὁ κόσμος περνάει. Καί στό κέντρο ὁ ἄνθρωπος πάντοτε ἴδιος, λυπημένος μπροστά στόν πόνο, χαρούμενος μπρός τήν χαρά, κερνιέται πότε ἀπό τό πικρό ποτήρι τῆς δοκιμασίας καί πότε τόν μεθυστικό κρατήρα τῆς χαρᾶς.

---

* Κήρυγμα τῆς 6.4.2014 • Κυριακή Ε΄ Νηστειῶν (Μαρίας τῆς Αἰγυπτίας) • Μάρκου, ι΄, 32-45.

Αὐτή ὅμως ἡ ἐναλλαγή τῶν καταστάσεων γύρω μας εἶναι κάτι πού πρέπει κυρίως νά μᾶς διδάξει καί κυρίως νά ἀποτρέψει τήν ἠθική μας κατάρρευση. Εἶναι φυσικό, αὐτός πού βλέπει σάν ἕνα ἀξεπέραστο βουνό τήν θλίψη του, νά χάνει καί τίς μικρές ἐναπομένουσες δυνάμεις ἀντιστάσεως μέσα του. Μοιάζουμε μέ τόν ἀπελπισμένο ναυαγό πού ὧρες παλεύει μέ τά κύματα καί ἀρχίζουν νά τόν ἐγκαταλείπουν οἱ δυνάμεις του, καθώς ἀπό πουθενά δέν φαίνεται νά ἔρχεται βοήθεια.

Εἴτε τό θέλουμε εἴτε ὄχι ἐπηρεαζόμαστε ἀπό τόν τρόπο πού ἀντιμετωπίζουμε τίς καταστάσεις γύρω μας, καί ἀναγκαζόμαστε νά φερώμαστε ἀνάλογα πάντοτε μέ τά πιστεύω μας. Γι' αὐτό ἔχει σημασία μέ τί μάτι βλέπουμε τόν κόσμο μπροστά μας καί πώς στεκόμαστε ἐνώπιον τοῦ πόνου, πού σημαδεύει ἀνελέητα τήν ζωή μας. Ἄν ἡ εἰκόνα τοῦ ὠκεανοῦ, τοῦ στοιχείου δηλαδή πού στήν φαντασία μας δέν ἔχει τέλος, εἶναι ἐκείνη πού ταιριάζει στόν ἀνθρώπινο πόνο, τότε εἶναι ἐκ τῶν προτέρων δεδομένη ἡ στάση μας ἀπέναντί του.

Χωρίς περιστροφές πρέπει νά ταπεινωθοῦμε μπροστά του, νά σκύψουμε μοιρολατρικά τό κεφάλι καί νά ἀφήσουμε παθητικά νά παρασυρθοῦμε ἀπό τήν δίνη του. Ὅμως μία τέτοια ἀντιμετώπιση θά ἦταν ἔξω ἀπό τήν πραγματικότητα, ἔξω ἀπό τήν φύση μας καί ἔξω ἀπό τήν πίστη μας. Γιατί ἁπλούστατα εἶναι φαινόμενο τῆς ζωῆς, περιορισμένης ὅμως δυνατότητος καί ἐκτάσεως, ἐνῶ ὁ ἄνθρωπος μέ τσακισμένα ἴσως τά φτερά τῶν ἐλπίδων του μπορεῖ μέ τίς ἐναπομένουσες δυνάμεις του πίνοντας τό πικρό του ποτήρι πού τόν ἀνεβάζει σιγά-σιγά στόν Γολγοθᾶ, τόν ἀνήφορο νά περιμένει τόν Λυτρωμό τῆς Ἀναστάσεως.

Ἡ αἰσιόδοξη αὐτή θεώρηση τοῦ ζητήματος εἶναι καθαρά χριστιανική μιά καί ὁ Κύριος ὁ Ἴδιος μᾶς δίδαξε πώς, παίρνοντας τά θετικά στοιχεῖα πού κρύβονται πίσω ἀπό τόν πόνο, μποροῦμε νά ἀξιοποιήσουμε τίς ψυχικές μας δυνάμεις, γιά νά φθάσουμε σέ μία ρεαλιστική ἀντιμετώπιση, πού σέ τελευταία ἀνάλυση βγαίνει σέ καλό μας.

Γιατί ὁ Χριστιανός καί ὅταν δοκιμάζεται, καί ὅταν θλίβεται, οἰκοδομεῖται καί προάγεται. Ἀπό τόν κόσμο τῶν ἀντιθέσεων ὁ Χριστιανός κρατάει τό κέρδος, πού τοῦ προσπορίζει ἡ πίστη του. Καί ἔτσι γι' αὐτόν οἱ θλίψεις γίνονται χαρά, γιατί τίς βλέπει κάτω ἀπό τό πρῖσμα τῆς αἰωνιότητος καί τῆς προσδοκίας μιᾶς ἄλλης πραγματικότητας.

Φιλοσοφώντας κανείς τήν ζωή φθάνει στό συμπέρασμα, πώς τίποτε σ' αὐτόν τόν κόσμο δέν εἶναι σταθερό, ἀπόλυτο καί μόνιμο. Ἡ σχετικότητα τῶν φαινομένων εἶναι καταστάλαγμα πείρας αἰώνων. Νά γιατί δέν πρέπει νά τά χάνει κανείς οὔτε στήν θλίψη, οὔτε νά ἐπαίρεται στήν χαρά. Ὅλα μεταβάλλονται γιατί ὅλα ἐξυπηρετοῦν ἕνα ἄλλο σκοπό, καί κάποτε θά παραχωρήσουν σ' αὐτόν τήν θέση τους. Καί ὁ σκοπός αὐτός εἶναι ἡ πνευματική

ὁλοκλήρωση τοῦ ἀτόμου. Καί αὐτήν ἐξυπηρετοῦν στήν ζωή καί ὁ πόνος καί ἡ χαρά, μέ τήν ἔντονη καί φευγαλέα παρουσία τους. Καί ὁ χριστιανός εἶναι ὁ μόνος πού μπορεῖ νά ἔχει αἴσθηση αὐτῆς τῆς πνευματικῆς νομοτέλειας, πού τοῦ εἶναι ἀποκεκαλυμμένη καί δοσμένη ἐξ οὐρανοῦ.

Ὁ πόνος, λοιπόν, εἶναι ποτήριο πού μᾶς τό δίνει ὁ Πατέρας, πλῆρες κεράσματος ἀλλ' ἡ πικρία του ἔχει ἀναμιχθεῖ μέ παρηγοριά πού ὁδηγεῖ σέ δρόμο σωτήριο.

ΠΡΟΑΝΑΚΡΟΥΣΜΑ ΑΙΩΝΙΟΥ ΘΡΙΑΜΒΟΥ*

«Μὴ φοβοῦ, θύγατερ Σιών· ἰδοὺ ὁ βασιλεύς σου ἔρχεται καθήμενος ἐπὶ πῶλον ὄνου»
(Ἰωάννου ιβ΄, 16)

Τά γεγονότα, τά ὁποῖα ἑορτάζει σήμερα ἡ Ἐκκλησία μας, εἶναι μέν ἱστορικά γεγονότα, ἀλλά ἡ ἐπενέργειά τους ὑπερβαίνει τίς περιορισμένες διαστάσεις τοῦ χρόνου. Ἡ ἀκτινοβολία καί ἡ σημασία τῶν γεγονότων δέν περιορίζεται μόνο στά πλαίσια τῆς ἐποχῆς τῆς Καινῆς Διαθήκης, δέν φθάνει μόνο στήν δική μας ἐποχή, ἀλλά ἐπεκτείνεται στήν αἰωνιότητα.

Ὁ Ἰησοῦς Χριστός εἰσέρχεται στά Ἱεροσόλυμα. Αὐτή τήν φορά δέν μπαίνει, ὅπως προηγουμένως, ἄγνωστος καί ἀφανής. Ὄχι, τώρα Αὐτός, πού δέν εἶχε ποτέ πρίν ἐπιζητήσει τήν δύναμι καί τήν δόξα, προετοιμάζεται γιά τόν θρίαμβο. Ἡ ὑποδοχή Του ὑπῆρξε θυελλώδης. *«Ἐσείσθη πᾶσα ἡ πόλις»*, μᾶς πληροφορεῖ ὁ Εὐαγγελιστής Ματθαῖος (κα΄, 10). Ἐμεῖς θυμόμαστε αὐτό τό γεγονός μέ τήν ἴδια χαρά. Ἑνωνόμαστε μ' ἐκεῖνον τόν ὄχλο καί χαιρετίζουμε τόν ἐρχόμενο Κύριό μας, ἐπαναλαμβάνοντας τά ἴδια λόγια: *«Ὡσαννά»* (Ἰωάννου ιβ΄, 13). Ἔτσι ἀναγνωρίζουμε ὅτι:

1. Ὁ Ἰησοῦς Χριστός εἶναι Βασιλέας, ὅπως τόν προανήγγειλαν οἱ Προφῆτες. Βασιλέας εἰρήνης. Βασιλέας δικαιοσύνης. Βασιλέας ἀγάπης. Βασιλέας σωτηρίας. Βασιλέας πραότητος. Φαίνεται ἐξωτερικά πτωχός. Ἀλλά στήν πραγματικότητα εἶναι πλούσιος. Δείχνει ἀνίσχυρος, ἀλλά εἶναι παντοδύναμος. Ἡ ἁπλότητά Του συντρίβει τήν ματαιοδοξία καί τόν ἐγωισμό. Ἡ ἑκούσια θυσία Του φανερώνει τό θεϊκό μεγαλεῖο Του. Ἡ ἄκρα ταπείνωσίς Του Τόν ἐξυψώνει ἐπάνω ἀπό κάθε ἐγκόσμια καί ὑπερκόσμια ἀρχή καί ἐξουσία. Ἡ ἤρεμη ματιά Του διαλύει τό θράσος τῆς ἁμαρτίας. Ὁ λόγος Του μέ θεία αὐθεντία καί ἐξουσία σκορπίζει παρηγοριά, δίδει ἐλπίδα, γεννᾶ τήν πίστι, ἐμπνέει τήν ὑπακοή.

2. Τήν ἡμέρα αὐτή τῆς θριαμβευτικῆς εἰσόδου Του στά Ἱεροσόλυμα, ἕξι ἡμέρες πρίν ἀπό τήν θυσία Του, ἀποκαλύπτει τό ἐπίγειο βασίλειό Του. Εἶ-

* Κήρυγμα τῆς 13.4.2014 • Κυριακή τῶν Βαΐων • Ἰωάννου ιβ΄, 1-18.

ναι ἡ Ἐκκλησία Του. Ἀνοίγει τό βασίλειό Του καί μᾶς προσκαλεῖ ὅλους νά γίνουμε πολίτες αὐτοῦ τοῦ βασιλείου, ὑπήκοοι αὐτοῦ τοῦ ταπεινοῦ βασιλέα, ἑνός βασιλέα χωρίς ἐγκόσμια ἐξουσία καί δύναμι, ὁ Ὁποῖος κυβερνᾶ μέ τήν παντοδύναμη ἀγάπη Του.

Ζοῦμε σέ ἕνα κόσμο καί εὑρισκόμαστε κάτω ἀπό ἄρχοντες καί ἐξουσίες γιά τούς ὁποίους ὁ Χριστός εἶπε: *«Οἴδατε ὅτι οἱ ἄρχοντες τῶν ἐθνῶν κατακυριεύουσιν αὐτῶν καὶ οἱ μεγάλοι κατεξουσιάζουσιν αὐτῶν. οὐχ οὕτως ἔσται ἐν ὑμῖν, ἀλλ᾽ ὃς ἐὰν θέλῃ ἐν ὑμῖν μέγας γενέσθαι, ἔσται ὑμῶν διάκονος, καὶ ὃς ἐὰν θέλῃ ἐν ὑμῖν εἶναι πρῶτος, ἔσται ὑμῶν δοῦλος· ὥσπερ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἦλθε διακονηθῆναι, ἀλλὰ διακονῆσαι καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν»* (Ματθαίου κ΄, 25-28).

Ἡ Ἐκκλησία εἶναι κοινωνία προσώπων, τά ὁποῖα βιώνουν αὐτή τήν θυσιαστική ἀγάπη. Ὁ κάθε πιστός γίνεται διάκονος τῆς σωτηρίας καί τῆς προκοπῆς κατά Χριστόν τοῦ ἄλλου. Ὅλοι δέ ἀπό κοινοῦ ζοῦν τήν ἑνότητα τοῦ Πνεύματος καί ὅλων ὁ νοῦς καί ἡ ψυχή εἶναι μία, ἀφοῦ ὅλοι ἀποτελοῦν μέλη τοῦ Σώματος τοῦ Χριστοῦ καί γι᾽ αὐτόν τόν λόγο εἶναι καί ἀλλήλων μέλη κατά τήν Παύλεια Θεολογία.

3. Ἐπαναλαμβάνοντας σήμερα ἐμεῖς τό *«Ὡσαννά»*, διακηρύσσουμε στούς ἑαυτούς μας καί στόν κόσμο ὅτι: ἡ Βασιλεία τοῦ Χριστοῦ ζεῖ. Ἡ βασιλεία, ἡ ὁποία ἔλαμψε τόσο φωτεινά ἐκείνη τήν ἡμέρα στά Ἱεροσόλυμα, δέν ἐξαφανίστηκε ἀπό προσώπου γῆς. Ἀντίθετα, θεμελιωμένη ἀπό τόν ἴδιο τόν Θεό στήν διδασκαλία καί στήν θυσία τοῦ Μονογενοῦς Υἱοῦ Του, συνεχίζει τήν μαρτυρική της πορεία στόν Κόσμο. Καί θά τήν συνεχίζει ὡς τήν συντέλεια τῶν αἰώνων, ἀφοῦ *«καὶ πύλαι ᾅδου οὐ κατισχύσουσιν αὐτῆς»* (Ματθαίου ιστ΄ 18).

Αὐτή ἡ Ἐκκλησία, ἡ ὁποία εἶναι ζωντανή, ἀποτελεῖ τήν μοναδική ἐλπίδα γιά νά ζήσει ὁ κόσμος. Γιά νά νικήσουμε τήν ἁμαρτία. Γιά νά ὑπερβοῦμε τήν φθορά καί τόν θάνατο. Γιά νά ἐξαλείψουμε τόν πόνο, τά δάκρυα, τήν μοναξιά, τήν ἀσθένεια. Γιά νά γεμίσει ὁ κόσμος μέ τό φῶς τῆς ἀθανασίας.

Ἡ Ἀνάστασις τοῦ Λαζάρου καί ἡ θριαμβευτική εἴσοδος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ στά Ἱεροσόλυμα ἀποτελοῦν τό μεγαλειῶδες προανάκρουσμα τῆς συντριβῆς τοῦ θανάτου καί τῆς νίκης τῆς ζωῆς. Ἐμπειρία αὐτῆς τῆς νίκης λαμβάνουμε μέσα στήν Ἐκκλησία. Ἡ χαρά αὐτῆς τῆς νίκης θά τρέφει αἰώνια τίς ψυχές ὅσων θά συμμετάσχουν στήν ἐπουράνια πανήγυρι τῶν Πρωτοτόκων.

